

00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 018

0 00 00 00 00 00 00 00 00 00

Aanbiedingsbrief

De leden van de gemeenteraad
CAPELLE AAN DEN IJSSEL

datum 4 juni 2019	kenmerk M30/1101416	uw kenmerk/brief van	doorkiesnummer (010)284 8534
onderwerp Jaarstukken 2018		behandeld door/e-mail Financiën – Beleid & Advies	

Geachte dames en heren,

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u het Jaarverslag en de Jaarrekening over het jaar 2018 aan.

Daarmee leggen wij als college verantwoording af voor het afgelopen jaar en presenteren wij de plannen en ontwikkelingen voor 2019. Wij gaan daarbij in op de belangrijkste beleidsresultaten en financiële resultaten, gerelateerd aan onze voornemens, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2018.

De gemeente sluit 2018 af met een positief financieel resultaat van € 4,4 miljoen. Dit is hoger dan ons geprognosticeerde resultaat van € 2,8 miljoen bij de Najaarsnota 2018. Tegelijkertijd is er in 2018 wel een financieringsbehoefte geweest om investeringen mogelijk te maken.

2. Beleidsinhoudelijke verantwoording

Terugkijken op 2018 - "Met het oog op morgen"

Na de verkiezingen van 21 maart 2018 is er een coalitie van Leefbaar Capelle en VVD gevormd, die het coalitieakkoord "Met het oog op morgen" heeft opgesteld. Hierin staan onze ambities en plannen voor een toekomstbestendig Capelle.

Wij hebben vorig jaar het coalitieakkoord uitgewerkt, het bestaande beleid geëvalueerd en nieuw beleid gemaakt. De komende jaren staan er diverse grote projecten op de planning, waar voorbereidingen voor worden getroffen. Wij zien ernaar uit om de komende jaren samen met u te werken aan deze mooie stad. Er staat ons samen veel te doen. Hieronder een beknopte beleidsinhoudelijke verantwoording over 2018, met een doorkijk naar de komende jaren. Meer informatie staat bij de betreffende programma's in het jaarverslag.

Wilt u bij beantwoording het kenmerk vermelden.

Rivierweg 111	Telefoon: 010 - 2848688
Postbus 70	Telefax: 010 - 2848800
2900 AB Capelle aan den IJssel	BTW nummer: 001877045B05
www.capelleaandenijssel.nl	IBAN: NL41INGB0006691797
gemeente@capelleaandenijssel.nl	BIC nummer: INGBNL2A

- Wij hebben evaluaties uitgevoerd naar de aanpak van High Impact Crimes en de aanpak van ondermijning. We hebben u voorgesteld deze aanpak te continueren en u heeft hier recentelijk akkoord op gegeven.
- Wij hebben een plan gemaakt om een buurtbus op te starten, die gereden wordt door vrijwilligers. De buurtbus verbindt Capelsebrug, het IJsselland Ziekenhuis, Schollevaar en Capelle-Centrum met elkaar. We werken momenteel aan de uitvoering van het plan.
- In februari 2018 heeft u het Gebiedspaspoort Het Nieuwe Rivium vastgesteld. Het paspoort is een groot succes en de plannen worden groter qua woningaantallen. Om meer kaders te scheppen werken wij momenteel aan een conceptgebiedspaspoort 2.0.
- Wij hebben een conceptevaluatie van de Groenvisie gemaakt en werken aan een evaluatie van het Bomenbeleidsplan en de Groene Kaart. Wij willen deze evaluaties gebruiken om een Integraal Programma Buitenruimte op te stellen.
- Per 1 januari 2018 hebben wij een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met Sportief Capelle afgesloten waarmee wij de verbinding tussen de verschillende (maatschappelijke) partners willen bevorderen en optimaliseren. Sportief Capelle heeft hier in 2018 aan bijgedragen door het verder uitbouwen van de alliantie "Meedoen door bewegen". Daarnaast is samengewerkt in kleinschalige projecten waarin kwetsbare Capellenaren centraal staan en zijn samen met Stichting Welzijn Capelle sport- en beweegactiviteiten voor statushouders opgestart.
- Wij hebben een subsidieregeling Aanjaagbudget uitgevoerd. De subsidieregeling heeft een plafond van N 300 en is bedoeld om een impuls te geven aan de transformatie van het sociaal domein. Er zijn in totaal 39 initiatieven ingediend, waarvan er tot nu toe 12 zijn gefinancierd. Zeven hebben een andere financiering of mogelijkheid daartoe; negen zijn er afgewezen en elf zijn er nog in het stadium van verkenning.
- Er zijn twee nieuwe wijkvoorzieningen geopend, onder verantwoordelijkheid van Stichting Welzijn Capelle: KinderLab Schollevaar en Huis van de Wijk in Fascinatio. In de wijken Middelwatering en Oostgaarde bleken er op dit moment geen geschikte permanente locaties voor Huizen in de Wijk beschikbaar te zijn. Daarom maken we een plan voor een tijdelijke tussenfase, totdat er mogelijk wel geschikte locaties beschikbaar zijn.
- Wij zijn gestart met de bewustwordingscampagne "Ben van Waarde", met als doel om oudere Capellenaren na te laten denken over hun toekomst en zich hierop voor te bereiden. De campagne loopt door tot en met eind 2020.
- Op 1 november 2018 hebben de Wijk overlegplatforms (WOP's), Stichting Welzijn Capelle, Centrum voor Jeugd en Gezin, Sportief Capelle, ondernemers, politie, Havensteder en de gemeente uitgesproken om in het kader van het opgavegericht werken samen te werken in het "Pact van Capelle". Op dit moment wordt in opgaveteams een twintigtal opgaven uitgevoerd, die samen met de Capellenaren en de netwerkpartners zijn vastgesteld. De opgaven zijn gericht op het bereiken van actuele maatschappelijke gewenste effecten in de wijken, buurten en straten. Samen maken wij het verschil!
- Op 2 november 2018 is, samen met veel netwerkpartners, de Veiligheidsconferentie gehouden. Tijdens de conferentie zijn mede de contouren van het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid 5 (IVB5) bepaald.
- In 2018 zijn uiteindelijk niet tien maar veertien Beschut Werkplekken gerealiseerd waarmee het aantal te behalen werkplekken van vijftien nagenoeg gerealiseerd is. Verwacht wordt dat in 2019 het door het Rijk opgelegde target zeker gehaald wordt.
- Wij hebben ons aangesloten bij de landelijke coalitie "Eén tegen Eenzaamheid". In 2018 is gestart met de lokale voorbereidingen. In 2019 willen wij komen met een uitvoeringsprogramma.
- Wij werken aan een nieuwe duurzaamheidsagenda voor de komende jaren. Dit doen wij op basis van het door u goedgekeurde Koersdocument Duurzaam Capelle. De vorige Duurzaamheidsagenda 2015-2018 is inmiddels afgerond. Ook werken wij aan een warmtetransitie agenda om woningen aardgasvrij te maken.

- Wij zijn begonnen met de voorbereidingen voor een Omgevingsvisie. Dit is één van de stappen in de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet, die gepland staat op 1 januari 2021. Ook gebruiken wij de gebiedsvisie Bongerd/Wingerd als pilot voor de doelen van de Omgevingswet.
- Wij zijn gestart met het opstellen van het Programma Wonen 2019-2025. Naar verwachting wordt deze in 2019 aan uw raad ter besluitvorming aangeboden.
- De definitieve beschikking Gebundelde Uitkering (BUIG) in 2018 bleek hoger uit te vallen dan de Voorlopige beschikking 2018. Daarmee is de gemeente binnen het budget voor de BUIG gebleven. In 2019 verwachten wij opnieuw een overschot op het BUIG-budget.

Behalve deze activiteiten, hebben we in 2018 ook uitvoering gegeven aan onze bestaande taken, zoals het onderhoud aan de buitenruimte, handhaving en de participatiewet.

3. Financiële verantwoording

Financieel resultaat

In de Jaarrekening 2018 presenteren wij een voordelig gerealiseerd resultaat van V 4.382. Wij stellen u voor om dit resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Het is hoger dan ons geprognosticeerde resultaat van V 2.776 bij de Najaarsnota 2018. We zijn trots op dit positieve resultaat.

In de Voor- en Najaarsnota 2018 hebben wij de budgetten van de verschillende programma's bijgesteld. Belangrijke onzekerheden in onze begroting zijn de algemene uitkering en diverse sociaal domein budgetten. Voor de algemene uitkering geldt dat wij vorig jaar drie circulaire's hebben verwerkt in de begroting: de extra maartcirculaire en de reguliere mei- en septembercirculaire. Deze circulaire's leidden tot grote mutaties in onze meerjarenbegroting: negatief in de voorjaarsnota en positief in de najaarsnota. Hierin zijn we afhankelijk van de rijksoverheid. De decembercirculaire is niet meer in de begroting verwerkt, dus het effect hiervan belandt in de jaarrekening (V 509 resultaat).

Voor wat betreft het sociaal domein geldt dat de Wmo-budgetten in zowel de voor- als najaarsnota structureel verhoogd zijn. Ook de bijdrage aan Promen is structureel verhoogd in de voorjaarsnota. De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp is aangepast in de voor- en najaarsnota: nadelig in 2018 en 2019 en voordelig in de jaren erna. De bijstandsbudgetten hebben we in de najaarsnota meerjarig verlaagd. Omdat het economisch beter gaat, daalt het cliëntenbestand en verwachten we minder uitkeringen te verstrekken.

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

Op elk programma zijn er afwijkingen in positieve of negatieve zin ten opzichte van de begroting. Behalve het saldo dienstjaar, zijn dit de grootste mutaties:

- Programma 0: Denk en Doe Mee fonds V 1.664 door minder gehonoreerde uitgaven; overheveling van budget via reserve eenmalige uitgaven;
- Programma 6b: lagere lasten uitkeringen V 594, tegelijkertijd lagere bijdrage van het Rijk N 610;
- Programma 6d: overschrijding GR Jeugdhulp N 557;
- Programma 7: hogere lasten reinigingskosten N 1.028 (deels gecompenseerd door extra opbrengsten zoals van recycling (V 664));
- Programma 8: aangepaste fasering grondexploitaties: V 3.174 lasten, N 3.052 baten.

Financieringsbehoefte en EMU-saldo

De financieringsbehoefte over 2018 is als volgt opgebouwd, blijkt uit het kasstroomoverzicht uit hoofdstuk 5 financiële verantwoording.

Kasstroom uit operationele activiteiten	V 10.535
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	N 26.394
Financieringsbehoefte	N 15.859

De financieringsbehoefte heeft ook effect op het EMU-saldo. Dit saldo geeft volgens de spelregels van de Europese Unie weer of overheden een overschot of tekort hebben op de uitgaven. Het EMU-saldo over het boekjaar 2018 is N 17.837.

De verwachting is dat er voor de lange termijn een financieringsbehoefte ontstaat. Dit geeft uitdagingen voor onze financiële positie. In 2018 hebben we hier, samen met de raadwerkgroep Structurele Investeringsruimte, over nagedacht. De effecten hiervan verwerken wij in de Voorjaarsnota 2019.

Financiële kengetallen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing hebben wij diverse financiële kengetallen berekend. Voor alle kengetallen, behalve solvabiliteitsratio, geldt dat wij ons op de balansdatum bevinden in de minst risicovolle categorie volgens de definities van de provincie Zuid-Holland. Ten opzichte van de Jaarrekening 2017 stijgt de schuldquote van 26% naar 36% en daalt de solvabiliteitsratio van 46% naar 37%. Voor het kengetal grondexploitatie geldt dat deze met 1% laag blijft en voor de structurele exploitatieruimte geldt dat deze opnieuw positief is. De belastingcapaciteit, die een indicatie geeft van de mogelijkheid om lokale belastingen te verhogen om financiële tekorten te dekken, daalt van 85% naar 80% van het landelijk gemiddelde.

4. Controleverklaring

De accountant heeft de jaarstukken onderzocht in april 2019. De goedkeurende controleverklaring op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid is toegevoegd aan de documenten. Ook het rapport van bevindingen van de accountant is aan u gericht en wordt op 11 juni 2019 besproken met de auditcommissie.

5. Vaststelling

De jaarstukken worden door u behandeld in de raadscommissie van 24 en 25 juni 2019 en de raadsvergadering van 15 en 16 juli 2019. De gemeenteraad autoriseert de verantwoording op programmaniveau. De Jaarrekening 2018 en het Jaarverslag 2018 worden na vaststelling in de gemeenteraad naar onze toezichthouder de provincie Zuid-Holland gestuurd.

6. Informatie en vragen

Beleidsinhoudelijke vragen kunt u stellen aan de betreffende afdeling. Financieel-technische vragen kunt u stellen bij de afdeling Financiën.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

drs. A.R. Ruijngaart RA MGA, loco mr. P. Oskam

Jaarverslag 2018

Jaarverslag 2018

1. INLEIDING	2
1.1 Algemeen	2
1.2 Wat staat er in de programmaverantwoording?	2
1.3 Paragrafen	4
1.4 Financiële verantwoording	4
2. SAMENVATTING	5
2.1 Beleidsinhoudelijke verantwoording 2018	5
2.2 Financiële verantwoording jaarstukken 2018	6
3. PROGRAMMAVERANTWOORDING	8
PROGRAMMA 0: BESTUUR en ONDERSTEUNING	10
PROGRAMMA 1: INTEGRALE VEILIGHEID EN OPENBARE ORDE	21
PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER en WATERSTAAT	30
PROGRAMMA 3: ECONOMIE	39
PROGRAMMA 4: ONDERWIJS	50
PROGRAMMA 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	56
PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN	66
PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	87
PROGRAMMA 8: STADSONTWIKKELING	95
4. PARAGRAFEN	105
A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	106
B. Onderhoud kapitaalgoederen	129
C. Financiering	144
D. Paragraaf Bedrijfsvoering	149
E. Verbonden partijen	154
F. Grondbeleid	180
G. Lokale heffingen	187
H. Interbestuurlijk Toezicht	193
5. FINANCIËLE VERANTWOORDING	197
5.1 Algemeen	197
5.2 Overzicht van baten en lasten	197
5.3 Algemene dekkingsmiddelen	200
5.4 Post Onvoorzien	200
5.5. EMU-saldo	200
5.6. Kasstroomoverzicht	200
5.7. Rekeningresultaat	202
5.8. Incidentele baten en lasten	203
5.9. Structurele mutaties reserves	208
5.10. Reserves en voorzieningen	209
5.11. Vennootschapsbelasting	209
6. VASTSTELLING	211
Bijlage A Gerealiseerde doelstellingen en prestaties (VJN2018 & NJN2018)	212
Bijlage B Niet gewijzigde landelijke indicatoren t.o.v. NJN2018	214
Bijlage C Overzicht inkomende subsidies	221
Bijlage D Investeringskredieten	223

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn in eerste instantie bedoeld om aan de raad verantwoording af te leggen. Primaire doelgroep van dit jaarverslag is de gemeenteraad. In het verslag gaan we in op de belangrijkste beleids- en financiële resultaten in relatie tot de voornemens, zoals we die in de programmabegroting hebben verwoord. Daarnaast is het verslag bedoeld om Capellenaren, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden, waaronder de provincie Zuid-Holland, inzicht te geven in de beleidsprestaties en de financiële prestaties over 2018.

Planning en control documenten vanaf 2013 zijn voor raadsleden digitaal te terug te vinden op de iPad, onder 'raad/openbaar/ begrotingscyclus'. Voor Capellenaren en overige belangstellenden zijn de jaarstukken 2018 te vinden op de site van onze gemeente (www.capelleaandenijssel.nl).

De financiële ontwikkelingen staan per programma toegelicht. Daarbij is onderscheid gemaakt in

- Het saldo van baten en lasten;
- Het gerealiseerd resultaat (saldo van baten en lasten gecorrigeerd met de mutaties in de reserves).

In 2018 kennen wij voor de raad en het college de volgende documenten:

Raad	Programmabegroting	Voorjaarsnota	Najaarsnota	Programmaverantwoording (jaarverslag) en jaarrekening
College	Taakveldenraming			Taakveldenrekening

De informatie aan uw raad is op het niveau van de programma's en voor het college op het niveau van de taakvelden.

De jaarstukken van onze gemeente bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen. De balans met toelichting en het overzicht met baten en lasten met toelichting staan in de jaarrekening.

Alle in dit jaarverslag genoemde bedragen zijn x € 1.000, tenzij anders aangegeven. Waar in de tekst geschreven staat 'u' of 'uw' mag u ervan uitgaan dat de gemeenteraad wordt bedoeld.

1.2 Wat staat er in de programmaverantwoording?

Hoofdstuk 3 is de programmaverantwoording met de volgende 9 programma's.

- Programma 0 Bestuur en Ondersteuning
- Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde
- Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat
- Programma 3 Economie
- Programma 4 Onderwijs
- Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie
  - o Deelprogramma 5a Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)
  - o Deelprogramma 5b Openbaar Groen en (openlucht) recreatie
- Programma 6 Sociaal Domein
  - o Deelprogramma 6a Sociale Infrastructuur
  - o Deelprogramma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)
  - o Deelprogramma 6c Wet maatschappelijke Ondersteuning
  - o Deelprogramma 6d Jeugdhulp
- Programma 7 Volksgezondheid en milieu
- Programma 8 Stadsontwikkeling*

* Programma 8 heet landelijk VHROSV: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.

Het autorisatieniveau van de gemeenteraad voor de budgetten bevindt zich op de niveaus van de programma's, behalve binnen programma's 5 en 6. Hier bevindt het niveau zich op de deelprogramma's. Er zijn met andere woorden 13 autorisatieniveaus: 0 t/m 4, 5a, 5b, 6a, 6b, 6c, 6d, 7 en 8.

Ieder programma bestaat uit onderstaande onderdelen:

1. In de **missie** staat de overkoepelende programmadoelstelling. De missie laat zien waar het programma over gaat. De missie is gelijk aan de missie in de Programmabegroting 2018.
2. De **landelijke indicatoren** zijn vanuit het BBV voorgeschreven indicatoren over de verschillende beleidsterreinen. Alle landelijke indicatoren, behalve die in programma 0, zijn afkomstig uit landelijke databases via www.waarstaatjegemeente.nl. Wij zijn afhankelijk van de actualiteit van deze cijfers en hebben hier geen invloed op. De gegevens van 7 januari 2019 zijn opgenomen. Op de site www.waarstaatjegemeente.nl is een vergelijking met andere gemeenten mogelijk. We hebben de indicatoren in een grafiek weergegeven. Indien de indicator niet is veranderd ten opzichte van de gegevens in de Najaarsnota 2018, dan is die landelijke indicator opgenomen in de bijlage.
3. De **overige beleidsindicatoren** geven, net als de landelijke indicatoren, een beeld van de reeds gerealiseerde en na te streven prestaties en effecten op de beleidsvelden. Dit zijn echter 'Capelse' indicatoren, omdat ze niet landelijk voorgeschreven zijn. Voor de beleidsindicatoren geven we de stand van zaken van 31 december 2018 weer.
4. In de **ontwikkelingen** wordt een korte beschrijving gegeven van de context, de achtergronden en de actuele ontwikkelingen die binnen het programma in spelen.
5. De **kaderstellende beleidsnota's** zijn alle beleidsstukken die bij dit programma horen en vastgesteld zijn door de gemeenteraad. Deze nota's zijn openbaar en op internet te vinden. Waar mogelijk zijn ze ook gerubriceerd naar de verschillende taakvelden.
6. Onder **doelstellingen (bereiken) en prestaties (doen)** wordt antwoord gegeven op de vragen:
  - Hebben we bereikt wat we hadden beoogd?
  - Hebben we gedaan wat we zouden doen?

Bij de **eerste W-vraag** geven we antwoord op de vraag welk maatschappelijk effect (of algemene beleidsdoelstelling) wij met het betreffende programma voor de gemeente willen bereiken. Dit is het domein van de raad. Waar mogelijk hebben we gebruik gemaakt van indicatoren die informatie geven over te bereiken effecten.

Bij de **tweede W-vraag** geven we antwoord op de vraag of we de specifieke prestaties voor dat begrotingsjaar en de bijdragen aan de doelstellingen hebben gerealiseerd.

Het jaarverslag vermeldt de voortgang van de prestaties uit de doelenboom. Per programma geven we met voortgangsindicatoren in de kleuren grijs, groen, oranje en rood weer wat de status is van de verschillende prestaties die horen bij de beoogde doelstellingen. Indien in de Voorjaarsnota 2018 of Najaarsnota 2018 een prestatie 'groen' (gerealiseerd) is, dan is die prestatie (conform Najaarsnota 2018) in het jaarverslag 2018 opgenomen in de bijlage. In de programmaverantwoording staan per programma alle overige prestaties vermeld.

Per prestatie wordt via de zogenoemde "stoplicht- of dashboard methode" de stand van zaken gemeld en waar nodig en zinvol van een korte toelichting voorzien.

 = loopt volgens planning = doorlopend

 = gerealiseerd

 = loopt niet volgens planning

 = niet gerealiseerd

7. **Wat heeft het gekost?** Bij de **derde W-vraag** geven we antwoord op de vraag of de door de raad de voor het programma benodigde financiële middelen volledig zijn besteed.

Per programma geven we de realisatie voor het jaar 2018: het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerd resultaat. Wij hanteren daarvoor dezelfde vorm als in de Programmabegroting 2018:

- de oorspronkelijk geraamde lasten en baten;
- de eventuele wijzigingen daarop;
- de lasten en baten na wijziging;
- de werkelijke lasten en baten.

8. **Analyse van het verschil.** Substantiële verschillen tussen de geraamde en werkelijke bedragen hebben we in een analyse verklaard. Een gedetailleerde toelichting op de verschillen per taakveld staat in de taakveldenrekening.
9. Het onderdeel **Incidentele baten en lasten** betreft bedragen die geen onderdeel zijn van regulier budget en zich gedurende een periode van maximaal 3 jaar voordoen. Bijvoorbeeld een eenmalige extra legesopbrengst vanwege een groot en bijzonder project of een winst dan wel verlies in het grondbedrijf. Een afwijking op een structureel budget is geen incidentele baat of last. De grijs gemarkeerde velden zijn de incidentele mutaties in de reserves.
10. **Structurele mutaties reserves.** Mutaties in reserves worden in eerste instantie gezien als incidentele mutaties, tenzij het gaat om reserves die dienen ter dekking van structurele lasten, bijvoorbeeld dekkingsreserves ter dekking van kapitaallasten en onttrekkingen uit een bestemmingsreserve gedurende minimaal 3 jaar met het doel het dekken van structurele lasten;
11. Het onderdeel **taakvelden** geeft een overzicht weer van de onder het programma vallende taakvelden;
12. **Grafische voorstelling van lasten en baten** geeft een weergave van lasten en baten in grafiekvorm weer;
13. De BBV schrijft voor dat we de betrokkenheid van **verbonden partijen** op een programma inzichtelijk maken. De volledige informatie over verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

1.3 Paragrafen

Hoofdstuk 4 bevat de paragrafen; een belangrijk element in de verantwoording. De paragrafen geven een 'dwarsdoorsnede' van de jaarstukken, gezien vanuit een bepaald perspectief.

De paragrafen vormen de kaders die de raad voor het college stelt voor het beheer en de uitvoering van het beleid (en de begroting). De raad heeft hiermee instrumenten in handen om de hoofdlijnen van de uitvoering te controleren. De mate waarin onderwerpen zowel in een paragraaf als in een programma terugkomen, hangt ook af van het politieke gewicht dat het onderwerp heeft in het programma. We hebben de onderstaande paragrafen opgenomen:

- A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- B. Onderhoud kapitaalgoederen
- C. Financiering
- D. Bedrijfsvoering
- E. Verbonden partijen
- F. Grondbeleid
- G. Lokale heffingen
- H. Interbestuurlijk toezicht

1.4 Financiële verantwoording

Hoofdstuk 5 Financiële verantwoording bevat een aantal cijfermatige tabellen, zoals het overzicht van baten en lasten, algemene dekkingsmiddelen, kasstroomoverzicht, het overzicht van incidentele baten en lasten en de reserves en voorzieningen.

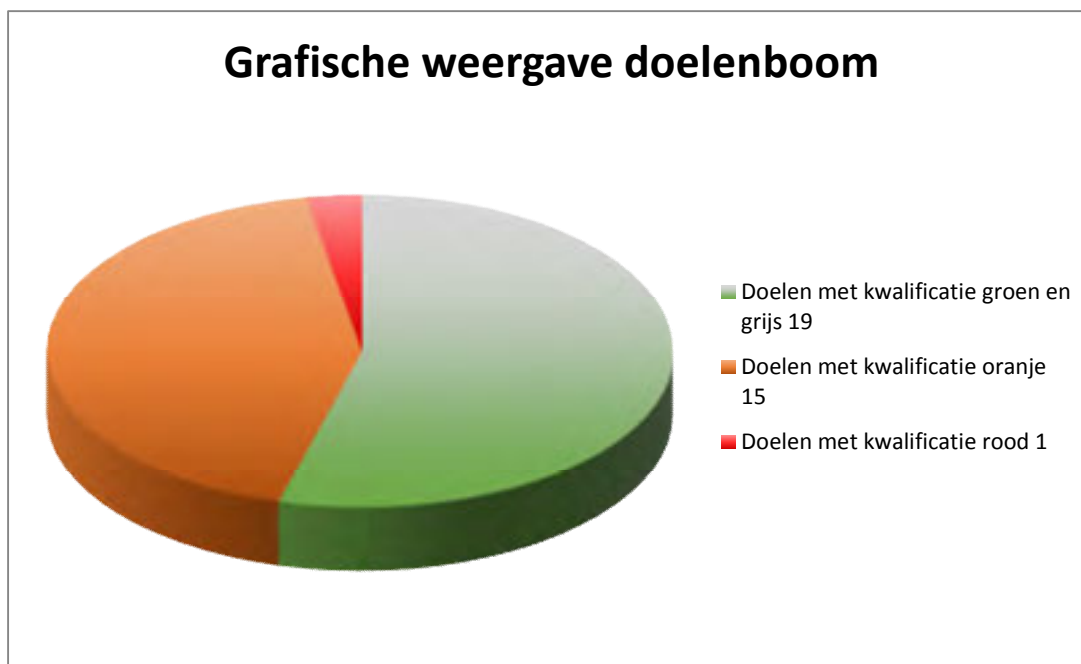
2. SAMENVATTING

Dit hoofdstuk geeft een samenvatting van belangrijke beleidsresultaten en financiële resultaten in relatie tot de Programmabegroting 2018 en de Najaarsnota 2018 weer. In het vervolg van het jaarverslag komen deze verder aan bod.

2.1 Beleidsinhoudelijke verantwoording 2018

2018 heeft zich gekenmerkt door de gemeenteraadsverkiezingen. De afronding van het “oude” coalitieakkoord alsmede invulling geven aan het “nieuwe” coalitieakkoord hebben centraal gestaan dit jaar.

In dit jaarverslag verantwoorden wij de doelenboom van de begroting 2018. Hieronder treft u een grafische weergave aan met betrekking tot de realisatie van deze doelen

De nog niet gerealiseerde doelen (kwalificatie oranje) in 2018 betreffen de volgende:

- Verbeteren verkeersveiligheid 50 km/uur wegen Schollevaar;
- Verbeteren mobiliteit, leefbaarheid en verkeersveiligheid;
- Voldoende en gratis parkeervoorzieningen;
- Versterken van de positie van Capelle aan den IJssel als economische motor, door de groei van de economie en de werkgelegenheid;
- Een nog betere relatie met ondernemers;
- Zorg dragen voor natuurbescherming;
- Laagdrempelige toegang tot ondersteuning, informatie en advies;
- Duurzamer Capelle;
- Minder energie verbruiken bij woningbouw;
- Minder fossiele energie verbruiken bij utiliteitsbouw;
- Geo data beschikbaar stellen in 3D;
- Actuele, digitaal raadplegbare bestemmingsplannen voor het gehele grondgebied van onze gemeente;
- Voorbereid zijn op invoering Omgevingswet;
- Via woonruimtebemiddeling bijdragen aan verbetering leefbaarheid;
- Zorg dragen voor een visie en kader waarbinnen een schone, hele en veilige buitenruimte vorm krijgt.

Het doel 'Investeren in relaties met andere overheden, (maatschappelijke) organisaties en mogelijke partners en daarbij een krachtig eigen geluid laten horen' heeft de kwalificatie "rood", aangezien de routekaart omtrent uitbreiding van het aantal samenwerkingsdomeinen tussen Capelle en Krimpen niet meer wordt gevolgd. Het college in beide gemeenten heeft besloten niet in te zetten op uitbreiding van de GR IJsselgemeenten, maar op het verder verbeteren van de kwaliteit van de gemeenschappelijke organisatie en de dienstverlening die deze organisatie richting de deelnemende gemeenten verricht.

Voor een verdere inhoudelijke toelichting verwijzen wij naar de desbetreffende programma's.

2.2 Financiële verantwoording jaarstukken 2018

Financieel resultaat jaarrekening 2018

In de jaarrekening 2018 presenteren wij u een voordelig gerealiseerd resultaat van 4.382 ten opzichte van een verwacht voordelig resultaat van 2.776 bij de Najaarsnota 2018. Wij stellen u voor dit gerealiseerde resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Het structurele resultaat, het gerealiseerde resultaat na correctie Incidentele baten en lasten, is 3.906 voordelig.

Najaarsnota 2018

De najaarsnota 2018 sloot in 2018 met een voordelig resultaat van 2.776. Het meerjarenbeeld in de najaarsnota 2018 laat onderstaand beeld zien.

Najaarsnota 2018					
	2018	2019	2020	2021	2022
Eindstand Najaarsnota 2018	V 2.776	V 3.903	V 4.582	V 3.394	V 455

In de Najaarsnota hebben wij de Mei- en Septembercirculaire 2018 verwerkt. Daarnaast is onder andere het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs, het inkomensdeel participatiewet en de overschrijding bij de GR Jeugdhulp verwerkt.

Verschillenverklaring Najaarsnota 2018 – Jaarrekening 2018

Onderstaand treft u per programma de verschillen tussen de begroting 2018 inclusief Najaarsnota 2018 (kolom B) en de jaarrekening 2018 (kolom C) vóór en ná mutaties in de reserve aan. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen wij u naar de desbetreffende programma's. De eventuele overschrijdingen op programmaniveau maken afzonderlijk deel uit van de besluitvorming over de jaarrekening 2018.

A	B	C	D	E	F	G
Programma	Begroting 2018	Gerealiseerd saldo van baten en lasten	Vershil (B - C)	Mutatie reserve	Gerealiseerd resultaat (C + E)	Vershil inclusief mutatie reserve (F - B)
0. Bestuur	V 103.599	V 104.348	V 749	V 218	V 104.566	V 967
1. Veiligheid	N 6.642	N 6.501	V 141	V 8	N 6.493	V 149
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 6.517	N 6.380	V 137	N 229	N 6.609	N 92
3. Economie	N 165	N 133	V 32	N 7	N 140	V 25
4. Onderwijs	N 4.741	N 4.396	V 345	N 162	N 4.558	V 183
5A. Vrijtijdsbesteding	N 7.432	N 7.389	V 43	V 52	N 7.337	V 95
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N 5.330	N 5.573	N 243	V 296	N 5.277	V 53
6A. Sociale infrastructuur	N 10.435	N 9.900	V 535	N 428	N 10.328	V 107
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 22.182	N 21.829	V 353	V 4	N 21.825	V 357
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning	N 11.259	N 11.540	N 281	V 239	N 11.301	N 42
6D. Jeugdhulp	N 21.477	N 21.933	N 456	V 4	N 21.929	N 452
7. Volksgezondheid en milieu	N 2.319	N 2.067	V 252	N 252	N 2.319	V 0
8. Stadsontwikkeling	N 2.327	N 2.328	N 1	V 257	N 2.071	V 256
Afronding	V 3	V 3	N 0	N 0	V 3	N 0
Totaal	V 2.776	V 4.382	V 1.606	V 0	V 4.382	V 1.606

Financiële kengetallen

De financiële kengetallen geven een beeld van de financiële gezondheid van de gemeente. Het algemene beeld is dat de gemeente er financieel solide bij staat. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geven wij hier verder toelichting op.

Signaleringswaarden provincie ZH			Capelle aan den IJssel				
Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol		Kengetal	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Jaarrekening 2018
<90%	90-130%	>130%	1a	netto schuldquote	26%	62%	36%
<90%	90-130%	>130%	1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	25%	58%	36%
>50%	20-50%	<20%	2	solvabiliteitsratio	46%	29%	37%
<20%	20-35%	>35%	3	grondexploitatie	1%	0%	1%
>0%	0%	<0%	4	structurele exploitatieruimte	1%	0%	2%
<95%	95-105%	>105%	5	belastingcapaciteit	85%	81%	80%

Weerstandsratio

De ratio weerstandsvermogen komt ultimo 2018 uit op 11,0 (2017 6,7). Dit is ruim beter dan het minimale van 1,0.

Rechtmatigheid

De toets op financiële rechtmatigheid is door Deloitte gedaan op uitgaven en inkomsten zoals verantwoord in de jaarrekening. Hieruit volgt een goedkeurende verklaring over 2018.

3. PROGRAMMAVERANTWOORDING

PROGRAMMA 0: BESTUUR en ONDERSTEUNING

1. Missie

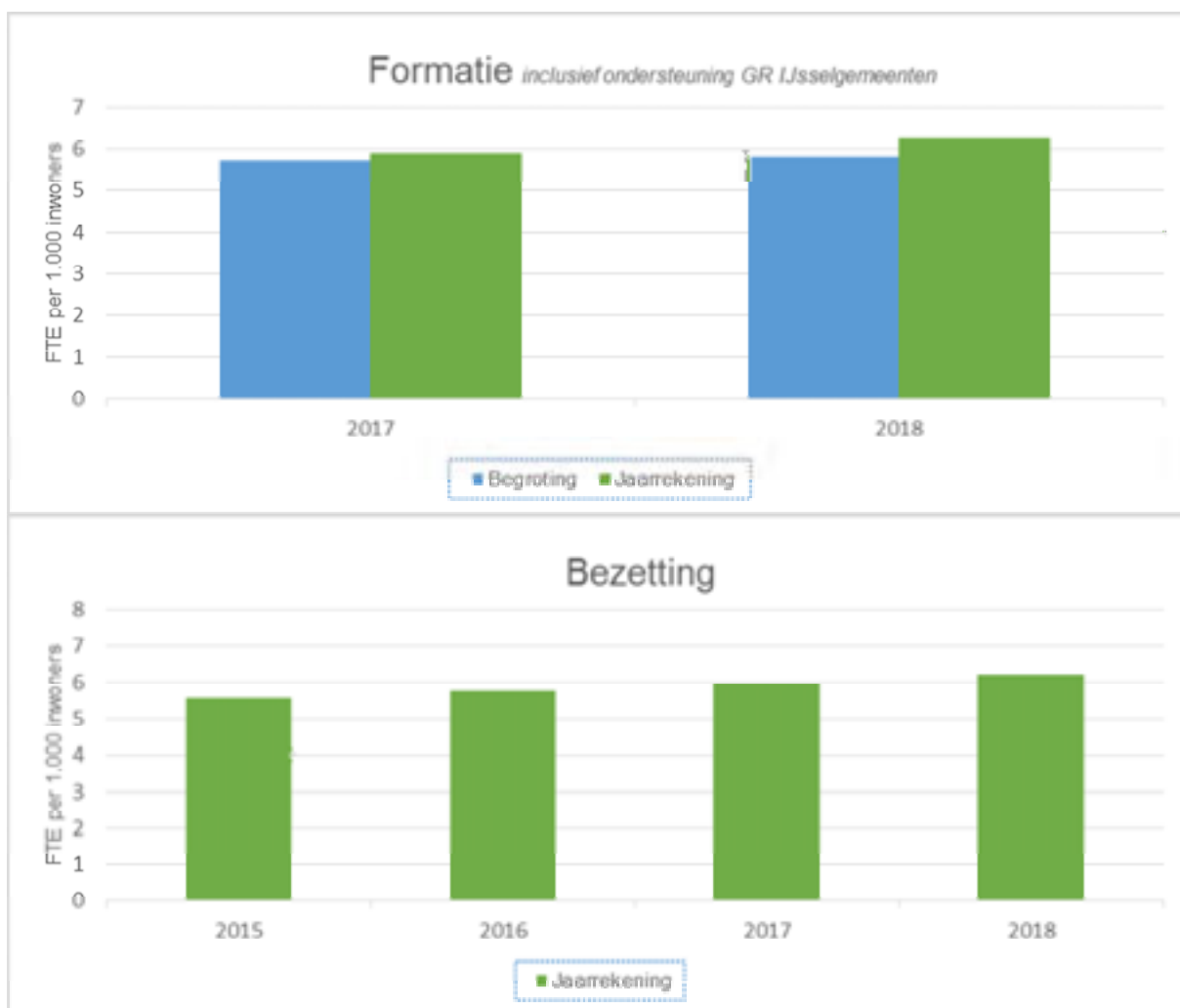
Wij zijn betrouwbaar, betrokken, transparant, verantwoordelijk, verbindend, klantgericht en omarmen de samenwerking met andere organisaties. Onze dienstverlening is van een hoog niveau en betrouwbaar. Wij spelen in op maatschappelijke ontwikkelingen en werken waar mogelijk samen met Capellenaren en onze ketenpartners.

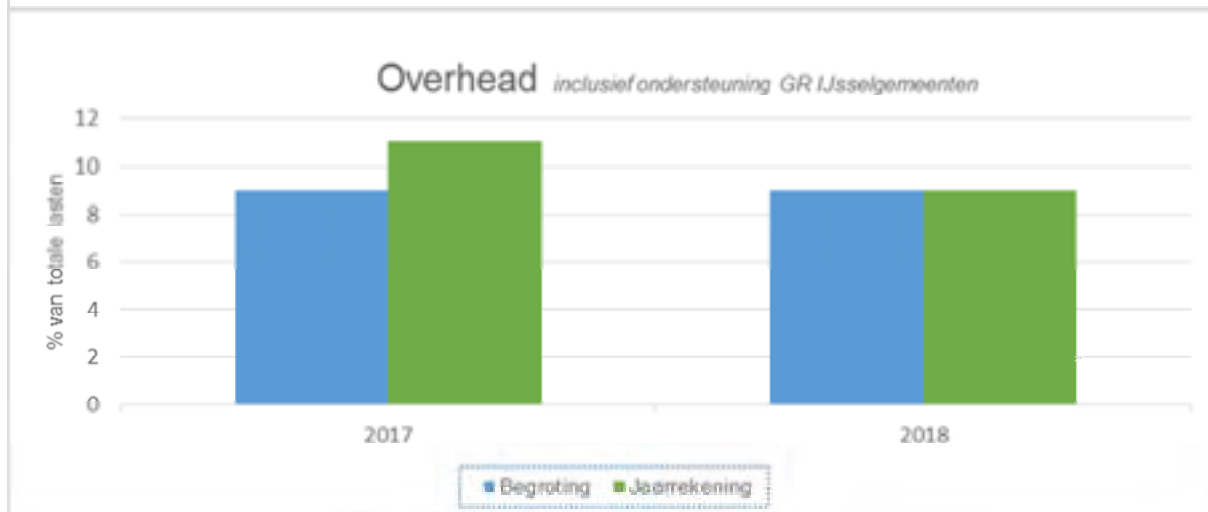
We zijn een financieel gezonde en betrouwbare gemeente, waarin sprake is van transparantie, evenwichtige spreiding van middelen en van een goede verantwoordingscultuur.

De waardebeoordeling van de Wet WOZ en het realiseren van belastinginkomsten voeren wij op een klantgerichte, efficiënte en effectieve manier uit. We beschikken over een volledige objecten- en belastingadministratie waarin alle belastingplichtigen staan. Bij het uitvoeren van belastingverordeningen handelen we op een eenduidige wijze die in overeenstemming is met de fiscale wetgeving.

2. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. De landelijke indicatoren van programma 0 zijn niet afkomstig uit een landelijke database, maar moeten zelf berekend worden. Dit in tegenstelling tot landelijke indicatoren op andere programma's.

3. Beleidsindicatoren

Taakveld 0.1 Bestuur

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting 31-12-2018
Gemiddeld rapportcijfer voor de tevredenheid over het gemeentebestuur	Bewonersenquête*	6,4	n.v.t.	6,5	n.v.t.	n.v.t.
Houdt het gemeentebestuur voldoende rekening met de wensen van de bevolking	Bewonersenquête*	24%	n.v.t.	25%	n.v.t.	n.v.t.
Zijn Capellenaren geïnteresseerd in onderwerpen die te maken hebben met de plaatselijke politiek?	Bewonersenquête*	42%	n.v.t.	43%	n.v.t.	n.v.t.
Gemiddeld rapportcijfer voor de tevredenheid over de dienstverlening	Bewonersenquête*	7,2	n.v.t.	7,2	n.v.t.	n.v.t.
Inzet Capels Expertisenetwerk	Interne registratie	3	2	0	n.v.t.**	0
Inzet Burgerpanel	Interne registratie	5	4	4	n.v.t.**	4
Inzet Burgerjury	Interne registratie	2	2	2	n.v.t.**	0

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

***) Geen vooraf ingestelde waarde.

Taakveld 0.4 Overhead

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting 31-12-2018
Sluitende begroting	Interne registratie	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Goedkeurende controleverklaring: - Getrouw beeld - Rechtmatigheid	Extern accountant	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja
Positief resultaat jaarrekening, streefwaarde >0.	Interne registratie	5,7 mln	14,5 mln	3,7 mln	>0	4,4 mln
KCC handelt vragen in één keer af	Interne registratie	n.v.t.*	n.v.t.*	75%**	80%	n.b.***

*) Indicator is niet eerder opgenomen of niet meetbaar.

***) Meting vanaf mei 2017.

****) Door een systeemtechnische wijziging is het percentage niet beschikbaar.

Taakveld 0.61 t/m 0.64 Belastingen

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting 31-12-2018
Aantal bezwaarschriften	Interne registratie	187	160	231	200	301*
Aantal toegewezen bezwaarschriften	Interne registratie	70	51	116	70	95
Aantal beroepschriften	Interne registratie	3	6	9	5	4
Aantal toegewezen beroepschriften	Interne registratie	1	2	1	2	0
Kwaliteit uitvoering Wet Woz	Oordeel Waarderingskamer	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed
Indexering belastingtarieven	Belastingverordening	1,75%	0,75%	0,00%	0,90%	0,90%

*) Onder druk van de No-cure-no-pay-bureaus is er een behoorlijke stijging van het aantal bezwaarschriften voor de woningen.

4. Ontwikkelingen

Onzekerheden algemene uitkering in 2018

In 2018 hebben wij behalve de gebruikelijke mei-, september- en decembercirculaire ook een extra maartcirculaire van het Rijk ontvangen. Deze Maartcirculaire 2018 bevatte informatie over de financiële gevolgen van het regeerakkoord van Rutte-III. Wij hebben deze verwerkt in de Voorjaarsnota 2018. In de verschillende circulaires zijn er zowel grote voor- als nadelen toegevoegd. De onzekerheden die dit met zich meebrengen, maken het moeilijk om nauwkeurig te begroten. We spreken daarom geregeld over “dagkoersen” van de rijksoverheid.

Gemeenteraadverkiezingen en Referendum goed verlopen

Op 21 maart 2018 zijn de verkiezingen voor de leden van de gemeenteraad en het referendum over de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Wiv) gehouden. Deze dubbele verkiezingen zijn uitstekend verlopen. Alle stembureauleden hebben voldaan aan de opleidingstoets, op alle bureaus zijn extra tellers ingezet en dit jaar is zoveel mogelijk gewerkt met een dubbele bezetting om fouten door vermoeidheid aan het einde van de dag te voorkomen. Het hoofd stembureau was erg tevreden over de snelle telling. Nieuw dit jaar was het gebruik van de Trotters in plaats van de "ouderwetse" aanplakborden. Het eindresultaat was meer dan de moeite waard, mooie goed uitziende borden op strategische locaties in de gemeente. Ook bij toekomstige verkiezing zullen we gebruik van Trotters maken.

5. Kaderstellende beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 0.1 Bestuur

- Handreiking informatievoorziening gemeenteraad Capelle aan den IJssel (BBV 39430 november 2016);
- Coalitieakkoord 2018 – 2022 'met het oog op morgen'
- Notitie 'Wat vindt u' (BBV 163055 september 2010);
- Burgerparticipatie en Toolkit (BBV 875555 juni 2017).

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 oktober 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013).

Taakveld 0.4 Overhead

- Communicatieplan Gemeenteraad 2016-2019 (door de raad ingebracht, april 2016);
- Communicatiebeleid 2016-2018 "Met elkaar # voor Capelle" (BBV 804169 september 2015).

Taakveld 0.5 Treasury

- Financieringsstatuut 2016 (BBV 828483 november 2016);
- Notitie Rentebeleid 2016 (BBV 828465 november 2016);
- Beleidsnota Verbonden Partijen 2013 (BBV 545223 december 2013).

Taakveld 0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet-woningen

- Verordening onroerendezaakbelastingen 2018 (BBV 947636 december 2017).

Taakveld 0.64 Belastingen overig

- Nota Buitenreclame Capelle aan den IJssel 2015 (BBV 646380 maart 2015);
- Verordening hondenbelasting 2018 (BBV 947636 december 2017).

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

- Financiële Verordening 2017 (BBV 864654 maart 2017).

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

- Nota Reserves, Voorzieningen, Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017 (BBV 874344 mei 2017).

6. Doelstellingen (bereiken) en prestaties (doen)

1 - Investeren in relaties met andere overheden, (maatschappelijke) organisaties en mogelijke partners en daarbij een krachtig eigen geluid laten horen.

Omschrijving	Opbouw GR IJsselgemeenten. Aan de hand van de uitgevoerde evaluatie in 2016 is in 2017 een gezamenlijke visie en "routekaart" omtrent uitbreiding van het aantal samenwerkingsdomeinen tussen Capelle en Krimpen (gewenste eindsituatie, tempo, volgorde) vastgesteld. Deze route zal worden gevolgd.
--------------	---

Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	<p>Op 4 december 2018 vond overleg plaats tussen de colleges van Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel. In dat overleg is o.a. gesproken over de uitbreiding van de GR IJsselgemeenten. Daarbij is rekenschap gegeven van de Intentieverklaring van september 2011, waarin door de gemeente Capelle aan den IJssel en de gemeente Krimpen aan den IJssel is uitgesproken te komen tot een vorm van samenwerking tussen beide gemeenten op het gebied van de gemeentelijke bedrijfsvoering, en het hieruit voortvloeiende Convenant "Samenwerken aan de IJssel" van 4 oktober 2012, waarin de huidige GR zijn basis vindt. In dit convenant is opgenomen dat ervoor wordt gekozen om de samenwerking "voor de korte termijn te richten op de werkterreinen ICT & Automatisering en Sociale Zaken". Verder is afgesproken dat de gemeentesecretarissen voorstellen zullen doen "voor het tot stand brengen van de samenwerking op de andere dan in dit convenant genoemde onderdelen van de bedrijfsvoering".</p> <p>Daarnaast is in het overleg van 4 december 2018 stilgestaan bij de Coalitieakkoorden 2018-2022 van beide gemeenten. Door het college van Krimpen aan den IJssel is in dit overleg aangegeven dat er door haar, voorafgaand aan een verdere ontwikkeling van de GR, een kaderstellende notitie wordt voorbereid die in het tweede of derde kwartaal van 2019 aan de Gemeenteraad van Krimpen aan den IJssel wordt aangeboden.</p> <p>Op 1 februari 2019 bespraken de beide gemeentesecretarissen de stand van zaken. Centraal daarin stond de volgende boodschap:</p> <p>" ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Door uiteenlopende redenen is het aanvankelijke voornemen om de GR uit te breiden niet van de grond gekomen. 2. Wij zijn content met de bestaande GR. 3. Actueel is de vraag hoe de relatie tussen Capelle en Krimpen en de GR, wat betreft ICT, kan worden vorm gegeven in die van opdrachtgever versus opdrachtnemer. 4. Onze beide gemeentelijke organisaties hebben zich betrekkelijk los van elkaar verder ontwikkeld. In het kort: Krimpen zet in op zelforganiserende teams en Capelle doorloopt een organisatieontwikkelingstraject, waarin sturing, wendbaarheid en opgavegericht werken kernbegrippen zijn. 5. Wij zijn voornemens onze inzet en die van onze organisaties niet langer te richten op uitbreiding van de GR. <p>Wij zien - zoals gezegd - nu vooral voordelen in versterking van de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie met de bestaande GR. En wat betreft verdergaande samenwerking kiezen wij nu voor de meer flexibele vorm: niet de structuur van de gezamenlijke organisatie, maar de ontmoeting op raakvlakken waar beide gemeenten elkaar kunnen versterken. Wij hechten belang aan deze vorm van samenwerking en zullen die ook voor de toekomst stimuleren en faciliteren".</p> <p>Op basis van bovenstaande heeft het college in beide gemeenten besloten vanaf heden niet in te zetten op uitbreiding van de GR IJsselgemeenten, maar op het verder verbeteren van de kwaliteit van de gemeenschappelijke organisatie en de dienstverlening die deze richting de deelnemende gemeenten verricht.</p>
Prestatie (indicator)	

2 - Informatie vergaren met betrekking tot beleidsonderdelen van Capellenaren.	
Omschrijving	Actieve benadering van Capellenaren door o.a. het uitvoeren van de burgerjury, het burgerpanel en het Capels Expertise Netwerk (CEN). Bereikbaar en beschikbaar voor Capellenaren, open staan voor signalen en laten horen wat wij met signalen doen door daar waar relevant bijeenkomst

Portefeuillehouder	rond thema's te organiseren en over de uitkomsten te communiceren. Burgemeester
Stand van zaken	<p><u>Burgerpanel</u> <i>Denk & Doe mee!-fonds</i></p> <p>Het burgerpanel is in maart 2018 geraadpleegd. De uitkomsten van het burgerpanel waren bijzonder nuttig en zijn door ons gebruikt bij het uitwerken van de spelregels voor het Denk & Doe mee!-fonds, waaronder de thema's, verantwoording van de ontvangen subsidie en voor welke partijen de subsidieregeling openstaat. Op 9 juli 2018 heeft uw raad de kaders en randvoorwaarden voor het Denk & Doe mee!-fonds vastgesteld. De start van het fonds vond plaats in het vierde kwartaal 2018.</p> <p><i>Duurzaamheid</i></p> <p>Het burgerpanel is in juni 2018 geraadpleegd. Er is gevraagd naar ideeën en aandachtspunten over het thema duurzaamheid. De peiling maakt onderdeel uit van een breder participatietraject met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties voor het opstellen van de duurzaamheidsagenda 2019 – 2022 en het warmteplan.</p> <p><i>Veiligheidsbeleving</i></p> <p>Remco Spithoven, lector Maatschappelijke Veiligheid en professor of Societal Safety & Security aan de Saxion University of Applied Sciences, adviseert ons op het gebied van veiligheid en is door de senioradviseur Integrale Veiligheid gevraagd onderzoek te doen naar de veiligheidsbeleving in de Capelse wijken. Het burgerpanel is hier mede voor ingezet.</p> <p><i>Online Dienstverlening</i></p> <p>Het burgerpanel is in 2018 geraadpleegd. De rapportage van deze peiling wordt in 2019 door ons vastgesteld. Eind 2018 bestond het panel uit 1.973 leden.</p>
Prestatie (indicator)	

7. Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	N 37.384	N 2.639	N 40.023	N 30.816	V 9.207
Baten	V 130.242	V 700	V 130.942	V 127.783	N 3.159
Saldo van baten en lasten*	V 92.858	N 1.939	V 90.919	V 96.967	V 6.048
Mutaties reserves:					
Reserve bedrijfsvoering	V 450	N 164	V 286	N 140	N 426
Reserve grote investeringen	N 1.149	V 2.502	V 1.353	V 1.353	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	N 0	N 0	N 120	N 120
Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	N 0	V 48	V 48	V 48	N 0
Doe Mee Fonds	N 3.333	N 0	N 3.333	N 4.997	N 1.664
Algemene reserve	V 5.000	N 0	V 5.000	V 5.000	N 0
Reserve Openbare Ruimte	N 0	N 0	N 0	N 59	N 59
Reserve rekenkamer	N 0	N 0	N 0	N 35	N 35

Totaal mutaties reserves	V 968	V 2.386	V 3.354	V 1.050	N 2.304
Resultaat	V 93.826	V 447	V 94.273	V 98.017	V 3.744

* Taakveld 0.10 mutaties reserves zijn bij de tabellen per programma opgenomen. In bovenstaande tabel is het taakveld 0.10 geen onderdeel van het saldo van baten en lasten.

8. Analyse van het verschil

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
<i>Lasten</i>					
Dotatie aan voorziening Appa o.b.v. actuariële berekeningen	N 132		N 132		N 132
Lagere lasten college B&W	V 53		V 53		V 53
Voormalig personeel-vergoedingen; College B&W: Tekort i.v.m. hogere wachtgeldlasten	N 48		N 48		N 48
Lagere lasten rekenkamer, dotatie aan reserve rekenkamer (Raadsbesluit maximaal 40% budget)	V 35		V 35	N 35	N 0
Geen lasten eindheffing werkkostenregeling	V 28		V 28		V 28
Hogere uitvoeringskosten documenten	N 83		N 83		N 83
Voordelen rente door ontvangen negatieve rente (kort + lang)	V 34		V 34	N 34	N 0
Denk en Doe Mee Fonds door minder gehonoreerde aanvragen; overheveling naar 2019 via reserve Denk en Doe Mee Fonds	V 1.664		V 1.664	N 1.664	N 0
Geen aanspraak op budget Onvoorzien uitgaven	V 33		V 33		V 33
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren door toename volume mogelijk oninbare nota's	N 26		N 26		N 26
Saldo dienstjaar 2018	V 7.023		V 7.023		V 7.023
Hogere last VPB door Convenant NVRD en belastingdienst vpb-plicht op restafvalstromen. Betreft de last voor 2016 tot en met 2018.	N 20		N 20		N 20
Lagere last VPB voor reclame (inclusief retour reservering 2016-2017)	V 605		V 605		V 605
Nacalculatie bedrijfsvoering	V 67		V 67	N 67	N 0
Overige verschillen	N 28		N 28		N 28
	V 9.205	N 0	V 9.205	N 1.800	V 7.405
<i>Baten</i>					
Decembercirculaire overige mutaties		V 389	V 389		V 389
Decembercirculaire impuls gelden Weerbaar Bestuur; overheveling budget via reserve eenmalige uitgaven		V 120	V 120	N 120	N 0
Minder aanvragen overige documenten		N 31	N 31		N 31
Meer verstrekte paspoorten		V 99	V 99		V 99
Social return (voor 100% opgenomen in de voorziening dubieuze debiteuren)		V 106	V 106		V 106
Voordelen rente door ontvangen negatieve rente (kort + lang)		V 25	V 25	N 25	N 0
Saldo dienstjaar 2018		N 4.247	N 4.247		N 4.247
Nacalculatie bedrijfsvoering		V 358	V 358	N 358	N 0
Overige verschillen		V 22	V 22		V 22
Afronding	V 2		V 2	N 1	V 1
	V 2	N 3.159	N 3.157	N 504	N 3.661
Totaal	V 9.207	N 3.159	V 6.048	N 2.304	V 3.744

9. Incidentele baten en lasten

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Dotatie aan de Voorziening Appa			N 0		N 4.002	V 360	N 3.642	N 3.774
Lagere lasten rekenkamer met dotatie aan reserve rekenkamer			N 0	N 35			N 0	V 35
Social return (voor 100% opgenomen in de voorziening dubieuze debiteuren)			N 0	V 106			N 0	N 106
Storting rentevoordelen aan de reserve grote investeringen			N 0		N 1.149		N 1.149	N 1.149
Vrijval kapitaallast zwembad Alkenlaan; reserve grote investeringen (herziening BBV)	V 2.502		V 2.502	V 2.502			N 0	N 0
Rentevoordelen, dotatie aan reserve Openbare Ruimte			N 0	V 59			N 0	N 59
Algemene uitkering Decemercirculaire impuls gelden Weerbaar bestuur, dotatie aan reserve eenmalige uitgaven			N 0	V 120			N 0	N 120
Dotatie vanuit Algemene reserve aan Denk & Doe Mee! Fonds (Wijzigingsvoorstel begroting 2018)	V 5.000		V 5.000	V 5.000	N 5.000		N 5.000	N 5.000
Budget Denk & Doe Mee! fonds met dekking reserve Doe Mee! Fonds (vanuit Algemene Reserve vrij besteedbaar); minder gehonoreerde aanvragen in 2018 en overheveling restantbudget naar 2019 via reserve Doe Mee! Fonds	V 1.667		V 1.667	V 3	N 1.667		N 1.667	N 3
Vennootschapsbelasting (NJN2018 0.4.4) voor verhuur reclamedisplays; voorzichtigheids halve in de begroting opgenomen, niet eens met het standpunt van de belastingdienst (533); in realisatie niet opgenomen inclusief retour reservering 2016-2017 (-72) en Vpb-plicht op restafvalstromen 2016 tot en met 2018 (20)			N 0			N 533	N 533	V 52
	V 9.169	N 0	V 9.169	V 7.755	N 11.818	N 173	N 11.991	N 10.124
					N 2.649	N 173	N 2.822	N 2.369

10. Structurele mutatie reserves

Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Herstructurering actief grondbeleid	V 48	N 0	V 48	V 48	N 0	N 0	N 0	N 0
Bedrijfsvoering	V 1.297	V 1.449	V 2.746	V 2.905	N 812	N 1.648	N 2.460	N 3.045

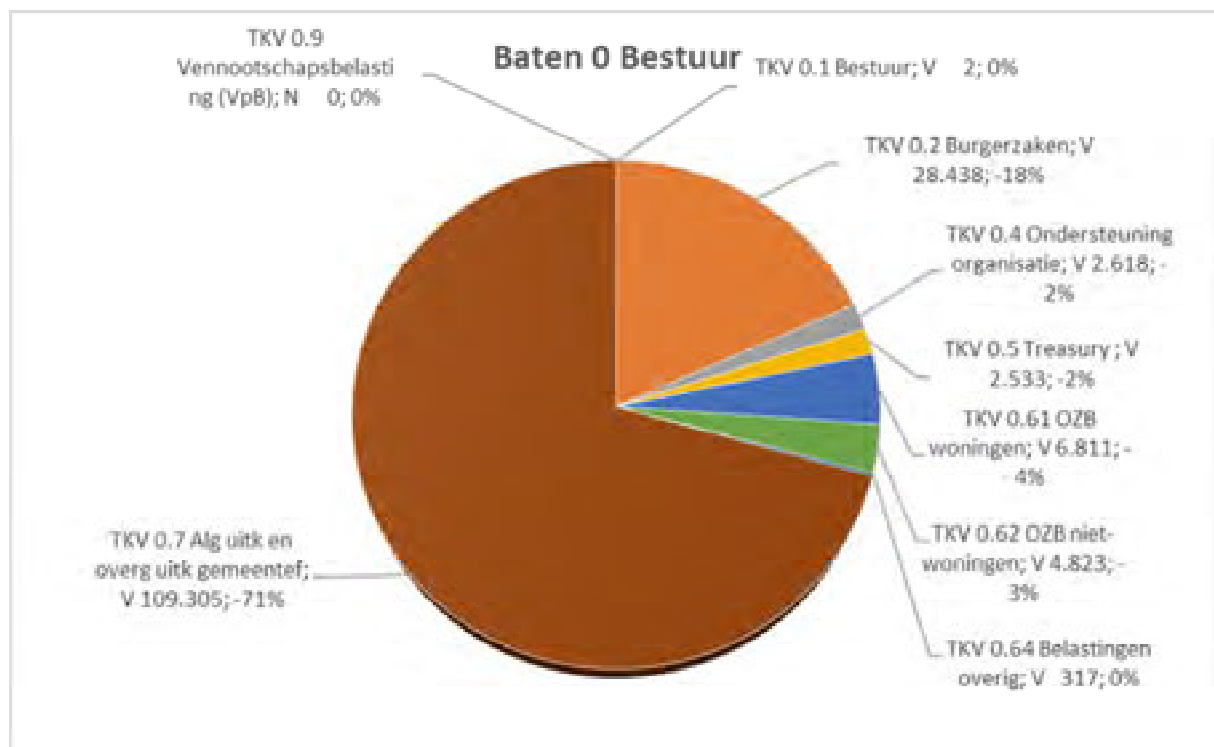
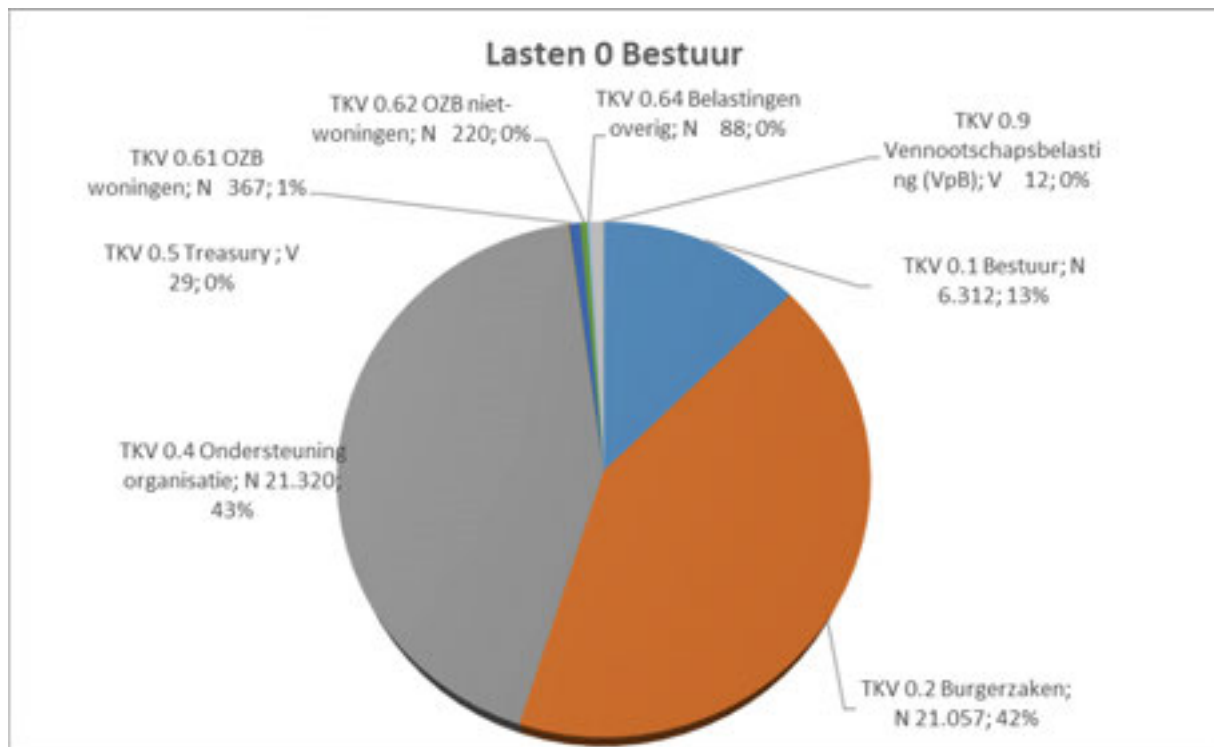
11. Taakvelden

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

0.1	Bestuur
0.2	Burgerzaken
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
0.4	Ondersteuning organisatie
0.5	Treasury
0.61	OZB woningen
0.62	OZB niet-woningen
0.64	Belastingen overig
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
0.8	Overige baten en lasten
0.9	Vennootschapsbelasting
0.10	Mutaties in reserves
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

12. Grafische voorstelling van lasten en baten

13. Verbonden partijen

Eneco Holding N.V.	
Maatschappelijke effecten	In hoofdzaak leveren van elektriciteit, gas en stadsverwarming aan huishoudens en bedrijven in Nederland.
Doelstelling voor programma	Deelname in het aandelenkapitaal, verkrijgen dividend nutsbedrijven.

Stedin N.V.	
Maatschappelijke effecten	In hoofdzaak het transporteren van elektriciteit en gas naar consumenten en bedrijven.
Doelstelling voor programma	Deelname in het aandelenkapitaal, verkrijgen dividend nutsbedrijven.

B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides	
Maatschappelijke effecten	Voorzien in de behoefte aan schoon drinkwater aan huishoudens en bedrijven in de regio.
Doelstelling voor programma	Deelname in het aandelenkapitaal, verkrijgen dividend nutsbedrijven.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	
Maatschappelijke effecten	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Doelstelling voor programma	Niet van toepassing.

Gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten (deel ICT)	
Maatschappelijke effecten	Verzorgen van ICT voor de gemeenten Capelle en Krimpen aan den IJssel.
Doelstelling voor programma	Van belang voor onze bedrijfsvoering.

Irado N.V.	
Maatschappelijke effecten	Het uitvoeren van wettelijke taken voor het ophalen en verwerken van afval.
Doelstelling voor programma	Deelname in het aandelenkapitaal, verkrijgen dividend nutsbedrijven.

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

PROGRAMMA 1: INTEGRALE VEILIGHEID EN OPENBARE ORDE

1. Missie

Capelle aan den IJssel is een gemeente waar het veilig wonen, werken en leven is. Spelregels en grenzen zijn helder. Er wordt snel en merkbaar opgetreden tegen overlast en criminaliteit. Wij stimuleren Capellenaren, bezoekers, ondernemers en veiligheidspartners om vanuit hun eigen verantwoordelijkheid bij te dragen aan de veiligheid binnen de gemeente.

2. Landelijke indicatoren

De in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma zijn niet veranderd t.o.v. de Najaarsnota 2018. De indicatoren zijn weergegeven in bijlage B.

3. Beleidsindicatoren

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streefwaarde 2018	Meting 31-12-2018
Verlenen van omgevingsvergunningen brandveilig gebruik - verleende vergunningen - meldingen	Interne registratie	7 -	8 -	6 26	10 20	6 34
Verlenen van APV exploitatievergunningen	Interne registratie	19	32	14	25	14
Organiseren van en deelnemen aan rampenoefeningen	Interne registratie	6	10	15	4	11

Taakveld 1.2 Openbare orde en Veiligheid

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streefwaarde 2018	Meting 31-12-2018
Afname criminaliteit	Politie regionale eenheid	3.625	3.406	3.029	3.500	2.732
Reductie woninginbraken	Politie regionale eenheid	257	266	214	243*	182
Reductie straatroven	Politie regionale eenheid	45	30	24	28*	21
Reductie overvallen	Politie regionale eenheid	10	13	9	7	5
Afname Capellenaren die zich wel eens onveilig voelen in eigen buurt	Buurtmonitor	28%	Geen meting	31%	25%	Geen meting
Geen buurten meer zijn met een score 'zeer ongunstig'	Buurtindex	Geen meting	2	Geen meting	0	1
Stimuleren van het oprichten van buurt-preventieteams	Interne registratie	2	4	6	4	6
Plaatsen van camera's in de openbare ruimte	Interne registratie	21	39	42	39	37
Toepassen van een groepsaanpak bij sterk overlastgevend jongeren 'Beke aanpak'	Shortlist politie	3	3	0	0	0
Toepassen van het Keurmerk Veilig Ondernemen	Interne registratie	4	4	4	4	4

*) De streefwaarden zijn in de voortgangsrapportage Integraal Veiligheidsbeleid over het eerste halfjaar van 2017 geactualiseerd ten opzichte van de streefwaarden in de Begroting 2018.

4. Ontwikkelingen

Bijdrage voor Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR) op orde

Op het gebied van onze bijdrage aan de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR) speelden in 2018 een aantal ontwikkelingen die van invloed waren op de hoogte van onze bijdrage. Dit waren onder andere de financiële consequenties die voortvloeien uit het FLO-overgangsrecht en het vervallen van inkomsten voor de OMS-taak. In de Voorjaarsnota 2018 en Najaarsnota 2018 hebben wij uw raad hierover geïnformeerd en voorstellen gedaan hoe de financiële consequenties hiervan te verwerken in onze begroting. Voor de periode 2019 en verder heeft uw raad op 4 juni 2018 kennis genomen van de Begroting 2019 van de VRR. Tevens heeft uw raad via de Najaarsnota 2018 ingestemd om in 2019 een pilot te starten met een wijkbrandweerfunctionaris.

Voorgesorteerd op een nieuw beleidskader integraal veiligheidsbeleid

In 2017 zijn we gestart met het tweede en dus laatste uitvoeringsprogramma van het vierde integrale veiligheidsbeleid voor de jaren 2017 en 2018. Ook met dit programma hebben wij ons ingezet om de sociale veiligheid en de veiligheidsbeleving van de Capellenaren te vergroten. In de collegebrief van 9 oktober 2018 en 5 maart 2019 hebben wij de voortgang 2018 gerapporteerd.

Na de installatie van ons college zijn we gestart met de voorbereidingen op een nieuw beleidskader voor het integraal veiligheidsbeleid. In ons coalitieakkoord hebben we al een aantal zaken benoemd die wij onderdeel willen maken van ons nieuwe beleidskader. Als onderdeel van dit proces hebben wij in oktober 2018 een aantal wijkveiligheidsavonden georganiseerd en hebben wij op 2 november 2018 de Veiligheidsconferentie gehouden. In 2019 zijn wij gestart met stadsgesprekken die we ook willen gebruiken om van Capellenaren te horen hoe zij over veiligheid denken en welke veiligheidsthema's of problemen wij ons op dienen te focussen. Het nieuwe beleidskader is begin 2019 gereed voor besluitvorming door uw raad.

Aanpak High Impact Crimes geëvalueerd met het voornemen de aanpak te continueren

In 2017 en 2018 hebben wij uitvoering gegeven aan het aanvalsplan straatroven en overvallen (BBV 837703). Dit plan is gericht op het terugdringen van High Impact Crimes, door in te zetten op (potentiele) daders van de HIC-delicten. In de Begroting 2018 heeft uw raad reeds structureel € 101.000,- toegevoegd aan programma 1 integrale veiligheid en openbare orde voor het continueren van het aanvalsplan, vooruitlopend op de evaluatie. In dat kader hebben wij in december 2018 de evaluatie opgeleverd en ter vaststelling aan uw raad aangeboden (BBV 1053376). Wij hebben geconcludeerd dat de doelstelling van minder straatroven en overvallen gedurende de looptijd van het aanvalsplan is behaald. Daarnaast is ons gebleken dat voorlichting en bewustwordingscampagnes voor jongeren als potentieel slachtoffer niet effectief zijn en dat de begeleiding van daders complex en arbeidsintensief is. Wij menen dat meer aandacht voor pre-Hit-ers via preventie en vroegsignalering kansrijker is in het voorkomen van dadervorming. Wij hebben uw raad dan ook geadviseerd om aanpak uit het aanvalsplan straatroven en overvallen structureel te continueren als onderdeel van het Integraal Veiligheidsbeleid.

De bespreking van de evaluatie heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 11 februari 2019.

Deelname aan Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond gecontinueerd

In 2018 hebben wij deelgenomen aan de casusoverleggen van het Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond. Wij doen ook mee aan de aanpak Zo Snel, Slim, Selectief, Simpel, Samen en Samenlevingsgericht Mogelijk (ZSM+), waarbij wij bevraagd worden om beschikbare informatie aan te leveren aan het Regionaal informatieknoppunt (RIKK) voor de afdoening van strafzaken door het OM. Onze PGA-regisseurs zijn voor die taak 5 dagen per week tijdens werkdagen bereikbaar en aanwezig geweest op het Veiligheidshuis. Het Veiligheidshuis is in 2018 gestart met een doorontwikkeling richting Zorg- en Veiligheidshuis. Tevens is de huidige huisvesting aan het Marconiplein onderwerp van discussie geworden. Er loopt een onderzoek naar een mogelijke verhuizing van het Veiligheidshuis naar het parket Rotterdam. Begin 2019 moet deze discussie worden beslecht.

Ondermijningsaanpak geëvalueerd

In september 2016 hebben wij besloten om nog sterker in te zetten op het terugdringen van ondermijnende criminaliteit (BBV 830179) en de integrale aanpak van ondermijning verder te bevorderen. Daarom hebben wij voor 2017-2018 een pilot ingericht om de aanpak van ondermijning in Capelle samen met onze partners en via het Capels Interventie Team (CIT) verder te versterken. Voor de pilot is een vertrouwelijk projectplan opgesteld. In de commissie BVM van 11 juni hebben wij u vertrouwelijk geïnformeerd over de voortgang. Eind november 2018 hebben wij de pilot geëvalueerd

en een eindrapportage opgesteld (BBV 1057552). In de raadsvergadering van 13 december 2018 heeft uw raad besloten om de bestuurlijke aanpak ondermijning structureel te continueren als onderdeel van het Integraal Veiligheidsbeleid. In de Begroting 2018 heeft uw raad hiervoor structureel € 135.000,- toegevoegd aan programma 1 integrale veiligheid en openbare orde.

Keurmerk Veilig Ondernemen certificaat behaald op het Rivium

In 2017 zijn wij in overleg geweest met het Parkmanagement Rivium om een Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)-traject op te starten voor het Businesspark Rivium. In november 2018 heeft het Businesspark Rivium het certificaat Basis Samenwerking behaald. Daarnaast hebben wij in samenwerking met het Parkmanagement op 28 november 2018 een gratis cybercrime training 'Digitaal Veilig' gehouden voor MKB ondernemers en hun medewerkers.

112-dag wederom gehouden

In de raadscommissie BVM van 6 december 2017 heeft de burgemeester toegezegd om deze ook in 2018 te gaan organiseren met de intentie om deze dag jaarlijks te organiseren. Op 26 oktober 2018 hebben wij voor de 2de keer samen met de politie, brandweer, handhaving en buurtpreventie een 112-dag voor alle Capellenaren georganiseerd. De dag vond deze keer plaats in en rondom sporthal Schenkel en was goed bezocht. De 112-dag 2019 is al in voorbereiding en zal naar verwachting gaan plaatsvinden op 3 mei 2019.

5. Kaderstellende beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer

- Beleidsplan 2018-2022 (VRR) (BBV 921350 september 2017);
- Plan Brandweezorg 2017-2020 (VRR) BBV 861284 maart 2017);
- Regionaal Risicoprofiel Rotterdam-Rijnmond 2017 – 2020 (VRR) (BBV 823538 september 2016);
- Notitie brandveilig ontvluchten van gebouwen 2015-2016 (BBV 611205 januari 2015).

Taakveld 1.2. Openbare orde en Veiligheid

- Aanvalsplan Overvallen en Straatroven 2016 (BBV 837703 november 2016);
- Actieplan Cyberpesten 2015 (BBV 740381 december 2015);
- Actieplan Woonoverlast 2016 (BBV 800769 juni 2016);
- Bibob Beleidsregel 2014 (BBV 556531 februari 2014);
- Handboek buurtpreventie 2.0 (2017) (BBV 946254 januari 2018);
- Lokale aanpak radicalisering 2015 (BBV 656874 mei 2015);
- Nota Veilig Wonen 2013 (BBV 466859 oktober 2012);
- Regionaal beleidskader cameratoezicht 2014 (BBV 691433 oktober 2015);
- Uitvoeringskader nazorg ex-gedetineerden 2017 (BBV 908884 juli 2017);
- Veiligheidsaanpak Hoven, Wiekslag, Hoeken stadsmarinier (BBV 908667 juli 2017);
- Veiligheidsaanpak Schollebaar stadsmarinier (BBV 606556 januari 2015);
- Veiligheidsaanpak Rondelen 2017-2020 stadsmarinier (BBV 908874 juli 2017);
- Werkplan Capels Interventie Team 2017-2018 (BBV 909888 juni 2016);
- Uitvoeringsprogramma Openbare Ruimte & Veiligheid 2016-2017 (BBV 610851 juli 2016);
- Integraal Veiligheidsbeleid 2015-2018, #capelleveilig;
- Nota Dierenwelzijn 2012-2015 in combinatie met Dienstverleningsovereenkomst opvang zwerfdieren Dierenambulance (BBV 532985 maart 2014).

6. Doelstellingen (bereiken) en prestaties (doen)

1 - Vergroten van de veiligheid en veiligheidsgevoelens en het tegengaan van kwetsbare buurten.

Omschrijving	- Het inzetten van stadsmariniers die een Veiligheidsaanpak uitvoeren in Hoven/Wiekslag/Hoeken, Florabuurt, Schollebaar-Oost en de Rondelen. - Deelnemen aan trajecten Keurmerk Veilig Ondernemen in De Koperwiek, De Scholver, De Terp en het Hoofdweg CapelleXL.
Portefeuillehouder	Burgemeester en Hartnagel

Stand van zaken	<ul style="list-style-type: none"> • Het Uitvoeringsplan veiligheid (UVP) 2017-2018 en de veiligheidsplannen van de stadsmariniers zijn in uitvoering. • De voortgangsrapportage van het UVP over de 1ste helft van 2018 is op 9 oktober 2018 via een collegebrief (2018/092) gepubliceerd. De voortgangsrapportage over de 2de helft 2018/heel 2018 is in voorbereiding. • Wij hebben de voortgangsrapportage van de veiligheidsaanpak Hoven Wiekslag Hoeken op 28 augustus vastgesteld (BBV 1001571). • In 2018 registreerde de politie in totaal 2.732 misdrijven; In 2017 waren dat er nog 3.041. Het aantal woningbraken was 182, het aantal straatroven 21 en het aantal overvallen bedroeg 5. • Op dit moment is het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) de Terp hard bezig om de 3^e ster te behalen. Begin 2019 zal de audit door Kiwa plaatsvinden voor de 3^e ster. In de tweede helft 2018 zijn er geen activiteiten geweest van de werkgroep KVO Koperwiek. Begin 2019 zal worden gesproken over de mogelijkheden van verdere samenwerking. In 2018 is een start gemaakt met een KVO-traject voor het winkelcentrum de Picassopassage. Ook in de tweede helft van 2018 een KVO gestart in het Rivium. De eerste ster is reeds behaald.
Prestatie (indicator)	

2 - Bestrijden van (georganiseerde) criminaliteit en ondermijning van de rechtstaat.	
Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> - Deelnemen aan de casus overleggen in het Veiligheidshuis voor de doelgroepen; jeugd, veelplegers, High Impact Targets (HIT), radicalisering, en het bieden van nazorg aan ex-gedetineerden. - Uitvoeren en evalueren pilot van Capels Interventieteam (CIT).
Portefeuillehouder	Burgemeester en Hartnagel
Stand van zaken	<p>De deelname aan de casusoverleggen van het veiligheidshuis loopt. Het Gezamenlijk veiligheidsbeeld van de Veiligheidsalliantie Rotterdam (VAR) met daarin de aantallen casussen over de 1ste helft van 2018 is op 19 september 2018 in concept verschenen. Vooruitlopend op deze rapportage zijn in de recente voortgangsrapportage van het UVP 2017-2018 (zoals gepubliceerd in de collegebrief van 9 oktober 2018) reeds de voorlopige cijfers voor wat betreft de casusoverleggen opgenomen. Dat geldt ook voor de nazorg aan ex-gedetineerden.</p> <p>Wij hebben de voortgangsbrief radicalisering op 11 september 2018 vastgesteld (BBV 1034563).</p> <p>Wij hebben op 18 december 2018 kennisgenomen van de evaluatie voor de aanpak straatroven en overvallen van de stadsmarinier Jeugd & criminaliteit (BBV 1053376). De evaluatie en aanbevelingen hebben wij aan u ter vaststelling aangeboden. U heeft de evaluatie vastgesteld op 11 februari 2019.</p> <p>De versterking van de bestuurlijke aanpak van ondermijning via de pilot Capels interventieteam (CIT) is eind 2018 afgerond. In de commissie BVM van 17 september 2018 heeft de burgemeester u geïnformeerd over de cijfermatige voortgang van het CIT. Op 1 oktober 2018 heeft de regionale conferentie Mensenhandel in het Isalatheater plaatsgevonden, die grotendeels is georganiseerd door de unit veiligheid. Bureau Beke heeft in juli/augustus evaluatieonderzoek verricht naar de pilot. Deze rapportage is in september 2018 opgeleverd. De uitkomsten zijn verwerkt in het vertrouwelijk collegeadvies van 20 november 2018 (BBV 1057552). Wij hebben u voorgesteld om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de eindrapportage bestuurlijke aanpak ondermijning / Capels Interventie Team 2017-2018 vast te stellen;

- de bestuurlijke aanpak ondermijning structureel te continueren als onderdeel van het Integraal Veiligheidsbeleid;
- de door het college van burgemeester en wethouders opgelegde geheimhouding op de eindrapportage bestuurlijke ondermijning / Capels Interventie Team 2017-2018 en de evaluatie van Bureau Beke te bekrachtigen;

U heeft op 13 december 2018 ingestemd met ons voorstel.

Prestatie (indicator)

3 - Vergroten van bewonersparticipatie.

Omschrijving	Stimuleren en (mede) oprichten van initiatieven, zoals Buurt Bestuurt, Burgernet, (WhatsApp) Buurtgroepen, Portieksheriffs en Buurtpreventieteams.
Portefeuillehouder	Hartnagel
Stand van zaken	De ondersteuning van de buurtpreventieteams, WhatsApp-groepen, Burgernet e.d. loopt. Eind 2018 zijn er 4.066 Capellenaren die deelnemen aan burgernet, zijn er 61 WhatsApp-groepen actief, 6 buurtpreventieteams en 13 portieksheriffs in de Hovenbuurt. Wij hebben op 11 september 2018 de evaluatie van het project Politiekids in de periode 2016-2018 vastgesteld (BBV 1039332) met het besluit om het project ook in het schooljaar 2018-2019 weer in te zetten in 3 wijken.

Prestatie (indicator)

7. Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	N 6.975	N 306	N 7.281	N 7.146	V 135
Baten	V 452	V 187	V 639	V 645	V 6
Saldo van baten en lasten	N 6.523	N 119	N 6.642	N 6.501	V 141
Mutaties reserves:					
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 1	V 1	V 44	V 43
Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 4	V 4	N 31	N 35
Totaal mutaties reserves	N 0	V 5	V 5	V 13	V 8
Resultaat	N 6.523	N 114	N 6.637	N 6.488	V 149

8. Analyse van het verschil

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
<i>Lasten</i>					
Energiekosten brandweerkazerne	N 43		N 43		N 43
Niet besteed budget gebonden installaties Slotlaan 121; bedrag overgeheveld naar 2019 via de reserve eenmalige uitgaven	V 35		V 35	N 35	N 0
Niet besteed budget mutaties huurovereenkomst Slotlaan 121	V 36		V 36		V 36

Preventieve maatregelen	N 61		N 61		N 61
Niet-besteed budget cameratoezicht	V 37		V 37		V 37
Niet-besteed budget KVO	V 29		V 29		V 29
Lagere lasten opvang zwerfdieren en uitvoering destructiewet, budgetten zijn miv 2019 afgeraamd met 19	V 28		V 28		V 28
Niet-besteed budget aanpak jeugdgroepen	V 27		V 27		V 27
Nacalculatie bedrijfsvoering	V 3		V 3	N 3	N 0
Overige verschillen	V 44		V 44	V 1	V 45
	V 135	N 0	V 135	N 37	V 98
Baten					
Preventieve maatregelen		V 39	V 39		V 39
Nacalculatie bedrijfsvoering		N 45	N 45	V 45	N 0
Overige verschillen		V 12	V 12		V 12
	N 0	V 6	V 6	V 45	V 51
Totaal	V 135	V 6	V 141	V 8	V 149

9. Incidentele baten en lasten

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Pilot wijkbrandweerfunctionaris, budgetoverheveling naar 2019 door dotatie aan reserve eenmalige uitgaven			N 0			N 65	N 65	N 65
Afrekening bijdrage voor FLO 2014-2017			N 0			N 111	N 111	N 111
Controle kantoren, budget uit vo rig jaar via reserve eenmalige uitgaven		V 20	V 20	V 20		N 20	N 20	N 20
Installaties brandweerkazerne Slotlaan 121 budgetoverheveling naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	V 35			N 0	N 35
Actieplan overval en straatroof, via reserve eenmalige uitgaven		V 19	V 19	V 19		N 19	N 19	N 19
Capels Interventieteam, via reserve eenmalige uitgaven		V 30	V 30	V 30		N 30	N 30	N 30
	N 0	V 69	V 69	V 104	N 0	N 245	N 245	N 280
					N 0	N 176	N 176	N 176

10. Structurele mutatie reserves

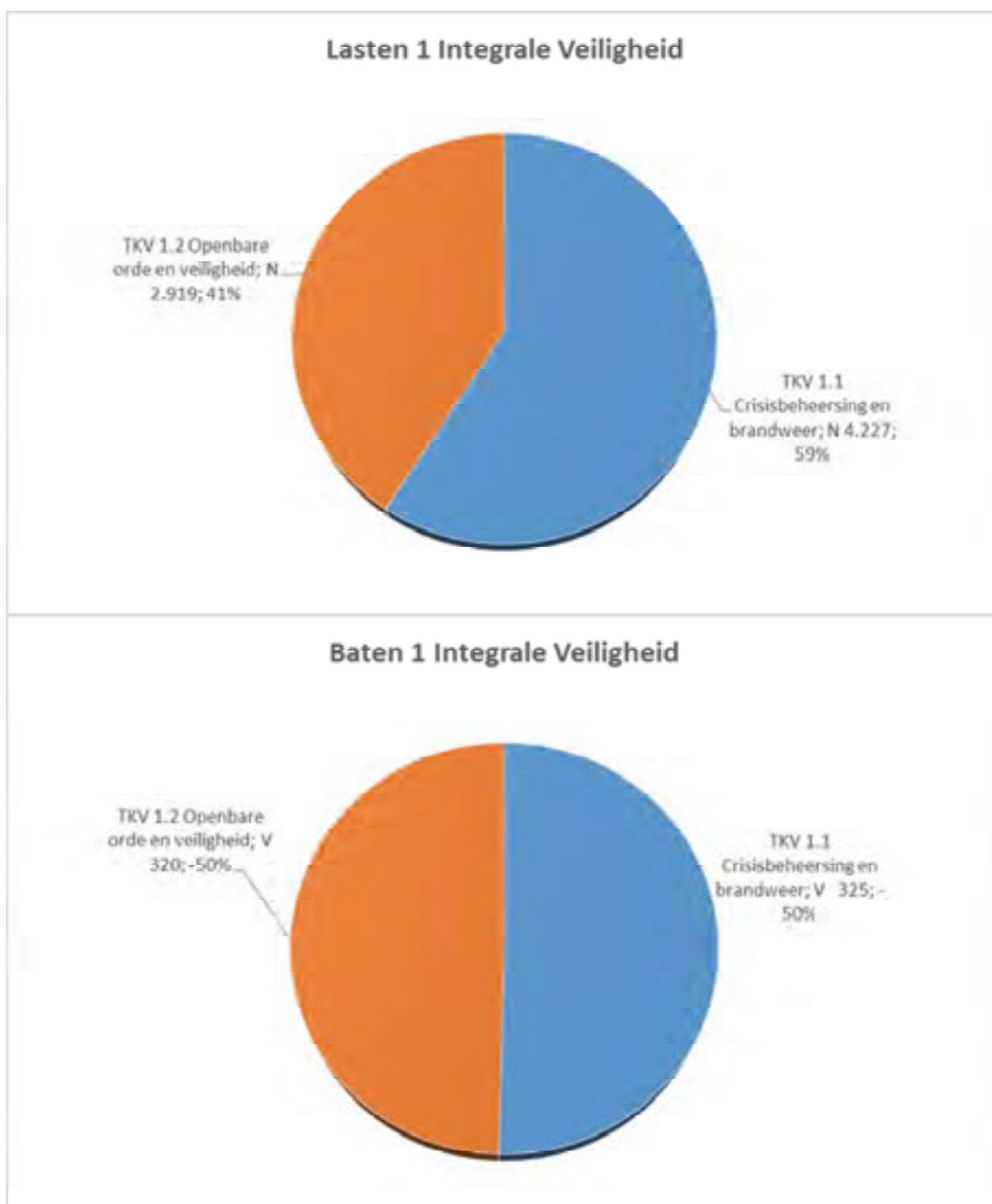
Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Bedrijfsvoering	N 0	V 45	V 45	V 54	N 0	N 44	N 44	N 10

11. Taakvelden

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

1.1	Crisisbeheersing en Brandweer
1.2	Openbare orde en Veiligheid

12. Grafische voorstelling van lasten en baten

13. Verbonden partijen

Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond	
Doelstelling voor programma	<ul style="list-style-type: none"> • Het bieden van een veilige woon-, leef- en werkomgeving en adequate hulpverlening bij incidenten, door onder alle omstandigheden te bewerkstelligen dat er een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering is van: <ul style="list-style-type: none"> ○ werkzaamheden voor het voorkomen, beperken en/of bestrijden van: <ul style="list-style-type: none"> ▪ brand(gevaar) voor mens en dier;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt; ▪ gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand. ○ het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen; ○ het vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instelling voor intramurale zorg; ○ geneeskundige hulpverlening bij rampen. • Het uitvoeren en bevorderen van de voorbereiding van het dagelijkse bestuur en de gemeentelijke afdelingen op hun taken in geval van een ramp of zwaar ongeval op grond van de Wet Veiligheidsregio's.
--	--

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER en WATERSTAAT

1. Missie

Het creëren van een schone, hele en veilige buitenruimte. Het kwaliteitsniveau in de buitenruimte is vastgesteld op basis tot sober. Wij streven hierbij een zo optimaal mogelijk rendement na. De ontwikkeling van de infrastructuur is gericht op een optimale balans tussen mobiliteit, leefbaarheid en (verkeers-)veiligheid. Alleen op die manier ontstaan duurzame oplossingen.

2. Landelijke indicatoren

Er zijn voor dit programma geen in het BBV voorgeschreven indicatoren meer. De indicatoren *Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig* en *Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser* zijn in 2018 vervallen als gevolg van gewijzigd beleid bij bronhouder VeiligheidNL.

3. Beleidsindicatoren

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streefwaarde 2018	Meting 31-12-2018
Waardering voor het onderhoud van de bestrating	Bewonersenquête*	6,1	n.v.t.	5,9	n.v.t.	n.v.t.
Waardering voor het schoonmaken van de bestrating	Bewonersenquête*	6,3	n.v.t.	6,0	n.v.t.	n.v.t.
Aantal verkeersslachtoffers	Landelijke verkeersongevallenregistratie	68	67	58	**	39
Aantal verkeersdoden	Landelijke verkeersongevallenregistratie	1	1	0	**	2
Aantal letselongevallen	Landelijke verkeersongevallenregistratie	58	58	58	**	37
Trend fietsgebruik (weekdag gemiddelde)	Fietsmonitoring MRDH (fietsstelpunt Kanaalweg)	2.782	2.639	Geen meting	3.000	n.n.b.
Aantal meldingen buitenruimte	Interne registratie	5.997	5.183	6.250	6.500	5.893
% afhandeling binnen termijn		88,6%	94,7%	98%	96%	96%
Aantal meldingen snelherstel	Interne registratie	156	149	185	195	103
% afhandeling snelherstel binnen termijn		100%	100%	99%	100%	100%
Het areaal buitenruimte dat voldoet aan de norm (% van het areaal berekend op basis van het prestatiebestek)	Beheerplan 2016-2020	n.v.t.	n.v.t.	94%	98%	98%

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

***) Wij vinden het van belang om inzicht te geven in het aantal verkeersdoden, -slachtoffers en letselongevallen, maar niet gepast om hier streefwaarden voor op te nemen.

4. Ontwikkelingen

Actieplan verkeersveiligheid

Het Actieplan Verkeersveiligheid + Uitvoeringagenda is in 2017 opgesteld en vastgesteld. In dit actieplan hebben we een twee-sporenaanpak voorgesteld, te weten:

- Educatie, inhoudende acties en lespakketten gericht op structurele educatie van de weggebruiker of doelgroepen in het algemeen (waaronder cursus jonge automobilisten) en daarbij aansluitend

acties en campagnes in straten en buurten. Hier hoort ook het fietsexamen bij, dat aan het eind van het schooljaar;

- Aanpak asociaal verkeersgedrag, inhoudende het vergroten van de pakkans bij asociaal verkeersgedrag en het persoonlijk aanspreken bij constatering.

De huffer aanpak is niet opgestart, want we wachten op een beslissing van de minister van Juridische zaken en Veiligheid over het inzetten van onze BOA's in dit soort situaties.

De MRDH heeft een Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) gepubliceerd in 2018. We nemen dat mee bij het opstellen van het nieuwe Programma mobiliteit.

Verbeteren verkeersveiligheid Schollevaar

We willen diverse verkeersveiligheidsmaatregelen nemen, waaronder het aanleggen van rotondes op 50 km/uur-wegen in Capelle Schollevaar. Hierbij combineren we diverse infrastructurele maatregelen met de IBOR-projecten Schollevaar, waarbij de volgende aanpassingen op de planning staan:

1. Rotonde Burgemeester Van Dijklaan – Beatrijs Erf;
2. Rotonde Burgemeester Van Dijklaan – Herenburg;
3. Middengeleider Burgemeester Van Berensteinlaan;
4. Rotonde Burgemeester Van Berensteinlaan – Operalaan;
5. Fietspad Tuinenbuurt – Burgemeester Schalijlaan;
6. Uitritconstructie Burgemeester Bakkerlaan – Spoorlaan;
7. Aanpassen groenstructuur Burgemeester Van Dijklaan;
8. Veiliger maken van de zuidelijke bocht Burgemeester Van Berensteinlaan.

Daarnaast werken we voor meerdere jaren aan de 30 km/uur-zone aan de Vrijheidsdans en Reidans en passen we de oversteek op de Kapellekensbaan – Vlinderbaan aan.

Kadernota MRDH geeft minimale eisen aan het Openbaar Vervoer

Het regionaal meerjarig beleid 2013-2015 is vastgelegd in dit beleidsplan. De MRDH heeft dit meerjarig beleid inmiddels geactualiseerd in de "Ontwerp Kadernota Openbaar Vervoer (OV)", welke in 2017 is vastgesteld. De scope van deze nieuwe Kadernota is 10 jaar, maar vanwege de snelle ontwikkelingen in het mobiliteitsbelevingsveld zal de MRDH de kadernota na maximaal vier jaar herzien. De kadernota is geen ambitiedocument, maar stelt kaders voor en minimale eisen aan het OV. De nachtmetro is in 2018 gestart. De evaluatie en het eventuele vervolg verwachten wij in 2019.

Interwijkverbindingen met openbaar busvervoer; maatwerk in de vorm van een buurtbus

Wij streven naar een structurele oplossing voor het lokale busvervoer in de vorm van maatwerkvoorzieningen. Met betrekking tot deze maatwerkvoorzieningen zijn er in het 4^e kwartaal 2017/1^e kwartaal 2018 overleggen gevoerd met de concessiehouder/vervoerder RET en de concessieverlener/ subsidieverstrekker MRDH.

De RET is momenteel bezig met de uitwerking van de route, dienstregeling enz. voor deze maatwerkvoorziening: "het project buurtbus Capelle aan den IJssel".

De keuze is gevallen op het opheffen van de buslijn 95 Capelsebrug – Capelle-West en vervangen door een buurtbus, die tevens het IJsselland-ziekenhuis, Capelle-Schollevaar en Capelle-Centrum direct met elkaar verbindt. Voor deze optie zijn twee voertuigen benodigd en kan er een halfuurdienst worden gereden. Met de WOP's in de betreffende wijken is een goed overleg geweest, dat ook nog tot een wijziging van de route heeft geleid.

Deze buurtbus zal worden gereden door vrijwilligers. Begin 2019 vindt de werving van ongeveer 45 vrijwilligers plaats.

Er zijn inmiddels oriënterende gesprekken gevoerd met de vertegenwoordiger van:

- de vrijwilligers in de vervoersdienst van de Stichting Welzijn Capelle;
- de Stichting Hulpdienst Capelle aan den IJssel (SHC);
- de vrijwilligers van het IJsselland-ziekenhuis.

Na de uitwerking door de RET zullen er andermaal over het inzetten van vrijwilligers op de buurtbussen gesprekken moeten worden gevoerd met vrijwilligers IJsselland-ziekenhuis, Stichting Hulpdienst Capelle en Stichting Welzijn Capelle (planning 2^e kwartaal 2019). Op z'n vroegst zal de buurtbus in september 2019 gaan rijden.

5. Kaderstellende beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

- Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP), visie 2010-2020 SLIM Reizen (BBV 166840 december 2010);
- Fietsplan SLIM op de Fiets (BBV 121099 juni 2010);
- 2e Meerjaren Uitvoeringsagenda SLIM Reizen;
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013"(BBV 518742 juli 2013);
- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 oktober 2012).

Taakveld 2.2 Parkeren

- Parkeernota en Uitvoeringsprogramma 2015 (BBV 739886 december 2015).
- Paraplubestemmingsplan "Parkeren van de gemeente Capelle aan den IJssel" (BBV 1002988 juli 2018).

6. Doelstellingen (bereiken) en prestaties (doen)

1 - Vergroten van de verkeersveiligheid.

Omschrijving	Uitvoeren van het Actieplan Verkeersveiligheid.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	<p>Het opstellen van het Actieplan Verkeersveiligheid is gebaseerd op de voorwaarde dat de bevoegdheden van gemeentelijke handhavers ook toereikend moeten zijn. Op dit moment is dit niet het geval en daarom wordt er geen apart actieplan opgesteld. Er is gekozen de verkeersveiligheid niet alleen via infrastructurele maatregelen aan te pakken, maar ook om de aanpak gericht op het gedrag in het verkeer, onder de noemer verkeerseducatie, te continueren en te intensiveren door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het structureel blijven aanbieden van verkeerseducatielessen in het voortgezet onderwijs; een lid van ons College geeft hier een impuls aan door actief aan de sessie deel te nemen; • Het afnemen van landelijke fietsexamens op basisscholen voort te zetten; • Deelname aan campagne "De scholen zijn weer begonnen" voort te zetten; • Aan te haken bij een regionale themaweek, georganiseerd vanuit de MRDH; • Volgend jaar aan te haken bij de regionale actie "Schoolbrengdag"; • Het structureel aanbieden van educatielessen in het basisonderwijs in 2019 en 2020 te richten op het veilig gebruik van schoolzones door ouders en kinderen. <p>Een opleiding tot verkeersregelaar is te omvangrijk in tijd en geld om aan het voortgezet onderwijs aan te bieden. We hebben ervoor gekozen om de kantelproef (in een auto, in de gordels en dan langzaam op z'n kant draaien) ook aan het voortgezet onderwijs aan te bieden.</p>
Prestatie (indicator)	

2 - Verbeteren verkeersveiligheid 50 km/uur wegen Schollevaar.

Omschrijving	Realiseren van diverse verkeersveiligheidsmaatregelen, waaronder het aanleggen van rotondes op 50 km/uur wegen in Capelle Schollevaar. Hierbij zullen diverse infrastructurele maatregelen worden gecombineerd met de IBOR-projecten Schollevaar.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	De fietsoversteek van de Heksendans met de Reidans is aangepast en de

snelheid op dit deel van de Reidans is middels een verkeersbesluit naar 30km bijgesteld. De verdere aanpassing van het Filomeentje erf zal worden uitgevoerd aansluitend aan de IBOR projecten om de overlast voor de bewoners zoveel mogelijk te beperken. Voor de aanpassingen van de Burgemeester Schaljlaan met het Wisselspoor en het Dubbelspoor zijn aanlegtekeningen opgesteld en zullen de werkzaamheden begin 2019 worden uitgevoerd. De aanleg van de rotonde Operalaan-Burgemeester Van Beresteijnlaan is aan het IBOR project van de Aïda gekoppeld. De voorbereiding hiervan is gestart. Naar verwachting zullen ook de andere maatregelen, waaronder de fietsoversteken van de Kapellekensbaan, in de loop van 2019 en 2020 in uitvoering komen. De rotondes aan de Burgemeester Van Dijklaan zullen in verband met de benodigde voorbereidingstijd niet eerder dan in 2020 in uitvoering gaan. Voor de oplossing aan de Burgemeester Van Beresteijnlaan wordt een alternatief voorgesteld dat eerst aan omwonenden voorgelegd is. In 2019 komt een definitief voorstel dat met de opgehaalde bewonersreacties rekening houdt.

Prestatie (indicator)

3 - Verbeteren mobiliteit, leefbaarheid en verkeersveiligheid.

Omschrijving

- Het actualiseren van het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP)
- Het realiseren van een Vervoersknooppunt Rivium

Portefeuillehouder

Van Sluis

Stand van zaken

Opstellen Programma mobiliteit

Veel van de maatregelen uit het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (2009) zijn uitgevoerd, waaronder optimalisatie en doorstromingsmaatregelen Abram van Rijckevorselweg-oost (N219) en er zijn zowel op metropoolregio niveau als op lokaal niveau nieuwe ontwikkelingen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid MRDH 2016-2025; de Kadernota Openbaar Vervoer (OV) van de MRDH;
- de nota Parkeerbeleid 2015;
- de diverse gebiedsvisies, met name de gebiedsvisies Centraal Capelle en Het Nieuwe Rivium.

Deze ontwikkelingen zijn reden om het Gemeentelijk Verkeer –en Vervoerplan (GVVP), met daarin het fiets- en parkeerbeleid geïntegreerd, te actualiseren, waarbij dan tevens de relatie met de Stadsvisie ervoor zorgt dat we het toekomstige beleid neerleggen in een Programma Mobiliteit. Een eerste concept hiervan zal in 2019 worden afgerond. Doordat de bewonersparticipatie gezwaluwstaart zal worden met die van de Stadsvisie komt het definitieve programma in 2020.

Ontwikkeling van Vervoersknoop Rivium

Om de aantrekkelijkheid van het Rivium Businesspark te vergroten hebben wij de vervoersknoop Rivium-Campus ontwikkeld. De parkshuttle, die nu rijdt van metrostation Kralingse Zoom naar Rivium 4e straat, wordt naar verwachting in 2019 uitgebreid en doorgetrokken naar de Nieuwe Maas. Daar moet een vervoersknoop worden ontwikkeld waar de parkshuttle wordt verbonden met vervoer over water, een P&R functie en het station met elektrische deelfietsen. Dit plan vindt plaats in samenwerking met 2getthere en is gehonoreerd met een financiële bijdrage van 50% in de op 8,5 miljoen euro geraamde investeringen. De andere 50% wordt gedekt met een bijdrage van 1 miljoen euro vanuit de gemeente en diverse (Europese) subsidies.

Prestatie (indicator)

4 - Voldoende en gratis parkeervoorzieningen.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> • Actualiseren van de Uitvoeringsagenda Parkeren 2015-2018; • Door gebiedsgericht beleid, zoals opgenomen in de Parkeernota, inzicht verkrijgen in de parkeerproblematiek en zo mogelijk concrete maatregelen voorbereiden. Voor 2018 staat de uitvoering van fysieke maatregelen gepland in de volgende gebieden: <ul style="list-style-type: none"> - Rivium; - Stadshart; - Dalenbuurt
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	<p>Het actualiseren van de Uitvoeringsagenda parkeren 2015- 2018 werd niet in het 3e kwartaal opgestart, maar zal nu een uitvloeisel zijn van het Programma Mobiliteit. Voor Rivium en Bongerd/Wingerd wordt wel vooruit gelopen op het Programma mobiliteit. Het zijn immers integrale gebiedsontwikkelingen. Voor Fascinatio loopt nog een optimalisatieonderzoek voor parkeren.</p> <p>In 2018 zijn de parkeerplaatsen bij de Zeeheldenbuurt aangelegd en is het werk voor de Dalenbuurt Oost en West voorbereid. Voor het Stadshart werken we aan een goede parkeerwijzing. Nieuw: op de Barbizonlaan onderzoeken we hoe parkeren een juiste plek kan krijgen nu er sprake is van initiatieven voor transformeren van diverse panden in het gebied.</p>
Prestatie (indicator)	

7. Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	N 6.825	N 68	N 6.893	N 6.984	N 91
Baten	V 387	N 10	V 377	V 604	V 227
Saldo van baten en lasten	N 6.438	N 78	N 6.516	N 6.380	V 136
Mutaties reserves:					
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 429	V 429	V 319	N 110
Algemene reserve	N 0	V 400	V 400	V 400	N 0
Reserve Openbare Ruimte	N 1.881	N 158	N 2.039	N 2.095	N 56
Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 193	N 193	N 255	N 62
Totaal mutaties reserves	N 1.881	V 478	N 1.403	N 1.631	N 228
Resultaat	N 8.319	V 400	N 7.919	N 8.011	N 92

8. Analyse van het verschil

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
<i>Lasten</i>					
Onderhoud verhardingen (zie baten)	N 137		N 137	V 137	N 0
Hogere lasten door herberekening belastbaarheid diverse bruggen ivm nieuwe wetgeving	N 97		N 97	V 36	N 61
Niet-besteed budget Gemeentelijk Mobiliteitsplan; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 75		V 75	N 75	N 0

Achterstand in werkzaamheden door capaciteitsproblemen bij NdB (onderhoud ANWB borden), uitvoering 2019	V 72		V 72	N 73	N 1
Hogere lasten Kars Wegelingpad	N 39		N 39		N 39
Niet-besteed budget Wevingscampagne vrijwilligers buurtbus; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 35		V 35	N 35	N 0
Hogere lasten kleine verkeersvoorzieningen	N 26		N 26		N 26
Niet-besteed budget vervoersknooppunt Rivium; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 9		V 9		V 9
Niet-besteed budget Fietsvoorziening Centrum; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	N 4		N 4		N 4
Nacalculatie bedrijfsvoering	V 41		V 41	N 41	N 0
Overige verschillen	N 19		N 19		N 19
Afronding	N 1		N 1	V 1	N 0
	N 91	N 0	N 91	N 50	N 141
Baten					
Onderhoud verhardingen		V 157	V 157	N 157	N 0
Hogere baten door herberekening belastbaarheid diverse bruggen ivm nieuwe wetgeving		V 10	V 10		V 10
Hogere baten brandstofverkooppunten		V 35	V 35		V 35
Nacalculatie bedrijfsvoering		V 21	V 21	N 21	N 0
Overige verschillen		V 4	V 4		V 4
	N 0	V 227	V 227	N 178	V 49
Totaal	N 91	V 227	V 136	N 228	N 92

9. Incidentele baten en lasten

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Eenmalig budget in 2018 Gemeentelijk Verkeer- en vervoerplan (Wijzigingsvoorstel begroting 2018), verlaging budget 2018 met budgettoeverheveling naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven					N 75	V 100	N 75	N 0
Eenmalig budget in 2018 Gemeentelijk Verkeer- en vervoerplan (Wijzigingsvoorstel begroting 2018), budgettoeverheveling naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven						N 100	N 100	N 175
Fietsvoorzieningen metro, budget via reserve eenmalige uitgaven		N 25	N 25	N 25		V 25	V 25	V 25
Vervoersknoopp Rivium		V 250	V 250	V 250		N 222	N 222	N 222
Nijverheid / Kars Wegeling (VJN2018 2.4.8), budget via reserve eenmalige uitgaven		V 37	V 37	V 37		N 37	N 37	N 76
Vervoersknooppunt Rivium (VJN2018 2.4.8) budget via reserve eenmalige uitgaven		V 380	V 380	V 380		N 380	N 380	N 380
Vervoersknooppunt Rivium (NUN2018 2.4.7) overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 200	N 200	N 200		V 200	V 200	V 200
Wijkontsluiting Schollevaar (VJN2018 2.4.8) - reserve eenmalige uitgaven		V 29	V 29	V 29		N 29	N 29	N 29
Wervingscampagne Buurtbus, budgettoeverheveling naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	V 35		N 35	N 35	N 35
Parkeertellingen, budget via reserve eenmalige uitgaven		V 33	V 33	V 33		N 33	N 33	N 33
Onttrekking Algemene reserve voor krediet Revitalisering bedrijfsterrainen (wijzigingsvoorstel begroting 2018)	V 400		V 400	V 400			N 0	N 0
Pilot nachtmetro			N 0			N 28	N 28	N 28
	V 400	V 504	V 904	V 939	N 175	N 539	N 714	N 753
					V 225	N 35	V 190	V 186

10. Structurele mutatie reserves

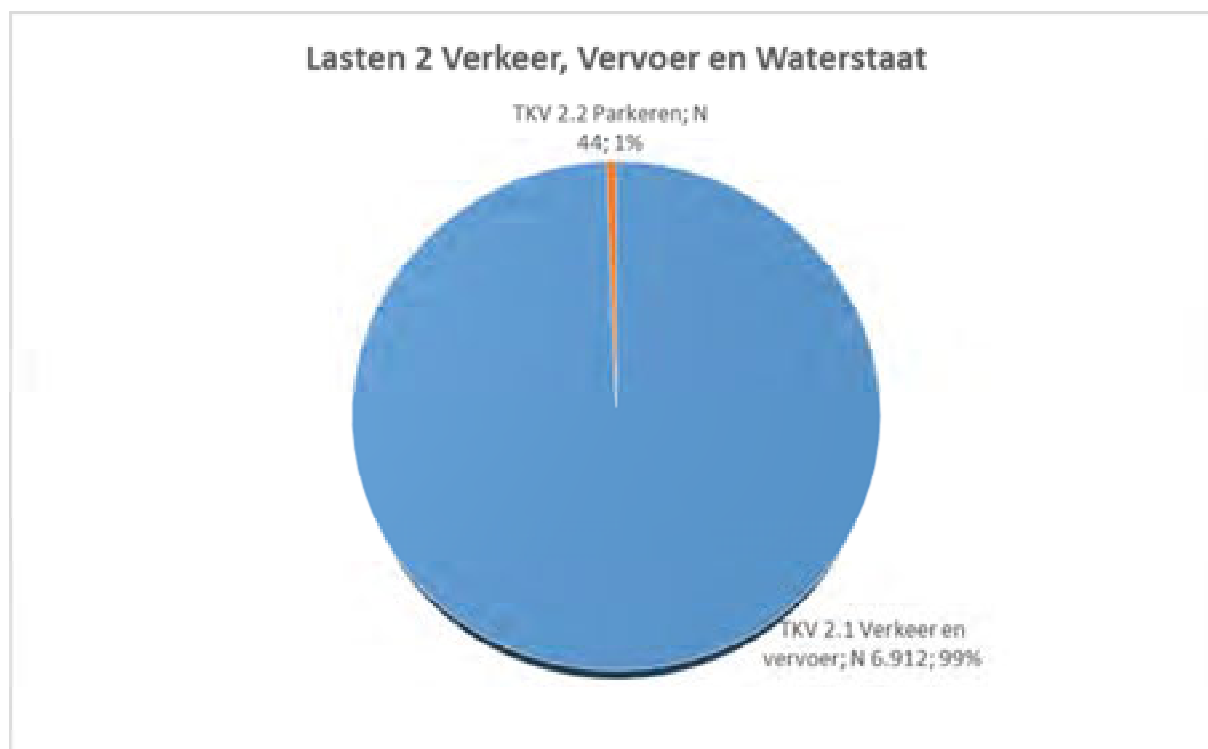
Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
IBOR	V 1.085	N 0	V 1.085	V 1.126	N 3.124	N 0	N 3.124	N 3.221
Bedrijfsvoering	N 0	N 23	N 23	N 30	N 0	N 169	N 169	N 225

11. Taakvelden

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

2.1	Verkeer en vervoer
2.2	Parkeren
2.3	Recreatieve havens (niet van toepassing voor Capelle aan den IJssel)
2.4	Economische havens en waterwegen (niet van toepassing voor Capelle aan den IJssel)
2.5	Openbaar vervoer

12. Grafische voorstelling van lasten en baten

13. Verbonden partijen

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	
Maatschappelijke effecten	Concurrerende en bereikbare metropoolregio
Doelstelling voor programma	Het bieden van een optimale balans tussen mobiliteit, leefbaarheid en verkeersveiligheid en het bevorderen van gebruik van openbaar vervoer.

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

PROGRAMMA 3: ECONOMIE

1. Missie

Wij zorgen voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat en een goede voorzieningenstructuur. Dit zijn belangrijke voorwaarden voor het aantrekken en behouden van bedrijvigheid. Zowel inwoners als bedrijven kunnen door een goede voorzieningenstructuur in hun eigen gemeente inkopen en/of zaken doen.

2. Landelijke indicatoren

De in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma zijn niet veranderd t.o.v. de Najaarsnota 2018. De indicatoren zijn weergegeven in bijlage B.

3. Beleidsindicatoren

Taakveld 3.1 t/m 3.4

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streefwaarde 2018	Meting 31-12-2018
Aantal bedrijven	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)	*	*	*	115	n.b.**
Aantal arbeidsplaatsen	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)	*	*	*	825	n.b.***
Bezettingsgraad Rivium	Interne registratie	62,1%	53,3%	53,0%	68,0%	63,4%
MKB-vriendelijkste gemeente van Zuid-Holland	Ministerie van Economische Zaken	Geen meting	2e van Zuid-Holland, 15e van Nederland	Geen meting	Geen meting	Geen meting in 2018
De relatieve cijfers ten aanzien van leegstand kantoren (in verhouding met landelijke cijfers)	Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)	Geen meting	1,80 (17,4%)	Geen meting	1,75	Geen meting in 2018

*) Andere bron en eenheid waardoor de meting van 2015, 2016, 2017 niet te vergelijken zijn.

**) Indicator is op waarstaatgemeente.nl met de bron LISA niet meer in deze vorm beschikbaar. Vanaf heden komt deze indicator te vervallen en gebruiken wij de landelijke indicator "Vestiging".

***) Indicator is op waarstaatgemeente.nl met de bron LISA niet meer in deze vorm beschikbaar. Vanaf heden komt deze indicator te vervallen en gebruiken wij de landelijke indicator "Banen".

4. Ontwikkelingen

Intensivering accountmanagement lokale ondernemingen

In 2016 is het Accountplan 2016-2018 vastgesteld. Dit accountplan is een verdere uitwerking van het accountmanagement zoals beschreven in het actieplan economische zaken 2013-2018 en biedt handvatten aan het team economie om het accountmanagement te intensiveren. Met een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening vanuit één aanspreekpunt en intensief relatiebeheer richting lokale ondernemingen, dragen de accountmanagers economische zaken bij aan het realiseren van (sociaal-) economische beleidsdoelstellingen in Capelle aan den IJssel. Monitoren van deze acties en bedrijfsbezoeken gebeurt met behulp van een Customer Relationship Management Systeem (CRM). In dit systeem is informatie te vinden over de ondernemingen (bedrijfsgegevens), bedrijfsbezoeken en verantwoordelijke accountmanager, informatie naar aanleiding van bedrijfsbezoeken, benodigde acties, stand van zaken en follow up. In 2018 zijn er 57 bedrijven bezocht.

Verder zijn de accountmanagers actief aanwezig geweest op bijeenkomsten waar ondernemers aanwezig waren. In 2019 is de planning om 80 bedrijfsbezoeken af te leggen en met name meer aandacht te besteden.

Actualisatie structuurvisie Detailhandel na 2018

Momenteel wordt gewerkt aan het Programma Economie 2019 – 2022 ambtelijk voorbereid. In dit Programma gaan we de actualisatie Structuurvisie Detailhandel 2015 meenemen.

Kansen aan de IJssel

In collegebrief 2018/058 is het project Kansen aan de IJssel afgerond.

Mogelijke realisatie Ambachtshuis aan Mient 22

In maart 2018 is de businesscase Ambachtshuis afgerond. Bij nadere verkenning bleek dat de initiële investering aan Mient 22 om het pand lucht- en waterdicht te maken dusdanig omvangrijk was dat een businesscase voor het Ambachtshuis niet haalbaar zou zijn. Andere geschikte locaties voor een Ambachtshuis waren er binnen de gemeentegrenzen van Capelle niet.

Capelse focus binnen Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

De MRDH heeft een Strategische Agenda opgesteld, waarin vier ambities naar voren komen: Vernieuwen economie, Versterken Stad en Regio, Verbeteren Bereikbaarheid en Veranderen Energie. De belangrijkste pijlers onder de samenwerking tussen de 23 deelnemende gemeenten zijn economie en bereikbaarheid.

Het economisch vestigingsklimaat verandert. In de transitie naar de next economy wil de MRDH ondernemers helpen om tot vernieuwing te komen, waarbij speciale aandacht uitgaat naar innovatieve MKB-ers. Ook de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is een belangrijk aandachtspunt. In Capelle komen deze punten ook duidelijk aan de orde in het nieuwe programma Economie.

Als Vervoersautoriteit gaat de MRDH over het toekennen van de regionale OV-concessies. Daarnaast is er aandacht voor betere fietsverbindingen en schone en veilige autobereikbaarheid.

In Capelle komen de pijlers vervoer en economie vooral samen in Rivium: de beoogde vervoersknoop komt daar tot stand met subsidie vanuit de MRDH en ook voor de transformatieopgave heeft de gemeente een subsidie toegekend gekregen.

Capelle participeert in de volgende projecten:

- De zelfrijdende stad: Vervoersknoop Rivium-Campus (incl. Parkshuttle 3.0/Rivium Campus);
- Tweede oeververbinding/A16 corridor;
- Samenwerkingsverband Werklocaties: Capelle neemt deel met het oog op het versterken van onze bedrijfslocaties.

BIZ Capelle-West

De BIZ Capelle West krijgt steeds meer vorm. Op 3 augustus 2018 is, zoals in de uitvoeringsovereenkomst afgesproken, het jaarverslag 2017 aan ons toegestuurd. Sinds de oprichting zijn de volgende zaken gerealiseerd:

- Parkmanager: in november 2017 is een parkmanager aangesteld;
- Website: website is opgezet en het bestuur houdt hiermee de ondernemers op de hoogte van ontwikkelingen;
- Energiebesparing: Via de BIZ is de gratis energiescan (initiatief van de gemeente) aangeboden;
- Glasvezel: de BIZ heeft opdracht gegeven voor een onderzoek naar de haalbaarheid voor het aanleggen van een glasvezelnetwerk in het BIZ-gebied;
- Beveiliging: beveiligingsdienst AVG surveilleert in opdracht van de BIZ;
- Cameraplan: onderzoek is gedaan naar de mogelijkheden van een cameraplan in het BIZ gebied. Inmiddels is dit onderzoek afgerond en zal een camerasysteem in 2019, overigens met een financiële bijdrage van de gemeente, worden aangelegd;
- Groenvoorziening: afgesproken is dat, net als bij de BIZ CapelleXL, het groenonderhoud – op termijn -naar de BIZ Capelle West gaat;
- Schoonmaak: Promen maakt een keer per week het bedrijventerrein schoon. Dit heeft geleid tot minder zwerfvuil;

- Riool: er zijn –nog steeds- problemen met het riool op verschillende plekken op het bedrijventerrein. In samenwerking met de ondernemers (klachten melding) wordt dit verder onderzocht;
- WOP: er is nauw en intensief overleg met het WOP Capelle West;
- Straathoeken: de strathoeken in het gebied zijn aangepakt en verbeterd.

Het ingezette beleid wordt voortgezet in 2019 met als speerpunten:

- Herinrichting Poolvosweg;
- Aanleg Cameraplan;
- Groenvoorziening op hoger niveau brengen;
- Parkeerbeleid onderzoeken en verbeteren;
- Afronden glasvezel onderzoek
- Onderzoeken subsidiemogelijkheden;
- Milieuplan in samenwerking met de gemeente uitrollen.

BIZ Capelle XL

Wij hebben geconstateerd dat in 2017 voortvarend is verder gegaan met de activiteiten conform het overeengekomen BIZ-plan.

Activiteiten BIZ op een rij:

- Beheer openbaar groen en groen particuliere terreinen;
- Uitvoering fase 3.0 en 4.0 Vijfjarenplan groen;
- Parkmanagement;
- Surveillance;
- Cameratoezicht;
- Glasvezelnetwerk;
- Gebiedspromotie/Branding CapelleXL;
- Structureel overleg in het kader van Keurmerk Veilig Ondernemers (KVO) met gemeente, brandweer en politie;
- Structureel overleg met de gemeente over bestemmingsplannen en (toekomst)visies; o.a. realisatie Business plan vak A,
- Reconstructie Hoofdweg richting Nieuwerkerk aan den IJssel
- projecten Duurzaamheid (zonnepanelen/energiescans);
- Grijsbeheer: coördinatie “snel herstel meldingen”;
- Belangen behartiging;
- Overleg met het Parkmanagement CTC en de BIZ CapelleWest;
- Organisatie netwerkbijskomsten voor ondernemers op CapelleXL.

Een goede samenwerking tussen het bestuur van de BIZ CapelleXL en de gemeente is de basis voor een succesvolle BIZ. De samenwerking ging in 2018 onverminderd voort, niet alleen op bestuurlijk niveau ook op uitvoerend niveau is er intensieve samenwerking met Stadsbeheer, Stadsontwikkeling en Economische Zaken.

Zowel gemeente als CapelleXL realiseren zich dat hieruit winst te behalen is. Bij de start van de BIZ-periode 2016-2020 is afgesproken, dat op projectbasis eventuele initiatieven vanuit de BIZ door de gemeente worden mee gefinancierd (cofinanciering). In 2018 is hiermee met enkele initiatieven op het gebied van milieu en energiebesparing begonnen. Het bestuur heeft met de gemeente vastgesteld, dat de gelden buiten de hiervoor genoemde activiteiten ook benut zouden kunnen worden voor gebiedsinrichting en de inzet van social workforce. Projectplannen hiervoor worden binnenkort verwacht.

Toename belangstelling commerciële kavels in Fascinatio

De interesse voor de commerciële kavels in Fascinatio is groot. Het afgelopen jaar zijn veel ontwikkelaars aan de slag gegaan om voorstellen verder uit te werken tot concrete plannen.

Stand van zaken 31-12-2018 kavels Fascinatio:

Kavels aantal	Verkocht	Betaalde Reservering	Kosteloze Reservering	Initiatief	vrij
1	5.000 m2				
8		20.367 m2			
2			15.170 m2		
1				2.780 m2	
0					0m2
TOTAAL					43.317 m2

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt is er voldoende belangstelling voor de kavels op Fascinatio. In 2019 verwachten wij een viertal verkopen te kunnen realiseren en de rest in betaalde reservering om te zetten. Onderdeel van de kosteloze reservering is het kavel 1A+B, groot 11.515m2, waar een initiatief ligt voor woningbouw van Havensteder als onderdeel van de compensatie afspraken Hoven 2.

Herinrichting en tijdelijke verplaatsing Centrummarkt

De Capelse weekmarkt is een goed lopende markt. De marktkooplieden zijn zeer tevreden over de markt. Ook zijn zij zeer te spreken over de samenwerking met de gemeente in de Marktcommissie en over de marktmeester, die toezicht houdt op een ordelijk verloop van de markt.

Het aantal vergunninghouders op de markt loopt iets terug als gevolg van vergrijzing. De aanwas van jonge kooplieden neemt af. Dit is een landelijke tendens. In onze gebrancheerde markt wordt met zorg gekeken of en door wie een leeggekomen plek wordt opgevuld. Kwaliteit en diversiteit gaan voor kwantiteit. Gelet op de tendens om met marktwagens te komen (in plaats van kramen) en uitbreiding van de standplaats door reeds gevestigde vergunninghouders, neemt de markt met minder vergunninghouders nog steeds ongeveer hetzelfde oppervlak in. Naar verwachting resteert op het vernieuwde Stadsplein te zijner tijd iets minder ruimte, die – om voldoende marktkramen te kunnen plaatsen - efficiënter zal moeten worden benut. Een lichte teruggang in het aantal kramen kan er voor zorgen dan een aantrekkelijke opstelling kan worden gerealiseerd. De weekmarkt is in september 2018 tijdelijk verplaatst naar een ingerichte locatie onder de metrobaan. Deze overgang heeft langer geduurd doordat de sloop van het bankgebouw op het stadsplein was uitgesteld. De gemeente heeft toen de regie genomen en de sloop ter hand genomen. De verplaatsing van de marktondernemers naar de tijdelijke locatie is in nauw overleg met de Marktcommissie tot stand gekomen. De tijdelijke locatie voldoet goed en de marktondernemers zijn erg tevreden. Naar verwachting zal de weekmarkt in 2020 weer terugkomen op het marktplein. Periodiek wordt de Marktcommissie geïnformeerd over de stand van zaken. Over de nieuwe opstelling van de weekmarkt zal tijdig overleg plaats vinden.

Renovatie winkelcentrum Scholver zorgt voor wijziging Markt Schollebaar

De tweede helft van 2018 is gestart met de gewenste opwaardering van het winkelcentrum Picassopassage (voorheen: De Scholver) en met name ook het Pier Pander Plein. De kleinschalige markt (drie kramen) is in 2018 dan ook verplaatst naar het nabij gelegen Aida-plein. Het Pier Pander Plein zal uiterlijk 2^e kwartaal 2019 gereed zijn. Hoewel het plein dusdanig wordt heringericht dat de markt terug zou kunnen komen, gaat de markt verdwijnen. Op dit moment is er vanwege uiteenlopende redenen (pensioen, winkel starten) geen belangstelling meer vanuit de “markt” om in de Scholver een markt of standplaats te exploiteren.

5. Kaderstellende beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

- Actieplan Economische Zaken 2013 – 2018 (BBV 540324 december 2013).

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

- Verordening Winkeltijden Capelle aan den IJssel 2014 (BBV 585675 juli 2014);
- Structuurvisie Detailhandel 2015 (BBV 612676 februari 2015).

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

- Marktverordening Capelle aan den IJssel (BBV 947636 december 2017);
- Accountplan 2016-2020 (BBV 782677 juni 2016);

- Verordening Marktgeld 2018 (BBV 947636 december 2017);
- Verordening BI-zone CapelleXL 2016-2020 (BBV 763518 februari 2016);
- Verordening BI-zone Capelle-West 2017-2021 (BBV 842118 december 2016).

Taakveld 3.4 Economische promotie

- Verordening logiesbelasting 2018 (BBV 947636 december 2017).

6. Doelstellingen (bereiken) en prestaties (doen)

1 - Versterken van de positie van Capelle aan den IJssel als economische motor, door de groei van de economie en de werkgelegenheid.	
Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken van de toekomstpotentie van onze werklocaties (revitalisering, herstructurering, herprofilering) • Actualiseren van het Actieplan Economische Zaken 2013-2018
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	<p><u>Hoofdweggebied:</u> vanuit de markt wordt steeds vaker de vraag gesteld of wij dit gebied (Perifere Detailhandel Vestigings-locatie) breder willen bestemmen. De vraag is of de lijn zoals nu wordt gehandhaafd nog past bij wat de markt wil en wat voor het gebied goed is. Daarom is een onderzoek gestart naar een leidraad voor het totale Hoofdweggebied. In samenwerking met het bestuur van BIZ Capelle XL, de ondernemers, de eigenaren en andere belanghebbenden wordt deze leidraad opgesteld. Het opstellen van deze leidraad heeft meer voeten in de aarde dan eerst gedacht. M.n. overleg met het BIZ bestuur en overige ondernemers in het gebied vraagt meer tijd. Naar verwachting wordt de leidraad in het tweede kwartaal van 2019 afgerond.</p> <p><u>Rivium:</u> in de raadsvergadering van 12 maart 2018 is het gebiedspaspoort Het Nieuwe Rivium vastgesteld. Het gebiedspaspoort is een uitnodiging naar alle partijen om mee te werken om Rivium te transformeren van werken naar werken én wonen. Dit is een organisch proces. Het gebiedspaspoort is een groot succes. Om meer kaders te scheppen wordt momenteel gewerkt aan een gebiedspaspoort 2.0 om op deze wijze de ontwikkelingen in het gebied te kunnen sturen. Dit omdat er minder panden worden getransformeerd maar sloop nieuwbouw steeds interessanter is voor ontwikkelaars. Plannen worden ook steeds groter qua woningaantallen en volume. Om hier randvoorwaarden aan te stellen is het nieuwe gebiedspaspoort 2.0 nodig. Naar verwachting zal deze in juli 2019 in de raad worden vastgesteld. Het nieuwe gebiedspaspoort wordt in samenwerking met ontwikkelaars en stedenbouwkundigen vorm gegeven.</p> <p><u>Transformaties:</u> In maart 2018 hebben wij de Transformatie leidraad vastgesteld Hierin staat onder andere in welke gebieden (veelal kantoor/bedrijfslocaties) transformatie van bestaand vastgoed mogelijk is, en welke uitgangspunten wij hierbij hanteren. Alle vakken ten noorden van de Hoofdweg (uitgezonderd vak M), Capelle West en het noordwesten van Rivium blijven behouden voor bedrijvigheid. We zien met name transformaties in vak M ontstaan. Op Rivium wordt nu meer ingezet op sloop en nieuwbouw in plaats van transformatie.</p> <p><u>Actieplan Economische zaken:</u> in maart 2018 is het Actieplan Economische Zaken 2013 – 2018 geëvalueerd (BBV 989274). In het vierde kwartaal is een start gemaakt met het maken van het nieuwe Programma Economie. In november is er een avond geweest met diverse stakeholders uit de Capelse economie en is er in december een benen-op-tafel-overleg geweest met de gemeenteraad. In het tweede kwartaal van 2019 wordt het Programma Economie behandeld in de gemeenteraad.</p>
Prestatie (indicator)	

2 - Revitaliseren van kantoor- en bedrijfslocaties.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> • Realiseren Ambachtshuis • Samenwerken met de BIZ Capelle XL aan het realiseren van het BIZ Plan 2016-2020
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	Het project Ambachtshuis is afgerond en hebben de organisatie gevraagd alert te blijven op mogelijke alternatieve locaties. Met de twee BIZ gebieden, te weten BIZ CapelleXL en BIZ CapelleWEST, zijn uitvoeringsovereenkomsten met ons gesloten. Deze uitvoeringsovereenkomsten zijn gebaseerd op de BIZ-plannen en worden de komende jaren verder uitgevoerd (voor BIZ CapelleXL 2016-2020, voor BIZ Capelle WEST 2017-2021). Beide BIZzen hebben voldaan aan de afspraken in de uitvoeringsovereenkomsten en verantwoording afgelegd over 2017.
Prestatie (indicator)	

3 - Een nog betere relatie met ondernemers.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren van de jaarlijks terugkerende evenementen, zoals de Capelse Ondernemer van het Jaar, waar een nieuw format voor wordt ontwikkeld dat beter past in de huidige tijd • Participeren in MRDH-verband met de Provada (jaarlijkse vastgoedbeurs)
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	Met het afronden van het huidige Actieplan economische zaken 2013 - 2018 en de aanloop naar een nieuwe Capelse economische agenda wordt de kans geboden om met verschillende partijen verder op te trekken in het uitwerken van bijvoorbeeld een ondernemersprijs (in welke vorm dan ook), maar ook om ze verder te betrekken bij het tot stand komen van een nieuwe Capelse economische agenda. In het Programma Economie wordt de Capelse Ondernemersprijs verder uitgewerkt. Ook in 2018 heeft Capelle weer meegedaan aan de Provada met andere gemeenten die participeren in de MRDH.
Prestatie (indicator)	

4 - Optimale bezettingsgraad van kantoor- en bedrijfsgebouwen.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerken met buurgemeenten, de MRDH, provincie en marktpartijen om vraag en aanbod naar kantoren en bedrijfsgebouwen in balans te brengen • Uitvoeren Plan van aanpak verhogen bezettingsgraad Rivium Campus Strategie, waaronder de inzet van een Riviummarinier en een Rivium Team
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	Samenwerken en regelmatig overleggen met alle genoemde partijen is standaard in onze werkwijze opgenomen. <u>Rivium</u> : in de raadsvergadering van 12 maart 2018 is het gebiedspaspoort Het Nieuwe Rivium vastgesteld. Het gebiedspaspoort is een uitnodiging naar alle partijen om mee te werken om Rivium te transformeren van werken naar werken én wonen. Dit is een organisch proces. Het gebiedspaspoort is een groot succes. Om meer kaders te scheppen wordt momenteel gewerkt aan een gebiedspaspoort 2.0 om op deze wijze de ontwikkelingen in het gebied te kunnen sturen. Dit omdat er minder panden

worden getransformeerd maar sloop nieuwbouw steeds interessanter is voor ontwikkelaars. Plannen worden ook steeds groter qua woningaantallen en volume. Om hier randvoorwaarden aan te stellen is het nieuwe gebiedspaspoort 2.0 nodig. Naar verwachting zal deze in juli 2019 in de raad worden vastgesteld. Het nieuwe gebiedspaspoort wordt in samenwerking met ontwikkelaars en stedenbouwkundigen vorm gegeven. Transformaties: in maart 2018 hebben wij de Transformatie leidraad vastgesteld. Hierin staat onder andere in welke gebieden (veelal kantoor/bedrijfslocaties) transformatie van bestaand vastgoed mogelijk is, en welke uitgangspunten wij hierbij hanteren. Het noordwesten van Rivium blijft behouden voor bedrijvigheid. We zien met name transformaties in vak M ontstaan. Op Rivium wordt nu meer ingezet op sloop en nieuwbouw in plaats van transformatie.

Prestatie (indicator)

7. Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	N 1.053	N 324	N 1.377	N 1.577	N 200
Baten	V 1.152	V 61	V 1.213	V 1.444	V 231
Saldo van baten en lasten	V 99	N 263	N 164	N 133	V 31
Mutaties reserves:					
Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	N 0	V 474	V 474	V 475	V 1
Reserve Openbare Ruimte	N 0	N 200	N 200	N 200	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	V 252	V 67	V 319	V 264	N 55
Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	V 47	V 47
Totaal mutaties reserves	V 252	V 341	V 593	V 586	N 7
Resultaat	V 351	V 78	V 429	V 453	V 24

8. Analyse van het verschil

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
<i>Lasten</i>					
Aangepaste fasering Het nieuwe Rivium	N 80		N 80		N 80
Hogere lasten commerciële contracten door juridische advisering en hogere baten	N 27		N 27		N 27
Aangepaste fasering grondexploitatie Horeca Zandrak	N 132		N 132		N 132
Niet-besteed budget opstellen leidraad Hoofdweg; budget naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid	V 44		V 44	N 44	N 0
Niet-besteed budget Hoofdweggebied; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 35		V 35	N 35	N 0
Lagere lasten en baten BedrijfinvesteringsZone CapelleXL en Capelle West; overheveling budget Quick scan en quick wins naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 52		V 52	N 20	V 32
Mutatie voorziening verliesgevend complex Zandrakpark	N 45		N 45	V 45	N 0
Nacalculatie bedrijfsvoering	N 47		N 47	V 47	N 0
Overige verschillen	V 1		V 1		V 1
Afronding	N 1		N 1		N 1

	N 200	N 0	N 200	N 7	N 207
Baten					
Aangepaste fasering Het nieuwe Rivium		V 80	V 80		V 80
Lagere lasten en baten BedrijfinvesteringsZone CapelleXL en Capelle West; overheveling budget Quick scan en quick wins naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 27	N 27		N 27
Aangepaste fasering grondexploitatie Horeca Zandrak		V 132	V 132		V 132
Hogere baten standplaatsvergoeding door toename aanvragen		V 29	V 29		V 29
Hogere lasten commerciële contracten door juridische advisering en hogere baten		V 12	V 12		V 12
Overige verschillen		V 5	V 5		V 5
	N 0	V 231	V 231	N 0	V 231
Totaal	N 200	V 231	V 31	N 7	V 24

9. Incidentele baten en lasten

TV	Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
		Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
3.1	Kansen aan den IJssel, met dekking reserve eenmalige uitgaven		V 44	V 44	V 44		N 0	N 0	
3.1	Het Nieuwe Rivium, met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 172	V 172	V 172		N 172	N 172	N 172
3.1	Hogere lasten en baten Nieuwe Rivium (anterieure overeenkomst)			N 0	V 80			N 0	N 80
3.1	Subsidie gebiedspaspoort Rivium		V 25	V 25	V 25			N 0	N 0
3.1	Het nieuwe Riviumpark, onttrekking aan reserve herstructurering actief grondbeleid en dotatie aan reserve Openbare Ruimte		V 200	V 200	V 200		N 200	N 200	N 200
3.2	Revalidering De Schover met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 34	V 34	V 34		N 34	N 34	N 34
3.2	Lidraad Hoofdweggebied, budgetoverheveling naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid		V 60	V 60	V 60		N 60	N 60	N 60
3.2	Eenmalig budgetten Hoofdweggebied met dekking reserve eenmalige uitgaven (restantbudget in 2019)	V 252	V 23	V 275	V 241	N 65		N 65	N 30
3.2	Zandrakpark - voorziening verliesgevende complexen, met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 8	V 8	V 53		N 8	N 8	N 53
3.3	Quick scan en quick wins BIZ CapelleXL en Capelle West; budgetoverheveling naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 0	N 0	N 20		N 0	N 0	V 25
		V 252	V 566	V 818	V 845	N 65	N 474	N 539	N 560
						V 187	V 92	V 279	V 285

10. Structurele mutatie reserves

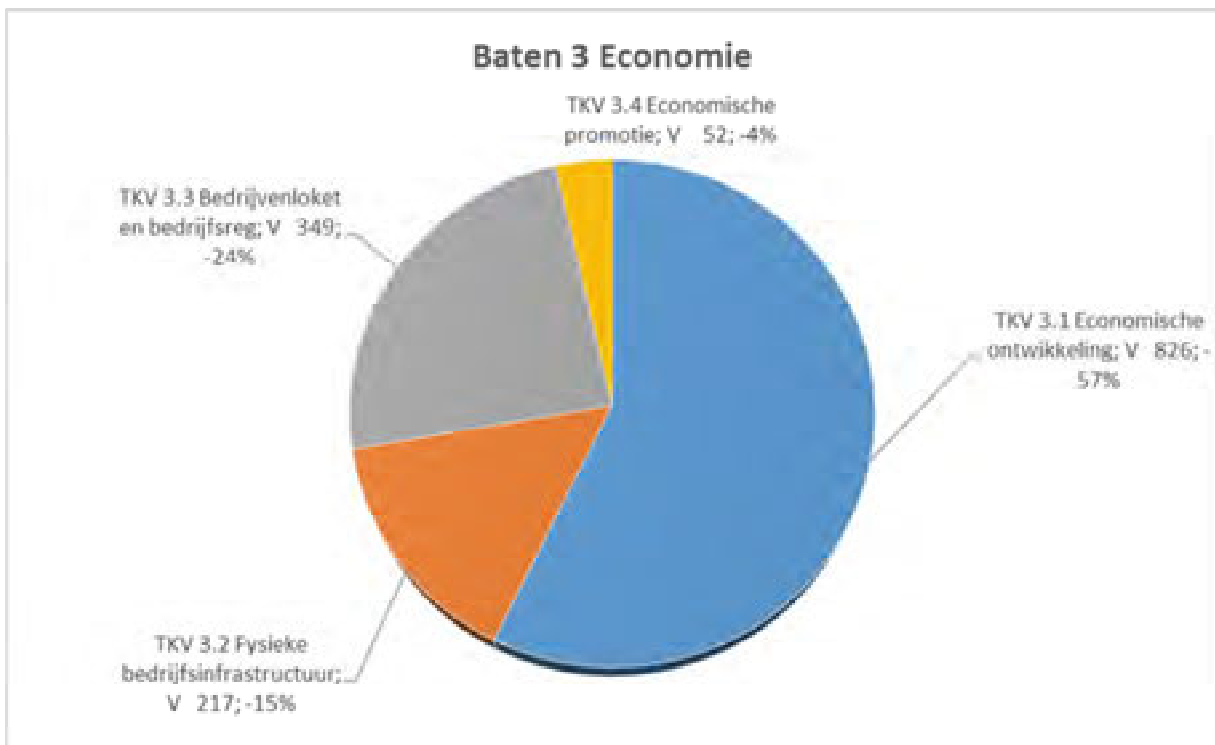
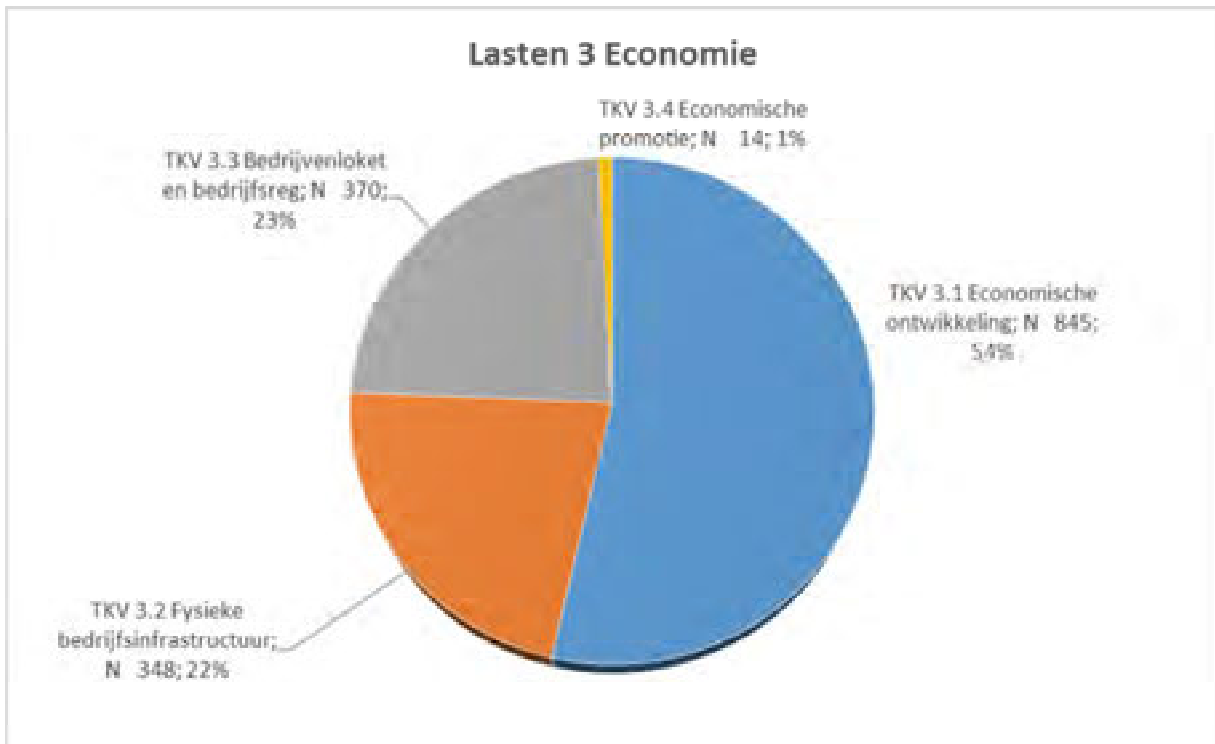
Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	V 47	N 0	N 0	N 0	N 0

11. Taakvelden

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

3.1	Economische ontwikkeling
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
3.4	Economische promotie

12. Grafische voorstelling van lasten en baten

13. Verbonden partijen

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	
Maatschappelijke effecten	Concurrerende en bereikbare metropoolregio.
Doelstelling voor programma	Het versterken van de (economische) concurrentiekracht van de regio.
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling.

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

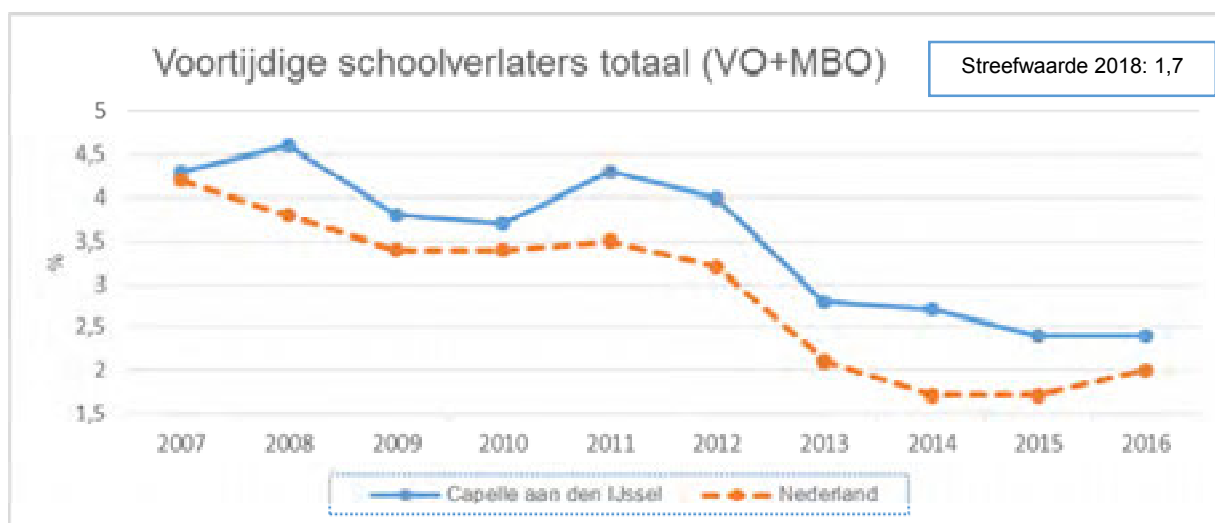
PROGRAMMA 4: ONDERWIJS

1. Missie

Wij scheppen voorwaarden zodat kinderen en jongeren in Capelle aan den IJssel kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers. Wij doen dit bijvoorbeeld door te zorgen voor educatieve voorzieningen in de voorschoolse periode, het voorkomen en bestrijden van onderwijs- en ontwikkelingsproblemen, het tegengaan van voortijdig schoolverlaten en door te zorgen voor voldoende voorzieningen voor onderwijshuisvesting en gymonderwijs. Ook zorgen wij dat wij de wettelijke taken voor leerplicht en leerlingenvervoer goed uitvoeren.

2. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u een deel van de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. De andere voorgeschreven indicatoren voor dit programma die niet zijn veranderd t.o.v. de Najaarsnota 2018 zijn weergegeven in bijlage B.

Doordat Capelle te maken heeft met de grote-stedenproblematiek en deels door de samenstelling van de bevolking liggen de Capelse cijfers boven het landelijk gemiddelde.

3. Beleidsindicatoren

Niet van toepassing.

4. Ontwikkelingen

Gemeentelijke inzet onderwijsachterstandenbeleid

Een deel van de rijksbijdrage voor de bestrijding van onderwijsachterstanden is ingezet ter dekking van de subsidieverleningen voor voorschoolse educatie (VVE) die in 2018 zijn gedaan op grond van de nieuwe subsidieregeling peuteropvang.

Verbinding arbeidsmarktdomein zorgt voor terugdringen voortijdig schoolverlaten

Vanaf schooljaar 2016-2017 is het nieuw VSV-convenant met het Rijk in werking getreden voor de periode t/m schooljaar 2019-2020. Om het voortijdig schoolverlaten verder terug te dringen, wil het Rijk de verbinding tussen het arbeidsmarktdomein en RMC verstevigen. In 2018 is in de regio Rijnmond een werkgroep onderwijs en arbeidstoeleiding opgericht met als doel de overgang van onderwijs naar werk te versterken. Ook is er een werkgroep Zorg op het MBO opgericht die als doel heeft dat jongeren met een zorgvraag tijdig de juiste zorg en ondersteuning krijgen om schooluitval te voorkomen, waarbij de school en gemeente onderling afstemmen.

5. Kaderstellende beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

- Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) (BBV 949628 december 2017);

- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Capelle aan den IJssel 2015 (BBV 603448 december 2014);
- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 oktober 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013"(BBV 518742 juli 2013).

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

- Verordening en beleidsregels leerlingenvervoer Capelle aan den IJssel 2014 (BBV 548446 maart 2014);
- Beleidsregels Handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen Capelle aan den IJssel 2016 (BBV 681529 april 2016);
- Onderwijsnotitie 2016-2020 'Leren voor het leven' (BBV 769171 juni 2016).

6. Doelstellingen (bereiken) en prestaties (doen)

1 - Het binnen het kader van de wettelijke regelingen voorzien in de huisvesting van scholen voor openbaar en bijzonder onderwijs.

Omschrijving	In 2018 is gestart met de voorbereidingen op de uitvoering van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO).
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	<p>Bij vaststelling van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) in december 2017 is door uw raad onder meer besloten (BBV 949628) over de kaders aangaande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieuwbouw van de Eben Haëzerschool / Rehobothschool, inclusief gymzaal, op de huidige CSV-locatie (ontwikkeling 1); • nieuwbouw aan de Meeuwensingel voor De Horizon, De Klim-Op en voor enkele lokalen van de Montessorischool, inclusief gymzaal (ontwikkeling 2) en • nieuwbouw van De Klim-Op locatie Bongerd en De Bouwsteen, inclusief gymzaal (ontwikkeling 3). <p>Bij vaststelling van de Najaarsnota 2018 is door uw raad besloten om in totaal een bedrag op te nemen van €28.460 voor de ontwikkelingen 1, 2 en 3. Wij hebben in januari 2019 voor de ontwikkelingen 1 en 2 beschikkingen afgegeven (BBV 1063380) waarin staat opgenomen dat vervangende nieuwbouw van de desbetreffende scholen wordt toegekend. Ook zal in 2019 al aan de Lijstersingel tijdelijke huisvesting gerealiseerd worden. Voor ontwikkeling 3 is door ons nog geen beschikking afgegeven waarmee vervangende nieuwbouw wordt toegekend. Besluitvorming hierover zal parallel lopen aan de gebiedsontwikkeling Bongerd-Wingerd.</p> <p>In 2019 wordt gestart met de voorbereidingsfase van de nieuwbouw van de tweede fase van het Comenius College. Naar verwachting zal bij de Voorjaarsnota 2019 aan uw raad u een financieel voorstel worden gedaan voor een voorbereidingskrediet, alsook voor tijdelijke huisvesting voor een deel van de leerlingen van de scholen aan de Meeuwensingel en voor een deel van de leerlingen van het Comenius College.</p>
Prestatie (indicator)	

2 - Het stimuleren van schooldeelname (leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten).

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> - Het leveren van diensten op het gebied van RMC-activiteiten (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten) en VSV-projecten (Voortijdig School Verlaten) in de RMC-subregio Rijnmond Zuid-Oost en zoveel als mogelijk VSV-ers succesvol te bemiddelen naar school dan wel werk. - Het zorgen voor een regionaal netwerk van gemeenten, onderwijsinstellingen, samenwerkingsverbanden VO/MBO en een goede verbinding met Werk & Inkomen en zorgnetwerken in de subregio.
--------------	---

Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	De streefwaarde voor het percentage voortijdig schoolverlaters (VSV) voor schooljaar 2017-2018 was 1,7%. Voor schooljaar 2017-2018 is het voorlopige percentage voortijdig schoolverlaten 2,48% (de definitieve percentages ontvangen we in december 2019). De streefwaarde van 1,7% is niet behaald vanwege een landelijke stijging van het aantal VSV'ers, waar Capelle ook mee te maken heeft. De reden hiervan is dat we een toename van multi-problematiek zien bij Capelse jongeren. Daarnaast zijn er door de aantrekkende economie meer banen voor jongeren waardoor jongeren er sneller voor kiezen om te gaan werken in plaats van te leren.
Prestatie (indicator)	

7. Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	N 6.373	N 314	N 6.687	N 6.278	V 409
Baten	V 1.665	V 280	V 1.945	V 1.882	N 63
Saldo van baten en lasten	N 4.708	N 34	N 4.742	N 4.396	V 346
Mutaties reserves:					
Reserve grote investeringen	V 2.262	N 0	V 2.262	V 2.261	N 1
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 172	V 172	V 172	N 0
Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 77	V 77	N 84	N 161
Totaal mutaties reserves	V 2.262	V 249	V 2.511	V 2.349	N 162
Resultaat	N 2.446	V 215	N 2.231	N 2.047	V 184

8. Analyse van het verschil

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
<i>Lasten</i>					
Fascinatio: Voordeel op de lasten i.v.m. de latere ingebruikname van het pand (zie baten)	V 120		V 120		V 120
Voordeel lasten door minder uitgaven voor peuteropvang (toerekening GOA)	V 89		V 89		V 89
Eenmalig voordeel afrekening nieuwkomersgroep door hogere rijksbesteding aan de scholen	V 79		V 79		V 79
ROC Zadkine (Weekendschool), betreft een eenmalig project	N 69		N 69		N 69
Minder uitgaven specifiek vervoer	V 54		V 54		V 54
Hogere uitgave vervoer CTC/Silo	N 41		N 41		N 41
Nacalculatie bedrijfsvoering	V 161		V 161	N 161	N 0
Overige verschillen	V 14		V 14		V 14
Afronding	V 2		V 2	N 1	V 1
	V 409	N 0	V 409	N 162	V 247
<i>Baten</i>					
Fascinatio: Nadeel op de huurbaten i.v.m. latere ingangsdatum verhuur van het pand		N 143	N 143		N 143
ROC Zadkine (Weekendschool), betreft een eenmalig project		V 69	V 69		V 69
Overige verschillen		V 11	V 11		V 11

	N 0	N 63	N 63	N 0	N 63
Totaal	V 409	N 63	V 346	N 162	V 184

9. Incidentele baten en lasten

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Stelpost kapitaallasten/vinexbijdrage; Dotatie aan reserve grote investeringen			N 0	N 0	N 466		N 466	N 467
Vrijval kapitaallast Pelikaanweg 1e fase; dekking reserve grote investeringen (herziening BBV)	V 2.728		V 2.728	V 2.728			N 0	N 0
Onderwijshuisvesting Fascinatio (Amendement begroting 2018); voordeel op huurlasten en nadeel op huurbaten door latere ingebruikname			N 0	N 143	N 400		N 400	N 259
Convenant onderwijs aan nieuwkomers			N 0		N 26		N 26	N 26
Budget Impuls Peuteropvang via reserve eenmalige uitgaven		V 90	V 90	V 90		N 90	N 90	N 94
Nieuwkomersgroep, via reserve eenmalige uitgaven; eenmalig voordeel afrekening nieuwkomersgroep door hogere rijksbekostiging aan scholen		V 82	V 82	V 82		N 82	N 82	N 3
Eenmalig project ROC Zadkine (weekendschool)			N 0	N 69			N 0	V 69
	V 2.728	V 172	V 2.900	V 2.688	N 892	N 172	N 1.064	N 780
					V 1.836	N 0	V 1.836	V 1.908

10. Structurele mutatie reserves

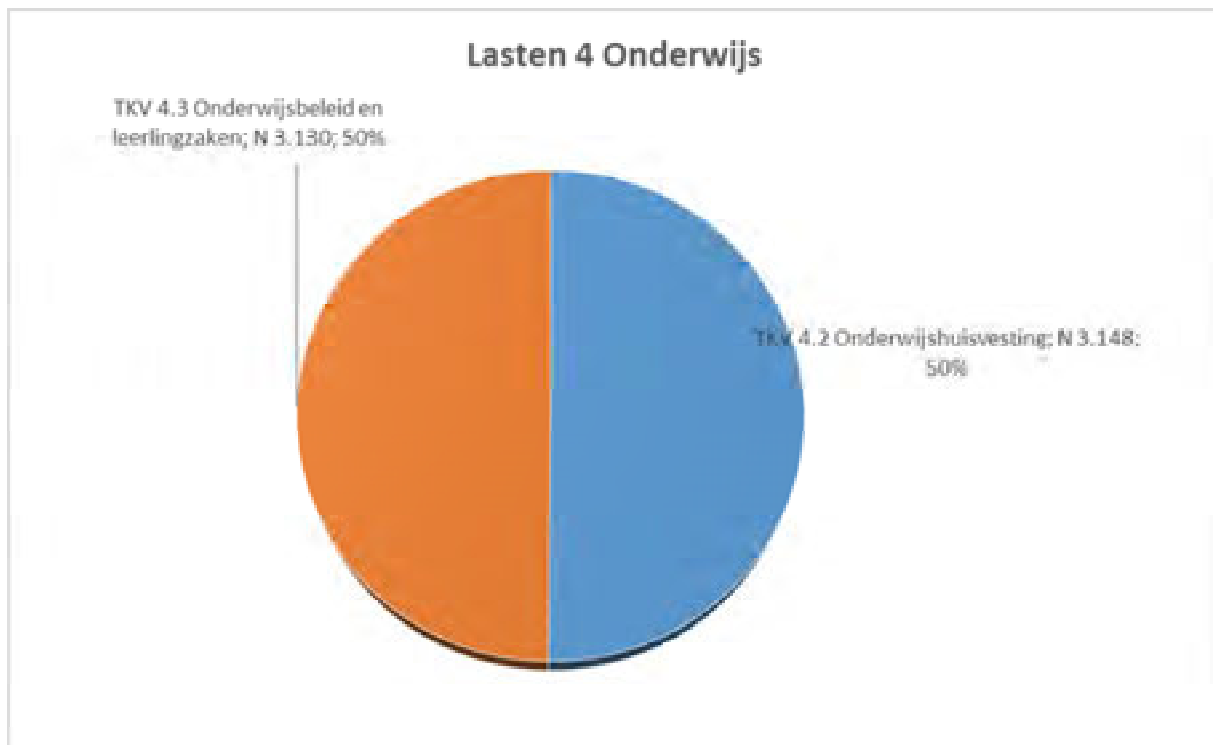
Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Bedrijfsvoering	N 0	V 77	V 77	N 0	N 0	N 0	N 0	N 84

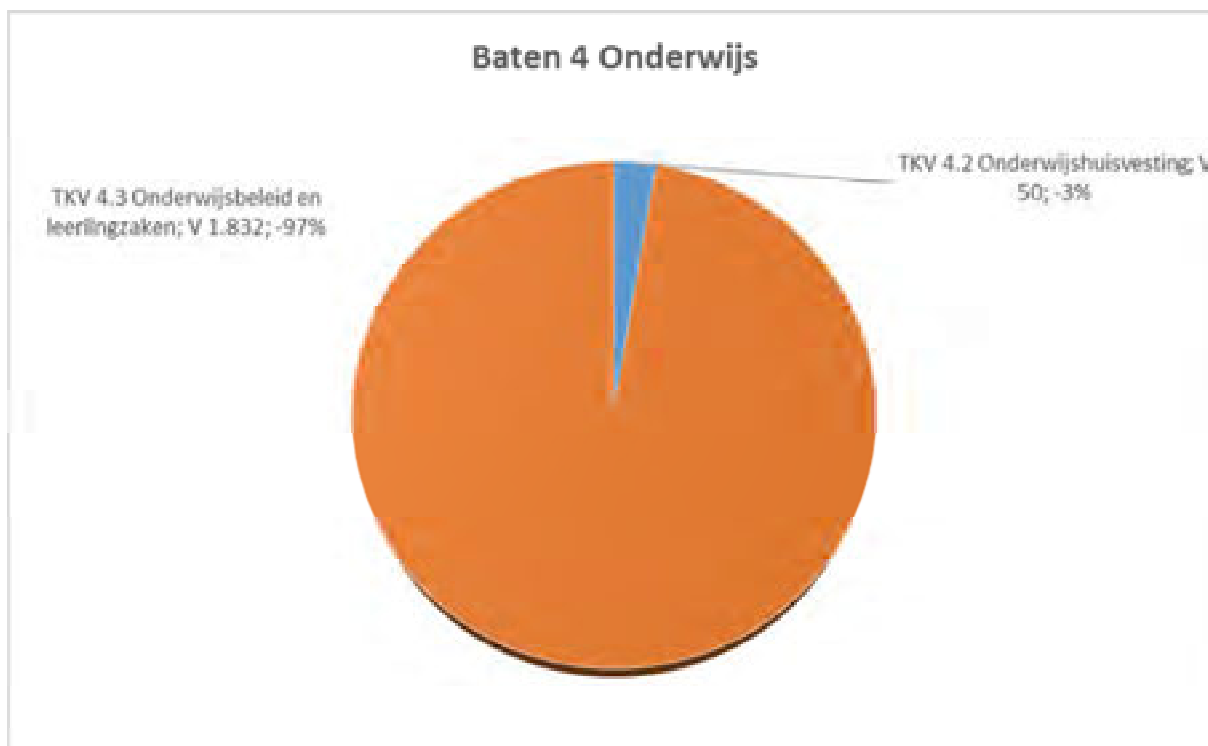
11. Taakvelden

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

4.1	Openbaar basisonderwijs
4.2	Onderwijshuisvesting
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

12. Grafische voorstelling van lasten en baten

13. Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen die een directe relatie hebben met het programma Onderwijs.

PROGRAMMA 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

1. Missie

Wij realiseren een zo optimaal mogelijk aanbod van voorzieningen en activiteiten op het gebied van sport, cultuur en recreatie. Wij willen stimuleren dat iedere Capellenaar de gelegenheid heeft om mee te doen op deze terreinen en vinden het belangrijk om op een zo laagdrempelig mogelijke manier toegang te bieden. Verder creëren wij een schone, hele en veilige buitenruimte. Het Capelse groen draagt bij aan een afwisselende, herkenbare en waardevolle woon- en leefomgeving.

2. Landelijke indicatoren

De in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma zijn niet veranderd t.o.v. de Najaarsnota 2018. De indicatoren zijn weergegeven in bijlage B.

3. Beleidsindicatoren

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting 31-12-2018
Waardering van sporthallen/sportvelden	Bewonersenquête*	n.b.**	n.v.t.	6,8	n.v.t.	n.v.t.
Waardering van zwembad De Blinkert	Bewonersenquête*	6,8	n.v.t.	6,7	n.v.t.	n.v.t.

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

**) Bewonersenquête 2015 geeft de waardering sportvoorzieningen en niet specifiek sporthallen dan wel sportvelden.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting 31-12-2018
Waardering theater	Bewonersenquête*	7,9	n.v.t.	7,7	n.v.t.	n.v.t.
Waardering openbare bibliotheek	Bewonersenquête*	7,6	n.v.t.	7,6	n.v.t.	n.v.t.
Bezoekersaantallen digitale cultuurbalie - Unieke bezoekers - Nieuwsbrief aanmeldingen - Likes op facebook	Externe uitgever (Culturele raad Capelle)	4.500 80 190	11.450** n.b. 247	6.500 100 250	6.500 100 250	n.b.*** n.v.t. 274

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

**) Toename ontstond door enorme piek tijdens Koningsdag

***) Door overgang naar nieuwe beheerder website is cijfer niet bekend.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting 31-12-2018
Deelnamepercentage aan de stimuleringsregeling gemeentelijke monumenten	Aantal (vrijwillige) abonnementen op de Monumentenwacht	36%	39%	42%	40%	44%
Een goede staat van onderhoud van gemeentelijke monumenten	Rapportage Monumentenwacht	96%	96%	97%	90%	98%

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting 31-12-2018
Waardering van de hoeveelheid (in %)	Bewonersenquête*	89%	n.v.t.	90%	n.v.t.	n.v.t.
Waardering van de inrichting (in %)	Bewonersenquête*	82%	n.v.t.	82%	n.v.t.	n.v.t.

Waardering van het onderhoud (rapportcijfer)	Bewonersenquête*	6,5	n.v.t.	6,4	n.v.t.	n.v.t.
m ² groen (per woning)	Interne registratie	2.890.000 (91)	2.890.000 (91)	2.890.000 (91)	2.890.000 (88)	2.860.000 (86)**
Aantal bomen (per inwoner)	Interne registratie	26.000 (0,4)	26.000 (0,4)	26.000 (0,4)	26.000 (0,4)	26.000 (0,4)
Waardering van bewoners voor de woonomgeving	Bewonersenquête*	7,3	n.v.t.	7,2	n.v.t.	n.v.t.
Het areaal buitenruimte dat voldoet aan de norm (% van het areaal berekend op basis van het prestatiebestek)	Beheerplan 2016-2020	n.b.	n.b.	94%	98%	98%
Aantal onderhoudscontracten met burgers	Interne registratie	98	98	100	100	98
Aantal adoptierotondes	Interne registratie	12	12	12	12	12
Aantal VVE's en bedrijfsterreinen waar een onderhoudsovereenkomst mee is gesloten	Interne registratie	12	12	12	12	12
Aantal door gemeente aangelegde geveltuinen	Interne registratie	27	29	29	31 - 35	29
Aantal Stadslandbouwprojecten	Interne registratie	2	2	1	2	1
Aantal meldingen buitenruimte	Interne registratie	5.997	5.183	6.250	6.500	5.893
% afhandeling binnen termijn	Interne registratie	88,6%	94,7%	98%	96%	96%
Aantal meldingen snelherstel	Interne registratie	156	149	185	195	103
% afhandeling snelherstel binnen termijn	Interne registratie	100%	100%	99%	100%	100%

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

**) Verlaging als gevolg van grondverkoop, omvorming en actualisatie BGT.

4. Ontwikkelingen

Btw-sportvrijstelling (programma 5a)

De btw-sportvrijstelling is met ingang van januari 2019 gewijzigd. De uitwerking van deze wetswijziging is nog niet geheel duidelijk en kan mogelijk gevolgen hebben voor de aftrek van btw bij sportaccommodaties, zwembaden en sportevenementen door bijvoorbeeld gemeenten, beheerstichtingen en andere organisaties zonder winstoogmerk. Dit is een financieel risico voor Sportief Capelle BV. Vanaf medio september 2018, toen de aankomende wetswijziging bekend werd gemaakt, zijn wij in overleg met Sportief Capelle en externe belastingdeskundigen over mogelijke gevolgen van de wetswijziging. Wij hebben afgesproken om vooralsnog twee sporen te lopen, namelijk het scenario voortzetten belaste exploitatie (btw terugvorderen) en het scenario vrijgestelde exploitatie (btw compensatieregeling). Naar verwachting zal in het tweede kwartaal 2019 meer duidelijk zijn over de uitwerking van de wetswijziging.

Kleedkamers (programma 5a)

In nauwe samenwerking met Sportief Capelle en de voetbalverenigingen SVS en CVV Zwervers worden nieuwe kleedkamers gerealiseerd. In het laatste kwartaal van 2018 is een aannemer gecontracteerd. De kleedkamers van SVS en CVV Zwervers worden in het 2^e kwartaal 2019 opgeleverd.

Herijking van het erfgoedbeleid (programma 5a)

Op 8 oktober 2018 heeft uw raad de Erfgoednota 2018 vastgesteld (BBV 972063). Het herijkte erfgoedbeleid bundelt de beleidsvelden Archeologie, Monumentenzorg en Cultuurlandschap. De Archeologiekaarten, monumentenlijst en de lijst met cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen zijn hierbij integraal vastgesteld. Beleidsmatig is invulling gegeven aan de instandhouding van de gemeentelijke monumenten, waarbij is gekozen voor een uitgebreidere stimuleringsregeling voor de monumenten. Bij de vaststelling zijn ook de beleidsinstrumenten Stimuleringsverordening Instandhouding Erfgoed 2018 en Erfgoedverordening 2018 vastgesteld.

Rivier als getijdenpark (programma 5b)

Om de beleving van de natuur langs de Hollandsche IJssel en de Nieuwe Maas mogelijk te maken zoeken wij aansluiting bij het regionale programma "Rivier als getijdenpark" dat in de regio Rotterdam sinds 2015 al is gestart. Daarnaast kijken we ook naar de mogelijkheden om aan te sluiten bij de provinciale landschapstafel Hof van Delfland, zo komen we in aanmerking voor evt. provinciale subsidies. Door deel te nemen aan het programma komen subsidies en kennis binnen ons bereik en creëren we langs de Hollandsche IJssel en de Nieuwe Maas meer groen, natuur, recreatie en versterken we de woon- en werkmilieus.

5. Kaderstellende beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

- Nota Visie op Sport "Sport doet meer" (BBV 861129 maart 2017).

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

- Dienstverleningsovereenkomst en prestatieafspraken met Sportief Capelle 2018-2021 (BBV 960221 december 2017);
- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 oktober 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013).

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

- Nota cultuur- en evenementenbeleid "Verrassend divers" 2018 e.v. (BBV 927795 december 2017)
- Visie op muziekeducatie (BBV 670548 juli 2015).

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

- Erfgoednota 2018 (BBV 972063 oktober 2018).

Taakveld 5.6 Media

- Visie op bibliotheekwerk 2017-2022 "Het volgende hoofdstuk" (BBV 772306 december 2016);

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

- Toekomstvisie Hitland 2012 (BBV 436666 maart 2012);
- Groenvisie 2011 (BBV 200378 april 2011);
- Natuurkanskaart 2016 (BBV 822566 november 2016);
- Bomenbeleidsplan 2013 (BBV 766219 maart 2016);
- Handboek Inrichting Openbare Ruimte (BBV 536041 november 2013);
- Flora- en faunabeleid;
- Stedelijk Waterplan 2010 (BBV 176249 november 2010).

6. Doelstellingen (bereiken) en prestaties (doen)

2 - Zorg dragen voor natuurbescherming.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> • Het opstellen van een vernieuwde uitvoeringsagenda bij de Groenvisie waarbij de focus voor de periode 2018-2021 wordt benoemd • Het evalueren van de Groene Kaart • Het evalueren van het Bomenbeleidsplan
Portefeuillehouder	Wilson
Stand van zaken	De evaluatie van de Groenvisie is in concept gereed. De evaluatie van het Bomenbeleidsplan en de Groene Kaart vindt begin 2019 plaats. Binnen het beleidsveld buitenruimte spelen tevens de evaluatie van de Beheervisie en de evaluatie van het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR). In het derde kwartaal van 2019 verzorgen we een integraal document met alle evaluaties. We stellen voor om daarop volgend een meer samenhangend kader voor de buitenruimte op te bouwen Dit kan zijn beslag krijgen in een Integraal Programma Buitenruimte welke kan functioneren als één van de

programma's van de nieuwe Stadsvisie, naast een Programma Wonen, Programma Economie, Programma Mobiliteit en Programma Duurzaamheid. Gedachte is de resultaten van de evaluaties te benutten in deze integrale koersbepaling voor de buitenruimte. Op deze wijze zal er geen sprake meer zal zijn van separate uitvoeringsagenda's voor de genoemde buitenruimtenota's. De uitvoeringsagenda van de Groenvisie is verlopen. Voorstel is om gezien voorgaande geen nieuwe uitvoeringsagenda voor de Groenvisie op te stellen. Tijdens en in samenhang met het opstellen van het Programma Buitenruimte moeten voor diverse beheerterreinen Beheerplannen worden opgesteld. Die zullen halverwege 2020 gereed zijn. Dit past in de werkplanning voor de Stadsvisie.

Prestatie (indicator)

7. Wat heeft het gekost?

Programma 5a Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur)

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	N 10.796	V 305	N 10.491	N 10.423	V 68
Baten	V 2.984	V 76	V 3.060	V 3.034	N 26
Saldo van baten en lasten	N 7.812	V 381	N 7.431	N 7.389	V 42
Mutaties reserves:					
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 52	V 52	V 54	V 2
Reserve grote investeringen	V 2.502	N 2.502	N 0	N 0	N 0
Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	N 0	N 0	N 0	N 39	N 39
Algemene reserve	N 0	V 50	V 50	V 50	N 0
Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 15	V 15	V 104	V 89
Totaal mutaties reserves	V 2.502	N 2.385	V 117	V 169	V 52
Resultaat	N 5.310	N 2.004	N 7.314	N 7.220	V 94

Programma 5b Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	N 7.391	V 1.118	N 6.273	N 6.595	N 322
Baten	V 868	V 75	V 943	V 1.022	V 79
Saldo van baten en lasten	N 6.523	V 1.193	N 5.330	N 5.573	N 243
Mutaties reserves:					
Reserve Openbare Ruimte	N 3.747	V 1.746	N 2.001	N 1.807	V 194
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 54	V 54	N 14	N 68

Algemene reserve	V 4.694	N 2.744	V 1.950	V 1.950	
Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 164	N 164	V 6	V 170
Totaal mutaties reserves	V 947	N 1.108	N 161	V 135	V 296
Resultaat	N 5.576	V 85	N 5.491	N 5.438	V 53

8. Analyse van het verschil

Programma 5a Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur)

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
<i>Lasten</i>					
Sportaccommodaties; grotendeels lagere onderhoudslasten	V 106		V 106		V 106
Lagere lasten herkomstonderzoek gemeentelijke kunstcollectie (via reserve eenmalig)	V 10		V 10	N 10	N 0
Vrijval reserve nieuwe initiatieven	N 0		N 0	V 12	V 12
Nacalculatie bedrijfsvoering	N 88		N 88	V 88	N 0
Overige verschillen	V 42		V 42	N 38	V 4
Afronding	N 1		N 1		N 1
	V 69	N 0	V 69	V 52	V 121
<i>Baten</i>					
Sportaccommodaties; grotendeels lagere onderhoudslasten		V 7	V 7		V 7
Lagere baten door latere ingebruikname Stadsplein 39		N 49	N 49		N 49
Overige verschillen		V 16	V 16		V 16
	N 0	N 26	N 26	N 0	N 26
Totaal	V 69	N 26	V 43	V 52	V 95

Programma 5b Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
<i>Lasten</i>					
Onderhoud groenvoorziening	N 115		N 115	V 115	N 0
Lagere lasten kwaliteitsimpuls openbare ruimte; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 43		V 43	N 43	N 0
Hogere lasten door stortkosten slootvuil; ontvangstplicht HHSK	N 39		N 39	V 39	N 0
Voordeel recreatieschap Hitland door compensabele btw	V 33		V 33		V 33
Hogere lasten en opbrengsten verkoop / verhuur gemeentelijke gronden	N 32		N 32		N 32
Niet-besteed budget Rivier als getijdenpark; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 25		V 25	N 25	N 0
Nacalculatie bedrijfsvoering	N 201		N 201	V 201	N 0
Overige verschillen	N 36		N 36	V 22	N 14
	N 322	N 0	N 322	V 309	N 13
<i>Baten</i>					
Onderhoud groenvoorziening		N 18	N 18	V 18	N 0
Hogere lasten en opbrengsten verkoop / verhuur gemeentelijke gronden		V 60	V 60		V 60
Nacalculatie bedrijfsvoering		V 31	V 31	N 31	N 0
Overige verschillen		V 6	V 6		V 6
	N 0	V 79	V 79	N 13	V 66
Totaal	N 322	V 79	N 243	V 296	V 53

9. Incidentele baten en lasten

Programma 5a Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur)

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Strategische panden met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 48	V 48	V 9		N 48	N 48	N 9
Cultuurmota evenementen			N 0			N 50	N 50	N 50
Cultuurmota "verrassend divers" Stadsfeest, dekking Algemene reserve		V 50	V 50	V 50		N 50	N 50	N 50
Herkomstonderzoek gemeentelijke kunstcollectie (NUN2018 5.4.2), overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		V 10	V 10	N 0		N 10	N 10	N 0
Vrijval reserve eenmalige uitgaven (restant reserve kunstankopen en reserve nieuwe initiatieven)		V 42	V 42	V 54			N 0	N 0
	N 0	V 150	V 150	V 113	N 0	N 158	N 158	N 109
					N 0	N 8	N 8	V 4

Programma 5b Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Dotatie aan Reserve Openbare Ruimte vanuit Algemene reserve voor kwaliteitsimpuls (Wijzigingsvoorstel begroting 2018 / Erratum) voor budget (100) binnen taakveld 5.7	V 1950	N 0	V 1950	V 1950	N 100		N 100	N 57
Dotatie aan Reserve Openbare Ruimte vanuit Algemene reserve voor kwaliteitsimpuls (Wijzigingsvoorstel begroting 2018 / Erratum) voor diverse kredieten (1850)			N 0		N 1850		N 1850	N 1850
Kwaliteitsimpuls entree groen (Wijzigingsvoorstel begroting 2018) met dekking vanuit Algemene reserve; Erratum Begroting 2018; restantbudget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0				N 0	N 43
Rivier als getijdenpark, overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0		N 25		N 25	N 25
Erfgrenzenproject, budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 54	V 54	V 54	N 54		N 54	N 87
	V 1.950	V 54	V 2.004	V 2.004	N 1.950	N 79	N 2.029	N 2.062
					N 0	N 25	N 25	N 58

10. Structurele mutatie reserves

Programma 5a Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur)

Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Bedrijfsvoering	V 22	V 10	V 32	V 130	N 0	N 17	N 17	N 26

Programma 5b Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
IBOR	V 603	N 0	V 603	V 798	N 755	N 0	N 755	N 755
Bedrijfsvoering	N 22	N 44	N 66	N 77	N 0	N 98	N 98	V 83

11. Taakvelden

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

Programma 5a Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur)

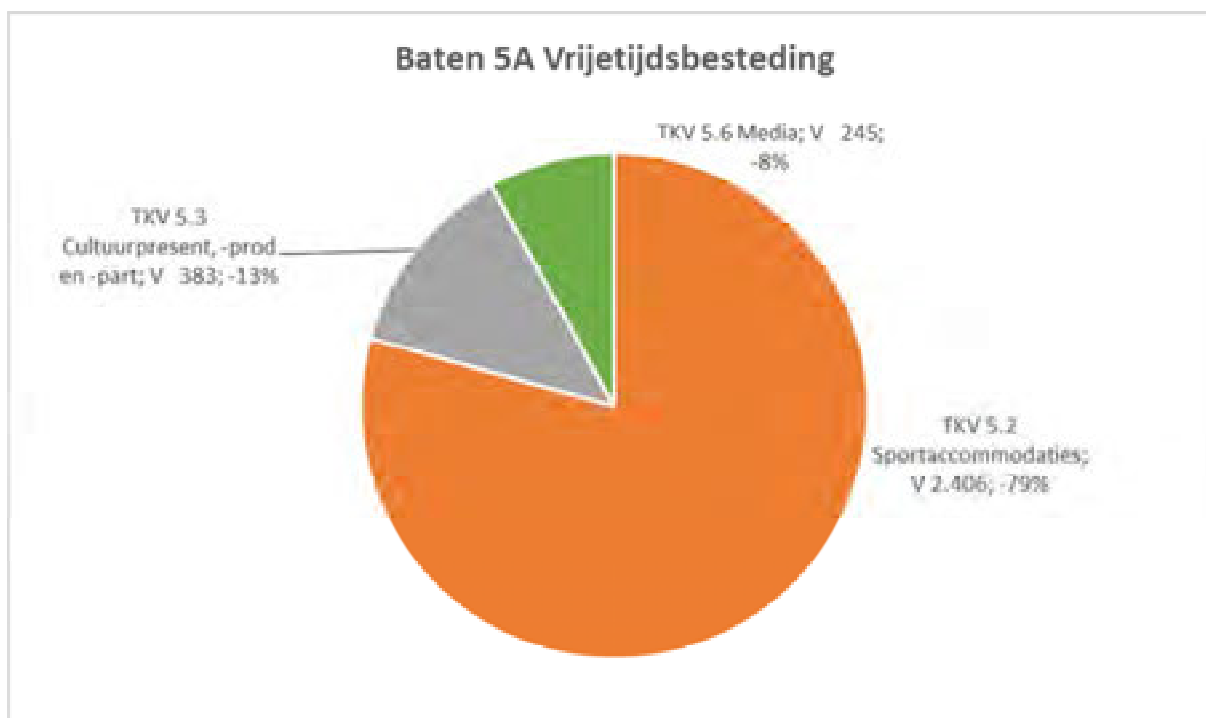
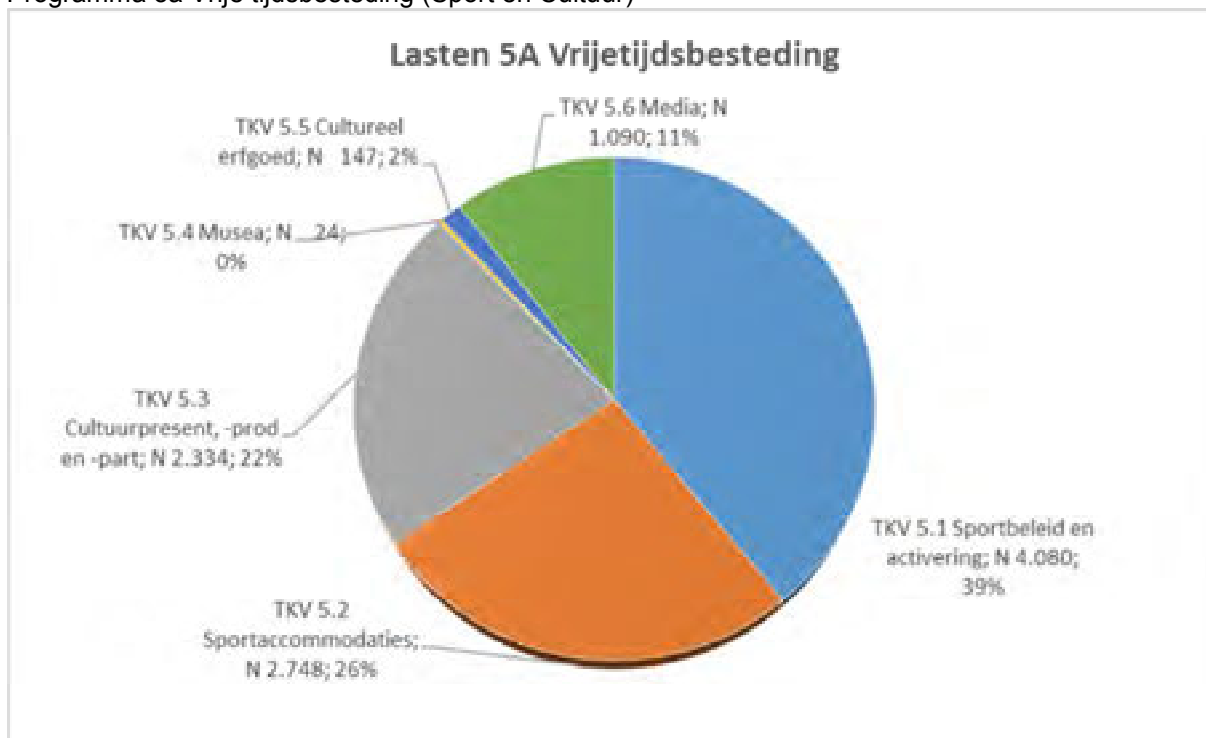
5.1	Sportbeleid en activering
5.2	Sportaccommodaties
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.4	Musea
5.5	Cultureel erfgoed
5.6	Media

Programma 5b Openbaar groen en (openlucht) recreatie

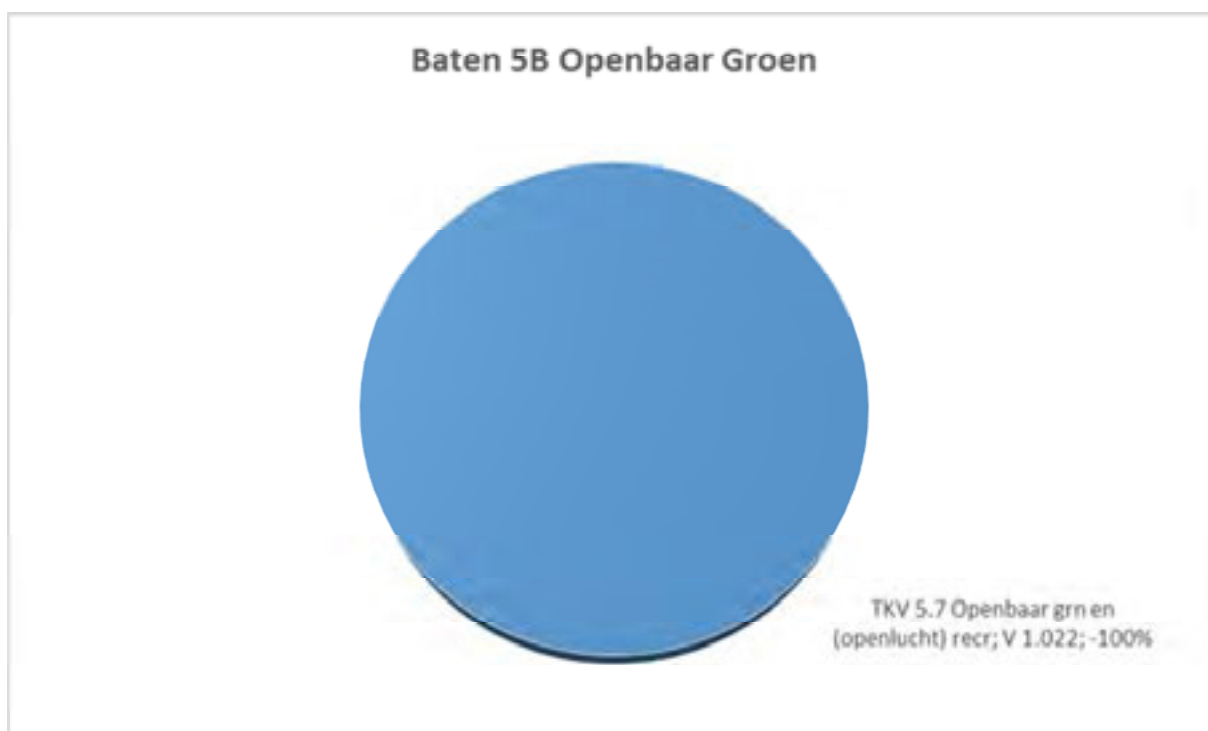
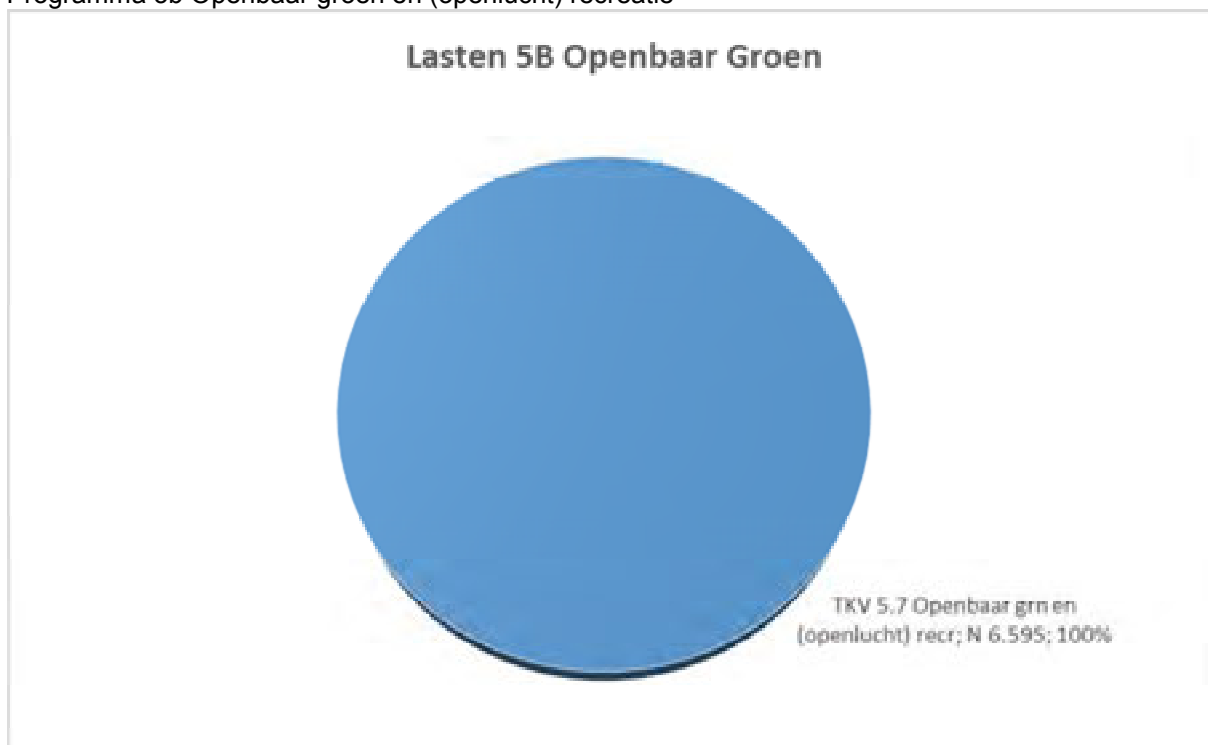
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie
-----	---

12. Grafische voorstelling van lasten en baten

Programma 5a Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur)

Programma 5b Openbaar groen en (openlucht) recreatie

13. Verbonden partijen

BV Sport	
Maatschappelijke effecten	Exploitatie, beheer en onderhoud sportaccommodaties, ondersteuning van sportverenigingen en sportstimulering burgers.
Doelstelling voor programma	Het stimuleren van sport en bewegen én het gelegenheid geven tot sportbeoefening door het beschikbaar stellen van accommodaties voor sportbeoefening.

Rijksmonument Dorpsstraat 164	
Maatschappelijk effecten	In stand houden cultuur voor de gemeenschap door het verkrijgen, behouden en duurzaam exploiteren van het rijksmonument Dorpsstraat 164. Het creëren en behouden van de toegankelijkheid van het pand voor de gemeenschap ten behoeve van de activiteiten op het gebied van kunst en cultuur en al wat voor het vorenstaande in de meest ruime zin bevorderlijk kan zijn.
Doelstelling voor programma	Het behouden, stimuleren, bevorderen en faciliteren van cultuur.

Isala Theater B.V.	
Maatschappelijke effecten	Mede in stand houden van een culturele voorziening en het verlevendigen van het stadshart.
Doelstelling per programma	Het stimuleren, bevorderen en faciliteren van het kunst- en cultuuraanbod in de gemeente op het gebied van beeldende kunst, muziek, dans en toneel

Recreatieschap Hitland (A)	
Maatschappelijk effecten	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van openluchtrecreatie
Doelstelling per programma	Het zorg dragen voor natuurbescherming en recreatievoorzieningen.
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

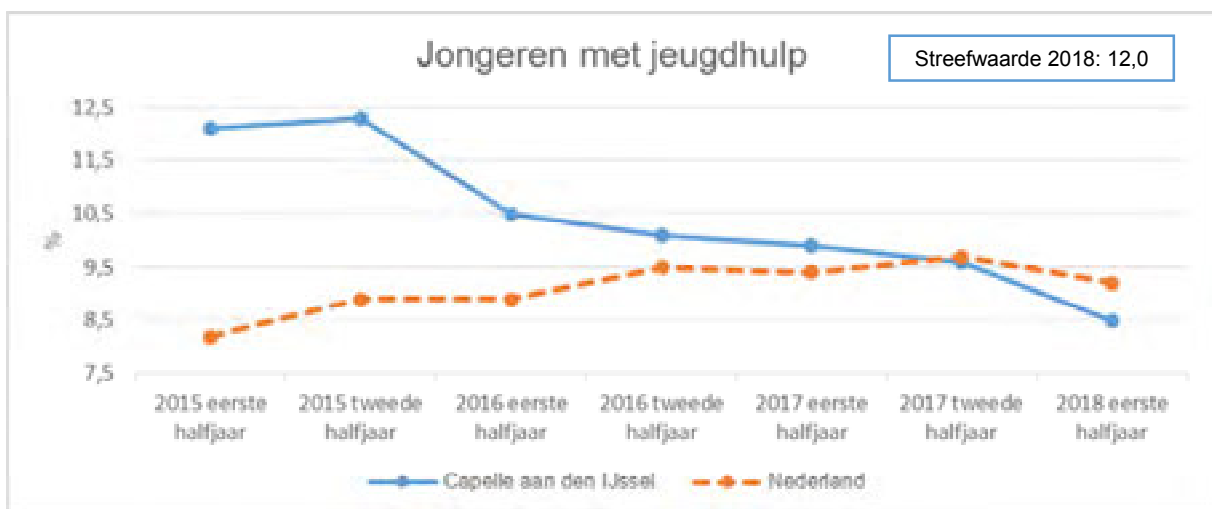
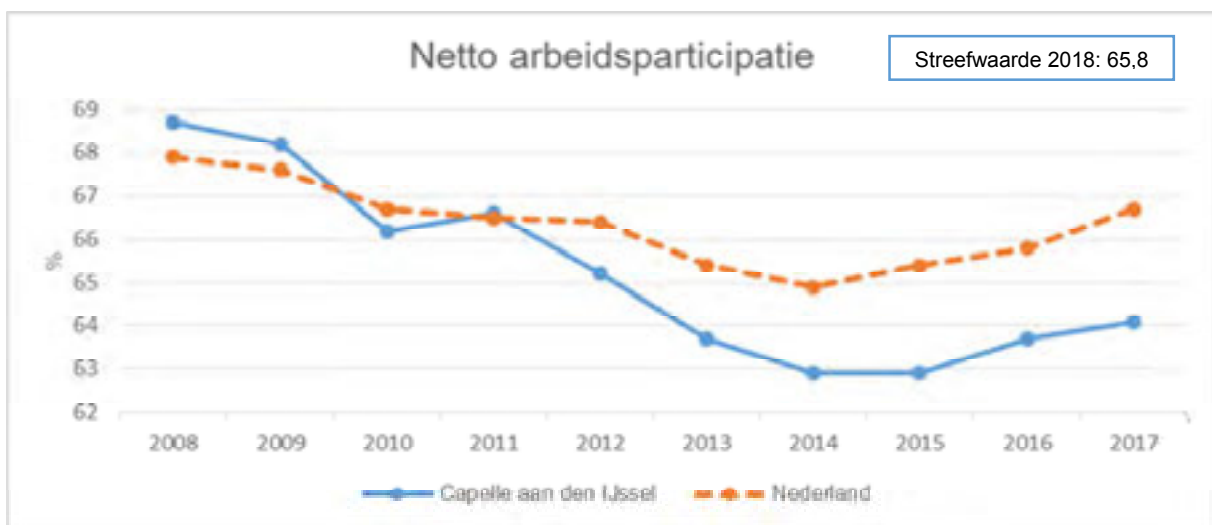
PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN

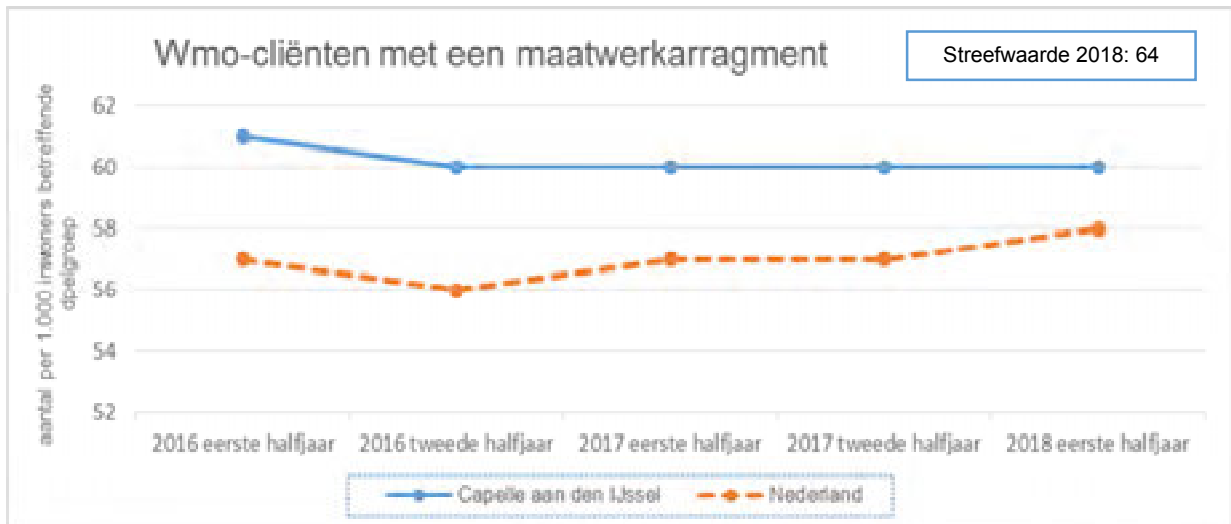
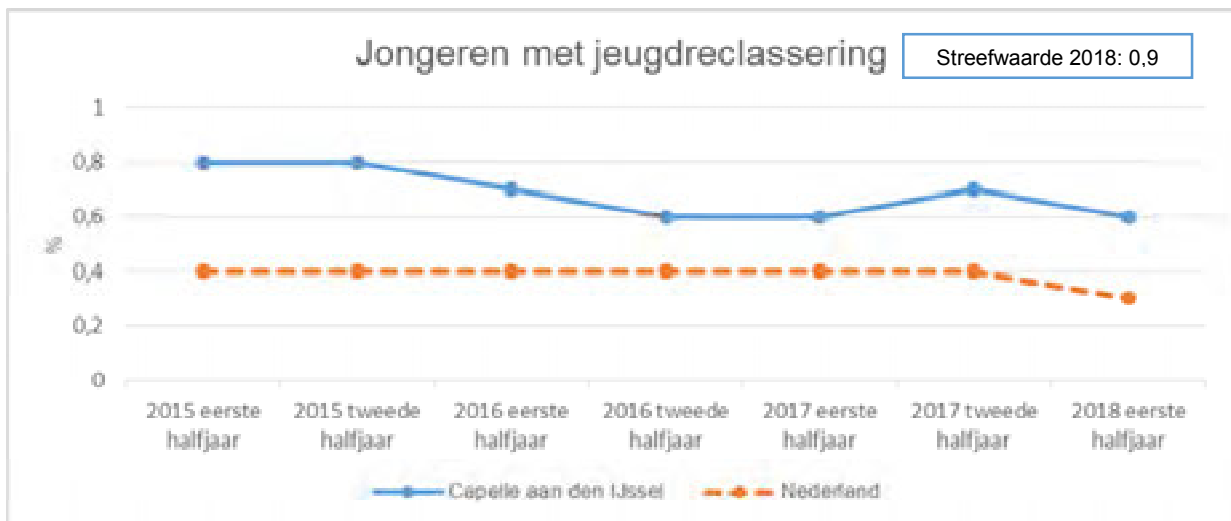
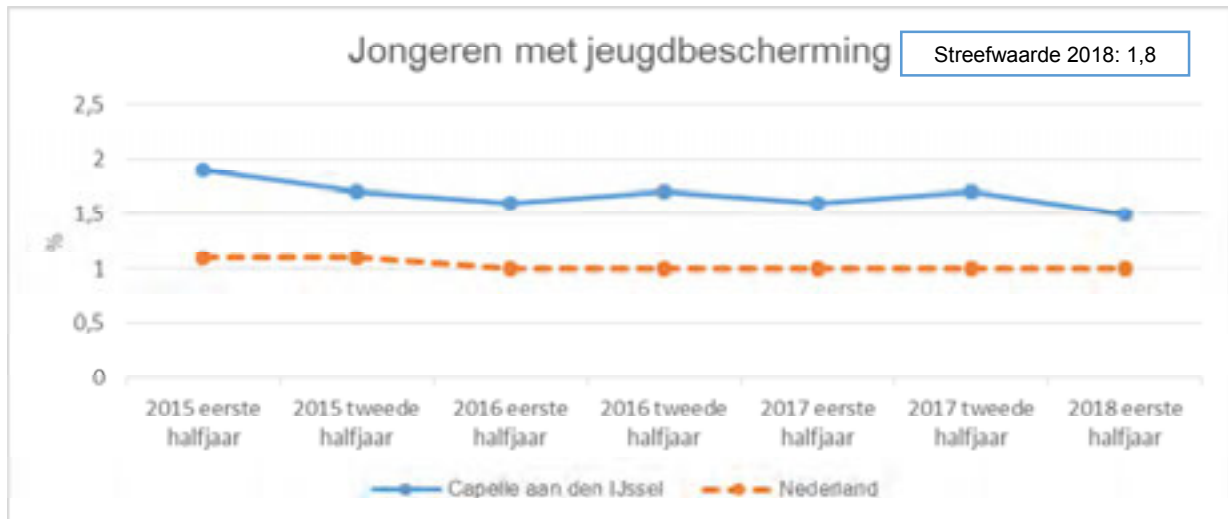
1. Missie

Capellenaren geven hun eigen leven zelf vorm en zijn hier voor een groot deel ook toe in staat. De eigen kracht van de Capellenaar staat centraal, zijn of haar zelfredzaamheid en zelfstandigheid wordt gestimuleerd. Voor de Capellenaar die een steuntje in de rug of intensievere hulp nodig heeft, is er een sluitende aanpak. Deze is erop gericht dat ze hun leven zo snel en zo veel mogelijk weer op eigen kracht kunnen voortzetten en gaat uit van het principe "Zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig."

2. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u een deel van de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. De andere voorgeschreven indicatoren voor dit programma die niet zijn veranderd t.o.v. de Najaarsnota 2018 zijn weergegeven in bijlage B.

3. Beleidsindicatoren

Taakveld 6.1 t/m 6.82

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streefwaarde 2018	Meting 31-12-2018
Rapportcijfer tevredenheid van klanten van de GR IJsselgemeenten onderdeel Sociale Zaken	Klanttevredenheidsonderzoek	7,1	7,1	7,1	7,0	Geen meting 2018
De tevredenheid van klanten over het aanvragen en verkrijgen van een bijstandsuitkering (% tevreden – zeer tevreden)	Bewonersenquête*	70%	n.v.t.	68%	n.v.t.	n.v.t.
% Afwijzing aantal aanvragen uitkering door aanscherping poortwachterfunctie	Managementrapportages	63%	48%	56%	40%	53%
Opsporing uitkeringsfraude (terugvordering en besparing op de uitkeringlasten)	Verslag Hoogwaardig Handhaven	2,6 mln	2,2 mln	2,7 mln	2,0 mln	2,8 mln
Aantal bijstandsgerechtigden dat uitstroomt naar werk, weergegeven in FTE**	Managementrapportages	356	384	421	350	338

*) In 2016 en 2018 is er geen bewonersenquête.

***) Alle (deeltijd) uitstroom teruggerekend naar volledige uitstroom.

4. Ontwikkelingen

Deelprogramma 6A Sociale Infrastructuur

Innovatiebudget Sociaal Domein

Voor de jaren 2017 tot en met 2019 is jaarlijks vanuit de reserve Sociaal Domein een Innovatiebudget van 450 beschikbaar gesteld om een impuls te geven aan de transformatie in het sociaal domein, gericht op maatwerk, preventie, versterken van eigen regie, effectief, efficiënt en integraal werken. In juni 2017 is de Subsidieregeling Aanjaagbudget vastgesteld ten behoeve van initiatieven van Capellenaren en organisaties die ondersteuning en zorg bieden, om verbeteringen en vernieuwingen in het ondersteunings- en zorgaanbod en de werkwijzen op het gebied van het sociaal domein tot stand te brengen. Voor deze regeling heeft de raad een subsidieplafond van jaarlijks 300 vastgesteld. Daarnaast is jaarlijks 150 beschikbaar gesteld voor de gemeente Capelle om zelf initiatief te nemen om in samenwerking met het werkveld de transformatie aan te jagen, onder andere voor het versterken van onderlinge netwerken, kennisdeling en het bevorderen van integraal werken. In 2018 is bij de Najaarsnota 190 overgeheveld naar 2019. Dit bedrag zal in 2019 worden besteed. Veel projecten die gehonoreerd zijn in 2018 kennen een startdatum in 2019. Er zijn 39 initiatieven ingediend, 12 projecten zijn daarvan gefinancierd. Zeven projecten hebben een andere financiering of mogelijkheid daartoe. Negen projecten zijn afgewezen en 11 projecten zijn nog in stadium van verkenning.

Van het deel innovatie (150) is 115 niet besteed. We stellen voor dit te doteren aan de reserve Sociaal Domein en gedurende 2019 dit bedrag te kunnen onttrekken aan de reserve (via de Voorjaarsnota of Najaarsnota) om alsnog aan projecten en initiatieven in 2019 te kunnen besteden.

Oprichting Welzijn Capelle

In 2017 is met de stichting Welzijn Capelle een dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor twee jaar afgesloten (2017-2018). Eind 2018 is besloten om voor 2019 een DVO voor één jaar af te sluiten en in 2019 een volgende stap te zetten in de opdrachtverlening aan Welzijn Capelle. Vanaf 2020 zal een meerjarige DVO worden afgesloten.

KinderLab Schollebaar en Huis van de Wijk Fascinatio geopend

In 2018 zijn twee nieuwe wijkvoorzieningen geopend. Welzijn Capelle is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in de nieuwe voorzieningen.

In de wijk Schollebaar ging in januari 2018 het KinderLab open. Het KinderLab sluit aan op het Capelse jeugdbeleid om kinderen, in met name kwetsbare buurten meer veiligheid, structuur en ondersteuning te bieden.

In november 2018 opende het Huis van de Wijk in Fascinatio. Met dit Huis van de Wijk is voor Fascinatio een lang gewenste ontmoetingsplek voor jong en oud gerealiseerd. Onder andere het jongerenwerk, de buurtgroep, het WOP en het CJG zijn er actief. Het Huis van de Wijk is onderdeel van een maatschappelijk gebouw waarin ook basisscholen De Ontmoeting en De Vijfster (gedeeltelijk) en een kinderopvanglocatie van Royal Kids zijn gehuisvest.

Vrijwilligerswerk

In de periode 2017 en 2018 zijn meer dan 100 gratis VOG's verstrekt aan Capelse vrijwilligers. Bijna 100 vrijwilligersorganisaties maken jaarlijks gebruik van de waarderingssubsidie van de gemeente. Bijna 17.000 Capellenaren doen vrijwilligerswerk. In september 2018 is de kennisbank van Stichting Welzijn Capelle geopend. Zij biedt een keur aan trainingen en workshops aan de Capelse vrijwilligers(organisaties). Daarnaast biedt de kennisbank achtergrondinformatie, webtrainingen etc aan. In januari 2019 hebben wij de ereprijs Vrijwilligersgemeente van het jaar gewonnen.

LHBTI

Sinds 2012 voert Capelle aan den IJssel in samenwerking met het Rijk een actief emancipatiebeleid gericht op lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgenders en intersekse personen (LHBTI). De gezamenlijke aanpak van het Rijk met gemeenten onder de naam 'Regenboogsteden' liep op 31 december 2018 af. Minister Van Engelshoven heeft op 12 juli 2018 kenbaar gemaakt de samenwerking voort te willen zetten voor de periode 2019-2022 en dit te bekrachtigen met een intentieverklaring om de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI-inwoners verder te bevorderen. Op 12 oktober 2018 heeft onze gemeente samen met 52 andere gemeenten deze intentieverklaring ondertekend. De speerpunten voor deze nieuwe planperiode worden vastgelegd in een meerjarenplan LHBTI.

Deelprogramma 6B Werk en Inkomen

Bezwaar nieuw verdeelmodel inkomensdeel en vangnetregeling

Capelle ontvangt budget voor de "BUIG" waaruit de uitkeringen worden bekostigd van Capellenaren die daar recht op hebben. Het Rijk stelt hiervoor een macrobudget beschikbaar dat wordt verdeeld over alle gemeenten via een bepaalde verdeelsleutel. Bij de invoering van de Participatiewet is hiervoor een nieuwe verdeelsystematiek ingevoerd. Dit leidde er toe dat de BUIG-budgetten voor Capelle in 2017 en in 2018 voor onze gemeente sterk nadelig uitvielen ten opzichte van de toenmalige begroting. Capelle heeft hierop bezwaar aangetekend aangezien we van mening waren dat dit niet terecht was.

De *definitieve* beschikking 2018 bleek uiteindelijk hoger uit te vallen dan de ontvangen *voorlopige* beschikking 2018. Het voorziene tekort in 2018 op grond van de voorlopige beschikking bleek daarmee mee te vallen. In samenhang met de daling van het aantal bijstandsuitkeringen is Capelle uiteindelijk net binnen het beschikbare budget gebleven. Hiervan hebben we in de Najaarsnota 2018 reeds melding van gemaakt.

Op beide bezwaren voor 2017 en 2018 is ook in 2018 nog geen uitsluitel ontvangen.

Met instemming van uw raad is in 2018, voor het jaar 2017, een aanvraag gedaan van de Vangnetregeling BUIG. De Vangnetregeling compenseert tekorten op het budget BUIG als die groter zijn dan 5 procent (eigen risico). Deze aanvraag is toegekend en wordt in 2019 uitgekeerd.

Realisatie dienstverbanden beschut werk

Het minimum aantal te realiseren dienstverbanden beschut werk door Capelle is door het Rijk voor 2018 vastgesteld op vijftien. In 2018 zijn tien dienstverbanden gerealiseerd. Hiermee is een deel van de achterstand in de realisatie ingelopen. Door GR IJsselgemeenten / Sociale Zaken is een aantal maatregelen genomen, die moeten leiden tot meer instroom:

- Potentiele klanten selecteren via de voormalige wachtlijst sociale werkvoorziening 2015;
- Waar mogelijk via het FIP project (Frequent, Intensief en Persoonlijk contact) klanten selecteren;
- Voorlichting geven aan Wmo-afdelingen en Sociale Teams in de drie IJsselgemeenten om klanten te kunnen benaderen, eventueel via bestandskoppeling;
- Voor alle intermediairs wordt een makkelijke en laagdrempelige informatiebrochure ontwikkeld die vanuit SoZa met toelichting op de diverse werkplekken in de gemeenten wordt gepresenteerd.

In 2019 dient Capelle nog vier extra dienstverbanden te realiseren waarmee het totaal aantal dienstverbanden beschut werk op negentien komt. Vanaf januari 2019 krijgen mensen van wie het tijdelijk contract beschut werk afloopt, bij goed functioneren een dienstverband voor onbepaalde tijd aangeboden.

Stichting CapelleWerkt

De afgelopen jaren is het werkveld waarin CapelleWerkt opereert veranderd. De economische omstandigheden zijn verbeterd. Capellenaren met een kleinere afstand tot de arbeidsmarkt hebben werk gekregen. Een groter deel van de doelgroep, met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, blijft langdurig bij CapelleWerkt. Daarbij is in verhouding meer sprake van arbeidsmatige dagbesteding met behoud van uitkering. Een aantal activiteiten kan hierdoor niet meer zoals voorheen worden uitgevoerd. Als gevolg van deze factoren is in 2018 een exploitatietekort ontstaan. Bij de Najaarsnota 2018 is 160 vrijgemaakt voor CapelleWerkt. In 2019 wordt een toekomstverkenning uitgevoerd naar de activiteiten van CapelleWerkt.

Deelprogramma 6C Maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Aanpak eenzaamheid

Op 17 september 2018 heeft de gemeente Capelle zich aangesloten bij de landelijke coalitie Eén tegen Eenzaamheid. Hiermee is het uitgangspunt uit het coalitieprogramma om eenzaamheid te bestrijden onderstreept. In 2018 is een start gemaakt met de lokale voorbereidingen. Deze vormen de basis om in 2019 te komen tot een lokale coalitie tegen eenzaamheid en een uitvoeringsprogramma.

Nieuwe subsidieregeling maatschappelijke ondersteuning

De nieuwe Subsidieregeling Maatschappelijke Ondersteuning 2019 geeft een beschrijving van de algemene voorziening "De ontmoeting" en de woonvoorziening voor jongvolwassenen "aan de Aïda". Subsidies in dit kader worden hierdoor niet langer verleend op basis van de oude subsidieregeling maatschappelijke dienstverlening.

Pilot respijtzorgbedden

In de periode van 1 december 2017 – 31 december 2018 is door middel van een pilot de mogelijkheid geboden mantelzorgers te ontlasten door het beschikbaar stellen van een respijtzorgbed in het Zorgpension van Fundis voor de verzorgde. Toeleiding wordt gecoördineerd door Stichting Welzijn Capelle. Op basis van de evaluatie van de pilot blijkt dat dit aanbod voorziet in een behoefte en bijdraagt aan het ontlasten van mantelzorgers. De inzet van respijtzorgbedden wordt voor 2019 en verder geborgd in de prestatieafspraken met de Stichting Welzijn Capelle.

Bewustwordingscampagne voor de ouder wordende Capellenaar

Na een Kick off met partners, is in het vierde kwartaal 2018 de bewustwordingscampagne van start gegaan. Als symbool van de campagne is het karakter van oudere Capellenaar 'Ben van Waarde' ontwikkeld. Doel is dat Capellenaren zelf (alvast) nadenken over hun toekomst en daardoor in actie komen om zich hierop goed voor te bereiden en hierdoor zelf de regie over hun leven te (blijven) houden. De campagne loopt door tot en met eind 2020.

Overdracht van Wmo naar Wlz

Voor een heldere afbakening tussen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en de Wet langdurige zorg (Wlz) is in 2017 het uitgangspunt in de Wlz neergelegd dat een cliënt met een Wlz-indicatie al zijn voorzieningen uit de Wlz ontvangt. De tegenhanger in de Wmo 2015 is dat gemeenten een Wlz-cliënt in beginsel daarom geen maatwerkvoorziening verstrekken. Wegens diverse technische uitvoeringsredenen is deze wettelijke overheveling van hulpmiddelen, woningaanpassingen en huishoudelijke ondersteuning voor cliënten met een Wlz-indicatie die zelfstandig wonen echter in het 2016-2017 gefaseerd overgegaan naar de Wlz. De laatste overheveling, de mobiliteitshulpmiddelen en woningaanpassingen, voor thuiswonende Wlz-cliënten is uitgesteld. Voor hulpmiddelen en woningaanpassingen, in tegenstelling tot hulp bij het huishouden, zou een overheveling dit doel niet bereiken en is in november 2016 door het kabinet besloten om deze overheveling uit te stellen naar op zijn vroegst 2019. De overheveling per 1 januari 2019 is niet gehaald. Op dit moment wordt door het ministerie van VWS een voorstel uitgewerkt om, naar verwachting, per 2020 de volgende situatie te bereiken:

- Mensen die in een instelling wonen, krijgen de benodigde hulpmiddelen en woningaanpassingen verstrekt vanuit de Wlz. Dit betreft zowel roerende voorzieningen, als mobiliteitshulpmiddelen. Het is dan niet meer van belang of de instelling wel of geen behandeling levert. De overheveling van deze taken zal gepaard gaan met een financiële uitname waarover de VNG en VWS dit voorjaar bestuurlijke afspraken zullen maken.

- Mensen die thuiswonend zijn, blijven vanuit de Wmo 2015 aanspraak maken op zowel roerende voorzieningen als mobiliteitshulpmiddelen en woningaanpassingen. Het Rijk heeft geen plannen om dit te veranderen.

Deelprogramma 6D Jeugdhulp

Bij specialistische jeugdhulp staat vanaf 2018 resultaat centraal

Vanaf 2018 koopt de GR Jeugdhulp specialistische jeugdhulp in namens de gemeenten via resultaatgerichte bekostiging. Hiermee wordt beoogd de transformatie van jeugdhulp te bevorderen (integraal, efficiënt en effectief hulp verlenen aan kinderen). In dit eerste jaar is deze vorm van bekostiging gepaard gegaan met een aantal kinderziektes, vooral op administratief gebied.

Voorbereidingen nieuw beleidsplan jeugdhulp

In 2018 is een nieuw beleidsplan jeugdhulp opgesteld voor de periode 2019-2022. Het plan is op 18 maart 2019 door uw raad vastgesteld (BBV 1047204).

Directe hulpverlening aan kwetsbare gezinnen door het CJG

In 2018 heeft het CJG aangegeven dat de directe hulpverlening aan kwetsbare gezinnen onder druk is komen te staan en dat wachtlijsten zijn ontstaan bij de jeugdteams van het CJG. Bij de Voorjaarsnota 2018 zijn voor de jaren 2018 en 2019 eenmalige middelen aangeraamd om de wachtlijsten weg te werken.

5. Kaderstellende beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Heel programma 6

- Beleidskader maatschappelijke ondersteuning en gezondheid 2017-2020 "Zorg op maat met elkaar, voor elkaar" (BBV 833848 december 2016);
- Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (BBV 596958 november 2014) en Verordening tot eerste wijziging van der Verordening van de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 (BBV 891091 juli 2017) en Verordening tot tweede wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 (BBV 944890 december 2017).

Taakveld 6.1

- Krachtig Capelle: visie op welzijn nieuwe stijl (BBV 435999 maart 2012);
- Jeugd nota 2017-2020 "wie de jeugd heeft ..." (raad november 2016) (BBV 821748 november 2016);
- Visie op vrijwillige inzet "Oog voor elkaar in Capelle" (raad december 2016) (BBV 838000 december 2016);
- Visie "Buurtwerk nieuwe stijl – op weg naar het huis van de wijk" (BBV 826639 november 2016);
- Nota Beleidskaders gemeentelijk vastgoed (BBV 464890 september 2012) ;
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013);
- Notitie 'Doorontwikkeling wijkgericht werken 2016' (BBV 778481 april 2016);
- Doorontwikkeling van wijkgericht naar opgavengericht werken (BBV 952389 december 2017);
- Notitie "Oud(er) worden in Capelle!" (raad februari 2017) (BBV 827125 februari 2017).

Taakveld 6.3

- Beleidskader aanpak Armoede en schulden 2017-2020 (BBV 860632 maart 2017);
- Meerjarenbeleidskader werk en inkomen 2017-2020 "Meedoen op maat" (BBV 831704 december 2016)).

Taakvelden 6.3 t/m 6.5

- Beleidsplan Hoogwaardig Handhaven (BBV 467460 augustus 2012);
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Capelle aan den IJssel 2013 (BBV 602243 december 2014);
- Re-integratieverordening Participatiewet en IOAW-IOAZ 2017 (raad maart 2017) (BBV 858973 maart 2017);
- Verordening loonkostensubsidie Participatiewet 2017 (BBV 858972 maart 2017);
- Meerjarenbeleidskader Werk en inkomen 2017-2020 "Meedoen op maat" (BBV 831704 december 2016).

Taakveld 6.5

- Verordening Cliëntenparticipatie Sociale Zaken (BBV 612718 februari 2015);
- Afstemmingsverordening Participatiewet (BBV 600697 december 2014);
- Re-integratieverordening Participatiewet (BBV 858973 maart 2017);
- Verordening Individuele inkomenstoeslag Capelle aan den IJssel 2015 (BBV 601399 december 2014);
- Verordening Individuele studietoelage Capelle aan den IJssel (BBV 603131 december 2014);
- Verordening tegenprestatie participatiewet en IOAW/IOAZ Capelle aan den IJssel 2016 (BBV 603134 december 2014);
- Verordening kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen 2018 (BBV 947636 december 2017).

Taakveld 6.72

- Beleidsplan Jeugdhulp 2015-2018 (BBV 590370 september 2014);
- Verordening Jeugdhulp Capelle aan den IJssel 2018 (BBV 940600 maart 2018).

6. Doelstellingen (bereiken) en prestaties (doen)

1 - Capellenaren en Capelse organisaties participeren en werken samen in de Capelse samenleving.	
Omschrijving	Uitvoeren van wijkgericht werken op basis van het principe van opgavengericht werken. Per wijk in gezamenlijkheid definiëren van de opgaven en het voeren van de regie op deze opgaven. Dit vindt plaats in het breed overleg per wijk en in de wijk lunches.
Portefeuillehouder	Wilson
Stand van zaken	Naar aanleiding van de begroting 2018 met daarin opgenomen het versterken van het gebieds- en opgavengericht werken is het gesprek gevoerd met de besturen van de WOP's. Hierbij zijn in gezamenlijkheid de thema's vastgesteld waarmee we de verdere ontwikkeling worden vormgegeven. Dit vindt plaats in een werkbijeenkomst met de besturen. Ook de WOP's zijn in deze ontwikkeling actief. Het versterken van de besturen en de netwerken zoals het brede overleg per wijk en het opleveren van een toekomstagenda zoals in Capelle-West zijn hier voorbeelden van. Tijdens de conferentie "Partnerschap in de wijk, een mooie opgave naar de toekomst" gehouden op 1 november 2018 is het opgavengericht werken op buurt en wijk niveau samen met de partners verder invulling gegeven.
Prestatie (indicator)	

2 - Samenhang en afstemming tussen welzijn en zorg en een integrale wijkaanpak binnen het sociaal domein.	
Omschrijving	Welzijnswerk, maatschappelijke ondersteuning en het bevorderen van participatie en vrijwillige inzet zijn ondergebracht bij de gemeentelijke Stichting Welzijn Capelle die in opdracht van en in overleg met de gemeente zorgt voor samenhang en afstemming. Er wordt een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst tussen gemeente en Stichting Welzijn Capelle opgesteld voor 2019 e.v.
Portefeuillehouder	Wilson
Stand van zaken	Wij hebben op 18 december 2018 een nieuwe éénjarige Dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeente en Stichting Welzijn Capelle vastgesteld (BBV 1061434).
Prestatie (indicator)	

3 - Laagdrempelige toegang tot ondersteuning, informatie en advies.

Omschrijving	Er komen vier Huizen van de Wijk waarin zoveel mogelijk de laagdrempelige toegang tot ondersteuning, informatie en advies bij elkaar wordt gebracht. Maar ook wijkgerichte activiteiten zoals ontmoeting, administratiecafés en activiteiten van wijkbewoners krijgen hier een plek. Naast de locaties in Schenkel en Schollebaar, komen er in 2018 locaties in Middelwatering en Oostgaarde.
Portefeuillehouder	Hartnagel
Stand van zaken	Stichting Welzijn Capelle (SWC) heeft onderzocht welke mogelijke locaties er zijn voor de te openen van Huizen van de Wijk in Middelwatering en Oostgaarde. Er is gebleken dat er geen geschikte permanente locaties voor handen zijn om in deze wijken in 2018 nog Huizen van de Wijk te realiseren. Daarom zijn door SWC in het najaar een plan gemaakt voor de tussenfase 'op weg naar' de Huizen van de Wijk Middelwatering en Oostgaarde. In 2019 wordt op basis van dit plan een voorstel aan het college voorgelegd. In juni 2018 heeft uw raad besloten om ook in Fascinatio een Huis van de Wijk te realiseren (raadsbesluit 1011487). Dit Huis van de Wijk is eind 2018 geopend.
Prestatie (indicator)	

4 - Uitgaven bijstand (I-deel) blijven binnen het rijksbudget.

Omschrijving	Bij uitvoering participatiewet en de WWB zorgen voor budgettaire neutraliteit.
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	In samenhang met de daling van het aantal bijstandsuitkeringen is Capelle uiteindelijk net binnen het beschikbare budget gebleven.
Prestatie (indicator)	

5 - Kinderen groeien in Capelle gezond en veilig op.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> - Vroegtijdige signalering van problemen via Centrum voor Jeugd en Gezin. Het CJG biedt hulp vanuit de wijkteams en verwijst kinderen en gezinnen door naar specialistische hulp wanneer het lokale aanbod niet toereikend is. - Implementeren van resultaatgerichte bekostiging van specialistische jeugdhulp als middel om te bevorderen dat integraal, efficiënt en effectief hulp wordt geboden aan Capelse kinderen.
Portefeuillehouder	Hartnagel
Stand van zaken	<ul style="list-style-type: none"> • Momenteel wordt gewerkt aan bij de Verordening Jeugdhulp Capelle aan den IJssel 2018 behorende nadere regels. • Er lopen diverse acties rondom het implementeren van de resultaatgerichte bekostiging. Een voorbeeld hiervan zijn zorglandschapstafels waar jeugdhulpaanbieders en gemeenten per perceel samenwerken aan een goede invulling van de opdracht om te transformeren. Voorts heeft de GR Jeugdhulp een manager aangesteld die zich bezighoudt met de implementatie van de resultaatgerichte bekostiging. • Voor Capelse kinderen en jongeren die deelnemen aan speciaal- of praktijkonderwijs in Rotterdam zijn met ingang van het schooljaar 2018-2019 zgn. onderwijszorgarrangementen beschikbaar waarbij jeugdhulp op deze scholen wordt ingezet. • Wij blijven met het Capelse primair en voortgezet onderwijs zoeken naar mogelijkheden om passend onderwijs en jeugdhulp beter op elkaar af te stemmen; de pilot met een jeugdcoach van het CJG op het

- Praktijkonderwijs van het IJsselcollege is daar een voorbeeld van.
- Veilig Thuis is zich in nauw overleg met de uitvoeringsorganisatie van de GRJR en de gemeenten van de GR, blijven inspannen om structurele maatregelen door te voeren om de werkvoorraad onder controle te houden. Tevens heeft Veilig Thuis zich voorbereid op de nieuwe Meldcode per 1-1-2019. Met de GR Jeugdhulp is tweewekelijks een monitorgesprek. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) wordt meegenomen in alle verbeterstappen.

Prestatie (indicator)

7. Wat heeft het gekost?

Programma 6a Sociale infrastructuur

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	N 11.560	N 562	N 12.122	N 11.654	V 468
Baten	V 1.251	V 435	V 1.686	V 1.754	V 68
Saldo van baten en lasten	N 10.309	N 127	N 10.436	N 9.900	V 536
Mutaties reserves:					
Algemene reserve	V 45	N 0	V 45	V 45	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	V 116	V 609	V 725	V 489	N 236
Reserve Sociaal Domein	V 450	N 415	V 35	N 80	N 115
Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 143	V 143	V 66	N 77
Totaal mutaties reserves	V 611	V 337	V 948	V 520	N 428
Resultaat	N 9.698	V 210	N 9.488	N 9.380	V 108

Programma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	N 56.075	V 1.403	N 54.672	N 53.815	V 857
Baten	V 32.186	V 304	V 32.490	V 31.986	N 504
Saldo van baten en lasten	N 23.889	V 1.707	N 22.182	N 21.829	V 353
Mutaties reserves:					
Reserve eenmalige uitgaven	V 260	N 260	N 0	V 4	V 4
Reserve Sociaal Domein	N 189	N 0	N 189	N 189	N 0
Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 278	V 278	V 278	N 0
Totaal mutaties reserves	V 71	V 18	V 89	V 93	V 4
Resultaat	N 23.818	V 1.725	N 22.093	N 21.736	V 357

Programma 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	N 11.247	N 860	N 12.107	N 12.372	N 265
Baten	V 770	V 78	V 848	V 832	N 16
Saldo van baten en lasten	N 10.477	N 782	N 11.259	N 11.540	N 281
Mutaties reserves:					
Reserve Sociaal Domein	N 1.052	N 0	N 1.052	N 1.052	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 85	V 85	V 85	N 0
Noodfonds	N 0	N 0	N 0	V 14	V 14
Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 15	V 15	V 240	V 225
Totaal mutaties reserves	N 1.052	V 100	N 952	N 713	V 239
Resultaat	N 11.529	N 682	N 12.211	N 12.253	N 42

Programma 6d Jeugdhulp

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	N 19.614	N 1.925	N 21.539	N 21.997	N 458
Baten	V 62	N 0	V 62	V 64	V 2
Saldo van baten en lasten	N 19.552	N 1.925	N 21.477	N 21.933	N 456
Mutaties reserves					
Reserve Sociaal Domein	V 3.202	V 858	V 4.060	V 4.060	N 0
Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	V 4	V 4
Totaal mutaties reserves	V 3.202	V 858	V 4.060	V 4.064	V 4
Resultaat	N 16.350	N 1.067	N 17.417	N 17.869	N 452

8. Analyse van het verschil

Programma 6a Sociale infrastructuur

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
<i>Lasten</i>					
Innovatiebudget Sociaal domein: restantbudget, 115, overhevelen naar 2019 via Reserve Sociaal domein. Veel projecten die gehonoreerd zijn in 2018 kennen een startdatum in 2019.	V 121		V 121	N 115	V 6
Algemeen wijkleefbaarheid: Niet begrote uitvoeringskosten MaakCapelle en aanleggen trapveld de Uiver	N 90		N 90		N 90

Verschillende accommodaties: lagere lasten en hogere baten	V 88		V 88		V 88
Niet besteed budget WOP; bedrag grotendeels overgeheveld naar 2019 via de reserve eenmalige uitgaven	V 76		V 76	N 67	V 9
Personen met verward gedrag: lagere lasten, lagere baten. In 2018 is deel van een subsidie voor 3 jaar vooruit ontvangen. Aan de subsidie is ook een bestedingsplan gekoppeld voor 3 jaar. In 2018 was er een onderbesteding omdat het project in het 4e kwartaal van 2018 van start is gegaan. Het overschot op het subsidiebedrag 2018 zal in 2019 besteed worden.	V 54		V 54		V 54
Hogere lasten en hogere baten Wijkwinkel. De gebruikers hebben langer gebruik gemaakt van de locatie dan was gepland.	N 42		N 42		N 42
Niet-besteed budget Werklunches (VJN2016 6.4.2.1), spreiding van uitvoering over meerdere jaren; bedrag overgeheveld naar 2019 via de reserve eenmalige uitgaven	V 42		V 42	N 42	N 0
Niet-besteed budget LPB-congres; budget naar 2019 via de reserve eenmalige uitgaven	V 39		V 39	N 39	N 0
Uitvoering nulmeting toegankelijkheid; bedrag overgeheveld naar 2019 via de reserve eenmalige uitgaven	V 25		V 25	N 25	N 0
Lagere lasten sociale wijkteams: het budget voor wijkverpleegkundige inzet is wegens vertraging in de gespreken met partners niet aangesproken.	V 25		V 25		V 25
Nacalculatie bedrijfsvoering	V 74		V 74	N 74	N 0
Overige verschillen	V 55		V 55		V 55
	V 467	N 0	V 467	N 362	V 105
Baten					
Bijdragen derden (Educatusstraat, Maria Danneelserf)		V 204	V 204	N 63	V 141
Lagere huurbaten; Educatusstraat, Maria Danneelserf, Wiekslag		N 172	N 172		N 172
Personen met verward gedrag: lagere lasten, lagere baten. In 2018 is deel van een subsidie voor 3 jaar vooruit ontvangen. Aan de subsidie is ook een bestedingsplan gekoppeld voor 3 jaar. In 2018 was er een onderbesteding omdat het project in het 4e kwartaal van 2018 van start is gegaan. Het overschot op het subsidiebedrag 2018 zal in 2019 besteed worden.		N 54	N 54		N 54
Hogere lasten en hogere baten Wijkwinkel. De gebruikers hebben langer gebruik gemaakt van de locatie dan was gepland.		V 16	V 16		V 16
Algemeen wijkleefbaarheid: Niet begrote uitvoeringskosten MaakCapelle en aanleggen trapveld de Uiver		V 21	V 21		V 21
Verschillende accommodaties: lagere lasten en hogere baten		V 25	V 25		V 25
Nacalculatie bedrijfsvoering		V 3	V 3	N 3	N 0
Overige verschillen		V 25	V 25		V 25
		V 68	V 68	N 66	V 2
Totaal	V 467	V 68	V 535	N 428	V 107

Programma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Lagere lasten uitkeringen, lagere bijdrage van het Rijk	V 594		V 594		V 594
Lagere vordering debiteuren Sociale Zaken t.o.v. de prognose NJN 2018	N 223		N 223		N 223
Lagere lasten en baten Bijzondere Bijstand: Vanwege de daling van het aantal mensen in de bijstand is er sprake van een voordeel van per saldo 40.	V 55		V 55		V 55
Lagere lasten en hogere baten re-integratie	V 441		V 441		V 441

Lagere lasten bekostiging werktrajecten Promen. De werktrajecten zijn in het 2e halfjaar van start gegaan, waardoor een deel van het budget niet besteed is.	V 72		V 72		V 72
Hogere besteding begeleiding naar werk: de overschrijding bestaat vooral uit de uitgaven van ingekochte trajecten voor de begeleiding van klanten met een beperking. Mede door de overheveling van budget uit 2017 zijn de uitgaven 2018 voor impuls begeleiding naar werk wel binnen het budget gebleven.	N 63		N 63		N 63
Hogere lasten en hoger baten Kinderopvang: de uitgaven voor de voor de kinderopvang zijn flink gestegen, mede omdat daar meer gebruik van wordt gemaakt.	N 54		N 54		N 54
Lagere lasten participatie bijstandsklanten	V 26		V 26		V 26
Lagere lasten en hogere baten maatschappelijke begeleiding asielgerechtigden: Op voorhand zijn de kosten niet te ramen omdat niet duidelijk is welk percentage van de taakstelling 'huisvesting statushouders' inburgeringsplichting is. De taakstelling voor 2018 was 92. Nadat de Najaarsnota 2018 gereed was bleek een vooruitontvangen bedrag uit 2017 nog als bate beschikbaar te zijn. Hierdoor is er een overschot op de baten ontstaan.	N 8	V 77	V 69		V 69
Nacalculatie bedrijfsvoering	N 3		N 3	V 3	N 0
Overige verschillen	V 20		V 20		V 20
	V 857	V 77	V 934	V 3	V 937
Baten					
Lagere lasten uitkeringen, lagere bijdrage van het Rijk		N 610	N 610		N 610
Lagere lasten en baten Bijzondere Bijstand: Vanwege de daling van het aantal mensen in de bijstand is er sprake van een voordeel van per saldo 40.		N 15	N 15		N 15
Verlaging van de voorziening dubieuze debiteuren t.o.v. de prognose NJN 2018		V 35	V 35		V 35
Lagere lasten en hogere baten re-integratie		V 31	V 31		V 31
Voorschot BUIG inzake statushouders		N 32	N 32		N 32
Hogere lasten en hoger baten Kinderopvang: de uitgaven voor de voor de kinderopvang zijn flink gestegen, mede omdat daar meer gebruik van wordt gemaakt.		V 6	V 6		V 6
Nacalculatie bedrijfsvoering		N 1	N 1	V 1	N 0
Overige verschillen		V 5	V 5		V 5
		N 581	N 581	V 1	N 580
Totaal	V 857	N 504	V 353	V 4	V 357

Programma 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Meer hervestrekkingen/reparaties rolstoelen & scootmobielen	N 55		N 55		N 55
Hogere uitgaven woningaanpassingen	N 22		N 22		N 22
Minder uitgaven voor begeleiding	V 140		V 140		V 140
Hogere uitgaven huishoudelijke ondersteuning	N 119		N 119		N 119
Mindere uitvoeringskosten	V 59		V 59		V 59
Nacalculatie bedrijfsvoering	N 234		N 234	V 234	N 0
Overige verschillen	N 34		N 34	V 14	N 20
	N 265	N 0	N 265	V 248	N 17
Baten					
Minder ontvangst Eigen Bijdrage CAK		N 28	N 28		N 28
Nacalculatie bedrijfsvoering		V 9	V 9	N 9	N 0
Overige verschillen		V 3	V 3		V 3
		N 16	N 16	N 9	N 25

Totaal	N 265	N 16	N 281	V 239	N 42
---------------	--------------	-------------	--------------	--------------	-------------

Programma 6d Jeugdhulp

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
<i>Lasten</i>					
Overschrijding Jeugdhulp GRJR	N 557		N 557		N 557
Overschrijding Jeugdhulp CJG	N 416		N 416		N 416
Lagere bestedingen PGB	V 236		V 236		V 236
Onderschrijving niet diverse niet bestede budgetten	V 213		V 213		V 213
Lagere lasten Jeugdbescherming/Jeugdreclassering. Het betreft hier een incidentele resultaat.	V 82		V 82		V 82
Nacalculatie bedrijfsvoering	N 7		N 7	V 7	N 0
Overige verschillen	N 9		N 9		N 9
	N 458	N 0	N 458	V 7	N 451
<i>Baten</i>					
Nacalculatie bedrijfsvoering		V 2	V 2	N 2	N 0
		V 2	V 2	N 2	N 0
Totaal	N 458	V 2	N 456	V 5	N 451

9. Incidentele baten en lasten

Programma 6a Sociale infrastructuur

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Eenmalig budget doorontwikkeling Meldpunt woningontuiming met dekking reserve eenmalige uitgaven (vanuit IAU 2011)	V 16		V 16	V 16	N 16		N 16	N 16
Bijdrage Havensteder Meldpunt Woningontuiming	V 30	V 30	V 60	V 60		N 0	N 0	N 0
Innovatiebudget Sociaal Domein met dekking reserve Sociaal Domein; restantbudget overgeheveld naar 2019	V 450		V 450	V 450	N 450		N 450	N 329
Besteding budget training frontlijnwerkers met dekking reserve eenmalige uitgaven		V 14	V 14	V 14		N 14	N 14	N 14
Verkoop Freesiastraat 1		V 250	V 250	V 250			N 0	N 0
Huisvestingslasten SWC (Addendum NJN2017)			N 0			N 59	N 59	N 59
Buurtcentrum Fascinatio / huis van de wijk			N 0			N 286	N 286	N 306
Overheveling budget Huizen van de Wijk		N 15	N 15	N 15		V 15	V 15	V 15
Innovatiebudget Sociaal Domein (zie 6d)			N 0			N 45	N 45	
Hermitage 40-42, overdracht PCPO	V 284	N 0	V 284	V 284		N 284	N 284	N 284
Project sociale wijkteams / personen met verward gedrag		V 97	V 97			N 97	N 97	
Overheveling innovatiebudget Sociaal Domein naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 190	N 190	N 190		V 190	V 190	V 190
Onttrekking reserve eenmalige uitgaven (innovatiebudget Sociaal Domein) met storting in reserve Sociaal domein		N 415	N 415	N 530		V 415	V 415	V 415
LFB-dagen/congres; overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 39		N 40	N 40	N 1
Niet-besteed budget Wijkcentrum Schollevaar; budget overgeheveld naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 23	N 23	N 23			N 0	V 23
Niet-besteed budget WOP; overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 67			N 0	V 76
Niet-besteed budget Werklunches; overheveling budget naar 2019 via de reserve eenmalige uitgaven		V 101	V 101	V 59		N 101	N 101	V 42
Niet-besteed budget MFC Fascinatio; overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 40			N 0	V 40
Uitvoering nulmeting toegankelijkheid; budget overgeheveld naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 25			N 0	V 25
Vrijval niet-bestede middelen Wmo collectief - wijkteams			N 0			V 23	V 23	V 23
Eropafteam (amendement begroting 2015); dekking Algemene reserve	V 45		V 45	V 45			N 0	
	V 925	N 151	V 774	V 349	N 566	N 653	N 1.219	N 260
					V 359	N 804	N 445	V 89

Programma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Eenmalig budget betaling vaste lasten, via reserve eenmalige uitgaven (vanuit IA U201f)	V 98		V 98	V 98	N 98		N 98	N 98
Budget Armoedebeleid met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 38		V 38	V 38	N 38		N 38	N 38
Vrijval budget Jeugdfonds. Sport & Cultuur			N 0			V 35	V 35	V 35
Inv.middelen armoed en schulden			N 0			N 85	N 85	N 0
Inv.middelen armoed en schulden		N 85	N 85	N 85		V 65	V 65	V 65
Dotatie aan Reserve Sociaal Domein			N 0		N 89		N 89	N 89
Eenmalig budget verbetering participatie en eff. activering, in 2017 via reserve eenmalige uitgaven (vanuit IA U201f)	V 147		V 147	V 147	N 147		N 147	N 141
Overhevelen budget activeren bijstandsklanten (NUN2017 6.4.2f) via reserve eenmalige uitgaven		V 10	V 10	V 10		N 10	N 10	N 10
Pilot inburgering nieuwe stijl (NUN2018 6.4.20), overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 10	N 10	N 10		V 10	V 10	V 10
Impuls beleid naar werk (VJN2018 6.4.1f), dekking reserve eenmalige uitgaven		V 200	V 200	V 200		N 200	N 200	N 147
Overheveling deel Impulsbudget (NUN2018 6.4.1g), overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 140	N 140	N 140		V 140	V 140	V 140
Eenmalig budget verbetering participatie en eff. activering, in 2017 via reserve eenmalige uitgaven (vanuit IA U201f)		V 20	V 20	V 20		N 20	N 20	V 6
Maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtige statushouders (SWC) (NUN2018 6.4.22)			N 0	V 77		N 90	N 90	N 98
	V 283	N 5	V 278	V 355	N 472	N 155	N 627	N 465
					N 189	N 160	N 349	N 110

Programma 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Wmo Individueel en collectief, dotatie aan reserve Sociaal Domein			N 0		N 1052		N 1052	N 1052
Maatwerkvoorzieningen, dekking met Reserve eenmalig		V 85	V 85	V 85		N 85	N 85	N 85
	N 0	V 85	V 85	V 85	N 1.052	N 85	N 1.137	N 1.137
					N 1.052	N 0	N 1.052	N 1.052

Programma 6d Jeugdhulp

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
6. GR Jeugdhulp Rijnmond (VJN2018 6.4.20), met dekking reserve eenmalige uitgaven		V 429	V 429	V 429		N 429	N 429	N 429
Jeugd GR (NUN2017 6.4.32)			N 0			V 298	V 298	V 298
GR Jeugdhulp Rijnmond, reserve SD		V 429	V 429	V 429		N 726	N 726	N 1283
Innovatiebudget Sociaal Domein, storting reserve Sociaal Domein voor tekort GR Jeugdhulp Rijnmond			N 0	V 415			N 0	N 415
7. Centrum voor jeugd en gezin (VJN2018 6.4.21)			N 0			N 113	N 113	N 113
Stichting CJG, reserve SD	V 303		V 303	V 303			N 0	N 0
GR Jeugdhulp Rijnmond, reserve SD	V 2.899		V 2.899	V 2.899	N 1570		N 1570	N 1570
Eenmalig lagere lasten Jeugdbescherming/Jeugdreclassering			N 0				N 0	V 82
	V 3.202	V 858	V 4.060	V 4.475	N 1.570	N 970	N 2.540	N 3.430
					V 1.632	N 112	V 1.520	V 1.045

10. Structurele mutatie reserves

Programma 6a Sociale infrastructuur

Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Bedrijfsvoering	N 0	V 143	V 143	V 66	N 0	N 0	N 0	N 0

Programma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)

Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	V 4

Programma 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Noodfonds	V 14	N 0	V 14	V 28	N 14	N 0	N 14	N 14
Bedrijfsvoering	N 0	V 15	V 15	V 15	N 0	N 0	N 0	V 225

Programma 6d Jeugdhulp

Niet van toepassing.

11. Taakvelden

Vanwege de omvang van dit programma is het Sociaal Domein onderverdeeld in 4 deelprogramma's met daarbij de behorende verplichte taakvelden:

Programma 6a Sociale infrastructuur

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.2	Wijkteams

Programma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)

6.3	Inkomensregelingen
6.4	Begeleide participatie
6.5	Arbeidsparticipatie

Programma 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

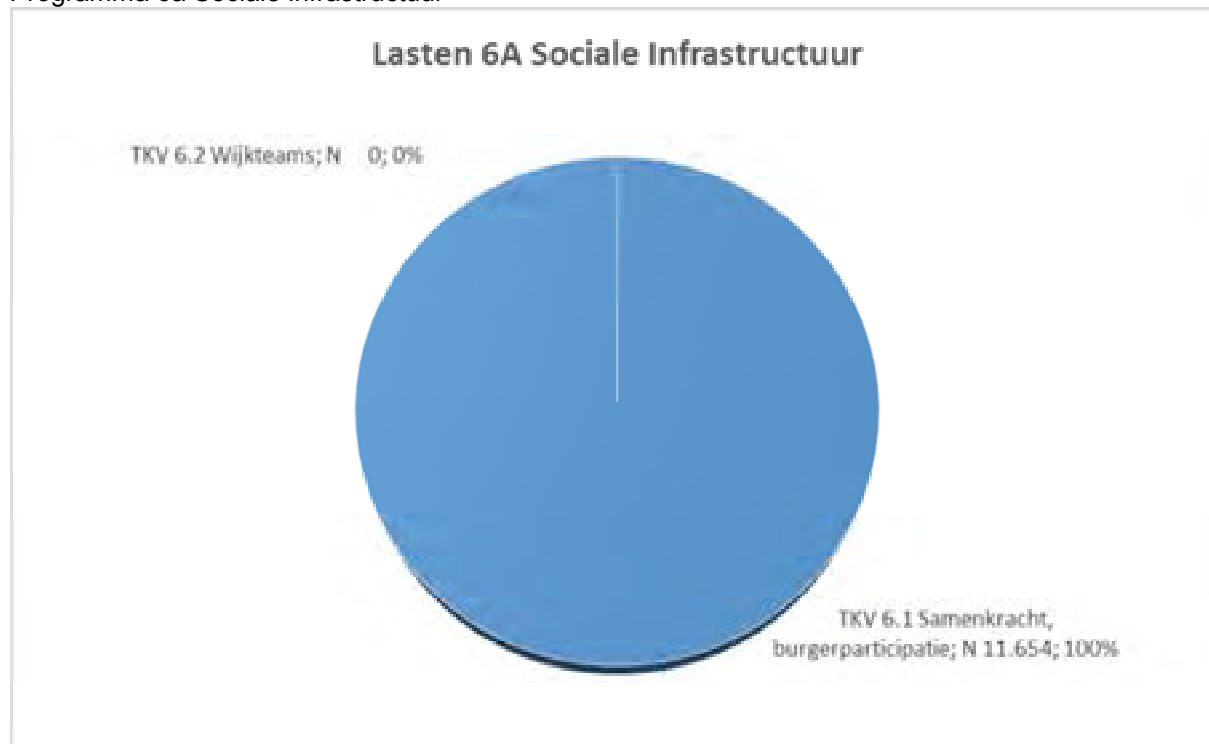
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+
6.81	Geëscaleerde zorg 18+ (niet van toepassing voor Capelle aan den IJssel)

Programma 6d Jeugdhulp

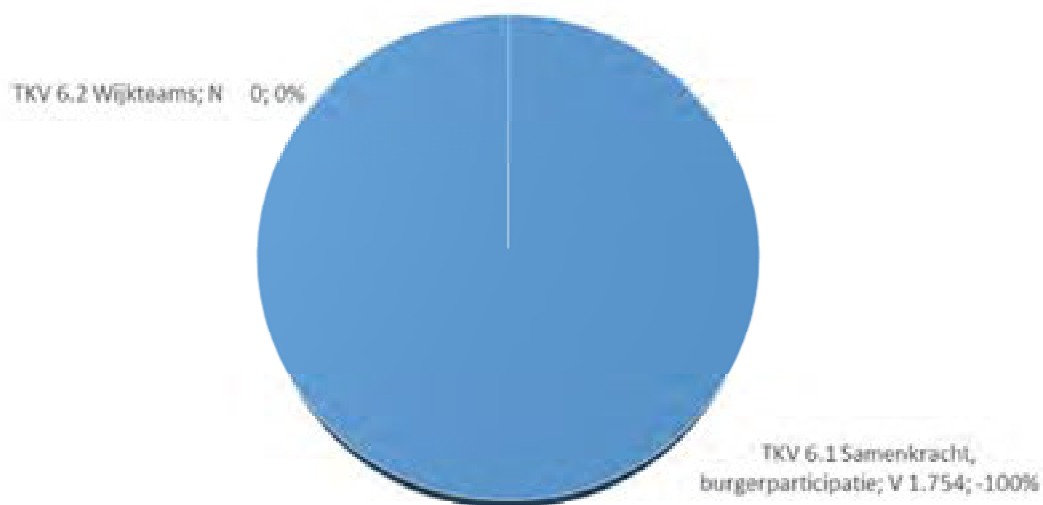
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
6.82	Geëscaleerde zorg 18-

12. Grafische voorstelling van lasten en baten

Programma 6a Sociale infrastructuur

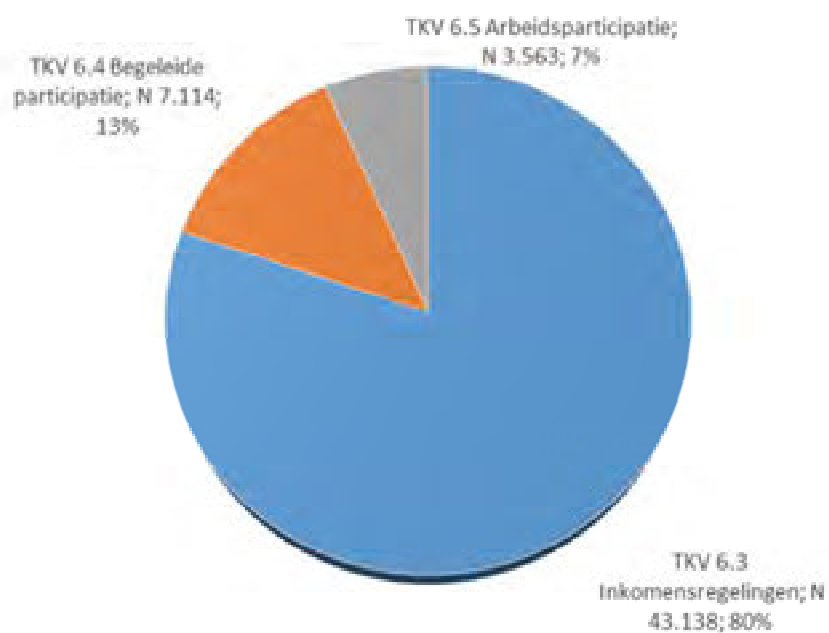

Baten 6A Sociale Infrastructuur

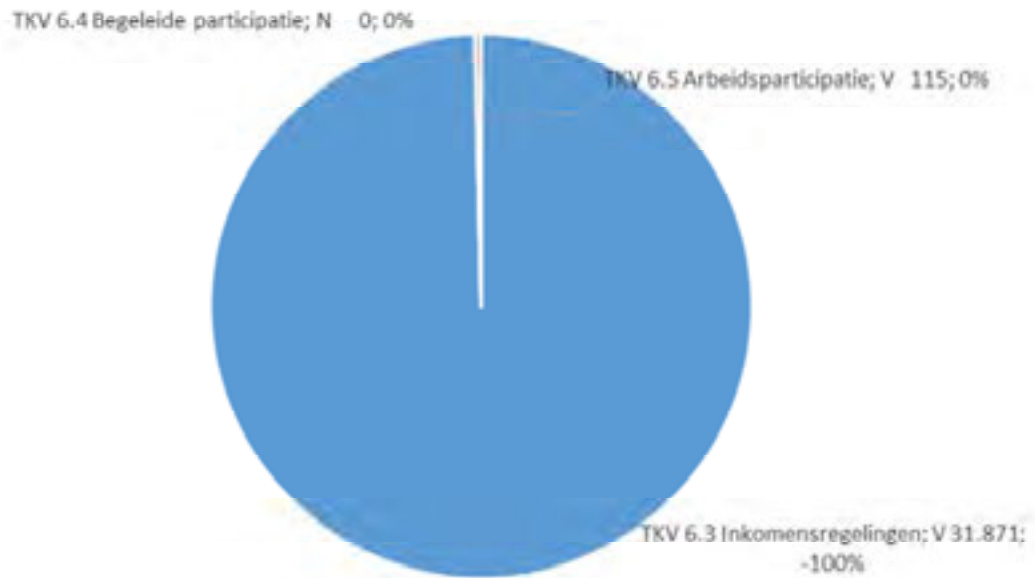
Programma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)

Lasten 6B Werk en Inkomen

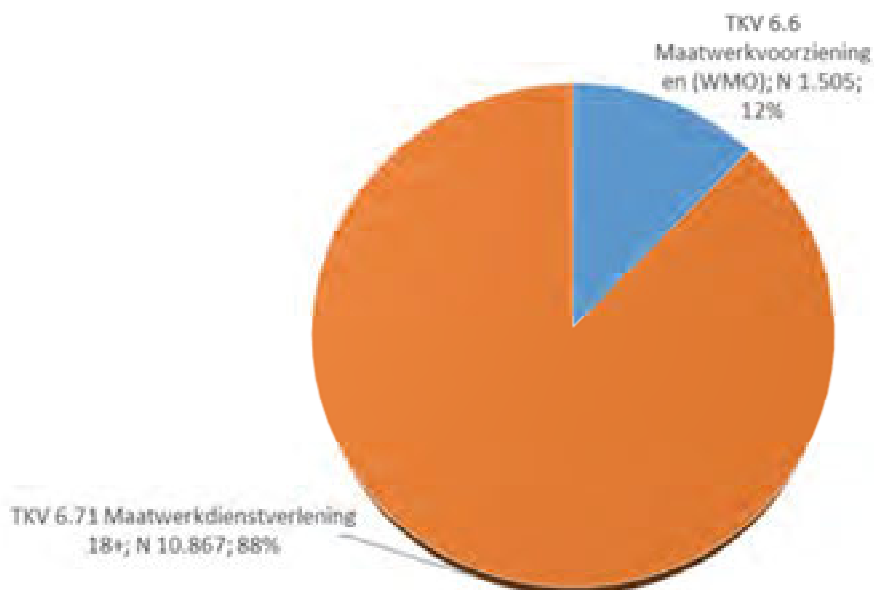

Baten 6B Werk en Inkomen

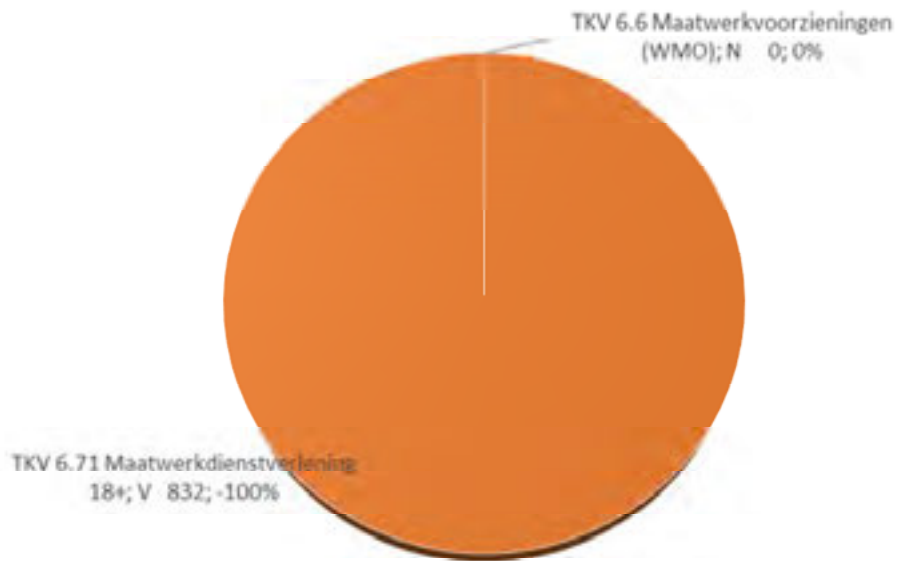

Programma 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Lasten 6C WMO

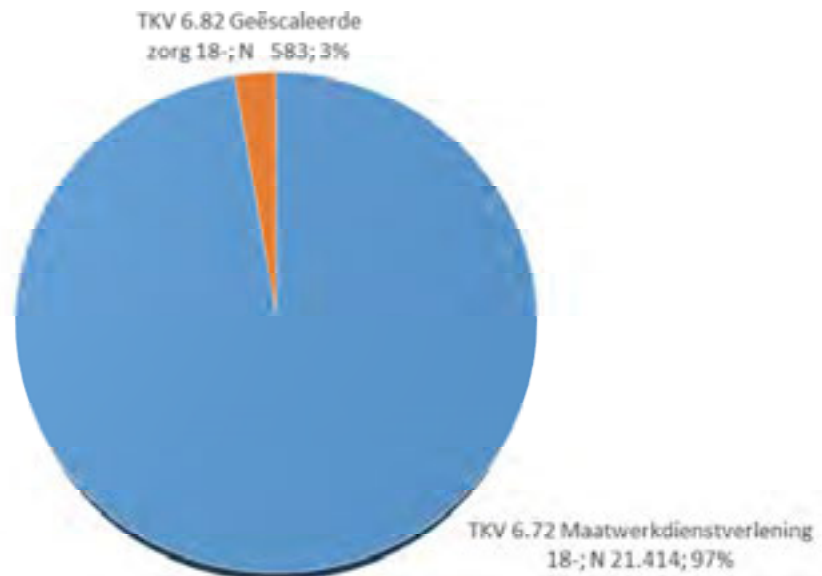

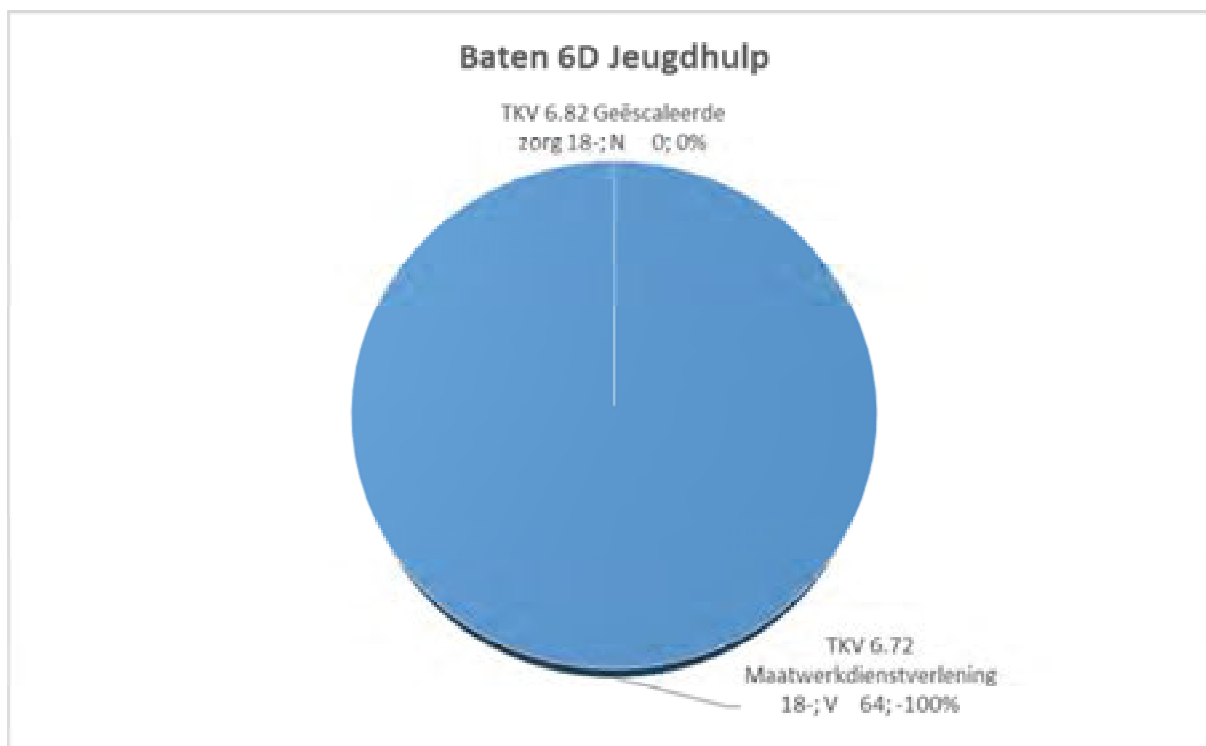
Baten 6C WMO

Programma 6d Jeugdhulp

Lasten 6D Jeugdhulp

13. Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond	
Maatschappelijke effecten	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van bovenlokale, specialistische jeugdhulp.
Doelstelling voor programma	Het vroegtijdig inzetten van jeugdhulp in de eigen omgeving van de jeugdige en diens ouders met als uitgangspunt dat de jeugdhulp die bovenlokaal wordt ingezet zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig is.

Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel	
Maatschappelijke effecten	Uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg
Doelstelling voor programma	Het vroegtijdig inzetten van jeugdhulp in de eigen omgeving van de jeugdige en diens ouders met als uitgangspunt dat de jeugdhulp die lokaal wordt ingezet zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig is. Het bieden van maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18-, met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen.

Werkvoorzieningschap Promen	
Maatschappelijk effecten	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van sociale werkvoorziening en re-integratie.
Doelstelling voor programma	Het bieden van voorzieningen in een aangepaste werkomgeving aan mensen met een arbeidshandicap met een Wsw-indicatie, die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid.

Stichting Capelle Werkt	
Maatschappelijk effecten	Bevordering van de arbeidsparticipatie en ondersteuning bieden bij uitstroom uit de bijstand van Capellenaren.
Doelstelling voor programma	Het ondersteunen van Capellenaren met een volledige of aanvullende bijstandsuitkering en niet-uitkeringsgerechtigden bij het vinden van reguliere betaalde arbeid, door het bieden van voorzieningen zoals bemiddeling naar vacatures, trajecten en scholing gericht op werk of sociale activering.

Gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten	
Maatschappelijk effecten	De regeling is getroffen ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers.
Doelstelling voor programma	<p>Het voorzien in middelen van bestaan voor Capellenaren die daar tijdelijk niet in kunnen voorzien (inkomens- en bijstandsvoorzieningen).</p> <p>Het bieden van voorzieningen in een aangepaste werkomgeving aan mensen met een arbeidshandicap met een Wsw-indicatie, die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid.</p> <p>Het ondersteunen van Capellenaren met een volledige of aanvullende bijstandsuitkering en niet-uitkeringsgerechtigden bij het vinden van reguliere betaalde arbeid, door het bieden van voorzieningen zoals bemiddeling naar vacatures, trajecten en scholing gericht op werk of sociale activering.</p>

Stichting Welzijn Capelle	
Maatschappelijk effecten	Samenhang en afstemming tussen welzijn en zorg en een integrale wijkaanpak binnen het sociaal domein.
Doelstelling voor programma	Zelfredzaam maken van Capellenaren en ruimte bieden tot het uitvoeren van eigen initiatief. Vanuit opgavengericht werken in gezamenlijkheid definiëren van opgaven voor de stad.

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

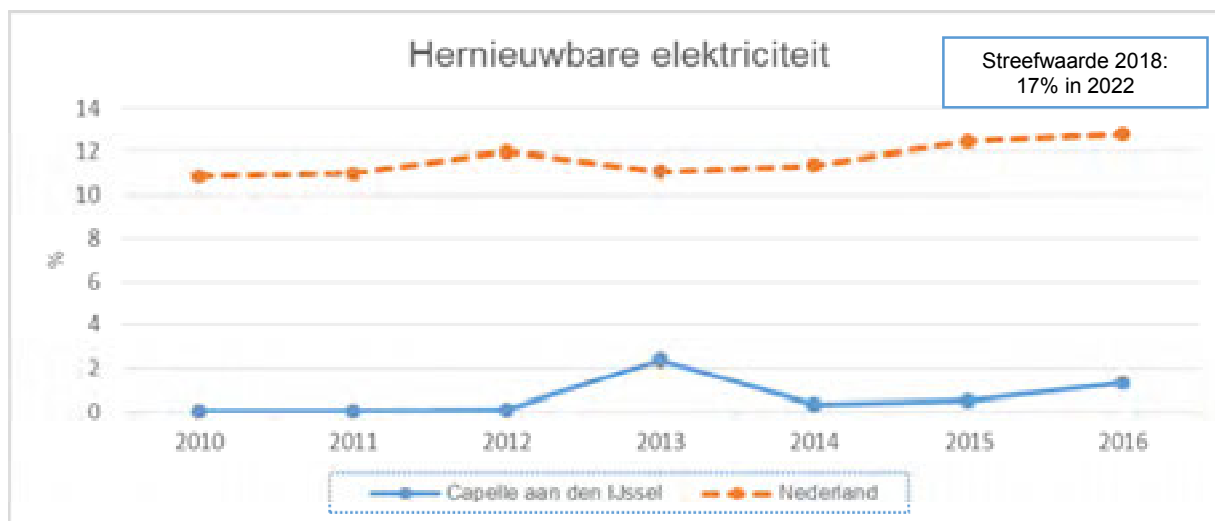
1. Missie

Wij staan voor het bevorderen van de gezondheidssituatie van de Capelse bevolking. Hierbij staat centraal dat we de Wet publieke gezondheid (Wpg) uitvoeren.

Wij staan voor het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Hierbij staat centraal dat we streven naar een duurzame stad en geven invulling aan de energietransitie.

2. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u een deel van de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. De andere voorgeschreven indicatoren voor dit programma die niet zijn veranderd t.o.v. de Najaarsnota 2018 zijn weergegeven in bijlage B.

3. Beleidsindicatoren

Taakveld 7.3 Afval

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streefwaarde 2018	Meting 31-12-2018
Tevredenheid over huisvuilinzameling	Bewonersenquête*	84%	n.v.t.	81%	n.v.t.	n.v.t.
% afvalscheiding	Interne registratie	40%	42%	44%	54%	57%

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

4. Ontwikkelingen

Laatste uitvoeringsjaar Duurzaamheidsagenda 2015-2018

2018 was het laatste uitvoeringsjaar voor onze Duurzaamheidsagenda 2015-2018. De afgelopen tijd is veel gedaan op het gebied van Duurzaamheid. Zo zijn de wijkaanpakken in samenwerking met het Energiecollectief Capelle zeer succesvol. We zien dat steeds meer Capelse VvE's interesse tonen in het nemen van duurzaamheidsmaatregelen. OBS West wordt als eerste schoolgebouw in Capelle aan den IJssel energieneutraal, het eerste all-electric kantoor is geopend en er is 750 m2 groen dak gerealiseerd. Verder zijn we in 2018 de voorbereidingen gestart voor een nieuw uitvoeringsplan 2019-2022. Dat doen we op basis van het op 5 februari 2018 door de gemeenteraad vastgestelde Koersdocument Duurzaam Capelle. Tot slot is de warmtetransitie een grote ontwikkeling. De Rijksoverheid heeft besloten dat alle gebouwen in Nederland aardgasvrij worden. Ter voorbereiding hierop zijn wij gestart met het opstellen van een warmtetransitie agenda voor Capelle aan den IJssel. Samen met de nieuwe duurzaamheidsagenda wordt deze in het voorjaar van 2019 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Aan de energietransitie en hieruit voortvloeiende verduurzamingslag wordt hard gewerkt, onder andere binnen ons gemeentelijk vastgoed. In 2018 is hard gewerkt aan een portefeuillebrede analyse hoe wij ons gemeentelijk vastgoed kunnen verduurzamen. Dit plan wordt in 2019 voorgelegd ter besluitvorming.

Irado, een jaar aan de slag

Per 1 januari 2018 zijn wij aandeelhouder geworden van Irado. Sindsdien voeren zij de afvalinzameling uit. Na wat opstartproblemen verloopt de afvalinzameling vanaf het tweede kwartaal 2018 voorspoedig en over het algemeen naar tevredenheid van de Capellenaren. Het servicepeil is met de dienstverlening van Irado op een hoger niveau gekomen. Er komen minder klachten binnen over de afvalinzameling en vanuit het Wijkoverlegplatform hebben wij diverse positieve reacties ontvangen.

Wij constateren helaas wel dat er een enorme stijging is van bijplaatsingen van grofvuil naast de containers. Dit was in 2017 al merkbaar maar is in 2018 explosief gestegen. Er wordt dagelijks grofvuil gereden en de losse rommel bij de containers wordt meegenomen. Hierdoor ontstaat er minder overlast voor de Capellenaren.

Voor het eerst werken we in 2018 met een volmeldsysteem. Gedurende het jaar zijn in de vuilcontainers sensoren geplaatst welke aangeven wanneer deze bijna vol zijn. Het voordeel hiervan is tweeledig. Wij voorkomen hiermee dat de Capellenaren voor een volle container staan. Daarnaast wordt er voorkomen dat Irado containers leegt die bijvoorbeeld nog maar half vol zijn. Dit zal nog verder gaan bijdragen aan de efficiëncyverbetering.

Het ingezamelde restafval wordt via Irado aangeboden bij Omrin. Bij Omrin vindt er nascheiding van afval plaats waardoor ons scheidingspercentage van ruim 40% tot ongeveer 58% gestegen is. Iets wat met andere acties nooit gerealiseerd zou zijn.

5. Kaderstellende beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 7.1 Gezondheidsbeleid

- Beleidskader maatschappelijke ondersteuning en gezondheid 2017-2020 "Zorg op maat met elkaar, voor elkaar" (BBV 833848 december 2016).

Taakveld 7.2 Riolerings

- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2020 (VGRP) (BBV 661559 juli 2015);
- Verordening Rioolheffing 2017 (BBV 947636 december 2017);
- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 september 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013).

Taakveld 7.3 Afval

- Afvalactieplan 2016-2020 (BBV 669617 augustus 2015);
- Verordening Afvalstoffenheffing 2018 (BBV 947636 december 2017).

Taakveld 7.4 Milieubeheer

- Duurzaamheidsagenda 2015-2018 (BBV 663710 juli 2015);
- Koersdocument Duurzaam Capelle (BBV 933022, februari 2018).

6. Doelstellingen (bereiken) en prestaties (doen)

1 - Duurzamer Capelle.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering van duurzaamheidsagenda 2015-2018 • Opstellen van een nieuw Uitvoeringsplan Duurzaamheidsagenda 2019-2022
--------------	--

Portefeuillehouder	Van Veen
Stand van zaken	De projecten van de duurzaamheidsagenda 2015-2018 zijn volop in uitvoering. De meest recente stand van zaken leest u op www.duurzaamcapelle.nl . We zijn gestart met de voorbereidingen om de duurzaamheidsagenda voor de periode 2019-2022 op te stellen. De nieuwe agenda wordt in het voorjaar van 2019 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Belangrijk onderdeel hiervan is de warmtetransitie agenda.
Prestatie (indicator)	

2 - Minder energie verbruiken bij woningbouw.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van drie wijkacties • Eén VvE “nul op de meter ready” (Interreg)
Portefeuillehouder	Van Veen
Stand van zaken	Er lopen twee buurtacties: in de Schilders- en Dichtersbuurt. In september zijn nieuwe buurtacties gestart in de Zeehelden en Redebuurt. In 2019 start de eerste buurtactie in Schollebaar in de Opera, Schildersvormen en Gebouwenbuurt. Steeds meer Capelse VvE's hebben interesse in het nemen van duurzaamheidsmaatregelen. Het begeleiden van twee VvE's naar nul op de meter heeft veel kennis opgebracht. Langjarige procesbegeleiding is noodzakelijk om tot succes te komen.
Prestatie (indicator)	

3 - Minder fossiele energie verbruiken bij utiliteitsbouw.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met bedrijven onderzoek doen naar verduurzaming van het bedrijventerrein en/of bedrijven • Bij tien scholen maatregelen treffen en duurzaamheid verankeren in het lesprogramma
Portefeuillehouder	Van Veen
Stand van zaken	In overleg met de BIZ Capelle West, Parkmanagement Rivium en BIZ CapelleXL zijn energiescans aangeboden en bedrijven enthousiast gemaakt om mee te doen aan het Zon op Bedrijfsdaken project. De 51 bedrijven die een energiescan hebben laten uitvoeren, worden tot eind 2019 begeleid bij het uitvoeren van maatregelen. We verwachten dat eind 2019 de eerste zonnepanelen van het Zon op Bedrijfsdaken project geïnstalleerd kunnen worden. BLICK heeft eind 2018 opdracht gegeven aan Heijmans om het schoolgebouw van OBS West energieneutraal te maken. Daarnaast zijn we in gesprek met een groot aantal scholen over het plaatsen van zonnepanelen.
Prestatie (indicator)	

4 - Schone leefomgeving.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een Actieplan geluid • Uitvoeren van gevelmaatregelen bij ca. 220 saneringswoningen
Portefeuillehouder	Van Veen
Stand van zaken	Op 6 februari 2018 is het Ontwerp Actieplan Omgevingslawaai vastgesteld (BBV 903149). Na de inspraakperiode van 6 weken is het Actieplan Omgevingslawaai op 24 april 2018 (BBV 999039) definitief vastgesteld. In totaal hebben 120 woningeigenaren zich aangemeld om in aanmerking te

komen van geluidwerende gevelmaatregelen. In deze woningen hebben we gevel onderzoek gedaan. Van de bevindingen zijn rapporten opgemaakt, welke eind 2018 naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zijn gezonden ter beoordeling en goedkeuring. In april 2019 verwachten wij de resultaten van deze beoordeling. Voor de woningen waarvoor goedkeuring is gegeven, zullen wij subsidie aanvragen bij het Ministerie voor het laten uitvoeren van de gevelmaatregelen.

Prestatie (indicator)

7. Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	N 14.405	N 1.135	N 15.540	N 16.404	N 864
Baten	V 12.303	V 918	V 13.221	V 14.337	V 1.116
Saldo van baten en lasten	N 2.102	N 217	N 2.319	N 2.067	V 252
Mutaties reserves:					
Reserve eenmalige uitgaven	V 151	V 53	V 204	V 4	N 200
Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 111	N 111	N 162	N 51
Totaal mutaties reserves	V 151	N 58	V 93	N 158	N 251
Resultaat	N 1.951	N 275	N 2.226	N 2.225	V 1

8. Analyse van het verschil

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
<i>Lasten</i>					
Overschot op de besteding van GIDS-gelden. Het bestedingsplan 2018 bleek lager dan het beschikbare budget. Daardoor is niet het volledige budget is besteed. Voor 2019 is nieuw budget beschikbaar waardoor het restantbudget niet wordt overgeheveld naar 2019.	V 57		V 57		V 57
Hogere lasten gronddepot en bijdrage Centrum	N 509		N 509		N 509
Lagere lasten Rioolbeheer	V 282		V 282		V 282
Lagere lasten rioalgemalen	V 149		V 149		V 149
Lagere lasten grondwatervoorziening door incidentele onderhoud ipv structureel onderhoud vanwege tijdsgebrek.	V 67		V 67		V 67
Lagere lasten persleidingen door incidentele onderhoud ipv structureel onderhoud vanwege tijdsgebrek.	V 44		V 44		V 44
Vorbereiding IBOR 2021-2025 en diverse evaluaties	N 27		N 27		N 27
Reinigingskosten	N 1.028		N 1.028		N 1.028
Afrekening Railscherm Schollevaar	V 152		V 152		V 152
Niet-besteed budget Duurzaamheidsagenda; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 126		V 126	N 126	N 0
Niet-besteed budget Geluidsanering wegverkeer; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 74		V 74	N 74	N 0
Nacalculatie bedrijfsvoering	N 309		N 309	N 51	N 360
Overige verschillen	V 58		V 58		V 58
	N 864	N 0	N 864	N 251	N 1.115
<i>Baten</i>					

Onttrekking nadelig resultaat uit Voorziening riolering middelen derden		V 183	V 183		V 183
Reinigingskosten		V 684	V 684		V 684
Onttrekking nadelig resultaat uit Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden		V 225	V 225		V 225
Meer inkomsten afvalstoffenheffing door gunstiger aantal belaste huishoudens		V 61	V 61		V 61
Afrekening Railscherm Schollevaar		N 74	N 74		N 74
Nacalculatie bedrijfsvoering		V 32	V 32		V 32
Overige verschillen		V 5	V 5		V 5
	N 0	V 1.116	V 1.116	N 0	V 1.116
Totaal	N 864	V 1.116	V 252	N 251	V 1

9. Incidentele baten en lasten

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Enmalig budget Gezond in de stad; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 64		V 64	V 64	N 64		N 64	N 7
Overheveling budget GIDS-middelen, naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		V 21	V 21	V 21		N 21	N 21	N 21
Uitvoering subsidieregeling AED, budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 30	N 30	N 30		V 30	V 30	V 30
Duurzaamheidsagenda (Wijzigingsvoorstel begroting 2018)			N 0		N 278		N 278	N 278
Voorbereiding geluidsanering wegverkeer (VJN2018 9.4.6), restant		V 16	V 16	V 16		N 16	N 16	N 16
Geluidsanering wegverkeer (VJN2018 7.4.2)			N 0			N 100	N 100	N 26
Geluidsanering wegverkeer (VJN2018 7.4.2), budget o vergeheveld naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven						N 0	N 0	N 74
Meerkosten uitvoering geluidsscherm Schollevaar (NJJN2018 9.4.1)		V 248	V 248	V 174		N 248	N 248	N 96
Duurzaamheidsagenda (VJN2018 7.4.1)			N 0			N 148	N 148	N 22
Duurzaamheidsagenda (VJN2018 7.4.1), overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0				N 0	N 126
Besteding reserve eenmalige uitgaven (Opheffen reserve milieu)		V 87	V 87	V 87			N 0	N 0
Vrijval budget Oplaadpunten elektrische auto's (NJJN2018 7.4.6), budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 45	V 45	V 45		N 45	N 45	N 0
Uitvoering duurzaamheidsagenda (NJJN2018 7.4.6), budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 17	V 17	V 17		N 17	N 17	N 17
	V 64	V 504	V 568	V 494	N 342	N 665	N 1.007	N 753
					N 278	N 161	N 439	N 259

10. Structurele mutatie reserve

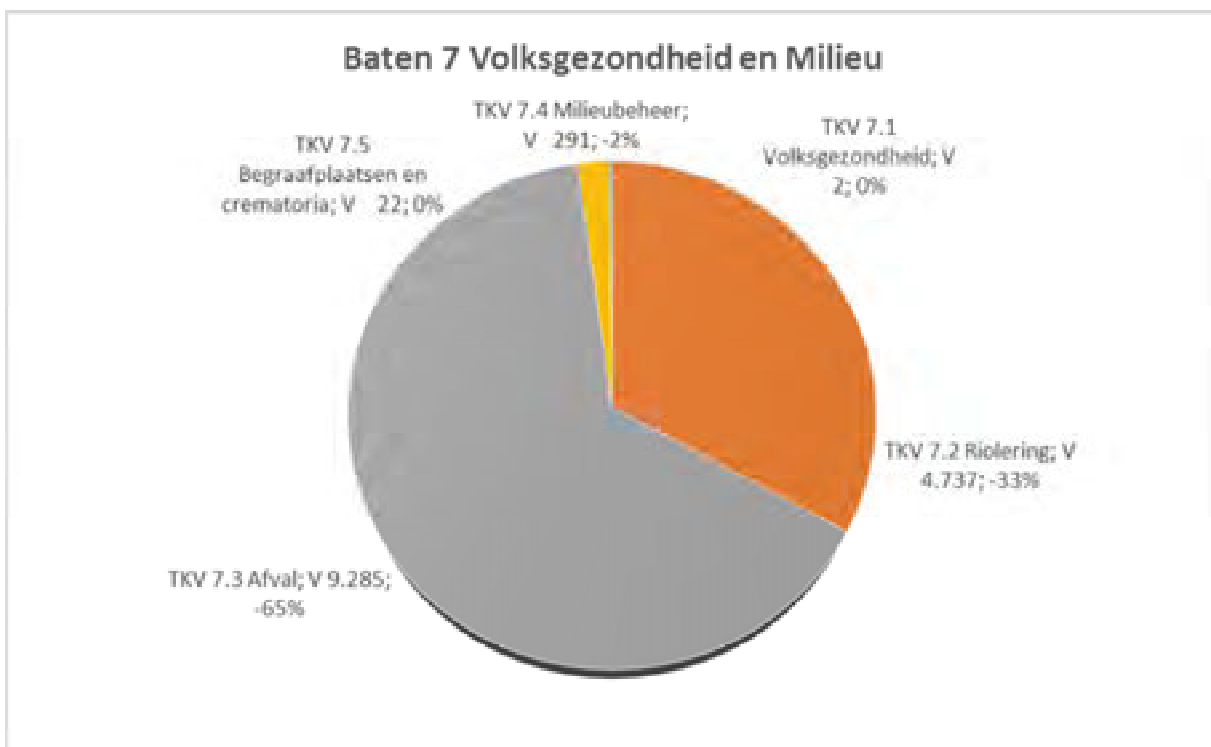
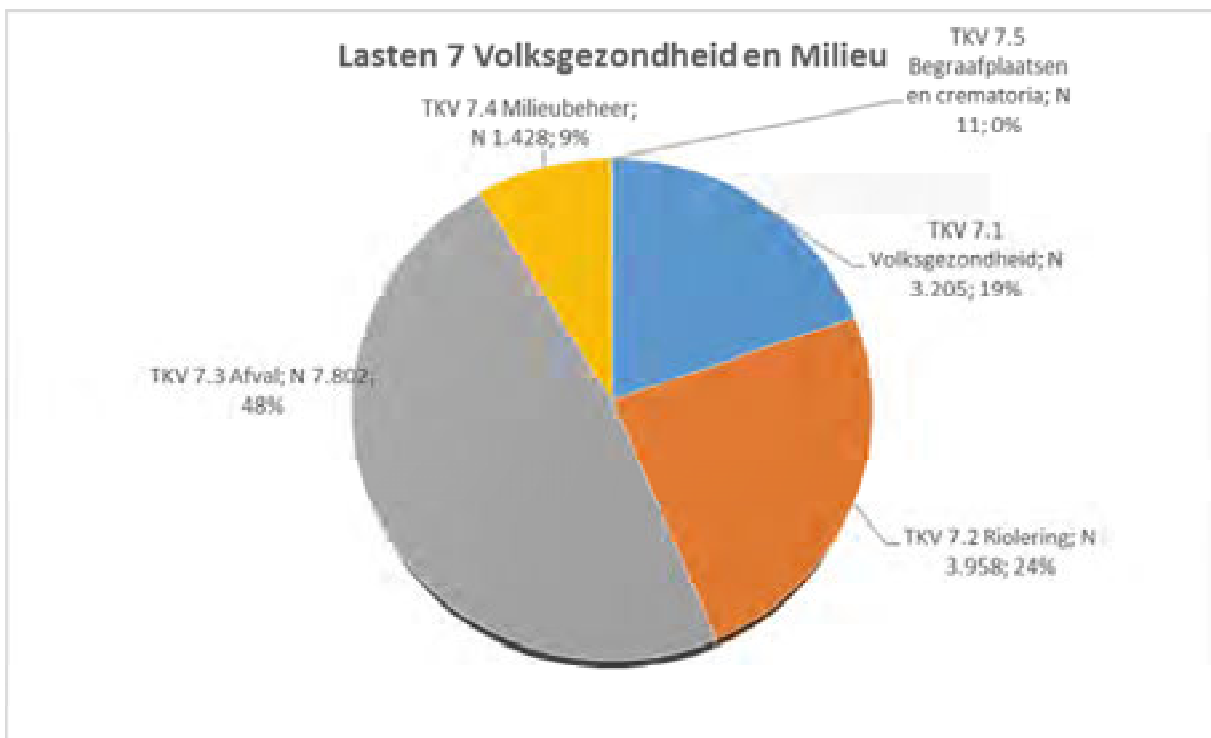
Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	N 11	N 35	N 76	N 111	N 151

11. Taakvelden

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

7.1	Volksgesondheid
7.2	Riolering
7.3	Afval
7.4	Milieubeheer
7.5	Begraafplaatsen

12. Grafische voorstelling van lasten en baten

13. Verbonden partijen

Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)	
Maatschappelijk effecten	Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het gebied van vergunningverlening en handhaving in het kader van de Wet milieubeheer
Doelstelling voor programma	Het waarborgen van een gezond leef-, woon- en werkklimaat door het verrichten van gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu.

Openbare gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond (GGD)	
Maatschappelijke effecten	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van de volksgezondheid.
Doelstelling voor programma	Het nemen van maatregelen ter bevordering van de gezondheid van de bevolking als geheel en waar nodig van specifieke risicogroepen.

Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel	
Maatschappelijke effecten	Uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg
Doelstelling voor programma	Het nemen van maatregelen ter bevordering van de gezondheid van de bevolking als geheel en waar nodig van specifieke risicogroepen (jeugdgezondheidszorg).

Irado N.V.	
Maatschappelijke effecten	Het uitvoeren van wettelijke taken voor het ophalen en verwerken van afval.
Doelstelling voor programma	Het bijdragen aan de volksgezondheid en een gezond leefklimaat.

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

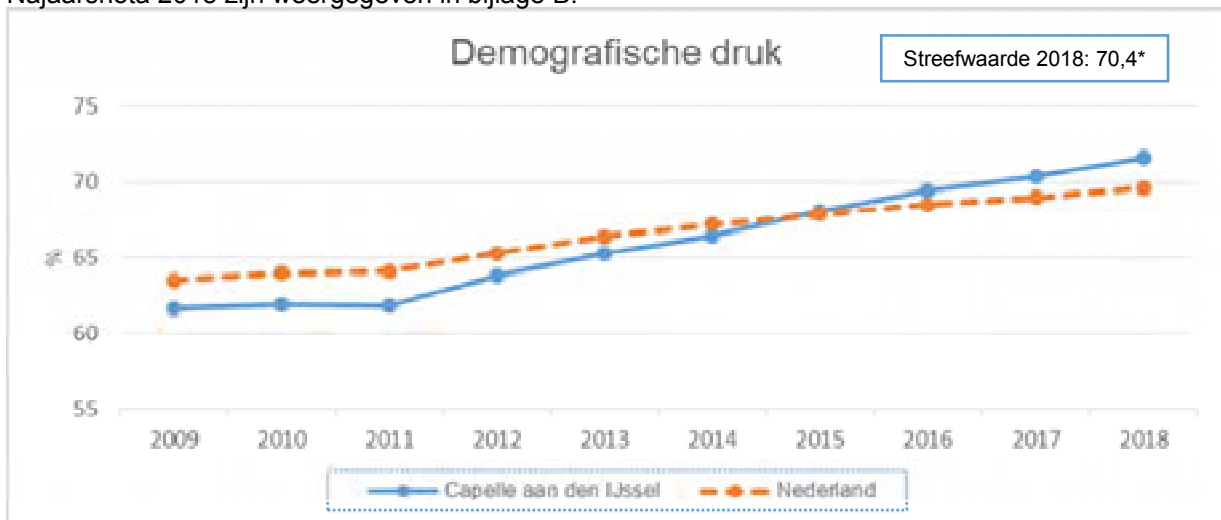
PROGRAMMA 8: STADSONTWIKKELING

1. Missie

Wij regisseren en faciliteren de stadsontwikkeling voor een blijvend vitale stad. Wij creëren een goede woongemeente met en voor de inwoners door balans te brengen in de bevolkingsopbouw en variatie in het woningbestand op wijk- en buurniveau. Wij spelen ondernemend en daadkrachtig in op ontwikkelingen, staan in constante dialoog met de omgeving en formuleren hierop een duidelijke strategie. We behouden de ruimtelijke kwaliteit op het grondgebied van de gemeente en bevorderen deze waar nodig. We behouden het cultureel erfgoed en stimuleren de beleving daarvan.

2. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u een deel van de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. De andere voorgeschreven indicatoren voor dit programma die niet zijn veranderd t.o.v. de Najaarsnota 2018 zijn weergegeven in bijlage B.

*) De streefwaarde 2018 is per abuis in de Begroting 2018, Voorjaarsnota 2018 en Najaarsnota 2018 niet goed weergegeven. De streefwaarde 2018 moet 70,4 zijn i.p.v. 54.

3. Beleidsindicatoren

Taakveld 8.1 t/m 8.3

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streefwaarde 2018	Meting 31-12-2018
Verhouding sociale huur / particuliere huur	Buurtmonitor	n.b.	n.b.	76% / 24%	76% / 24%	77% / 23%
Verhouding te realiseren grondgebonden woningen / appartementen	Woningbouwprogramma / MPS	100% / 0%	100% / 0%	43% / 57%	166% / -66%*	84% / 16%
Woningvoorraad	Buurtmonitor	geen buurt monitor	30.619	30.619	30.830	30.717
Omvang sociale voorraad	Corporaties	n.b.	10.207	10.200	>10.000	10.130
Daling sociale woningbouw: % aantal sociale woningen ten opzichte van gehele woningvoorraad. Streefwaarde: van 39% in 2011, tot 36% in 2015 en 33% in 2020.	Buurtmonitor. Data van Havensteder. Data wonen: Syswo. Bron: BZk/DGWBI/Systeem Woningvoorraad SYSWOV. Peildatum: 1 januari	n.b.	33,3%	33,0%	33,0%	33,0%

*) Op basis van MPS 2017 voor het jaar 2018: realiseren van 73 grondgebonden woningen en 91 appartementen en sloop 120 appartementen Hoven 2.

4. Ontwikkelingen

Omgevingswet gaat in per 1 januari 2021

In oktober 2017 heeft de minister bekendgemaakt, dat de invoering van de Omgevingswet uitgesteld wordt naar 1 januari 2021. De minister houdt vast aan de einddatum van de transitie (2029).

In de tweede helft van 2018 zijn we gestart met de voorbereiding van de Omgevingsvisie; voor gemeenten is deze verplicht, maar vormvrij. In september 2018 is een Benen-op-Tafel-overleg gehouden. In december 2018 is de eerste bijeenkomst van de raads werkgroep Stadsvisie/Omgevingswet in de nieuwe bestuursperiode gehouden. Begin 2019 wordt de Projectopdracht Stadsvisie ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad, waarin wordt ingezet op een brede visie op de leefomgeving.

De rijksoverheid werkt nog aan het nieuwe Digitale Stelsel (DSO). In december is een onderzoek in gang gezet om na te gaan wat Capelle moet doen om voorbereid te zijn op de digitale eisen van de Omgevingswet. In maart 2019 wordt het onderzoeksrapport opgeleverd.

In 2018 zijn wij gestart met de gebiedsvisie Bongerd/Wingerd, die we tevens gebruiken als pilot voor de doelen van de Omgevingswet. De pilot richt zich op:

1. de wijze van samenwerken (coalitie) in Bongerd/Wingerd;
2. integrale/brede aanpak van de gebiedsontwikkeling;
3. het integreren van regelgeving fysieke omgeving in het proces.

Er is een klankbordgroep gevormd met GGD, DCMR, gemeente Rotterdam en Erasmus Universiteit. Deze is tweemaal bij elkaar geweest.

Uitvoeringsprogramma Natuurkansenkaart

In november 2016 is de Natuurkansenkaart, inclusief het daarbij behorende uitvoeringsprogramma Natuurkansenkaart 2016-2020 vastgesteld. Momenteel wordt op diverse manieren invulling gegeven aan het uitvoeringsprogramma. Zo zijn er voor de diverse ontwikkellocaties zogenaamde factsheets opgesteld. Deze factsheets bieden een praktisch handvat waarin ecologische kansen en maatregelen voor het behoud en de realisatie van natuur (binnen een ruimtelijke ontwikkeling) worden beschreven. Daarnaast werken we aan het opstellen van een digitale ecologische inventarisatie- en risicokaart. Hiermee moet het voor iedereen inzichtelijk worden welke diersoorten in Capelle voorkomen. Met deze kaart kan rekening worden gehouden bij ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen ontheffingen tijdig worden aangevraagd. Tot slot hebben we met vrijwilligers een zogenaamde geo cache route uitgezet om de Capelse natuurparels (plekken in Capelle met bijzondere natuur) bekend te maken en te promoten onder Capellenaren en toeristen. De route is zaterdag 3 november 2018 feestelijk geopend met een event in restaurant Tante Toos aan de 's-Gravenweg. Daarnaast is speciaal voor de geo cache route en ter promotie van de natuurparels een boekje, "Op ontdekkingstocht door de Capelse natuur", ontwikkeld.

Herziening Nota Grondbeleid

Op 5 februari 2018 heeft uw raad besloten de Nota Grondbeleid te Capelle aan den IJssel 2011 "Grond voor vooruitgang" en de Nota Strategisch Verwerven 2013 in te trekken en de Nota Grondbeleid 2018 vast te stellen (BBV 956686).

Verfraaiing gebied Bongerd/Wingerd

Voor de vernieuwing van de stad gaan we een plan maken om het gebied Bongerd/Wingerd te verfraaien en toekomstbestendig in te richten. Als de planning het toelaat zullen we de manier van werken kiezen die past bij de Omgevingswet.

Evaluatie en doorontwikkeling team ruimtelijke kwaliteit (Q-team)

In 2018 is een evaluatie uitgevoerd voor het Q-team (ambtelijke team opgestart op 1 april 2017). De veranderde werkwijze voor de welstandstoets met korte lijnen en snellere advisering wordt zowel extern als intern opgemerkt en gewaardeerd. Waar eerst voornamelijk de toetsende rol aan de welstandscriteria de hoofdrol speelde, is steeds meer sprake van vooroverleggen en kwaliteitsborging aan de voorkant waarbij de dialoog met initiatiefnemers centraal staat. De expertise van het team en de inzet in voorprocessen is een duidelijke meerwaarde voor de uiteindelijke kwaliteit van plannen die extern en intern wordt onderschreven. De borging van de betrouwbaarheid, onafhankelijkheid en deskundigheid verloopt goed maar is een blijvend proces en dient continue te worden bewaakt. De uitkomsten van de interviews (intern en extern) laten zien dat de gestelde doelstellingen in de korte tijd dat het Q-team is samengesteld zijn behaald.

Ruimtelijke kwaliteit is breder dan welstand alleen. Om de borging van de ruimtelijke kwaliteit van de stad in stand te houden en te verbeteren is het advies de toetsing door het Q-team in het kader van de

welstandsnota te behouden en de advisering en borging in de breedte (extern en intern) te blijven uitbreiden waar nodig. Om zo de opgaven en de kwaliteit van de stad ook in de toekomst goed te kunnen blijven ondersteunen en garanderen. Op deze wijze ontwikkelt het Q-team zich meer en meer door tot een team ruimtelijke kwaliteit (in het kader van het Implementatieplan Omgevingswet).

Samenwerkingsafspraken Havensteder

Met Havensteder en de Huurdersraad Capelle zijn in december 2017 voor de periode 2018-2019 samenwerkingsafspraken gemaakt met als doel het handhaven en daar waar mogelijk verbeteren van het woon- en leefklimaat. De volgende onderwerpen maken hier onderdeel van uit:

- a) Kwaliteit van de woningvoorraad
- b) In het kader van de ontwikkeling van De Hoven II wordt de kwetsbare woningvoorraad aangepakt. De gemeente en Havensteder voegen gezamenlijk kwaliteit toe aan de woningen en de buitenruimte binnen o.a. de Wiekslag, de Hoeken, de Bongerd/Wingerd en de 747-buurt.
- c) Sociale woningvoorraad
In de Woonvisie 2013-2020 heeft de Gemeenteraad als doel gesteld dat het percentage sociale huurwoningen ten opzichte van de gehele woningvoorraad moet dalen van 39% in 2011 tot 36% in 2015 en 33% in 2020. Inmiddels is de daling tot 33% al bereikt, terwijl de behoefte naar betaalbare woningen als gevolg van de economische crisis en demografische ontwikkelingen is toegenomen, wat temporisering wenselijk maakt. Daarom is afgesproken dat Havensteder van de vrijkomende woningen tot de vrije sectorgrens van € 710,68 tenminste 60% zal aanbieden met een huurprijs tot € 635,05. Havensteder heeft hiervoor haar portefeuillestrategie aangepast, waarbij woningen uit het verkoopprogramma zijn gehaald en vrijkomende woningen minder in prijs zullen worden verhoogd of zelfs in prijs zullen verlaagd tot de 1^e aftoppingsgrens van € 635,05.
- d) Leefbaarheid
Voor de verbetering van de leefbaarheid en het woongenot van de huurders wordt extra ingezet in de volgende buurten: de Rondelen, de Opera- en Gebouwenbuurt, de Hoeken, de Hovenbuurt (complexen Hoven en Wiekslag) en de Florabuurt (Bongerd/Wingerd). Daarnaast geldt in een aantal buurten een beperking van de toegang tot de woningmarkt door aanpassing van de Verordening Woonruimtebemiddeling door toepassing van de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Gebieden.
- e) Wonen welzijn zorg
Gemeente en Havensteder werken nauw samen met zorginstellingen en externe partners om er voor zorg te dragen dat ouderen en bijzondere doelgroepen en omwonenden prettig kunnen (blijven) wonen.
- f) Huisvesting Bijzondere doelgroepen
Overeengekomen is, dat de gemeente voor het huisvesten van statushouders een beroep kan doen op Havensteder voor het leveren van woonruimte.

Nieuw Programma Wonen als input voor samenwerkingsafspraken

Onze huidige Woonvisie 2013-2020 dateert uit 2013. Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 zijn wij gestart met het opstellen van het Programma Wonen 2019-2025. Dit is o.a. nodig vanwege de actuele ontwikkelingen op de woningmarkt, gewijzigde wet- en regelgeving en de Regionale Woningmarktafspraken, die de regiotafel op 30 januari 2019 heeft vastgesteld. Als input voor het Programma Wonen hebben we een woningmarktverkenning laten uitvoeren door ABF. Het Programma Wonen wordt in 2019 vastgesteld door de gemeenteraad. Het Programma Wonen dient als basis voor de Samenwerkingsafspraken met o.a. Havensteder. Deze afspraken stellen we tweejaarlijks op.

Herhuisvesting Statushouders

In zorginstelling Arabella wonen alleenstaande minderjarige vergunninghouders (AMV-ers). Als zij 18 jaar worden, moeten zij zelfstandig gaan wonen. In 2018 hebben we 11 AMW-ers geherhuisvest. Huisvesting kan plaatsvinden door weer geliberaliseerde woningen te huren of hen te huisvesten in een reguliere éénpersoonswoning. In 2018 waren voldoende reguliere éénpersoonshuurwoningen beschikbaar. Er was geen tekort in dekking van de huisvestingskosten.

5. Kaderstellende beleidsnota's

De volgende beleidsnota bevat actiepunten voor dit programma:

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

- Structuurvisie 2030 (BBV 512605 juni 2013);
- Gebiedsvisie Centraal Capelle (BBV 758562 maart 2016);

- Koersdocument Gebiedsvisie Landelijk Capelle (BBV 837839 december 2016);
- Natuurkansenkaart 2016 (BBV 822566 november 2016);
- Legesverordening 2017 (BBV 947636 december 2017).

Taakveld 8.2 Grondexploitaties

- Grondprijzenbrief (BBV 955131 december 2017);
- Nota Grondbeleid 2018 (BBV 956686 februari 2018);
- Structuurvisie 2030 (BBV 512605 juni 2013);
- Gebiedsvisie Centraal Capelle (BBV 758562 maart 2016);
- Gebiedsvisie Landelijk Capelle (BBV 926459 november 2017).

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

- Woonvisie 2013-2020 (BBV 497914 maart 2013);
- Plan van Aanpak huisvesting statushouders (BBV 751135 december 2013);
- Samenwerkingsafspraken Gemeente-Havensteder-Huurdersraad Capelle (BBV 743733 november 2015);
- Welstandsnota 2013/Actualisatie Welstandsnota 2016 (BBV 768570 en 863239 maart 2017);
- Nota "Beleidskaders gemeentelijk vastgoed"(BBV 464890 oktober 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013);
- Handhavingsbeleidsplan Wabo 2016 (BBV 610851 juli 2016).

6. Doelstellingen (bereiken) en prestaties (doen)

1 - Geo data beschikbaar stellen in 3D.

Omschrijving	Geo data beschikbaar stellen in 3D. De Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) uitbouwen naar een 3D model op basis van luchtfoto's.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	Er zijn inmiddels 15 buurten '3 Dimensionaal' opgebouwd: het Rivium is compleet en ook grote delen van Middelwaterig en Oostgaarde. In dit model zijn koppelingen gemaakt naar de BAG en de BGT zodat gegevens van de afzonderlijke objecten (panden e.d.) worden overgenomen. Vervolgtraject: in 2019 gaan we de nog ontbrekende gebouwen via een geautomatiseerd proces toevoegen aan het bestand. De dakvormen worden later handmatig aangevuld. Fascinatio met zijn typerende dakvormen wordt momenteel geheel handmatig uitgewerkt omdat de software nog niet in staat is dit geautomatiseerd te doen. Daarna wordt dit 3D model 'beplakt' met de meest actuele luchtfoto's voor een realistische visualisatie, en wordt het model uitgebreid met terrein (wegen, dijken, kunstwerken enz.). Ook dit vindt plaats in 2019.
Prestatie (indicator)	

2 - Actuele, digitaal raadpleegbare bestemmingsplannen voor het gehele grondgebied van onze gemeente.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een paraplubestemmingsplan waarbij de nieuw vastgestelde parkeernormen in alle geldende bestemmingsplannen worden geïntegreerd • Herzien van het bestemmingsplan Fascinatio Capelsebrug • Opstellen van een nieuwe staat van bedrijfsactiviteiten voor het bestemmingsplan Capelle-West
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	Op 9 juli 2018 is het bestemmingsplan Parkeren door de gemeenteraad vastgesteld. Het herzien van het bestemmingsplan Fascinatio Capelsebrug is door een herprioritering vervallen. Het repareren van een aantal kleine omissies wordt opgepakt samen met het omgevingsplan voor de gehele

	gemeente. Het bestemmingsplan Capelle-West zal naar verwachting in het voorjaar 2019 in concept gereed zijn en in de zomer van 2019 door uw raad worden vastgesteld.
Prestatie (indicator)	

3 - Voorbereid zijn op invoering Omgevingswet.	
Omschrijving	Uitvoeren activiteiten Implementatieplan Omgevingswet 2016-2018
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	In oktober 2017 heeft de minister bekendgemaakt, dat de invoering van de Omgevingswet uitgesteld wordt naar 1 januari 2021. De minister houdt vast aan de einddatum van de transitie (2029). In de tweede helft van 2018 zijn we gestart met de voorbereiding van de Omgevingsvisie; voor gemeenten is deze verplicht, maar vorm vrij. In september 2018 is een Benen-op-Tafel-overleg gehouden; daar is gekozen voor een brede visie op de leefomgeving: de Stadsvisie. In december is de eerste bijeenkomst van de raads werkgroep Stadsvisie/Omgevingswet in de nieuwe bestuursperiode gehouden. Begin 2019 wordt de Projectopdracht Stadsvisie ter besluitvorming aangeboden. De rijksoverheid werkt nog aan het nieuwe Digitale Stelsel (DSO). In december is een onderzoek in gang gezet om na te gaan wat Capelle moet doen om voorbereid te zijn op de digitale eisen van de Omgevingswet. In maart 2019 wordt het onderzoeksrapport opgeleverd.
Prestatie (indicator)	

6 - Via woonruimtebemiddeling bijdragen aan verbetering leefbaarheid.	
Omschrijving	Door toepassing selectiecriteria en voorrangregels gerichte instroom nieuwe bewoners met behulp van toetsing Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (WBMGP).
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	Doordat er niet tijdig voldoende en valide gegevens beschikbaar waren om objectief de effecten van de werking van de wet te meten wordt de evaluatie in het 1e kwartaal 2019 aangeboden.
Prestatie (indicator)	

8 - Realiseren van de taakstelling huisvesting statushouders.	
Omschrijving	Om de druk op de betaalbare voorraad van Havensteder voor de huisvesting van statushouders te verminderen, zijn we het volgende van plan: <ul style="list-style-type: none"> - een aantal geliberaliseerde woningen (indien nodig) huren voor kamerbewoning, zodat woningen met een sociale huurprijs beschikbaar blijven voor de reguliere woningzoekenden. - een aantal woningen (indien nodig) aankopen voor de gespreide huisvesting van statushouders, waarbij deze woningen ofwel in een herontwikkelgebied liggen, of wel in een gebied waar eerder niet of nauwelijks statushouders gehuisvest werden.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	Er wordt 1 geliberaliseerde woning gehuurd, waarin 2 statushouders zijn gehuisvest. Gezien de afnemende stroom asielzoekers was het niet nodig meerdere geliberaliseerde woningen te huren.
Prestatie (indicator)	

9 - Zorg dragen voor een visie en kader waarbinnen een schone, hele en veilige buitenruimte vorm krijgt

Omschrijving	Het opstellen van een nieuwe Stedelijke Beheervisie
Portefeuillehouder	Wilson
Stand van zaken	Vanuit de overkoepelende evaluatie en de nieuw te ontwikkelen Stadsvisie is de behoefte ontstaan om een Programma Buitenruimte vorm te geven. Het Programma Buitenruimte gaat een invulling geven aan de inrichting en het beheer van de openbare ruimte. Daarbij actiepunten oppakkend vanuit de evaluatie zoals duurzaamheid, breed integraal, klimaatadaptief werken. De overkoepelende evaluatie wordt in het tweede kwartaal 2019 opgesteld en zal in het derde kwartaal 2019 bestuurlijk worden gedeeld. De nieuwe uitvoeringsplanning voor groot onderhoud (IBOR) is in de maak en zal vanuit de huidige opgaven begin 2020 worden opgeleverd. Na het vaststellen van het Programma Buitenruimte kan verrijking plaats vinden met aangepaste of nieuwe opgaven.
Prestatie (indicator)	

7. Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal Begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	N 18.816	N 3.221	N 22.037	N 18.546	V 3.491
Baten	V 12.815	V 6.897	V 19.712	V 16.218	N 3.494
Saldo van baten en lasten	N 6.001	V 3.676	N 2.325	N 2.328	N 3
Mutaties reserves:					
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 212	V 212	V 163	N 49
Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	V 3.339	N 2.905	V 434	V 720	V 286
Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	V 20	V 20
Totaal mutaties reserves	V 3.339	N 2.693	V 646	V 903	V 257
Resultaat	N 2.662	V 983	N 1.679	N 1.425	V 254

8. Analyse van het verschil

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
<i>Lasten</i>					
Aangepaste fasering PostNL; budget naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid	V 223		V 223	N 223	N 0
Lagere lasten kwetsbare woningvoorraad; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid	V 55		V 55	N 55	N 0
Niet-besteed budget Omgevingswet; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 30		V 30	N 30	N 0
Niet-besteed budget natuurbeleid; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 3		V 3	N 3	N 0
Aangepaste fasering grondexploitaties	V 3.174		V 3.174	N 3.174	N 0

Mutaties voorziening Verliesgevende projecten, dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	N 282		N 282	V 282	N 0
Aangepaste fasering De Hoven Fase 2; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid	V 64		V 64	N 64	N 0
Afboeken grond in voorbereiding; Kanaalweg West; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid	V 18		V 18	N 18	N 0
Definitieve winstneming Fazantstraat (inclusief dotatie aan Voorziening nog uit te voeren werkzaamheden)	N 19		N 19		N 19
Hogere lasten en geen baten 's-Gravenweg 325/kinderboerderij; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid	N 141		N 141	V 141	N 0
Gebiedsaanpak Scholleveaar; budget naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid	V 111		V 111	N 111	N 0
Lagere lasten voorbereiding Bongerd/Wingerd; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid	V 107		V 107	N 107	N 0
Lagere lasten en lagere baten transformatieopgaaf; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid	V 68		V 68	N 68	N 0
Lagere lasten en hogere baten taskforce statushouders	V 45		V 45		V 45
Lagere lasten en hogere baten gebiedsvisie Centraal Capelle; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid	V 38		V 38	N 38	N 0
Lagere lasten Wormerhoek; budget naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid	V 33		V 33	N 33	N 0
Hogere lasten Landelijk Capelle; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid	N 16		N 16	V 16	N 0
Niet-besteed budget Actualiseren woonvisie; budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven	V 15		V 15	N 15	N 0
Promoten activiteiten; budget naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid	V 2		V 2	N 2	N 0
Nacalculatie bedrijfsvoering	N 26		N 26	V 26	N 0
Overige verschillen	N 10		N 10		N 10
	V 3.492	N 0	V 3.492	N 3.476	V 16
<i>Baten</i>					
Aangepaste fasering PostNL; budget naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid		N 145	N 145	V 145	N 0
Aangepaste fasering grondexploitaties		N 3.052	N 3.052	V 3.052	N 0
Aangepaste fasering De Hoven Fase 2; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid		V 73	V 73	N 73	N 0
Afboeken grond in voorbereiding; Kanaalweg West; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid		N 58	N 58	V 58	N 0
Hogere lasten en geen baten 's-Gravenweg 325/kinderboerderij; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid		N 381	N 381	V 381	N 0
Lagere lasten voorbereiding Bongerd/Wingerd; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid		V 11	V 11	N 11	N 0
Lagere lasten en lagere baten transformatieopgaaf; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid		N 252	N 252	V 252	N 0
Lagere lasten en hogere baten taskforce statushouders		V 9	V 9		V 9
Hogere lasten en baten gebiedsvisie Centraal Capelle; mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid		V 64	V 64	N 64	N 0
Hogere baten omgevingsvergunningen		V 253	V 253		V 253
Nacalculatie bedrijfsvoering		V 6	V 6	N 6	N 0
Overige verschillen		N 22	N 22	N 1	N 23
Afronding	N 1		N 1		N 1
	N 1	N 3.494	N 3.495	V 3.733	V 238
Totaal	V 3.491	N 3.494	N 3	V 257	V 254

9. Incidentele baten en lasten

Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Eenmalige budgetten Omgevingswet / Omgevingsvisie, restantbudget overgeheveld naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 30	N 90	V 10	N 80	N 50
Structureel budget Onderhoud kwetsbare woningvoorraad met incidentele dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 199		V 199	V 144			N 0	V 55
Faciliterend project - PostNL locatie		V 145	V 145	N 0		N 184	N 184	N 0
PostNL locatie, dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 5	V 5	N 73			N 0	N 0
PostNL locatie, budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 39	V 39	V 39		N 39	N 39	N 0
Natuurbeleid, budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 26	V 26	V 23		N 26	N 26	N 23
Invoering BGT, budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 32	V 32	V 32		N 32	N 32	N 32
De Hoven II met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 2.064	N 1812	V 252	V 12	N 2.064	V 1812	N 252	N 111
Tussentijdse winstnemingen Bouwgronden in exploitatie met dotatie aan reserve herstructurering actief grondbeleid	V 373	V 1118	V 1491	V 1550	N 373	N 1118	N 1491	N 1550
Voorziening verliesgevende Bouwgronden in exploitatie - dotatie aan voorziening en onttrekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 568	V 568	V 805		N 568	N 568	N 805
Atboeken boekwaarde Kanaalweg West, met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid				V 40				N 40
Verkoop s-Gravenweg 325/ kinderboerderij met terugstorting reserve herstructurering actief grondbeleid	V 675	N 294	V 381	N 0	N 675	V 294	N 381	N 0
Lasten s-Gravenweg 325/ kinderboerderij met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid			N 0	V 141			N 0	N 141
Budget Gebiedsvisies met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 1824	N 593	V 1231	V 1027	N 1824	V 593	N 1231	N 1086
Hogere baten gebiedsvisies			N 0	V 75			N 0	N 0
Inhaalschrijvingen projecten <2011 met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 17	V 17	V 17		N 17	N 17	N 17
Uitwerkingsvisie Capelseweg, overheveling budget naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid		N 68	N 68	N 68		V 68	V 68	V 68
Kansen aan den IJssel/IJseloever			N 0	N 0		N 23	N 23	N 23
Wormerhoek, met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 51	V 51	V 18		N 51	N 51	N 18
Gebiedsaanpak Schollevaar, dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 38	V 38	N 0		N 38	N 38	N 0
Gebiedsaanpak Schollevaar, met dekking reserve eenmalige uitgaven		V 69	V 69	V 69		N 69	N 69	N 0
Gebiedsaanpak Schollevaar, overheveling budget naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid			N 0	N 0			N 0	N 111
Transformatieopgave		V 284	V 284	V 32		N 100	N 100	N 32
Transformatieopgave, dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		N 184	N 184	N 0			N 0	
Actualisatie woonvisie, restantbudget overgeheveld naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 15		N 30	N 30	N 15
Statushouders, budget via reserve eenmalige uitgaven		V 13	V 13	V 13		N 13	N 13	N 13
Promoten activiteiten centraal Capelle, budget via reserve eenmalige uitgaven/herstructurering actief grondbeleid		V 6	V 6	V 4		N 6	N 6	N 4
Besteding reserve centrummarkt		V 27	V 27	V 27		N 27	N 27	N 27
Opbrengsten bouwweges door diverse bouwprojecten, renovaties en transformaties		V 723	V 723	V 976			N 0	
Strategische panden met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid			N 0	V 23			N 0	N 23
	V 5.135	V 210	V 5.345	V 4.981	N 5.126	V 536	N 4.590	N 3.998
					V 9	V 746	V 755	V 983

10. Structurele mutatie reserves

Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
Herstructurering actief grondbeleid	V 300	N 102	V 198	V 198	N 0	N 0	N 0	N 0
Bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	V 20

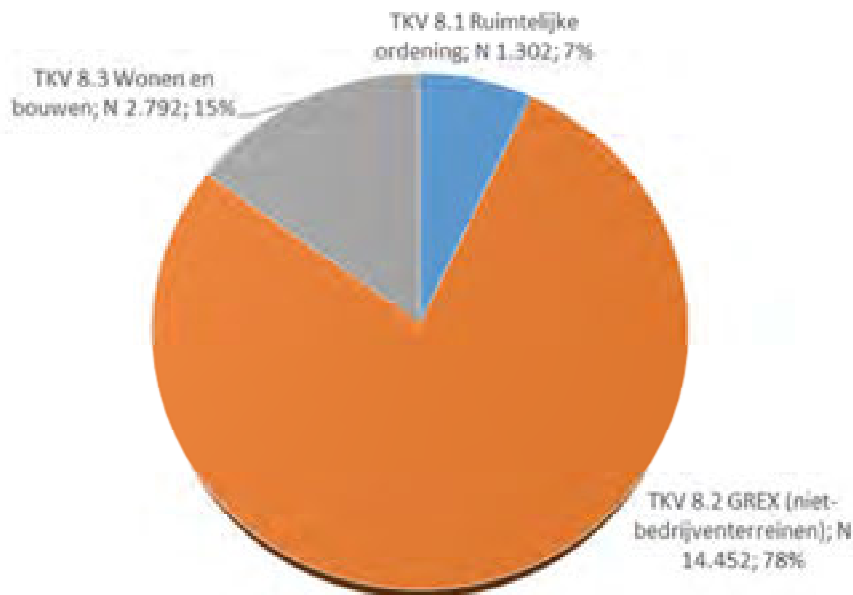
11. Taakvelden

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:

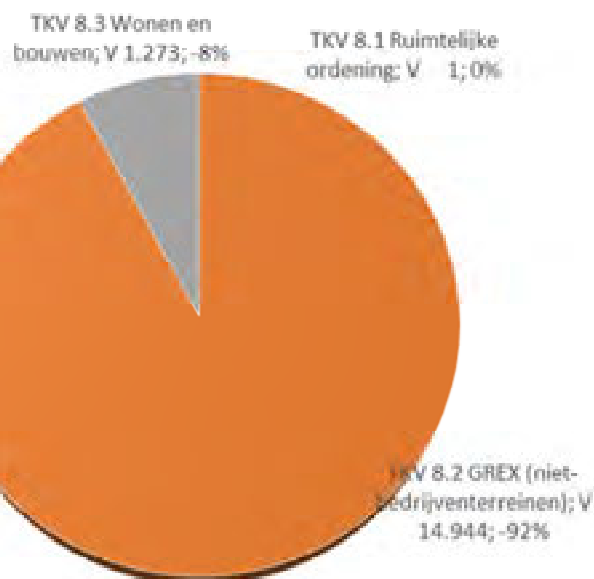
8.1	Ruimtelijke ordening
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
8.3	Wonen en bouwen

12. Grafische voorstelling van lasten en baten

Lasten 8 Stadsontwikkeling

Baten 8 Stadsontwikkeling

13. Verbonden partijen

Dataland B.V.	
Maatschappelijk effecten	Informatievoorziening gemeentelijk administratief vastgoed
Doelstelling voor programma	Dataland levert gemeentelijke administratieve vastgoedinformatie aan bovenlokale afnemers. Dit kunnen zowel publieke als private partijen zijn. Dataland veredelt geen informatie. Dataland heeft afnemers in verschillende marktsegmenten en voor verschillende toepassingen. Men richt zich op de makelaardij, woningcorporaties, taxatiebureaus, banken, verzekeraars, marktonderzoekbureaus, ingenieursbureaus, brandweer en politie, regionale

	en nationale overheden.
--	-------------------------

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

4. PARAGRAFEN

A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Definitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog restrisico's overblijven, met de kans dat deze risico's zich voordoen. De verhouding wordt uitgedrukt in een ratio.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit (risico's)}}$$

Beleid voor weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het beleid ten aanzien van risico's en weerstandsvermogen hebben wij vastgelegd in de Nota Reserves, Voorzieningen, Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017.

Wij streven na om geen onnodige risico's te lopen, en zoveel mogelijk risico's af te dekken door verzekeringen, mits financieel verantwoord. Risico's die niet worden afgedekt door een verzekering of een voorziening moeten kunnen worden opgevangen door de beschikbare weerstandscapaciteit.

De definitie van een risico luidt als volgt: *De kans op het optreden van een gebeurtenis, die zowel positieve als negatieve gevolgen voor de gemeente kan hebben, waarvan de omvang nog onbekend is, maar van materiële betekenis kan zijn (groter dan N 250).*

Eenvoudiger gezegd bestaat een risico dus uit kans * impact. In lijn met de genoemde beleidsnota hanteren we voor wat betreft de kans van voordoen hanteren we drie varianten: lage kans (25%), gemiddelde kans (50%) en hoge kans (75%). Voor wat betreft de impact, zijn er drie varianten mogelijk:

1. Als de impact redelijk goed in te schatten is: als vaste waarde;
2. Als de impact moeilijker in te schatten is: met een bandbreedte, waarin we een onder- en bovengrens geven en we rekenen met het gemiddelde;
3. Als de impact (nog) niet in te schatten is: als pm.

Bij risico's met een incidenteel karakter hanteren we een factor van 1, omdat het risico zich in één keer voor zal kunnen doen. Voor risico's met een structureel karakter wordt een factor van 5 gehanteerd, gebaseerd op het lopende begrotingsjaar en de vier begrotingsjaren erna. Dat betekent dat de weerstandscapaciteit vijf maal zo groot moet zijn dan het totaalbedrag van het structurele risico.

De kwaliteit van het weerstandsvermogen wordt bij iedere document van de P&C cyclus gemeten. Dat wil zeggen dat we het weerstandsvermogen actualiseren en ook de risico's opnieuw beoordelen. Zo kan het zijn dat er telkens nieuwe risico's worden geïdentificeerd en dat eerder geconstateerde risico's verdwijnen.

Berekening benodigde weerstandscapaciteit (= risico's)

In 2018 zijn bij de begroting, voorjaarsnota en najaarsnota risico's vermeld. In het Overzicht Risico's in deze paragraaf, geven we een overzicht van de risico's die op 31-12-2018 nog bestaan en geven we aan wat die risico's voor 2018 en latere jaren betekenen.

De risico's die gekwantificeerd zijn, hebben wij in het onderstaande overzicht opgenomen. Het betreft risico's die structureel zijn en daarom vermenigvuldigd worden met 5.

Nr.	Structurele risico's	Kans van voordoen	2018
4	Verleende garanties voor instellingen	Laag (5%)	614
10	Uitspraak Centrale Raad van Beroep voor Huishoudelijke Ondersteuning (Wmo)	Laag (25%)	225
13	Onderwijshuisvesting voortgezet (bijzonder) onderwijs	Hoog (75%)	450
15	Nieuwbouw voortvloeiende uit Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs	Hoog (75%)	112,5
16	Commerciële contracten (vervalt bij de voorjaarsnota 2019)	Gemiddeld (50%)	115
	Totaal		1.517
	Totaal * 5		7.583

Bepaling beschikbare weerstandscapaciteit en weerstandsratio

	2018
Vrij te besteden budgetruimte (rekeningresultaat)	4.382
Post onvoorzien	33
Algemene reserve	30.892
Bestemmingsreserves	48.280
Beschikbare weerstandscapaciteit totaal	82.144
Benodigde weerstandscapaciteit (= risico's): maximale variant	7.583
Weerstandsratio	11,0

Conclusie

De weerstandsratio is hoger dan het minimale van 1,0.

De weerstandsratio heeft zich als volgt ontwikkeld:

Jaarrekening 2014	3,1
Jaarrekening 2015	3,9
Jaarrekening 2016	3,0
Jaarrekening 2017	6,7
Begroting 2018	8,0
Jaarrekening 2018	11,0

Ook de afgelopen jaren is deze ruim beter geweest dan het minimale van 1,0.

Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor dat we door middel van kengetallen inzicht geven in onze financiële positie. Gemeenten zijn vrij om hier zelf duiding aan te geven. Niettemin heeft de provincie Zuid-Holland in een themacirculaire een aantal signaleringswaarden aangegeven. Wij nemen deze als voorbeeld op.

Signaleringswaarden provincie ZH					Capelle aan den IJssel		
Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol		Kengetal	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Jaarrekening 2018
<90%	90-130%	>130%	1a	netto schuldquote	26%	62%	36%
<90%	90-130%	>130%	1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	25%	58%	36%
>50%	20-50%	<20%	2	solvabiliteitsratio	46%	29%	37%
<20%	20-35%	>35%	3	grondexploitatie	1%	0%	1%
>0%	0%	<0%	4	structurele exploitatieruimte	1%	0%	2%
<95%	95-105%	>105%	5	belastingcapaciteit	85%	81%	80%

In het algemeen beschouwd, staan we er als Capelle aan den IJssel financieel solide voor. Met een relatief hoog eigen vermogen, een schuldpositie die niet in de risicozone zit en weinig risicovolle grondexploitaties kunnen wij veel tegenvallers opvangen. De structurele exploitatieruimte is positief en de lokale lastendruk is laag. Hieronder geven we per kengetal nog een toelichting.

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten op de eigen middelen drukken. De schuldquote is het afgelopen jaar met 10% gestegen. Dit komt doordat wij voor 55 miljoen leningen aan zijn gegaan.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen geeft dezelfde ratio weer, maar dan zonder verstrekte leningen aan andere organisaties. In 2018 zijn er echter geen doorverstrekte leningen meer, waardoor deze identiek is aan de schuldquote.

2. Solvabiliteitsratio

Dit cijfer geeft het percentage eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen weer. Deze ratio is met 9% gedaald tot 37% en valt daarmee in de categorie neutraal (geel) van de provincie Zuid-Holland. Het eigen vermogen is in 2018 gedaald van 107,8 naar 103,8 miljoen (inclusief jaarrekeningresultaat 2018), terwijl het totaal vermogen is gestegen van 188,2 miljoen naar 224,5 miljoen.

3. Grondexploitatie

Dit cijfer geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van grond) is ten opzichte van de totale baten. Met 1% zit deze ratio in de veilige zone. Wanneer deze ratio zou stijgen, zou er meer risico ontstaan: een positief risico bij goede marktomstandigheden en een negatief risico bij minder goede marktomstandigheden.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Het kengetal wordt berekend door de incidentele baten en lasten en de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves te corrigeren op het jaarrekeningresultaat. Deze ratio is 2% en daarmee positief.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent dit dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Onze lokale belastingen (OZB, afval- en rioolheffing) zijn relatief laag en staan op 81% van het landelijk gemiddelde van 2017. Om in aanmerking te komen voor financiële steun vanuit het Rijk (art. 12-status), moeten de lokale belastingen minstens 120% van het landelijk gemiddelde zijn.

Financiële kengetallen vanuit de financiële verordening.

Behalve de bovenstaande wettelijk verplichte kengetallen, zijn er een aantal indicatoren die voortvloeien uit onze Financiële Verordening 2017. Deze indicatoren zijn landelijk berekend en gepubliceerd op

www.waarstaatjegemeente.nl.

	Capelle 2017	Nederland 2017
Netto schuld per inwoner	€ 623	€ 1.970
Uitleenquote: som van leningen aan derden en verbonden partijen als percentage van de inkomsten	0,3%	9,7%
Onbenutte ozb capaciteit als percentage van de inkomsten	2,4%	3,1%

Overzicht risico's

A. Algemene risico's

1. Algemene uitkering Gemeentefonds

Omschrijving risico

De algemene uitkering van het Gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron voor onze gemeente. Het risico bestaat hieruit dat de feitelijke inkomsten afwijken ten opzichte van de bedragen waar wij in de begroting rekening mee houden. In de praktijk blijkt vaak dat het Rijk werkt met "dagkoersen", waardoor de wijzigingen in het fonds niet te voorspellen zijn.

Het fonds volgt voor een belangrijk deel de uitgaven van de Rijksoverheid, volgens de systematiek van trap op / trap af: als het Rijk meer uitgeeft, ontvangen gemeenten ook meer en andersom geldt hetzelfde. Ook zijn er verschillende decentralisatie- en integratie-uitkeringen voor specifieke doelstellingen.

Specifieke risico's

Er zijn verschillende onzekerheden met betrekking tot de hoogte van de algemene uitkering:

- A. De moeilijkheid met betrekking tot het juist kunnen inschatten van de algemene uitkering en met name het accres (= groei van het fonds) is één van de grootste risico's. Te vaak is sprake van dagkoersen. Het belemmert het zorgvuldig kunnen voeren van de financiële huishouding.
- B. In het regeerakkoord van Rutte-III staat dat de rijksoverheid de opschalingskorting handhaaft. De opschalingskorting is een jaarlijks oplopende algemene korting van totaal bijna 1 miljard op het gemeentefonds, die in het verleden ingevoerd is vanuit de gedachte dat gemeenten efficiënter zouden werken als ze zouden fuseren. Tegen deze korting is veel protest geweest, onder andere van de VNG. Dit heeft echter niet tot positief resultaat in het regeerakkoord geleid. In onze begroting hebben wij deze korting verwerkt in alle begrotingsjaren, dus tot en met 2022. In de periode 2023 tot en met 2025 daalt het gemeentefonds voor ons nog met N 500 in 2023, N 1.005 in 2024 en N 1.525 vanaf 2025.
- C. In juli 2018 heeft de minister van Binnenlandse Zaken een brief naar de Tweede Kamer gestuurd, met ideeën over het verdelen van de middelen van het gemeentefonds. De minister ziet geen aanleiding voor een fundamentele herziening van de huidige werkwijze. Wel start ze een aantal onderzoeken naar specifieke onderdelen van de verdeelsystematiek. Het ziet er dus naar uit dat het risico van herziening beperkt is.
- D. Het kabinet heeft eind maart 2018 aangekondigd de ambitie te hebben om de aardgasproductie in Groningen terug te schroeven zodat deze helemaal 0 is in het jaar 2030. Dit betekent dat het Rijk minder inkomsten aan aardgasbaten ontvangt. Mogelijk heeft dit ook gevolgen voor de uitgaven van het Rijk, als er bezuinigd moet worden om de begroting sluitend te houden. Dit kan dan weer gevolgen hebben voor het accres van het gemeentefonds, omdat deze gekoppeld is aan de uitgaven van het Rijk. In de Meicirculaire 2018 was al te lezen dat het accres iets lager uitvalt, omdat het Rijk in haar voorjaarsnota rekening houdt met minder gasbaten, waardoor ook de lasten meerjarig omlaag moesten.
- E. Het laatste formele bijstelmoment voor het accres van het jaar 2018 was de Septembercirculaire 2018. De definitieve afrekening van dit accres volgt in de Meicirculaire 2019. Uit de Najaarsnota 2018 van het Rijk is echter al af te leiden dat er sprake is van een onderuitputting. Minder uitgaven door het Rijk leiden automatisch tot minder inkomsten voor gemeenten. Dit is voor ons een risico van naar schatting N 400.

Bandbreedte financiële gevolgen

Het gemeentefonds is erg onvoorspelbaar en het is niet mogelijk om de mogelijke effecten goed te kwantificeren. De ervaring van de afgelopen jaren is dat er zowel grote voor- als nadelen kunnen ontstaan. P.M.

Beheersingsmaatregelen

n.v.t.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2012,
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Financiën
Bestuurlijk: Wethouder Van Veen

Communicatie

n.v.t.

Bewaking

De afdeling Financiën volgt de ontwikkelingen van het Gemeentefonds.

Ondernomen en mogelijke acties

De laatst gepubliceerde circulaire is de Decemercirculaire 2018. Deze verwerken wij in de Jaarrekening 2018 en bij eventuele meerjarige effecten in de Voorjaarsnota 2019. De volgende circulaire is de Meicirculaire 2019. Deze verwerken wij in de Begroting 2020 en voor de gevolgen van het jaar 2019 in de Najaarsnota 2019.

2. Fiscaliteiten

Omschrijving risico

Belastingen worden geheven aan de hand van wet- en regelgeving die continu in beweging is. Omdat de gemeente op vele onderdelen opereert dient zij rekening te houden met vele bijzonderheden in de uitvoering van deze wetten en de interpretatie hiervan. Hierbij loopt de gemeente een risico dat er wel eens een afwijking optreedt.

In het jaar 2018 heeft de gemeente in totaal € 21,9 miljoen aan fiscale transacties gehad. Het gaat hier om de btw, btw-compensatiefonds, loonheffingen op salarissen en vennootschapsbelasting.

Specifieke risico's

BTW: Er zijn ontwikkelingen door de op handen zijnde btw wetswijziging op het Sportbesluit, naar verwachting vanaf 1 januari 2019. Met Prinsjesdag 2018 zijn de nieuwe plannen hierover bekend gemaakt. De verandering in het Sportbesluit houdt in dat de aan de gemeente gelieerde sportinstelling moet voldoen aan onder meer de eis van een feitelijke winststreven. Daarnaast moeten de feitelijke lasten door de gemeente worden doorbelast. Indien de instantie niet kan voldoen aan genoemde voorwaarden dan vallen de activiteiten niet onder het Sportbesluit en zal de instelling onder de btw sportvrijstelling vallen. Dit zou betekenen dat de btw op onze investeringen en exploitatiekosten niet meer aftrekbaar is. Hierdoor ontstaat een lastenstijging voor sport.

Wij kunnen vooruitlopend op de te verwachten wetswijziging een subsidieaanvraag btw sportvrijstelling doen vanaf 2019. Deze subsidie compenseert echter niet alle btw belaste leveringen in onze huidige exploitatie. De aan de gemeente gelieerde sportinstelling kan voor haar deel ook een beroep doen op een subsidieregeling. Voor beide regelingen geldt een plafond en is er een risico is dat niet volledig wordt gecompenseerd. Het is op dit moment nog onduidelijk wat de werkelijke financiële gevolgen zijn van de wetswijziging. Op basis van de huidige interpretatie wordt een mogelijk nadeel verwacht van ongeveer N 140. Gelet op de hiervoor geschetste onduidelijkheid is dit bedrag niet opgenomen in de NJN 2018. De medio 2019 wordt er meer duidelijkheid verwacht over de gevolgen van de wetswijziging.

De mogelijk financiële gevolgen zullen dan naar verwachting meegenomen worden bij de afwegingen in het kader van de VJN 2019.

VPB: Per 1 januari 2016 zijn overheidsinstellingen onderworpen aan de Wet op de Vennootschapsbelasting (VPB). Voor de niet compensabele kosten van de VPB is bij de jaarrekening 2017 40 gereserveerd. Samen met de fiscaal specialisten van PWC hebben we een beslisdocument opgesteld, waaruit blijkt dat de mogelijke fiscale last 40 bedraagt. Naast dit document is er een brief aan de Belastingdienst gestuurd waarin we een aantal standpunten hebben ingenomen bij het opstellen van de berekening van de aangifte. Hierop is inmiddels antwoord gekomen. Zij zijn van mening dat onze reclame inkomsten van vennootschapsbelasting plichtig zijn. Wij zijn het met het antwoord niet eens en we zullen bekijken of we mogelijk bezwaar indienen op een mogelijke aanslag van de belastingdienst. In de NJN 2018 is voor de afgelopen jaren een bedrag opgenomen aan te betalen vennootschapsbelasting 2016 en 2017. In de begroting van 2019 e.v. is er een extra bedrag opgenomen van 125.

Bij het doen van de aangifte over de jaren 2016 tot en met 2018 is er echter op basis van nieuwe inzichten een nul aangifte ingediend over deze jaren. De gereserveerde bedragen in de begroting zijn hierdoor in de jaarrekening vrijgevallen. Toch blijven er onzekerheden omdat de belastingdienst zich niet duidelijk heeft uitgesproken over bijvoorbeeld de grondexploitaties. Er is dus theoretisch een kans dat de belastingdienst niet eens is met onze berekening is of dat wij voor de grondexploitaties wel door de ondernemingspoort komen en dus vennootschapsbelasting moeten betalen.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M

Beheersingsmaatregelen

Wij monitoren de landelijke ontwikkelingen en beoordelen de fiscale transacties van onze gemeente.

Verloop

1^e moment van opname: Begroting 2014,
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Financiën
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Communicatie

Wij rapporteren over ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten of, als dat nodig is, afzonderlijk.

Bewaking

De afdeling financiën heeft specialistische kennis in huis of huurt hiervoor extern in en ziet toe op de juiste toepassing van de fiscale voorschriften.

3. Dividenden

Omschrijving risico

Wij zijn aandeelhouder van onder andere Eneco N.V., Stedin N.V., N.V. Irado en B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (Evides) en ontvangen hier jaarlijks dividend voor. Het risico bestaat hierin dat het dividend lager of hoger is dan waar wij in de begroting rekening mee houden.

Specifieke risico's

Algemeen

In de jaarrekening 2018 hebben wij 2.410 aan dividendbaten vanuit de deelnemingen in Eneco N.V., Stedin N.V. en B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (Evides) verantwoord. De primitieve begroting bedroeg 2.475. Bij de Voorjaarsnota 2018 hebben we de begroting eenmalig met 65 verlaagd voor Eneco en Stedin (beslispunt 0.4.10). Bij de Begroting 2019 ramen wij totaal 2.805 aan dividendbaten voor 2020, te weten 890 voor Eneco, 890 voor Stedin, 330 voor Irado en 695 voor Evides.

Eneco

De gemeente is samen met 43 andere gemeenten eigenaar van Eneco Holding N.V. Per 31 januari 2017 is de splitsing van het netwerkbedrijf (Stedin N.V.) en het energiebedrijf (Eneco N.V.) gerealiseerd. U heeft als gemeenteraad ingestemd met deze splitsing. De splitsing heeft voornamelijk geen directe financiële effecten op de waardering van het aandeel/ de aandelen en het dividend.

Een meerderheid van ca. 93% van het aandeelhouderskapitaal, heeft na het doorlopen van een zogenaamde consultatiefase, het besluit genomen hun aandelen in Eneco te verkopen. Op dit moment wordt door Eneco, de adviseurs en de aandeelhouders hard gewerkt aan (het voorbereiden van) de transactie. De transactie wordt uitgevoerd door middel van een gecontroleerde veiling (controlled auction) en is inmiddels aanbelaand in de zgn. pre-kwalificatiefase. Hierbij worden potentiële bidders uitgenodigd om een bieding te doen waarna beoordeling plaatsvindt. De huidige inschatting is dat wij begin 2020 een raadsvoorstel doen om onze aandelen mogelijk te verkopen.

Voor het dividend van Eneco bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot. Wij lopen bijvoorbeeld risico op de (buitenlandse) overnames die Eneco heeft gedaan. Dit kan zowel positieve als negatieve gevolgen hebben voor de hoogte van het verwacht dividend.

Zoals gewoonlijk doet Eneco zelf geen voorspellingen ten aanzien van de toekomst over winstverwachtingen en uit te keren dividenden. Om die reden wordt de huidige begroting meerjarig gehandhaafd.

Begroot dividend Eneco: 890.

Stedin

De gemeente is samen met 43 andere gemeenten eigenaar van Eneco Holding N.V. Per 31 januari 2017 is de splitsing van het netwerkbedrijf (Stedin N.V.) en het energiebedrijf (Eneco N.V.) gerealiseerd. U heeft als gemeenteraad ingestemd met deze splitsing. De splitsing heeft vooralsnog geen directe financiële effecten op de waardering van het aandeel/ de aandelen en het dividend.

Voor het dividend van Stedin bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot. Door de versnelde terugbetaling van (off balance) schulden en de verkoop van een onderdeel van Stedin (Joulz Diensten) lopen wij het risico om minder dividend te krijgen van Stedin. Daarnaast gaat de energietransitie gepaard met omvangrijke investeringen. Het is nog onduidelijk wie dit gaat financieren (Rijk, burger, Stedin, etc.)

Zoals gewoonlijk doet Stedin zelf geen voorspellingen ten aanzien van de toekomst over winstverwachtingen en uit te keren dividenden. Om die reden wordt de huidige begroting meerjarig gehandhaafd.

Begroot dividend Stedin: 890.

Evides

Bij de Voorjaarsnota 2018 hebben we op basis van de dividendprognose het begroot dividend voor Evides meerjarig aangepast. Voor het dividend van Evides bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot.

Begroot dividend Evides: 695 (2019), 670 (2020) en 644 (2021 en verder).

Irado

Sinds 1 januari 2018 zijn we aandeelhouder geworden van Irado. Wij bezitten, net als de gemeenten Schiedam en Vlaardingen, 1/3 deel van de aandelen. Op basis van de historische resultaten hebben wij een dividend begroot vanaf 2019 van 330. Voor het dividend van Irado bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot.

Begroot dividend Irado 2018: 0.

Bandbreedte financiële gevolgen

De te verwachten dividenden zijn structureel en voor een vast bedrag opgenomen in de begroting 2019. Het dividend van Eneco en Stedin hebben wij elk voor 890 in de begroting verwerkt. Het risico voor het wegvallen van het dividend van Eneco bedraagt dus 890. Het dividend van Stedin hebben wij eveneens begroot op 890. Het dividend van Evides is begroot op 695 en voor Irado op 330.

Indien wij overgaan tot verkoop van de aandelen van Eneco, zal dit een mogelijk positief effect hebben op de (toekomstige) rentelasten. Om deze reden beschouwen we dit risico als P.M..

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Financiën
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2016
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Beheersingsmaatregelen

Wij volgen de ontwikkelingen rondom de wetgeving en de bestuursbesluiten van Eneco, Stedin, Irado en Evides nauwlettend. Om de derving van ons jaarlijkse dividend van Eneco op te vangen, gebruiken wij de verkoopopbrengst van onze aandelen bij de bepaling van onze financieringsbehoefte. Doordat wij minder lenen besparen wij op rentelasten.

Informatie en communicatie

We rapporteren over de ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten.

Bewaking

De afdeling Financiën volgt de ontwikkelingen.

Ondernomen en mogelijke acties

Niet van toepassing.

4. Verleende garanties voor instellingen

Omschrijving risico

Voor een aantal verenigingen en stichtingen staan wij garant voor leningen die zij zijn aangegaan. Het risico bestaat hierin dat als deze organisaties niet meer aan hun verplichtingen tot terugbetaling kunnen voldoen, de leningverstrekker een beroep kan doen op ons.

Specifieke risico's

Vanwege aanvullende voorschriften van de provincie in het kader van het financieel toezicht, is dit een verplicht onderdeel geworden bij de bepaling van het weerstandsvermogen. Het betreft garanties voor leningen waarvoor de gemeente 100% garant staat, zonder betrokkenheid van een andere waarborginstelling. Het gaat om leningen aan Verpleeghuis Rijckehove, St. IJsselland ziekenhuis, VV Capelle en het Rijksmonument Dorpsstraat 164, in totaliteit een bedrag van 12.276 (voorlopig bedrag per 31-12-2018).

Bandbreedte financiële gevolgen

De ervaring leert dat sinds 2000 geen enkele garantie is aangesproken. Vanuit het voorzichtigheidsbeginsel is het raadzaam een percentage te hanteren om de risico's van deze garantstellingen te kwantificeren. Wij hebben dit percentage vastgesteld op 5%. Het risico komt dan uit op circa 614 (12.276 x 5%).

Verloop

Eerste moment van opname: begroting 2014.

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Beheersingsmaatregelen

De Verordening Garantstellingen Gemeente Capelle aan den IJssel 2016 .

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Financiën

Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Communicatie

We rapporteren over de ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten.

Bewaking

Bij de toetsing van de jaarstukken van de betrokken instellingen wordt gelet op het risico voor de gemeente.

5. Oplopende rentelasten

Omschrijving risico

Het risico bestaat dat we op termijn onvoldoende rentelasten in onze begroting verwerkt hebben.

Specifieke risico's

Uit de liquiditeitsprognose blijkt dat er sprake is van een financieringsbehoefte gedurende, maar ook na, de looptijd van onze meerjarenbegroting. Door het hanteren van een oplopend rentepercentage in latere jaren zal er sprake zijn van een oplopende rentelast.

Bandbreedte financiële gevolgen

Alle op dit moment geprognosticeerde rentelasten zijn verwerkt in de begroting tot en met 2022. De gehanteerde rentepercentages zijn:

2018: 0,50%

2019: 1,50%

2020: 2,00%

2021: 3,00%

Vanaf 2022: 4,00%

Wij presenteren hier in het vervolg een doorkijk naar de 4 jaar na de begrotingsperiode voor de geprognosticeerde nog aan te ramen rentelasten. Deze prognose is op basis van een aanname van historische investeringen en de van toepassing zijnde meerjarenbegroting 2022. De nog te verwerken rentelasten in de jaren 2023 tot en met 2026 zijn als volgt:

2023	2024	2025	2026
N 0	N 1.056	N 2.024	N 2.856

Beheersingsmaatregelen

De beste beheersingsmaatregel is om structureel en reëel evenwicht in de begroting te hebben. Hierbij dienen de inkomsten ten minste gelijk te zijn aan de uitgaven en de investeringen maximaal de afschrijvingslast te bedragen. Het resterend risico is dan een stijgend rentepercentage.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2018.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Financiën

Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Communicatie

In deze risicoparagraaf zullen wij communiceren over de verwachte financiële ontwikkelingen.

Bewaking

Wij monitoren continu de ontwikkeling van de rente.

Ondernomen en mogelijke acties

Wij verwerken in de voorjaarsnota, begroting en najaarsnota de meerjarige ontwikkeling van de rente. In de Begroting 2019 hebben we een stelpost opgenomen voor het 1^e jaar na deze begrotingsperiode (2023).

6. [Niet of onvoldoende geraamde vervangingsinvesteringen](#)

Omschrijving risico

Het risico bestaat hierin dat we op termijn in onze begroting onvoldoende kapitaallasten verwerkt hebben van bijvoorbeeld (vervangings-)investeringen in gebouwen, openbare ruimte (IBOR) en herstructureringen, maar ook voor de onderwijshuisvesting. Daarnaast is er sprake van het risico op inflatie.

Specifieke risico's

Het risico is dat investeringskosten onderhevig zijn aan inflatie en dat investeringen hoger uitvallen dan begroot. Investeringskosten in activa zoals panden of objecten in de openbare ruimte hebben vaak een doorlooptijd van meerdere jaren. In deze periode kunnen de bouw- of projectkosten toenemen, waardoor de

begroting van de investeringskredieten overschreden wordt. Een overschrijding van een investeringskrediet leidt tot een onrechtmatigheid in de jaarrekening van de gemeente.

Eerder hebt u besloten de begroting duurzaam te willen transformeren. De eerste grote stappen daartoe zijn gezet met uw besluit het ten laste van de jaarlijkse exploitatie brengen van de afschrijvingslasten van de investeringen in de openbare ruimte (IBOR), de unilocaties voorgezet onderwijs en de sportparken. Tot en met het jaar 2022 zijn de afschrijvingslasten in de begroting verwerkt. De komende jaren – vanaf 2023 – zullen echter nieuwe structurele afschrijvingslasten ontstaan bij het investeren in nieuwe (school-)gebouwen, in de openbare ruimte (IBOR) en herstructureringsprojecten, die in de begroting verwerkt zullen moeten worden.

Bandbreedte financiële gevolgen

Alle op dit moment in beeld zijnde afschrijvingslasten zijn verwerkt in de (meerjaren)begroting 2019 tot en met 2022. Conform de toezegging bij de Voorjaarsnota 2017 presenteren we hier in het vervolg een doorkijk naar de 4 jaar na de begrotingsperiode voor de geprognosticeerde nog aan te ramen afschrijvingslasten. Deze prognose is op basis van een aanname van historische investeringen, toekomstige investeringen (zoals de 2e fase Comenius college voor een bedrag van 15,5 mln) en de reeds geplande afschrijvingslasten. De gehanteerde gemiddelde afschrijvingstermijn voor de nieuwe investeringen is 25 jaar. De nog te verwerken afschrijvingslasten in de jaren 2023 tot en met 2026 zijn als volgt:

2023	2024	2025	2026
N 0	N 399	N 866	N 1.029

Beheersingsmaatregelen

Uw besluit de begroting duurzaam te willen transformeren, is de meest effectieve beheersingsmaatregel. Bij elk P&C document worden de te verwerken nieuwe afschrijvingslasten meegenomen in de afwegingen.

Verloop

Eerste moment van opname: Jaarrekening 2009.

Geactualiseerd: Jaarrekening 2010 (informatie over ondernomen en mogelijke acties), Begroting 2012 (informatie over genomen actie), Begroting 2014 (aanpassing naar aanleiding van transformatie), elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Directie

Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Communicatie

In deze risicoparagraaf zullen wij communiceren over de verwachte financiële ontwikkelingen.

Bewaking

Bij elke investering informeren wij u over de gevolgen voor de afschrijvingslasten. Daarnaast beoordelen we bij de jaarrekening de activa op bestaan.

Ondernomen en mogelijke acties

In de Begroting 2019 hebben we een stelpost opgenomen voor het 1^e jaar na deze begrotingsperiode (2023).

B. Risico's sociaal domein

7. [Participatiewet](#)

Omschrijving risico

Risico's met betrekking tot de ontwikkeling van de Rijksbijdrage BUIG, Participatiebudget en Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw).

Specifieke risico's

1) Het aantal bijstandsccliënten in relatie tot (de eventuele aanpassing van) de Rijksbijdrage BUIG, het participatiebudget en de Wsw.

Nieuwe verdeelsystematiek inkomensdeel

Met de invoering van de Participatiewet is er een nieuwe verdeelsystematiek voor het inkomensdeel gekomen. Vanwege aanpassingen van het verdeelmodel en het tekortschietende macrobudget, viel op grond van de beschikking Voorlopige BUIG 2018 van het ministerie van SZW, net als het budget 2017, voor onze gemeente sterk nadelig uit ten opzichte van de toenmalige begroting. Tegen de voorlopige beschikking 2018 is wederom bezwaar aangetekend.

De definitieve beschikking 2018 bleek uiteindelijk hoger uit te vallen dan de ontvangen voorlopige beschikking 2018. Het voorziene tekort in 2018, op grond van de voorlopige beschikking, bleek daardoor mee te vallen. In samenhang met de daling van het aantal bijstandsuitkeringen is Capelle uiteindelijk net binnen het beschikbare budget gebleven.

Op beide bezwaren is tot op heden nog geen antwoord ontvangen wegens uitstel voor onbepaalde tijd.

Over het tekort BUIG 2017 is in 2018 de Vangnetregeling aangevraagd. In de begroting hielden we al rekening met een positief besluit op deze aanvraag. De aanvraag is goedgekeurd. Een aanvraag voor de Vangnetregeling 2018 is niet aan de orde omdat we binnen het budget zijn gebleven.

Het verwachte risico van een tekort op de BUIG in 2018 is uitgebleven.

2) Gemeentelijke bijdrage Wsw: het risico van een verhoging van de gemeentelijke bijdrage Wsw aan Promen als gevolg van de afname van de Rijksbijdrage (subsidie per Standaard Eenheid - SE) en daling van het aantal Wsw-ers.

Overige risico's Promen:

Evaluatie beschut werk

Vanaf augustus 2018 is de Inspectie SZW gestart met de evaluatie 'beschut werk'. In de Participatiewet is bepaald dat de minister van SZW in 2019 de Kamer informeert over de doeltreffendheid en de effecten van dit instrument in de praktijk. Het doel van deze evaluatie is om inzicht te geven in:

- het uitvoeringsproces beschut werk
- de gerealiseerde plekken
- de samenwerking tussen en ervaringen van betrokken actoren.

Hiermee wil Promen, waar mogelijk, verbeteringen aanbrengen. Het is vooralsnog moeilijk in te schatten wat de evaluatie zal betekenen voor de bekostiging van beschut werk. De verwachting is dat het risico maximaal N 80 zal zijn.

Arbeidsvoorwaarden Promen

Bij Promen dienen de arbeidsvoorwaarden van het niet-doelgroep personeel in overeenstemming te worden gebracht met geldende cao-voorwaarden en pensioenregeling. Per 1 december 2018 is het niet-doelgroep personeel overgegaan naar het pensioenfonds ABP. De eenmalige kosten van deze overgang zijn verwerkt in het resultaat 2018 van Promen. In 2019 wordt gekeken naar de aanpassing van de cao-voorwaarden. Hieraan zijn nu nog onbekende kosten verbonden. In geval eenmalige en/of structurele kosten niet passen binnen de huidige financiële kaders van Promen, kan dit leiden tot een extra kostenpost voor de gemeente.

3) Stichting CapelleWerk (SCW)

Functionaris met wachtgeldregeling

Eén functionaris van de Stichting CapelleWerk heeft een wachtgeldregeling. Op basis daarvan zijn er lagere salarislasten in de begroting van de Stichting CapelleWerk opgenomen. Zodra de wachtgeldregeling eindigt moet rekening gehouden worden met een volledige markconform salaris waarvoor geen dekking in de begroting is opgenomen. Hiervoor loopt de gemeente – hoewel relatief klein in omvang – als enig eigenaar, het volledige risico.

Begroting SCW

Zoals bij alle verbonden partijen is de begroting van SCW gebaseerd op aannames. De bijdrage voor re-integratie is voor een minimum bedrag door GR IJsselgemeenten gegarandeerd. SCW gaat in het

meerjarenbedrijfsplan 2019-2020 uit van een hogere verwachte bijdrage van de GR IJsselgemeenten. Het niet realiseren van deze hogere bijdrage is een mogelijk risico. Gezien de trend van de laatste jaren dat de bijdragen voor re-integratie boven het garantiebedrag blijven maar wel afnemen, wordt de aanname van SCW als risico opgenomen.

Toekomstverkenning SCW

De afgelopen jaren is het werkveld waarin CapelleWerkt opereert veranderd. De economische omstandigheden zijn verbeterd. Capellenaren met een kleinere afstand tot de arbeidsmarkt hebben werk gekregen. Een groter deel van de doelgroep, met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, blijft langdurig bij CapelleWerkt. Daarbij is in verhouding meer sprake van arbeidsmatige dagbesteding met behoud van uitkering. Een aantal activiteiten kan hierdoor niet meer zoals voorheen worden uitgevoerd. Als gevolg van deze factoren is in 2018 een exploitatietekort ontstaan. Bij de Najaarsnota 2018 is 160 vrijgemaakt voor CapelleWerkt. In 2019 wordt een toekomstverkenning uitgevoerd naar de activiteiten van CapelleWerkt. Het is voornamelijk onbekend of de uitkomst van de toekomstverkenning kosten met zich meebrengt.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Beheersingsmaatregelen

De realisatie op het Participatiebudget en de BUIG wordt continu gemonitord om optimaal gebruik te maken van het budget.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2011;
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving
Bestuurlijk: Wethouder Westerdijk

Communicatie

In de risicoparaagraaf zal aandacht gegeven worden aan de te verwachten financiële ontwikkelingen aangaande budgetten en bestedingen.

Bewaking

De afdeling Samenleving volgt in samenwerking met de GR IJsselgemeenten het bestand van het aantal bijstandshuishoudens nauwlettend. De wijzigingen ten opzichte van de begroting en de feitelijke ontwikkeling van het klantenbestand worden continu gemonitord.

Ondernomen en mogelijke acties

n.v.t.

8. [Jeugdhulp](#)

Omschrijving risico

Het risico is dat we voor de inkoop ten behoeve van de Capelse jeugdigen niet uitkomen met onze geraamde budgetten.

Specifieke risico's

Het risico ontstaat door een aantal aspecten. Dit kan resulteren in zowel een positief als negatief risico voor onze gemeentelijke begroting. Deze aspecten zijn:

1. Ten aanzien van onze meerjarige inleg in de GR Jeugdhulp gaan wij ervan uit dat onze bijdrage 5,10% is van het totaal aan bijdragen van de deelnemende gemeenten. Het percentage was 5,68%. De komende jaren moet duidelijk worden of dit een reëel percentage is. Op basis van de cijfers van het voorlopig zorggebruik is ons aandeel voor 2018 uitgekomen op 5,10%.
2. Het budget voor jeugd-PGB's (Jeugd-Persoonsgebonden budgetten) neemt sedert 2015 jaarlijks toe. Dit komt door een stijging van het aantal kinderen dat intensieve zorg behoeft, vooral door het voor jonge kinderen moeilijk toegankelijk zijn van de Wet langdurige zorg (Wlz). Daar komt bij dat door de gekozen systematiek van inkoop van specialistische jeugdhulp in de regio per 2018 het aantal aanbieders van

specialistische jeugdhulp sterk is afgenomen. Het risico bestaat dat dit resulteert in een grotere vraag naar PGB's voor de inkoop van jeugdhulp bij niet gecontracteerde aanbieders.

3. Het CJG ziet zich geconfronteerd met een sterke toename van de vraag naar lokale jeugdhulp via zorg in natura. Naast het al voornoemde moeilijk toegankelijk zijn van de Wlz voor jonge kinderen, ziet het CJG een op zichzelf positieve ontwikkeling van een verschuiving van zwaardere (specialistische) jeugdhulp naar lichtere (lokale) jeugdhulp. Dit is één van de doelen van de transformatie, maar deze leidt voor het CJG tot hogere kosten.
4. Ingaande 2018 wordt ten aanzien van specialistische jeugdhulp gewerkt met resultaatgerichte bekostiging. Dit moet bijdragen aan de transformatie van jeugdhulp. Op basis van de voorlopige jaarstukken 2018 van de GR Jeugdhulp bedraagt de overschrijding van de totale inleg over 2018 € 19,3 miljoen. Op grond van de inleg heeft onze gemeente daar voor een bedrag van ruim € 1,2 miljoen aan bijgedragen.
Via de vlaktaks betaalt elke gemeente uiteindelijk (over een periode van drie jaar bezien) wel sec de eigen kosten. Een wezenlijke oorzaak voor de nu geschetste kostenstijging is dat de jeugdhulpaanbieders de jeugdigen die eind 2017 op een wachtlijst stonden in het 1^e kwartaal 2018 in zorg hebben genomen. Dit leidde tot zo'n 900 jeugdigen meer die specialistische jeugdhulp ontvangen. Een andere oorzaak is een geconstateerde overschrijding op het begrote bedrag voor het landelijk transitiearrangement, ofwel de hoogspecialistische jeugdhulp. Deze kostenstijging kan ook zorgen voor hogere uitgaven in 2019 e.v..
5. Partijen als huisartsen, gecertificeerde instellingen en jeugdreclassering hebben een eigenstandig verwijzingsrecht naar specialistische jeugdhulp. Daar kan door ons niet rechtstreeks worden gestuurd. Dit betreft veelal dure vormen van jeugdhulp als gesloten plaatsingen of andersoortige uithuisplaatsingen.
6. Ingaande het schooljaar 2018-2019 participeert onze gemeente in de inzet van onderwijszorgarrangementen op Rotterdamse scholen (met name speciaal onderwijs) ten behoeve van Capelse leerlingen. Dit is een ook landelijk nieuwe werkvorm en hiermee is dus nog geen ervaring opgedaan. Leerlingen op het (voortgezet) speciaal onderwijs doen bovengemiddeld vaak een beroep op jeugdhulp. Naar verwachting neemt de vraag toe door de beschikbaarheid van onderwijszorgarrangementen, maar de mate waarin is niet bekend.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Beheersingsmaatregelen

Een adequate controlesystematiek ten aanzien van declaraties en facturen.

Komen tot afspraken met Capelse huisartsen over het verwijzen van jeugdigen naar de Stichting CJG Capelle aan den IJssel in plaats van rechtstreeks naar specialistische jeugdhulpaanbieders. Tevens komen tot afspraken met gecertificeerde instellingen en jeugdreclassering over samenwerking bij de zorg rondom jeugdigen.

Uitvoeren van te maken afspraken in het kader van de regionale transformatieagenda jeugdhulp.

Structureel overleg met de Stichting CJG Capelle aan den IJssel over de benodigde middelen.

Verloop

1^e moment van opname: Najaarsnota 2015.

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Samenleving

Bestuurlijk: Wethouder Hartnagel

Communicatie

P&C-documenten van de GR Jeugdhulp Rijnmond en de Stichting CJG Capelle aan den IJssel.

Bewaking

Kwartaalrapportages van de GR Jeugdhulp Rijnmond en de Stichting CJG Capelle aan den IJssel.

9. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Omschrijving risico

Sinds 2015 zijn wij verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo-2015. Er spelen verschillende ontwikkelingen, waardoor het lastig is een nauwkeurige bestedingsplanning op te stellen.

Specifieke risico's

Sinds de invoering van de Wmo-2015 zijn ten opzichte van de begroting voorsnog voordelige financiële resultaten behaald op de individuele en collectieve taken. Aangezien de transitie nog niet geheel is afgerond en omdat deze onderhevig is aan wet- en regelgeving vormt de huidige geprognosticeerde bestedingsplanning wel een risico. Daarnaast is de Wmo aan wijzigingen van de wet- en regelgeving onderhevig. Door deze ontwikkelingen en de opheffing van de Wmo zullen de gehanteerde uitgangspunten in werkelijkheid de komende jaren afwijken van de prognose. Dit kan zowel in een positief dan wel in een negatief financieel resultaat t.o.v. de begroting resulteren.

Daarnaast spelen binnen de WMO de volgende ontwikkelingen/risico's:

- Invoeren van een abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen. De verwachte financiële consequenties zijn als apart risico verder uitgewerkt.
- Op basis van gerechtelijke uitspraken zou de Gemeente Capelle zich eventueel moeten gaan houden aan de normtijden van het Centrum Indicatiestelling (CIZ) in plaats van aan onze eigen manier van resultaatgericht indiceren en financieren. Dit risico is onder punt 2 verder uitgewerkt.
- In de meerjarenbegroting zijn toekomstige prijsstijgingen en –indexaties niet meegenomen. Deze vloeien voort uit contractuele afspraken en toepassing AMvB (vaststellen reëel prijs) jaarlijks herzien te worden. De financiële dekking hiervoor dient uit de algemene accressen die aan het gemeentefonds toegevoegd worden te komen.
- Door de vergrijzing zal de vraag danwel de zwaarte (max. financieel risico HO 2,8 mln.) van Wmo-maatwerkvoorzieningen toenemen.
- Een van de hoofdpunten van de Wmo en dus ook van ons beleidskader is extramuralisering, dat mensen zo veel als mogelijk, zelfstandig, thuis blijven wonen. Om dit mogelijk te maken zijn investeringen in de sociale basisinfrastructuur nodig en zal meer aandacht aan preventie moeten worden geven. Hieruit voortvloeiend zal in de toekomst de vraag naar Wmo-voorzieningen toenemen.
- De commissie “Toekomst beschermd wonen” adviseert de functies beschermd wonen en maatschappelijke opvang verder te normaliseren. Concreet betekent dit minder opnames in een intramuraal setting en meer opvang en begeleiding in de wijk. Deze extramuralisering is nu al merkbaar en zal de komende jaren verder toenemen. Met ingang van 2020 vervalt de rol van de centrumgemeente en zijn alle gemeenten zelf verantwoordelijk voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Er vindt regionaal overleg plaats hoe hier mee om te gaan.
- Met de overgang van taken hoort ook de overgang van middelen daarvoor. Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt gewerkt aan een nieuw objectief verdeelmodel waarbij ook de huidige middelen voor begeleiding worden meegenomen. Elk verdeelmodel kent voordeel- en nadeelgemeenten, onduidelijk is nog tot welke categorie Capelle gaat behoren.
- Door doorstroom en uitstroom uit “Beschermd Wonen” zal er de komende jaren vraag gaan ontstaan naar andere woonvormen voor begeleid wonen. Het betreft hier de doelgroep die na herindicatie te licht wordt gevonden voor beschermd wonen maar (nog) niet zelfstandig met begeleiding kan gaan wonen. Hetzelfde geldt voor doorstroom en uitstroom uit de (verlengde) jeugdzorg waarbij zelfstandig wonen (met of zonder begeleiding) niet mogelijk is maar betrokkene te licht is voor een indicatie Beschermd wonen. In beide gevallen wordt hier nu binnen Capelle nog niet in voorzien.

Bandbreedte financiële gevolgen:

P.M.

Verloop

1^e moment van opname: Voorjaarsnota 2014
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Beheersingsmaatregelen

In voorgaande P&C-documenten zijn hiervoor bestemmingsreserves gevormd en verhoogd om mogelijke tijdelijke risico's op te vangen.

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Samenleving en Publiekszaken
Bestuurlijk: wethouder Wilson

Communicatie

In de voorjaarsnota 2017 zijn de meest recente ontwikkelingen meegenomen. Er is nu geen aanleiding voor aanpassingen in de Jaarrekening 2018.

Bewaking

We rapporteren per P&C-document en blijven de ontwikkelingen volgen.

10. Uitspraak Centrale Raad van Beroep voor Huishoudelijke ondersteuning (Wmo)

Omschrijving risico

Wij lopen een financieel risico op huishoudelijke ondersteuning (HO) wanneer wij ons op basis van gerechtelijke uitspraken moeten houden aan de normtijden van het Centrum Indicatiestelling (CIZ), in plaats van aan onze eigen manier van resultaatgericht indiceren en financieren.

Specifieke risico's

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft op 18 mei 2016 uitspraak gedaan in een vier tal zaken over HO op grond van de Wmo. Kern van de uitspraken is dat toekenning van HO in resultaatsgebieden een duidelijke maatstaf mist en zodoende in strijd is met het rechtszekerheidsbeginsel. In de uitspraak beval de rechter de betreffende gemeenten CIZ- normtijden als maatstaf te hanteren.

De VNG, het ministerie van VWS en de landsadvocaat Pels Rijcken hebben een toelichting gegeven over de consequenties van de uitspraken van de CRvB voor Wmo beleid van de gemeente. Net als het gros van de gemeenten in Nederland werken wij met een resultaatgerichte indicering. De CRvB heeft aangegeven dat dit niet zomaar mag er zijn een aantal voorwaarden waaraan we moeten voldoen: 1. Het noemen van tijd in de beschikking is noodzakelijk in verband met de rechtszekerheid, 2. De tijd moet gebaseerd zijn op 'deugdelijk onderzoek' en 3. In het individuele geval moet worden getoetst of de tijd ook passend is voor de cliënt. De CRvB verwijst voor een deugdelijke tijd norm naar de norm tijden van het CIZ uit 2007 of het norm tijden onderzoek wat de gemeente Utrecht heeft laten uitvoeren door KPMG en Bureau HHM.

Wanneer wij gebruik gaan maken van de CIZ norm tijden dan betekent dit dat de uitgave van de gemeente fors zullen stijgen. In 2007 en in 2015 waren de stijgende kosten voor de regering de reden om te gaan decentraliseren en heeft men tegelijkertijd een forse bezuinigingsopdracht meegegeven

Wanneer we de normtijden van Utrecht willen gaan gebruiken dan dienen wij exact dezelfde beleidsregels te gaan gebruiken als Utrecht, daarnaast is het volgens Pels Rijcken zo dat Utrecht terug valt op de CIZ normen wanneer men met een lastige indicatie te maken heeft.

Zowel de VNG, VWS en Pels Rijcken adviseert de gemeenten om nu niet per direct het beleid te gaan veranderen. Minister De Jong is en blijft een groot voorstander van resultaat indiceren.

VWS: 'In juli 2019 worden er wijzigingen aangebracht in de Wmo 2015 mogelijk dat er naar aanleiding van de uitspraken van de CRvB aanpassingen zullen volgen'.

'Bij een bezwaar of beroep, voorlopig oplossen door te indiceren gebaseerd op het CIZ protocol' (dit is al de afspraak binnen de Wmo, wij handelen deze zaken informeel af).

Net als vele andere gemeentes maakt Capelle gebruik van het resultaatgerichte indiceren en financieren. Wij zijn van mening dat resultaatgericht indiceren in de Capelse vorm uitvoerbaar blijft. Mede met als aanvullende maatregelen om in de beleidsregels en de toekenningbeschikking duidelijk te vermelden op welke concrete en- zorgvuldige wijze invulling wordt gegeven aan het bereiken van de resultaten HO. Met andere woorden: wat mag de geïndiceerde verwachten van een schoon en leefbaar huis? Hoewel wij het vertrouwen hebben dat wij met deze aanvullende maatregelen zorgvuldig invulling geven aan de uitspraak van de CRvB, blijft de mogelijkheid aanwezig dat Capelle op grond van een gerechtelijke uitspraak in een latere fase alsnog de CIZ-normtijden moet gaan hanteren.

Bandbreedte financiële gevolgen

Mocht Capelle genooddaakt zijn resultaatgericht indiceren los te laten en de CIZ- normtijden (of een alternatief) alsnog in te voeren dan verwachten wij op grond van de kostenberekening 2014 (het laatste jaar waarin CIZ- normtijden gehanteerd zijn) voor 2017 en verder een extra budget van N 900 nodig te hebben. Wij stellen u derhalve voor dit als risico op te nemen.

De kans van voordoen beschouwen wij als laag (25%).

Beheersingsmaatregelen

Niet van toepassing

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2017.

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Publiekszaken

Bestuurlijk: Wethouder Wilson

Bewaking en communicatie

Wij volgen de ontwikkelingen via jurisprudentie en informatie vanuit de VNG.

Ondernomen en mogelijke acties

Niet van toepassing.

11. Invoering abonnementstarief voor voorzieningen (Wmo)

Omschrijving risico

Door het invoeren van een abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen ontvangen wij minder eigen bijdragen en maken we extra kosten door de mogelijke toenemende vraag naar Wmo-maatwerkvoorzieningen. Daarnaast zal, indien het opleggen en innen van de eigen bijdrage bij gemeentes ondergebracht wordt, dit organisatorisch ingeregeld moeten worden.

Specifieke risico's

In het Regeerakkoord is opgenomen dat de huidige eigen bijdragesystematiek Wmo per 1 januari 2019 wordt vervangen door een abonnementstarief van € 17,50 per vier weken per huishouden. Hiermee komt de huidige grondslag, de feitelijk geleverde zorg, te vervallen. Deze maatregel dient te voorkomen van een stapeling van eigen betalingen voor mensen vanuit diverse regelingen. Veelal maakt deze groep mensen ook de verplichte eigen risico in de Zvw vol. Ook wordt de administratie minder complex en het wordt voor gemeenten eenvoudiger om vooraf aan de burger uit te leggen wat hij of zij aan bijdragen moet betalen.

Voor onze gemeente zal het invoeren van het abonnementstarief leiden tot een lagere opbrengst aan eigen bijdragen. Tevens zal door het verlagen van de drempel de vraag naar Wmo voorzieningen danwel de mate van verzilvering van de indicaties toenemen. De prikkel voor veel Capellenaren met midden- en hogere inkomen om zelf ondersteuning te regelen en te organiseren valt grotendeels weg, de zo genoemde aanzuigende werking. Om in kaart te brengen of, en in welke mate, er sprake is van een (onbedoelde) aanzuigende werking als gevolg van het abonnementstarief die een gemeente zelf niet kan beïnvloeden komt er in 2019 een meerjarige monitor.

Door het hanteren van een abonnementstarief is de eigen bijdrage niet langer afhankelijk van gebruik, inkomen, vermogen en huishoudsamenstelling, en kunnen landelijk gezien de uitvoeringskosten en administratieve lasten fors omlaag. Met deze maatregel wordt het per 2019 ook voor gemeenten eenvoudiger en meer eenduidig en kan de inning op termijn door gemeenten zelf plaatsvinden. Hiermee kan de rol van het CAK komen te vervallen. Voor gemeenten vergt het organisatorisch inregelen van deze nieuwe taak nog de benodigde acties en is nog niet bekend of vanuit het rijk een financiële compensatie volgt.

Bandbreedte financiële gevolgen

Via de Algemene uitkering worden gemeentes voor 50% van het verwachte nadelige financiële effect gecompenseerd (bron: maartcirculaire 2018). Voor Capelle betekent dit ingaande 2019 een vergoeding van 555. Wat het werkelijke financiële effect zal zijn is gelet de openeinderegeling van de Wmo lastig in het schatten en gaan we er op de basis van de mededeling dat slecht 50% gecompenseerd wordt van uit dat de extra kosten circa 1.100 toenemen. Deze cijfers zijn verwerkt in de meerjarenbegroting.

Organisatorisch ingeregeld opleggen en innen eigen bijdrage – PM

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Publiekszaken
Bestuurlijk: Wethouder Wilson

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2017.

Beheersingsmaatregelen

Wij hebben hier geen invloed op, regel- en wetgeving.

Informatie en communicatie

Wij volgen de ontwikkelingen via circulaire en de informatie vanuit de VNG.

Bewaking

We rapporteren per P&C-document en blijven de ontwikkelingen volgen.

Ondernomen en mogelijke acties

Monitoring Wmo voorzieningen.

12. Openeinderegelingen voor inkomensondersteunende regelingen

Omschrijving risico

Inkomensondersteunende regelingen zijn succesvol bij hoog bereik en gebruik maar kunnen bij sterk toenemend gebruik zorgen voor oplopende kosten.

Specifieke risico's

Veel inkomensondersteunende maatregelen zoals de bijzondere bijstand en de individuele inkomensvoetstuk zijn feitelijk succesvol wanneer het bereik en gebruik hoog is. Gezien de aard van de regelingen is uitsluiting van gebruik door Capellenaren niet mogelijk en niet gewenst.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Beheersingsmaatregelen

De te nemen maatregelen zijn afhankelijk monitoring van de budgetten. Dit leidt tot eventueel bijstelling van beleid of aanraming van het beschikbare budget.

Verloop

Eerste moment van opname: Najaarsnota 2018;
Geactualiseerd: Jaarrekening 2018.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving
Bestuurlijk: Wethouder Westerdijk

Communicatie

Communicatie via reguliere P&C-cyclus.

Bewaking

Budgetten worden gemonitord waarna bijstelling van beleid zou kunnen volgen of aanraming van het beschikbare budget.

C. Overige risico's

13. Onderwijshuisvesting voortgezet bijzonder onderwijs

Omschrijving risico

Dit risico gaat over de mogelijke financiële consequenties van de nieuwbouw voor het Comenius College.

Specifieke risico's

U heeft in uw vergadering van 15 februari 2010 ingestemd met de notitie 'de ontwikkeling van twee unilocaties', waarin de nieuwbouw van het Comenius College is benoemd. Deze nieuwbouw valt uiteen in twee fases. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan deze fase is vastgelegd in de beschikking van 17 december 2010 met kenmerk D41/182856. De eerste fase is inmiddels in gebruik genomen. De tweede fase zou volgens deze beschikking mogelijk in 2023 in gebruik worden genomen. Door vertegenwoordigers van het Comenius College is in 2017 aangegeven dat de school en het schoolbestuur voordelen zien in een latere in gebruik name van de tweede fase. Inmiddels wordt uitgegaan van een oplevering van de tweede fase in 2025 of 2026.

De beschikking van 2010 ging uit van een ruimtebehoefte, gebaseerd op 1.341 leerlingen. Het aantal leerlingen is inmiddels echter gestegen naar boven de 2.000 leerlingen en zal volgens de meest recente prognose doorstijgen naar 2.059 leerlingen voor deze locatie op 1 oktober 2036, de laatste teldatum die in de prognose is opgenomen. Een dergelijke stijging van het aantal leerlingen ten opzichte van de oorspronkelijke beschikking leidt niet alleen tot de noodzaak van het realiseren van meer onderwijskundige vierkante meters, maar heeft ook tot gevolg dat er naar verwachting een vijfde 'gymvloer' gerealiseerd zal moeten worden. In 2010 werd nog uitgegaan van vier 'gymvloeren'.

Naar aanleiding van de gegevens van 2010 werd ervan uitgegaan dat voor de tweede fase van het Comenius College circa 3.000 aan financiering nodig zou zijn voor de realisatie van de benodigde onderwijskundige vierkante meters (inclusief gymvoorziening, maar exclusief sloop, verhuizing en tijdelijke huisvesting). Bij het verloop van de Reserve Grote investeringen was beoogd dat het saldo beschikbaar was om de tweede fase van het Comenius College af te ronden. Het 'Besluit Begroting en Verantwoording' schrijft voor dat te activeren kosten zowel de vervaardigingsprijs omvat, als de overige rechtstreeks aan de vervaardiging te relateren kosten. Om deze reden leidt de investering voor nieuwbouw van de tweede fase van het Comenius College op de bestaande locatie altijd tot een structurele extra kapitaallast binnen de gemeentelijke begroting.

Gezien de meest recente prognoses, de huidige kostenstijgingen in de bouw en de wijziging van het Bouwbesluit vanaf 2020 -waarin 'bijna energie neutrale gebouwen' (BENG) de norm wordt en wat prijsverhogend zal werken bij nieuwbouw- zal de financieringsbehoefte van de tweede fase Comenius College aanzienlijk stijgen. In beginsel zullen wij voor realisatie van de tweede fase van het Comenius College uitgaan van de VNG normbedragen, maar tevens zullen wij realistische marktconforme investeringen in de gaten blijven houden en monitoren in hoeverre deze marktconforme bedragen zich verhouden tot de VNG normbedragen. Momenteel zijn de prijsstijgingen in de bouw fors en lopen de VNG normbedragen daarbij achter, maar aanbesteding van de tweede fase van het Comenius College staat pas over enkele jaren gepland. Hoe het marktconforme prijspeil en de VNG normbedragen zich in de loop der jaren zullen ontwikkelen laat zich op dit moment moeilijk voorspellen.

Bij de nieuwbouw van scholen hebben wij de intentie om tijdelijke huisvesting zoveel mogelijk te beperken en indien tijdelijke huisvesting toch noodzakelijk is, zal geprobeerd worden deze huisvesting opvolgend voor meerdere scholen in te zetten. De in 2019 te realiseren tijdelijke huisvesting aan de Lijstersingel zal opvolgend voor de Eben Haëzerschool en voor een deel van de leerlingen van de scholen aan de Meeuwensingel ingezet worden. Wij hebben de intentie om dezelfde huisvesting daarna ook voor een deel van de leerlingen van het Comenius College in te zetten. Wij zullen bij de Voorjaarsnota 2019 aan u een financieel voorstel doen toekomen voor tijdelijke huisvesting voor een deel van de leerlingen van de scholen aan de Meeuwensingel en voor een deel van de leerlingen van het Comenius College.

Sloop van het oude deel van het gebouw van het Comenius College zal naar verwachting in 2023/ 2024 plaatsvinden. De sloopkosten passen binnen de in deze risicoparagraaf genoemde bedragen. Wij verwachten de lasten voor sloop, verhuizing en het resterende deel tijdelijke huisvesting van het Comenius College te kunnen verwerken bij de Voorjaarsnota 2019, dan wel de Voorjaarsnota 2020.

Wij verwachten aan u bij de Voorjaarsnota 2020, dan wel de Voorjaarsnota 2021 een voorstel voor te leggen voor vaststelling van het totale budget voor de tweede fase van het Comenius College, inclusief de ruimte voor bewegingsonderwijs.

Bandbreedte financiële gevolgen

Investeringsbehoefte van 14.000 tot 24.000 met een afschrijvingslast (exclusief rente) van maximaal 600 structureel. De bijbehorende financieringslasten zullen circa 475 bedragen. De kans van voordoen beschouwen wij als hoog (75%).

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving (en andere afdelingen)
Bestuurlijk: Wethouder Van Sluis

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2017.

Vervolg: Najaarsnota 2016 (geactualiseerd), Jaarrekening 2016 (ongewijzigd), Voorjaarsnota 2017 (geactualiseerd), Begroting 2018 (ongewijzigd), Najaarsnota 2017 (ongewijzigd), Jaarrekening 2017 (geactualiseerd), VJN 2018 (geactualiseerd), Begroting 2019 (geactualiseerd), Najaarsnota 2018 (geactualiseerd), Jaarrekening 2018 (geactualiseerd).

Beheersingsmaatregelen

Prognoses zijn zo goed mogelijke voorspellingen voor de toekomst op basis van de meest recente aanwezige gegevens. Met name op schoolniveau kunnen in de loop der jaren wijzigingen in de prognoses plaats vinden en ook in de praktijk kan het leerlingenaantal afwijken van prognoses. Hierom laten wij prognoses gewoonlijk om de twee jaar actualiseren. De te verwachten lasten voor nieuwbouw en terug verhuizen verwerken wij uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2021. Wij zullen uiterlijk in 2022 de beslissing nemen over de definitieve grootte van de tweede fase van het Comenius College, op basis van de dan geldende prognoses. In aanloop hier naar toe zullen wij jaarlijks prognoses op laten stellen voor alle scholen in Capelle, naar aanleiding waarvan ook de financiële prognose voor de tweede fase van het Comenius College bijgesteld kan worden.

Informatie en communicatie

In de risicoparagraaf zal aandacht geschonken worden aan de te verwachten financiële financieringsbehoefte voor de tweede fase van het Comenius College.

Bewaking

Naar aanleiding van prognoses wordt jaarlijks het aantal te verwachten vierkante meters en de financieringsbehoefte in kaart gebracht.

14. Daling en stijging leerlingen onderwijshuisvesting

Omschrijving risico

Wij zijn over het algemeen geen eigenaar van schoolgebouwen, maar bezitten wel het zogenoemde 'economisch claimrecht'. Dit betekent dat het eigendom van een schoolgebouw naar de gemeente terugvloeit, zodra het onderwijs in dit gebouw stopt. Wanneer scholen voornemens zijn om op termijn te sluiten, brengt dit financiële en niet- financiële risico's met zich mee. Wanneer scholen daarentegen groeien, zal de gemeente zorg moeten dragen voor voldoende adequate onderwijshuisvesting en hebben scholen recht op een bedrag voor eerste inrichting en onderwijsleerpakket. Dit brengt financiële risico's met zich mee.

Specifieke risico's

Het eigendom van schoolgebouwen kan bij verschillende partijen liggen, maar over het algemeen ligt het juridisch eigendom van een schoolgebouw bij het schoolbestuur. Ook in Capelle is dit het geval, uitzondering hierop betreft de scholen die gehuisvest zijn in het MFC Fascinatio. Bij het beëindigen van het gebruik van een schoolgebouw door een schoolbestuur wordt het eigendom van dit gebouw aan de gemeente 'om niet' overgedragen. Dit wordt ook wel het 'economisch claimrecht' van gemeenten genoemd.

Indien een schoolbestuur besluit om een onderwijslocatie te sluiten en het bijbehorende gebouw over te dragen aan de gemeente, dan is er sprake van een (onvermijdelijke) groei van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Dit kan soms mogelijkheden bieden; wellicht dat de locatie of het gebouw gebruikt kan worden voor herontwikkeling, dan wel dat er kunnen huurders gevonden worden. Echter, het brengt ook risico's met zich mee. Maatschappelijke risico's in de zin dat een school, die vaak een belangrijke rol in een buurt vervult, verdwijnt en het risico op leegstand van een pand. Ook financieel liggen er risico's. Als wij besluiten een gebouw te slopen, brengt dit kosten met zich mee. Indien wij wensen dat het gebouw in gebruik blijft zijn er -zolang er geen gebruiker/huurder bekend is- risico's aangaande onderhouds- en exploitatielasten. De kosten voor OZB en verzekeringen van schoolgebouwen worden nu al betaald door de gemeente, voor deze financiële componenten is dan ook dekking binnen de huidige gemeentelijke begroting.

Wanneer scholen groeien, zal de gemeente zorg moeten dragen voor voldoende adequate onderwijshuisvesting, de kosten voor OZB en verzekeringen moeten betalen en hebben scholen recht op een bedrag voor eerste inrichting en onderwijsleerpakket.

Bandbreedte financiële gevolgen

Niet te kwantificeren. Indien het zich voordat betreft het eenmalige kosten. De kans van voordoen beschouwen wij als gemiddeld (50%).

Beheersingsmaatregelen

Wij laten vanaf heden jaarlijks prognoses maken om de leerlingenontwikkeling te monitoren. Naar aanleiding daarvan maken wij een analyse over welke scholen wel en niet, binnen de huidige wet- en regelgeving, formeel als zelfstandige school (of nevenvestiging) kunnen blijven bestaan. Ook maken wij een analyse over welke scholen in de toekomst recht zouden kunnen krijgen op extra onderwijskundige ruimte en een financiële bijdrage aangaande eerste inrichting en onderwijsleerpakket. Hierover treden wij in overleg met de schoolbesturen.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2017

Vervolg: Begroting 2018 (ongewijzigd), Najaarsnota 2017 (ongewijzigd), Jaarrekening 2017 (ongewijzigd), VJN 2018 (geactualiseerd), Begroting 2019 (ongewijzigd), Najaarsnota 2018 (ongewijzigd), Jaarrekening 2018 (ongewijzigd).

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving en afdeling Facilitaire Diensten

Bestuurlijk: Wethouder Van Sluis en wethouder Van Veen

Communicatie

In de risicoparagraaf zal blijvend aandacht geschonken worden aan de te verwachten financiële ontwikkelingen aangaande de mogelijke opheffing van scholen, evenals aan de mogelijke financiële gevolgen van de stijging van het leerlingenaantal bij specifieke scholen.

Bewaking

Via het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' (Onderwijsplatform) zullen wij met de schoolbesturen de ontwikkelingen bespreken aangaande de leerlingenaantallen en de toekomst van onderwijshuisvesting.

15. Nieuwbouw voortvloeiende uit Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs

Omschrijving risico

Dit risico gaat over de mogelijke prijsstijgingen in relatie tot het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.

Specifieke risico's

Bij vaststelling van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) in december 2017 is door uw raad onder meer besloten (BBV 949628) over de kaders aangaande:

- nieuwbouw van de Eben Haëzerschool / Rehobothschool, inclusief gymzaal, op de huidige CSV-locatie (ontwikkeling 1);

- nieuwbouw aan de Meeuwensingel voor De Horizon, De Klim-Op en voor enkele lokalen van de Montessorischool, inclusief gymzaal (ontwikkeling 2) en
- nieuwbouw van De Klim-Op locatie Bongerd en De Bouwsteen, inclusief gymzaal (ontwikkeling 3).

Bij vaststelling van de Najaarsnota heeft u besloten om in totaal een bedrag op te nemen van 28.460 voor de ontwikkelingen 1, 2 en 3. Dit is een marktconform budget bij aanbesteding in de bouw. Momenteel zijn de prijsstijgingen in de bouw fors. De prijsontwikkeling in de bouw naar de toekomst toe laat zich moeilijk voorspellen, maar er is een reëel risico dat de prijsstijging in de bouw nog enige tijd relatief hoog zal zijn. Wij hebben in januari 2019 voor de ontwikkelingen 1 en 2 beschikkingen afgegeven waarin staat opgenomen dat vervangende nieuwbouw van de desbetreffende scholen wordt toegekend. Voor ontwikkeling 3 is door ons nog geen beschikking afgegeven waarmee vervangende nieuwbouw wordt toegekend. De reden hiervoor is dat onderwijshuisvestingsontwikkelingen in Schenkel onlosmakelijk verbonden zijn met de gebiedsontwikkeling Bongerd-Wingerd. Uw raad zal, naar verwachting in 2019, over de gebiedsvisie Bongerd-Wingerd beslissen. Wij zijn van mening dat nadere invulling van eventuele nieuwbouw of aanpassingen van scholen in het Bongerd-Wingerd gebied pas kan plaatsvinden na of gelijktijdig met vaststelling van deze gebiedsvisie. Definitieve besluitvorming over toekomstige onderwijshuisvesting in Bongerd-Wingerd loopt bij voorkeur dan ook parallel aan de besluitvorming over dit gebied. Bij de ontwikkeling in de Bongerd-Wingerd omgeving gaan wij er vanuit dat tijdelijke huisvesting niet nodig zal zijn. Indien dit wel nodig blijkt te zijn, dit is afhankelijk van de uiteindelijke planvorming, brengt dit aanvullende kosten met zich mee.

De stijging van de VNG-normbedragen met 40% heeft landelijk ook tot discussie geleid. De algemene ledenvergadering van de VNG heeft in juni 2018 unaniem de motie-Heerhugowaard aangenomen, waarin opgeroepen wordt om in gesprek te gaan met het Rijk en onderwijsorganisaties over een substantiële verhoging van de bekostiging voor onderwijshuisvesting in het gemeentefonds. De VNG voert hier op dit moment onderzoek en lobbywerkzaamheden voor uit. Deze informatie heeft ook raakvlakken met het risico "onderwijshuisvesting voortgezet bijzonder onderwijs".

Bandbreedte financiële gevolgen

Aanvullende investeringsbehoefte van 2.000 tot 6.000 met een afschrijvingslast (exclusief rente) van maximaal 150 structureel vanaf 2024. De kans van voordoen beschouwen wij gezien de huidige marktomstandigheden in de bouw als hoog (75%).

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving (en andere afdelingen)
Bestuurlijk: Wethouder Van Sluis

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2018.

Vervolg: Begroting 2019 (geactualiseerd), Najaarsnota 2018 (geactualiseerd), Jaarrekening 2018 (geactualiseerd).

Beheersingsmaatregelen

De projecten zijn ingebed in een projectstructuur waarbinnen diverse kaders zoals inhoud, planning en financiën zorgvuldig en realistisch op elkaar worden afgestemd.

Informatie en communicatie

Aangaande ontwikkeling 3 geldt dat uw raad naar verwachting in 2019, over de gebiedsvisie Bongerd-Wingerd zal beslissen. Besluitvorming over de scholen in het Bongerd-Wingerd gebied zal plaatsvinden na of gelijktijdig met de vaststelling van deze gebiedsvisie. In de risicoparagraaf zal, in ieder geval tot aan het moment van gunning, aandacht geschonken worden aan de te verwachten financiële financieringsbehoefte voor de 3 genoemde ontwikkelingen.

16. Commerciële contracten (risico vervalt bij de voorjaarsnota 2019)

Omschrijving risico

De exploitant van lichtmastreclame heeft de op basis van aanbesteding overeengekomen afdracht over 2017 en 2018 niet voldaan. Herhaaldelijk is de exploitant aangemaand tot betaling over te gaan. Met de huisadvocaat is een dagvaarding en beslagrekest in voorbereiding om alsnog betaling af te dwingen.

Specifieke risico's

De overeenkomst voor de exploitatie van lichtmastreclame loopt tot 30 september 2021. De uitkomst van de dagvaarding en van het beslagrekest kan gevolgen hebben voor de afdracht over 2017 en over de volgende jaren 2018 tot en met 2021.

Bandbreedte financiële gevolgen

Het risico wat ontstaat bij het wegvallen van de afdracht voor lichtmastreclame is maximaal circa N 230 per jaar, oftewel $230 \times 5 = 1.150$ totaal. Een eventuele nieuwe aanbesteding voor lichtmastreclame zal dit verlies beperken. Daarbij zullen we onderzoeken of het mogelijk wegvallen van reclame inkomsten zoveel mogelijk kan worden gecompenseerd door het toestaan van meerdere vormen van reclame uitingen. De kans van voordoen beschouwen wij als gemiddeld (50%).

Beheersingsmaatregelen

Met onze huisadvocaat is een dagvaarding en beslagrekest in voorbereiding.

In deze najaarsnota stellen wij een extra dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren voor, mede vanwege deze debiteur.

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2019.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Stadsontwikkeling

Bestuurlijk: Wethouder Westerdijk

Communicatie

In de risicoparagraaf zal blijvend aandacht geschonken worden aan de te verwachten financiële ontwikkelingen aangaande de commerciële contracten.

Bewaking

N.v.t.

17. Overschrijding budget door hogere aanneemsom

Omschrijving risico's

Door de aantrekkende economie in de afgelopen jaren is er over het algemeen sprake van hogere prijzen voor materiaal en arbeid. Dit zien we terug in de aanbestedingen. Het risico bestaat dat de aanneemsom het beschikbare budget structureel significant overschrijdt.

Specifieke risico's

De kapitaallasten kunnen dusdanig hoog worden waardoor er te weinig geld beschikbaar blijft voor het dagelijkse structurele onderhoud. Hierdoor kunnen calamiteiten ontstaan.

Het aantal projecten is echter vooralsnog te beperkt om hier conclusies aan te verbinden. Ook al is het nog niet mogelijk de financiële gevolgen cijfermatig te onderbouwen, vinden wij het belangrijk om bewust te zijn van dit risico.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Verantwoordelijken

Stadsbeheer, Stadsontwikkeling, Facilitaire diensten, Samenleving

Ondernomen en mogelijke acties

Wij blijven de ontwikkeling van de aanneemsommen en de eventuele overschrijdingen volgen om te beoordelen of dit inderdaad financiële risico's met zich mee gaat brengen. Daarnaast hebben we in de Begroting 2019 een stelpost indexeringen opgenomen onder programma 0.

Communicatie

Indien we op basis van een groter aantal aanbestedingen kunnen concluderen dat hier inderdaad sprake is van structurele overschrijdingen, zullen we dit in de eerstvolgende nota een voorstel voorleggen en cijfermatig onderbouwen.

B. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf gaan we in op het eigendom, beheer en onderhoud van onze kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen zijn zaken die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij levert aan burgers te realiseren. Het zijn grote zaken die meerdere jaren meegaan en meestal deel uit maken van de balans van de gemeente. Voorbeelden zijn wegen, rioleringen of gebouwen.

De Commissie BBV heeft in 2017 een Notitie Materiële Vaste Activa opgesteld met richtlijnen over investeringen, activeren, waarderen, afschrijven en onderhoud. Op basis hiervan hebben wij ook een conceptnota Materiële Vaste Activa opgesteld, die in het voorjaar van 2019 besproken wordt in de gemeenteraad.

In het eerste deel van deze paragraaf gaan wij in op kapitaalgoederen in de openbare ruimte. In het tweede deel gaan wij in op onze gebouwen, het vastgoed. Aan het eind volgt een overzichtstabel met onze kapitaalgoederen.

1. Openbare ruimte

Integraal beheerplan openbare ruimte (IBOR)

De afgelopen jaren zijn diverse stappen gezet om de grip op de kwaliteit van de openbare ruimte en de sturing op de integrale kwaliteit van de buitenruimte verder te verbeteren.

In 2015 zijn de Beheerplannen 2016-2020, evenals het Integrale Projectenboek 2016-2020 vastgesteld. In het IBOR 2016-2020 zijn 44 integrale projecten opgenomen. In de beheerplannen staat hoe de diverse vakdisciplines de komende jaren het beheer en onderhoud gaan aanpakken, waarbij als uitgangspunt is genomen dat er aan het eind van deze planperiode geen achterstanden zijn. Daarnaast zijn de toekomstige beheeropgave en de budgetbehoefte per discipline inzichtelijk gemaakt.

Kwaliteitsambitie openbare ruimte

Op landelijk niveau zijn de beeldkwaliteitscatalogi van de diverse adviesbureaus doorontwikkeld en samengevoegd in de nieuwe CROW-publicatie 323. Het CROW is het Nationale kennisplatform voor de infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte. In de Beheerplannen 2016-2020 zijn de kwaliteitsniveaus vertaald naar de beeldkwaliteit zoals eerder vastgelegd in de "Kwaliteits Catalogus Openbare Ruimte (2000)". Te weten; zeer hoog, hoog, basis, sober en zeer sober

1.1 Wegen

Actuele beleidskaders

- Herijkte Stedelijke Beheervisie;
- Kadernotitie Wegen (2010);
- Beheerplan Verharding 2016-2020;
- Integraal projectenboek 2016-2020;

Het beleid is er op gericht om de wegen te laten voldoen aan de gestelde eisen van verkeersveiligheid, leefbaarheid en comfort. In de herijkte Stedelijke Beheervisie is het gewenste kwaliteitsniveau vastgesteld. Het kwaliteitsniveau is gebaseerd op de herijkte Stedelijke Beheervisie en de Kadernotities.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Sober

Financiële consequenties uit beleidskaders

In 2014-2015 zijn de Beheerplannen 2016-2020 en het IBOR-projectenboek 2016-2020 opgesteld. In het najaar 2015 zijn deze vastgesteld en vanaf 2016 in werking getreden. Nog niet-uitgevoerde projecten 2010-2015 zijn meegenomen in het IBOR-projectenboek 2016-2020.

Bij de Voor- en Najaarsnota's worden de afwijkingen op de IBOR-projecten 2016-2020 aangegeven.

Het uitgangspunt is dat we in de komende jaren van de planperiode 2016-2020 geen achterstanden hebben.

1.2 Riolering en grondwater

Actuele beleidskaders

- Beheerplan Riolering 2016-2020;
- Herijkte Stedelijke Beheervisie;
- Gemeentelijk Verbreed Rioleringsplan (VGRP) 2016-2020.

Riolering

Het beheer van de riolering is gebaseerd op het VGRP 2016-2020. Hierin staat beschreven hoe wij invulling geven aan de wettelijke plicht voor het doelmatig en milieutechnisch verantwoord inzamelen en transporteren van het afvalwater binnen ons grondgebied.

De zorgplicht voor afvalwater is een uitvloeisel van de invoering van de Wet gemeentelijke watertaken (2008) en als zodanig opgenomen in het VGRP 2016-2020.

De zorgplicht is gesplitst in:

- zorgplicht voor stedelijk afvalwater – het inzamelen en transport van afvalwater naar een zuiveringstechnisch werk;
- zorgplicht voor afvloeiend hemelwater – de inspanningen kunnen bestaan uit het inzamelen, bergen en transporteren van relatief schoon water;
- zorgplicht voor grondwater – inzameling of aanvoer van (overtollig) grondwater om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand te voorkomen of beperken (mits doelmatig en niet onder de verantwoordelijkheid van het waterschap of de provincie te vallen).

Grondwater

Net als bij riolering is de zorgplicht voor grondwater een uitvloeisel van de invoering van de Wet gemeentelijke watertaken (2008) en als zodanig opgenomen in het VGRP 2016-2020. De zorgplicht bepaalt dat wij structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk moeten voorkomen of beperken. Wel dient het treffen van die maatregelen doelmatig te zijn en niet onder de verantwoordelijkheid van het waterschap of de provincie te vallen.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Hoog.

Financiële consequenties uit beleidskaders

In het najaar 2015 zijn het Beheerplan Riolering en IBOR projectenboek 2016 – 2020 vastgesteld en vanaf 2016 in werking getreden. Alle grootschalige rioleringsprojecten en onderhoudsopgaven zijn hierin benoemd.

Dit jaar vindt evaluatie plaats van het VGRP 2016 – 2020 waarna (volgend jaar) een nieuw Water- en Rioleringsplan wordt opgesteld. Momenteel stelt de gemeente een Klimaatadaptatie Strategie, hoogheemraadschap en andere belanghebbenden op, waarin de ambitie van de gemeente wordt vastgelegd.

Het uitgangspunt is dat we in de komende jaren van de planperiode 2016-2020 geen achterstanden hebben.

1.3 Water

Actuele beleidskaders

- Stedelijk waterplan Capelle aan den IJssel 2010;
- Beheerplan water 2016-2020;
- Integraal projectenboek 2016-2020.

Voor water heeft de gemeente een onderhoudsplicht voor (eigen) oppervlaktewater en de ontvangstplicht voor vrijkomende baggerspecie uit het oppervlaktewater.

Oppervlaktewater

Het inrichten en beheren van oppervlaktewater is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van waterschappen, gemeenten en andere betrokken partijen. Het oppervlaktewater is grotendeels in beheer en onderhoud bij het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK). Een klein gedeelte is in beheer en onderhoud bij de gemeente. Hiervoor is de gemeente onderhoudsplichtig.

Vrijkomende baggerspecie

Wij hebben ontvangstplicht voor – een groot gedeelte van – al de, uit het oppervlaktewater vrijkomende baggerspecie. Dat kan zijn vrijkomend slib, mits verspreidbaar, bij baggeren, bladeren en (drijf)vuil bij blad- en vuilvissen en waterplanten, riet en kroos bij maaien en krozen. Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) is bezig met het opstarten van een nieuwe baggercyclus, waarbij gemeente indien nodig aanhaakt.

Duikers

Voor de transportfunctie van water is het belangrijk dat watergangen met elkaar verbonden zijn. Daar waar water en wegen elkaar kruisen, kan dit door toepassing van bruggen. Wanneer er gebruik wordt gemaakt van dammen, dan moet de verbinding tussen watergangen worden gerealiseerd door duikers. Voor zover het voorzieningen in de openbare ruimte betreft, zijn wij verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en onderhoud van duikers.

De vervanging van duikers gaat gestaag door de komende jaren. Wel blijkt dat het tijdig baggeren en ophalen (rijzen) van duikers de komende jaren meer inspanning zal vergen. In samenspraak met het hoogheemraadschap zal dit onderdeel zijn van het nieuw op te stellen Water en Rioleringsplan 2021 e.v..

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Basis.

Financiële consequenties uit beleidskaders

Het onderhoud van watergangen is opgenomen in de Beheerplannen Water en Rioleringsplan 2016-2020 en het IBOR-projectenboek 2016-2020 opgesteld. Bij de Voor- en Najaarsnota's worden de afwijkingen op de IBOR-projecten 2016-2020 aangegeven.

De evaluatie van het Stedelijk waterplan heeft vorig jaar plaatsgevonden en zal als input dienen voor het nieuw op te stellen Water en Rioleringsplan 2021 e.v..

Het uitgangspunt is dat we in de komende jaren van de planperiode 2016-2020 geen achterstanden hebben.

1.4 Openbaar groen en speelplaatsen

Actuele beleidskaders

- Groenvisie 2011;
- Bomenbeleidsplan 2013;
- Beheerplan groen 2016-2020;
- Integraal projectenboek 2016-2020;
- Speelruimte beleidsplan;
- Beheerplan Speelplaatsen 2016-2020.

Beheerplannen, de herijkte Stedelijke Beheervisie, groenvisie, speelruimtebeleidsplan en bomenbeleidsplan verwoorden de doelstelling en de uitgangspunten van instandhouding van technische, recreatieve, architectonische en ecologische functies die aan het groen en speelruimtes in stedelijke- en landelijke gebieden zijn verbonden. Voor het Schollebos hebben wij een plan opgesteld voor een gezonde ontwikkeling van dit gebied, waarbij de natuurwaarde maar wij ook de recreatieve functie in acht hebben genomen.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Basis voor wonen/centrum en sober voor overig.

Financiële consequenties uit beleidskaders

In 2014-2015 zijn de Beheerplannen 2016-2020 en het IBOR-projectenboek 2016-2020 opgesteld. In het najaar 2015 zijn deze vastgesteld en vanaf 2016 in werking getreden. Nog niet-uitgevoerde projecten 2010-2015 zijn meegenomen in het IBOR-projectenboek 2016-2020.

Bij de Voor- en Najaarsnota's worden de afwijkingen op de IBOR-projecten 2016-2020 aangegeven.

In 2018 hebben we de driejaarlijkse cyclus van Strategisch Boombeheer afgerond door het snoeien van de laan- en straatbomen in de wijken Capelle-West, 's-Gravenland, Fascinatio en Schenkel.

De plantsoenen en grasvelden worden via een onderhoudsbestek conform het, in het beheerplan, vastgestelde onderhoudsniveau onderhouden.

Het uitgangspunt is dat we in de komende jaren van de planperiode 2016-2020 geen achterstanden hebben.

1.5 Openbare verlichting

Actuele beleidskaders

- Herijkte Stedelijke Beheervisie
- Beheerplan openbare verlichting 2016-2020;
- Kadernotitie Openbare Verlichting 2010
- Integraal projectenboek 2016-2020.

Het voldoen van de openbare verlichting aan de normering van de Nederlandse stichting voor verlichtingskunde (NSVV 2001) hebben wij als doel gesteld en opgenomen in de vastgestelde kadernotitie openbare verlichting 2010. Optredende knelpunten lossen we per geval op.

Zoals in de herijkte Stedelijke Beheervisie is aangegeven, is het beleid erop gericht de constructies te beheren en te onderhouden op een zodanige wijze dat de veiligheid van de gebruikers is gewaarborgd. We hebben een beheersysteem aangeschaft waarmee we planmatig beheer uitvoeren. De benodigde inventarisaties zijn verricht. Vanuit deze inventarisaties wordt het planmatig onderhoud, zoals het vervangen van lichtmasten en armaturen aangestuurd c.q. uitgevoerd.

In 2010 hebben wij de kadernota Openbare verlichting vastgesteld. In het beheerplan 2016-2020 hebben wij de stand van zaken van het onderhoud opgenomen. Bij het opstellen van de beheerplannen 2016-2020 is een nieuwe stand van zaken over het onderhoud gegeven.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Sober.

Financiële consequenties uit beleidskaders

In 2014-2015 zijn de Beheerplannen 2016-2020 en het IBOR-projectenboek 2016-2020 opgesteld. In het najaar 2015 zijn deze vastgesteld en vanaf 2016 in werking getreden. Nog niet-uitgevoerde projecten 2010-2015 zijn meegenomen in het IBOR-projectenboek 2016-2020.

Bij de Voor- en Najaarsnota's worden de afwijkingen op de IBOR-projecten 2016-2020 aangegeven.

Het uitgangspunt is dat we in de komende jaren van de planperiode 2016-2020 geen achterstanden hebben.

Er zijn m.b.t. het vervangen van armaturen geen achterstanden meer. Het vervangen van lichtmasten gebeurt uitsluitend in ophoogprojecten wanneer de masten de leeftijd van 30 jaar hebben bereikt of in singuliere projecten als de lichtmasten n.a.v. 3D metingen worden afgekeurd.

1.6 Kunstwerken

Actuele beleidskaders

- Kadernotitie Civiel Technische kunstwerken 2010

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Sober.

Financiële consequenties uit beleidskaders

In 2014-2015 zijn de Beheerplannen 2016-2020 en het IBOR-projectenboek 2016-2020 opgesteld. In het najaar 2015 zijn deze vastgesteld en vanaf 2016 in werking getreden. Nog niet-uitgevoerde projecten 2010-2015 zijn meegenomen in het IBOR-projectenboek 2016-2020.

Bij de Voor- en Najaarsnota's worden de afwijkingen op de IBOR-projecten 2016-2020 aangegeven.

Het uitgangspunt is dat we in de komende jaren van de planperiode 2016-2020 geen achterstanden hebben.

1.7 Verkeersvoorzieningen

Actuele beleidskaders

- Beheerplan Verkeersvoorzieningen 2016 – 2020
- Integraal Projectenboek 2016 – 2020
- Visie Voetgangersoversteekplaatsen 2013

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Basis

Financiële consequenties uit beleidskaders

In 2014-2015 zijn de Beheerplannen 2016-2020 en het IBOR-projectenboek 2016-2020 opgesteld. In het najaar 2015 zijn deze vastgesteld en vanaf 2016 in werking getreden. Nog niet-uitgevoerde projecten 2010-2015 zijn meegenomen in het IBOR-projectenboek 2016-2020. Bij de Voor- en Najaarsnota's worden de afwijkingen op de IBOR-projecten 2016-2020 aangegeven.

Het uitgangspunt is dat we in de komende jaren van de planperiode 2016-2020 geen achterstanden hebben.

1.8 Beeldende kunstwerken

Actuele beleidskaders:

Niet van toepassing.

Doelstelling:

Het onderhouden van gemeentelijke kunstwerken in openbare ruimten.

Gehanteerde kwaliteitsambitie:

Sober.

Beeldende kunstwerken moeten schoon, heel en vrij van graffiti zijn en in hun oorspronkelijke toestand behouden blijven.

Financiële consequenties uit beleidskaders:

Alle uitgaven voor onderhoud komen ten laste van de voorziening Beeldende kunstwerken; er is een vaste jaarlijkse dotatie aan de voorziening begroot.

De onderhoudsuitgaven betreffen:

- Periodieke controle door schoonmaakbedrijf, doordat er een driejarig onderhoudscontract is afgesloten.
- Jaarlijkse controle langs alle gemeentelijke kunstwerken door eigen dienst.

Het uitgangspunt is dat wij in de komende jaren van de planperiode 2016-2020 geen achterstanden hebben.

1.9 Reiniging

Actuele beleidskaders;

- Afvalactieplan 2016-2020
- Integraal projectenboek 2016-2020;

Het beleid is er op gericht om het huisvuil zo effectief mogelijk in te zamelen. Zodat er geen klachten voor de bewoners ontstaan tegen zo laag mogelijke kosten.

Uiteraard is afvalscheiding leidend voor wat de inzameling betreft. Het afvalactieplan is er op gericht dichter naar de doelstellingen te streven die in het Vang programma staan.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Niet van toepassing.

Financiële consequenties uit beleidskaders

Bij de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt dat deze heffingen de kosten voor riool en afvalinzameling voor 100% moeten dekken. Hierbij houden we ons aan de voorschriften van de kostentoerekening met betrekking tot kwijtscheldingen, inningkosten, stelpost BTW als gevolg van het BTW-compensatiefonds en indirecte lasten.

Het uitgangspunt is dat we in de komende jaren van de planperiode 2016-2020 volledig overgestapt zijn naar ondergrondse containers. Daar waar dit niet mogelijk is, zullen bovengrondse 3 haken containers geplaatst worden, zodat er nog maar 1 opnamemiddel voor de inzameling nodig is.

2. Gemeentelijk vastgoed

Inleiding

Het gemeentelijk vastgoed was tot 1 januari 2017 getalsmatig zichtbaar in de volgende beheersproducten, te weten:

- 03.33 (Gemeentelijke accommodaties)
- 10.30 (Bezittingen i.k.v. Actief Grondbeleid)
- 12.24 (Wijkcentra)
- 12.25 (Welzijnaccommodaties)
- 14.02 (Binnen- en buitensportaccommodaties)

Het gemeentelijk vastgoed is met de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) vanaf 2017 ondergebracht in meerdere Programma's en taakvelden, te weten:

- 1. Veiligheid
  - 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 2. Verkeer, vervoer en waterstaat
  - 2.2 Parkeren
- 5. Sport, cultuur en recreatie
  - 5.2 Sportaccommodaties
  - 5.4 Musea
  - 5.5 Cultureel erfgoed
- 6. Sociaal domein
  - 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 7. Volksgezondheid en milieu
  - 7.2 Riolering
- 8. Stadsontwikkeling
  - 8.3 Wonen en bouwen

In het nieuwe BBV ontbreekt een apart programma/taakveld voor het gemeentelijk vastgoed. Vanuit het gegeven dat het gemeentelijk vastgoed zijn eigen beleid(skaders) kent, de financiële middelen in verhouding hoog zijn en beleidsmatig/financiële beïnvloeding mogelijk is, geven we in deze paragraaf inhoudelijk informatie over het gemeentelijk vastgoed weer.

Algemene beleidskaders:

Het beleid met betrekking tot het gemeentelijk vastgoed is vastgelegd in:

- de Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed" (BBV 464890, 8 oktober 2012);
- de Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742, 11 juni 2013).

Vastgoedbeheer algemeen

Uitgangspunt van het gemeentelijke vastgoed is een goede afstemming van de vraag naar en het aanbod van accommodaties, nu en in de nabije toekomst (portfoliomanagement). Daarbij dienen vraag en aanbod aan te sluiten bij de (toekomstige) beleidsopgave welzijn en de ruimtelijke ontwikkeling van de stad.

Daarnaast wordt tegen het einde van de economische levensduur van een pand een afweging gemaakt of het pand behouden moet blijven of moet worden afgestoten, afgezet tegenover het (toekomstig) rendement van het pand.

Doelstelling gemeentelijk vastgoedbeleid

De gemeente heeft vastgoed in bezit en ontwikkelt vastgoed voor haar eigen bedrijfsvoering en ten behoeve van een wenselijke ruimtelijke ontwikkeling. Dit bezit wordt ingezet ter ondersteuning van beleidsdoelen en komt soms voort uit wettelijke verplichtingen en juridische bepalingen. Het bezit voorziet in de vraag naar ruimte in maatschappelijke accommodaties en wordt tegen een kostendekkende huurprijs beschikbaar gesteld aan gebruikers. Het beheer wordt professioneel, efficiënt en doelmatig uitgevoerd. Primair streeft de gemeente naar het hoogst mogelijke maatschappelijk rendement, maar zoekt wel naar een evenwichtig financiële balans voor deze inzet.

Dit doen wij door alle stadia van het vastgoed tijdens haar levensduur te doorlopen, derhalve alle fasen van de vastgoedcyclus

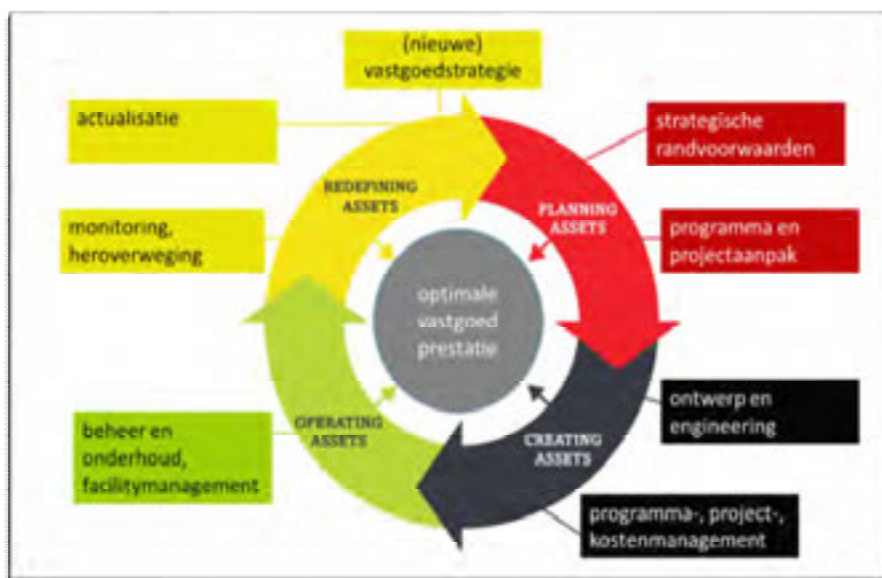
Vastgoedcyclus (Asset Wheel)

De vastgoedcyclus is in het hiernavolgende model weergegeven. In alle fasen van het model staat de optimale prestatie van het vastgoed voorop, dat wil zeggen dat het vastgoed te allen tijden de gewenste bijdrage levert (als secundaire functie) en bijdraagt aan de gedefinieerde bedrijfs- en/of beleidsdoelen van de gemeente (de primaire functies).

Het model gaat uit van de cyclus die het vastgoed normaliter doorloopt en kent vier aansluitende fasen, achtereenvolgens:

- de planningsfase (portfoliomanagement);
- de realisatiefase (portfoliomanagement)
- de gebruiksfase (propertymanagement);
- de evaluatiefase (assetmanagement).

Bij de evaluatiefase wordt een keuze gemaakt tussen aanhouden of afstoten.

Onderhoudsniveau gemeentelijke vastgoed

Tot het voeren van een verantwoord accommodatiebeheer behoort een goed onderhoud van de gebouwen. Om het niveau van onderhoud te objectiveren, wordt om de drie jaar door een extern bureau per object een inventarisatie van het noodzakelijk meerjarig onderhoud opgesteld. Hierbij rekening houdend met de economische levensduur van het gebouw. Voor het onderhoudsniveau wordt uitgegaan van landelijk toegepaste conditieniveaus welke gebaseerd zijn op de Nederlandse Norm 2667 (NEN 2667: conditiemeten waarbij voor bedrijfspanden conditieniveau 2 (goed) wordt gehanteerd, voor monumenten, welzijnsaccommodaties, onderwijshuisvesting en sportaccommodaties niveau 3 (redelijk) en voor strategische objecten, niveau 4 (matig)).

Onderhoudsuitgaven

Voor het uitvoeren van het onderhoud aan het gemeentelijke vastgoed is een voorziening gevormd. Op grond van voornoemde periodieke inventarisatie wordt de hoogte van de jaarlijks aan die voorzieningen te doteren bedragen vastgesteld. In de onderstaande tabel geven we inzicht in de begroting en realisatie van de uitgaven.

Planning onderhoud 2018	Realisatie onderhoud 2018
N 4.802	N 4.414

Er is in 2018 388 minder uitgegeven. Voornaamste oorzaken is de vertraging van de verbouwing van het gemeentehuis.

Er is met het oog op de instandhouding van de panden die vallen onder dit beleidsveld geen achterstallig onderhoud

Indeling vastgoed

In het kader van optimalisatie van het gemeentelijk vastgoed hebben wij in 2012 ons vastgoed geïnventariseerd en hebben we ervoor gekozen om de volgende interne indeling van het vastgoed te hanteren. Door deze indeling te gebruiken ontstaat enerzijds een helder overzicht en anderzijds worden de volgende soorten vastgoed onderscheiden:

- A. Bedrijfshuisvesting;
- B. Beleidsmatig vastgoed;
- C. Beleidsveld onderwijs;
- D. Beleidsveld sport;
- E. Overig.

Binnen deze hoofdindeling hebben wij de objecten verder uitgesplitst naar beleidsveld en functies.

A. Bedrijfshuisvesting

Hieronder valt het vastgoed ten dienste van de gemeentelijke organisatie. Het betreft hier de objecten met de functie gemeentehuis en gemeentewerf

Om de fluctuaties van de onderhoudsuitgaven te beperken werken we met een voorziening onderhoud dat periodiek wordt geactualiseerd. De voeding van de voorziening onderhoud vindt plaats door een structurele storting uit de gemeentebegroting.

*Gehanteerde kwaliteitsambitie
Niveau 2 (goed).*

B. Beleidsmatig vastgoed

Beleidsveld herstructurering

Het betreft hier vijf bedrijfspanden, een garage/opslag en zes woningen die aangekocht zijn in afwachting van herontwikkeling van de grond waarop de panden staan. Wij hebben hier een eigenaar/verhuurderstaak.

Beleidsveld sociale infrastructuur

Wij beheren deze accommodaties vanuit onze functie als eigenaar/huurder/verhuurder. Voor twee wijkcentra verzorgen wij ook het facilitair beheer en gebruiksonderhoud.

C. Beleidsveld onderwijs

Sinds 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor het totale onderhoud aan hun gebouwen (binnen en buitenkant). Hiervoor ontvangen zij direct van het Rijk een vergoeding. Zij kunnen geen beroep meer doen op gemeentelijke middelen.

Wij beheren een multifunctioneel centrum vanuit onze functie als economisch eigenaar/verhuurder. We verzorgen hiervoor ook het facilitair beheer en gebruiksonderhoud.

D. Beleidsveld sport

Met ingang van 1 januari 2010 is het beheer en de exploitatie van alle gemeentelijke sportaccommodaties/gymlokalen ondergebracht in een door de gemeente opgerichte BV Sport, Sportief Capelle genaamd. Wij hebben hier een taak als eigenaar.

Sinds 2005 hebben wij zwembad "De Blinkert" in eigendom. De exploitatie, het beheer en het onderhoud zijn uitbesteed aan een externe marktpartij. Ook hier hebben wij alleen een taak als eigenaar.

E. Overig Vastgoed

Het gaat hier om vastgoed zonder doelstelling en / of geen kernactiviteit voor de gemeente is, bijvoorbeeld een kerktoren.

Vastgoed in cijfers

Grafieken.

In onderstaand grafieken wordt het gemeentelijk vastgoed grafisch in beeld gebracht. Hierbij wordt in principe alleen het vastgoed vanuit de programma's/taakvelden weergegeven. De bedrijfsvoeringpanden zijn Gemeentehuis, Rivierweg 111 en Gemeentewerf, Groenedijk 10.

Totale oppervlakte gemeentelijk vastgoed.

In onderstaande grafiek wordt het aantal m2 bruto oppervlakte weergegeven. De sportparken zijn apart in beeld gebracht om de verhouding van het aantal vastgoed m2 in beeld te brengen.

Leegstand in gemeentelijk vastgoed.

Het gemeentelijk vastgoed heeft in absolute zin een lage leegstand. De oorzaak hiervan ligt in het sinds 2011 ingevoerde beleid vanuit het project optimalisatie van het gemeentelijk vastgoed. Als uitvloeisel hiervan is besloten tot bundelen van activiteiten en het afstoten van de volgende panden:

- Brederoplein 1-11 (gerealiseerd);
- Constantijn Huygensstraat 19 (gerealiseerd);
- Anjerstraat 2/ Freesiastraat 1 (wordt in 2017 gerealiseerd);
- Damsterdiep 54-58 (wordt in 2018 gerealiseerd).

Hier tegenover staat dat in 2017 vastgoed is aangekocht of in eigendom is gekregen om ontwikkeling van de grond/gebied mogelijk te maken, te weten:

- Bermweg 73/73a/75,
- Hoofdweg 7/7a/7b,
- Kanaalweg 52a

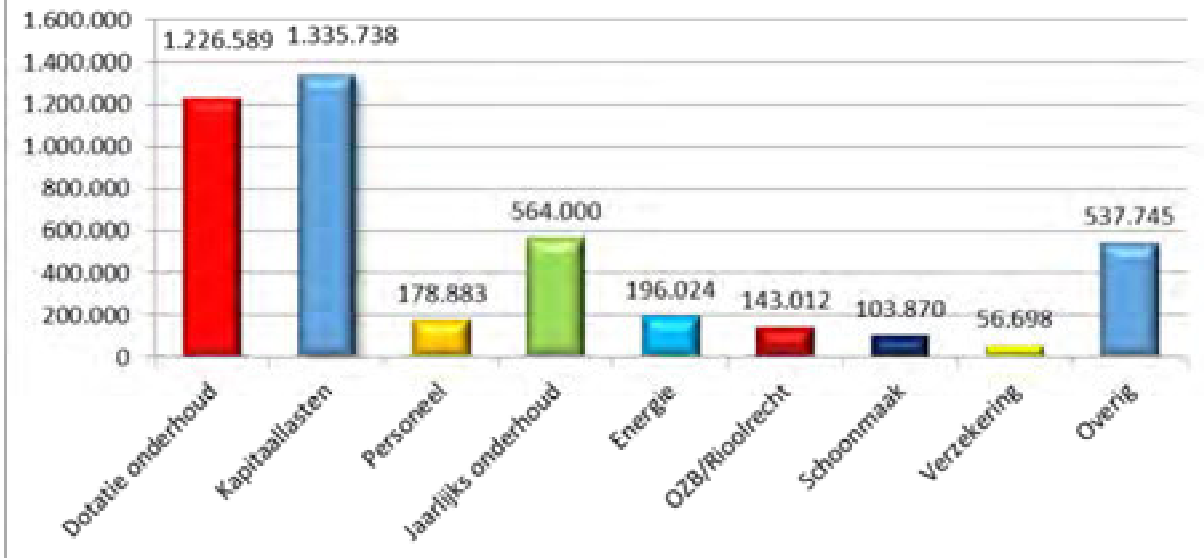
Dit vastgoed staat gelet op de korte instandhoudingstermijn leeg of wordt via leegstandsbeheer (anti-kraak).

Lasten vastgoed

In deze grafiek wordt van de totale lasten (N 4.715) de grootste kostenposten in beeld gebracht. De kostenpost personeel betreft de personeelskosten die werkzaam zijn in het gemeentelijk vastgoed (bijvoorbeeld beheerders van wijkcentra) en in financiële zin direct drukken op het gemeentelijk vastgoed.

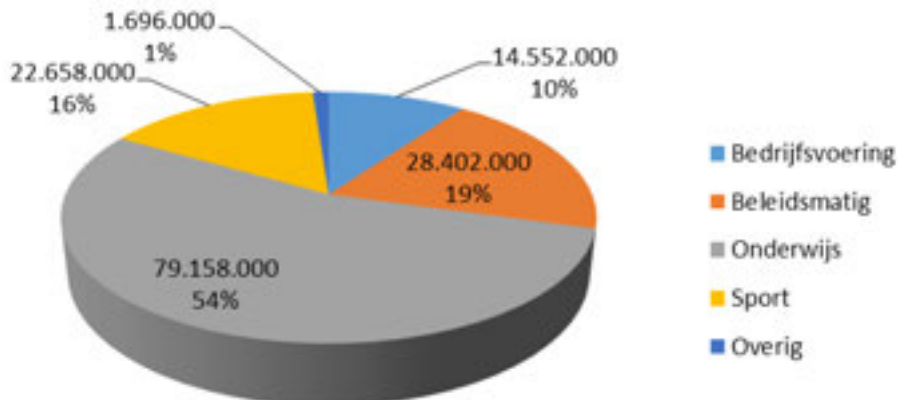
Lasten

Waarde Vastgoed

Om een beeld te krijgen van de waarde van het gemeentelijk vastgoed, inclusief sportvelden, wordt de WOZ waarde gehanteerd. De totale waarde bedraagt 155 miljoen euro, waarvan de meeste waarde in onderwijsgebouwen zit.

WOZ waarde 2018

Wat is in 2018 afgerond?

Fietsenstalling Capelle Centrum

Dit jaar is de beheerde fietsenstalling aan de Oostzijde van het metrostation Capelle Centrum geopend. De fietsenstalling heeft plaats voor 350 bewaakte plekken voor fietsen. Ook biedt het een laadplek voor E-bikes.

Uitbreiding onderwijshuisvesting en Huis van de Wijk

Aan de Fascinatio Boulevard zijn door projectontwikkelaar ProHuis bedrijfsunits gebouwd. Om het tekort aan goede onderwijskundige ruimten in de wijk Fascinatio op te lossen, is besloten om 12 units te huren en deze tegelijkertijd via een overeenkomst in gebruik te geven aan het schoolbestuur Stichting PCPO. De Stichting heeft er voor gezorgd dat de units geschikt zijn gemaakt voor basisonderwijs en kinderopvang. Daarnaast zijn door de Stichting Welzijn Capelle 2 units gehuurd voor een nieuw Huis van de Wijk in de wijk Fascinatio.

Zwembad-sporthal combinatie Pelikaanweg

Na vaststelling van het Definitief Ontwerp (DO) is op 5 september 2018 een marktpartij (De Vries & Verburg) gecontracteerd voor de realisatie van de zwembad/sporthalcombinatie. In februari 2019 is de eerste paal de grond ingegaan. De nieuwe accommodatie wordt medio 2020 wordt opgeleverd.

Portefeuillestrategie

In de periode 2011- 2013 is een bestuurlijk traject doorlopen om te komen tot een passende vastgoedportefeuille. Er zijn destijds diverse spelregels vastgesteld en er is een professionaliseringslag gemaakt binnen de portefeuille en binnen de organisatie. De wens is om deze spelregels te herijken en wederom de prestaties van de vastgoedportefeuille te meten. Hiervoor wordt een bestuurlijk document uitgewerkt een zogenoemd Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV), die in het 2e kwartaal 2019 ter informatie naar u wordt toegezonden.

Het genoemde MPV betreft een inhoudelijk document dat richting geeft aan de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Het herijken van de spelregels en het toekomstperspectief geeft eveneens aanknopingspunten voor vervolgstappen binnen de vastgoedorganisatie. Vervolgstappen gebaseerd op de volgende elementen:

- a) accountmanagement;
- b) verduurzaming vastgoedportefeuille;
- c) contractmanagement & risicomanagement
- d) verder outsourcen van dagelijks beheer

Verbouwing Bibliotheek Capelle Centrum

In 2018 is de verbouwde centrumvestiging van Bibliotheek aan den IJssel opengegaan. Het pand aan het Stadsplein wordt gedeeld met een horecapartij Brownies Downies, Rabobank, Anytime Fitness, de Kunsttuilen en de stichting Taalcoaching Capelle.

Sloop diverse gebouwen Kanaalweg

Met het vaststellen van de gebiedsvisie 'Landelijk Capelle' is besloten om de gebouwen van de gemeente aan de Kanaalweg en de Bermweg 73-75 te herontwikkelen. De gebouwen worden daarom gesloopt. De aanbestedingsprocedure voor de woningen aan de Kanaalweg 44 t/m 50 is afgerond en de panden zullen in het 1e kwartaal 2019 gesloopt zijn.

Nieuwe panden

Om gebiedsontwikkeling Oeverrijk en Meeuwensingel mogelijk te maken zijn in 2018 de panden Kanaalweg 57-59 en Meeuwensingel 107 (sportschool Slingerland) aangekocht.

1. Overzicht kapitaalgoederen

Kapitaalgoed	Onderdeel	Begroting 2018	Jaarver-slag 2018		Gehanteerde kwaliteitsambitie	Eventuele toelichting
Deel 1 Openbare ruimte						
Wegen	Verharding	3.002.000	3.002.000	m2	Sober	
Openbare verlichting	Masten	15.068	15.087	stuks	Sober	
	Armaturen	17.699	17.675	stuks		
Civieltechnische Kunstwerken	Bruggen	241	240	stuks	sober	
	Visplaatsen	38	41	stuks		
	Geluidkerende constructies	4.290	4.244	m1		
	Grondkerende constructies	8.118	8.118	m1		
	Tunnels & viaducten	20	19	stuks		
	Portalen	9	8	stuks		
	Trappen	1	3	stuks		
	Verkeersvoorzieningen	Borden	9.400	9.500	stuks	basis
Verkeersregelinstallaties		28	28	stuks		
Belijning		546	546	km		
Slagbomen + beheercentral Frogbaan		6+1	6+1	stuks		
Straatnaamborden en -verwijzingsborden		2.940	3.000	stuks		
Gemeentelijke buurt- en objectbewegwijzeringsborden		297	300	stuks		
ANWB-masten met wegwijzers		185	185	stuks		
Groen	Oppervlakte	2.920.000	2.920.000	m2	Wonen/centrum: basis - Overig: sober	
	aantal bomen	26.000	26.000	stuks		
Speelplaatsen	Plekken inclusief trapvelden	222	222	stuks	Basis	
	Toestellen	598	693	stuks		Speelplaatsen worden anders ingericht, cf. beleid, hierdoor meer toestellen (voor alle leeftijden).
Beeldende kunstwerken	Trapvelden	54	54	stuks		
	Gemeentelijk eigendom	59	59	objecten		
	Particulier eigendom	8	8	objecten		
Water	Oppervlak oppervlaktewater	151	151	ha	Basis	
	Hiervan in beheer en onderhoud bij HHSK	145,5	145,5	ha		
	Hiervan in beheer en onderhoud bij ons	5,5	5,5	ha		

Kapitaalgoed	Onderdeel	Begroting 2018	Jaarver-slag 2018		Gehanteerde kwaliteitsambitie	Eventuele toelichting
	Duikers	576	576	stuks		
Gemeentelijke gronden	Verhuurde gronden, inclusief uitgifte in (erf)pacht	434.354		m2	niet van toepassing	
Riolering	lengte rioolstelsel	276	276	km	Hoog	
	lengte drainageafvoerleidingen	112	112	km		
	lengte persleidingen hoofd- en subgemalen	50,7	50,7	km		
	lengte persleidingen drukriolering	8,8	8,8	km		
	inspectieputten	8.000	8.000	stuks		
	kolken	28.500	28.500	stuks		
	lijngoten	2.000	2.000	stuks		
	gemalen	75	75	stuks		
	drukrioolunits	168	168	stuks		
	meetnet van peilbuizen	380	380	stuks		
	regenmeters	6	6	stuks		
	overstortmeter	27	27	stuks		
	regulier meetnet van peilbuizen	226	226	stuks		
	drainagepompen (bemalen drainage)	11	11	stuks		
	huisaansluitingen	32.460	32.460	stuks		Toename door Couwenhoek, Fazantstraat en Rubenssingel.
Reiniging	Ondergrondse containers	960		stuks	basis	
	Bovengrondse containers	660		stuks		
Deel 2 Vastgoed						
Buitenruimte:		10	10	m2	Niveau 3 (redelijk)	
Openbare toiletcabine in het stadshart		1	1	object		
Cultuur:		5.342	5.342	m2	Niveau 2 (goed)	
Muziekonderwijs en theater		2	2	objecten		
Grondexploitatie:		60	60	m2	Niveau 3 (redelijk)	
Accommodatie op een volkstuincomplex		1	1	object		
Herstructurering:		6.108	7.067	m2	Niveau 4 (matig)	Aankoop Kanaalweg 57-59 en Meeuwensingel 107
Bedrijfspannen		8	10	object		Idem
Woningen		4	6	object		Idem
Milieu (huishoudelijk)		38	38	m2	Niveau 2 (goed)	

Kapitaalgoed	Onderdeel	Begroting 2018	Jaarver-slag 2018		Gehanteerde kwaliteitsambitie	Eventuele toelichting
afval:						
Afvalbrengrstation		1	1	object		
Monumenten:		65	65	m2	Niveau 3 (redelijk)	
Rijksmonumenten, te weten:		2	2	objecten		
Dief- en duifhuisje aan de Rozenburcht én Kerktoren						
Riolering:		989	989	m2		
Rioolgemalen		9	9	objecten		
Sociale infrastructuur:		12.602	12.602	m2	Niveau 3 (redelijk)	
Expositieruimte		1	1	object		
Jongerenvoorziening		2	2	objecten		
Kinderopvang		5	5	objecten		
Verenigingsgebouwen (verzamelobject)		4	4	objecten		
Wijkcentra (verzamelobject)		4	4	objecten		
Multifunctioneel centrum		1	1	object		
Bedrijfspanen		3	3	objecten		
Kinderboerderij		1	1	object		
Veiligheidsregio:		3.291	3.291	m2	Niveau 3 (redelijk)	
Brandweerkazerne		1	1	object		
Verkeer en vervoer:		36	36	m2	Niveau 3 (redelijk)	
Fietsenstallingen (Capelle Centraal / De Terp)		2	2	objecten		
Bedrijfshuisvesting:		13.994	13.994	m2	Niveau 2 (goed)	
Gemeentehuis en gemeentewerf		2	2	objecten		
Onderwijshuisvesting:		69.640	69.640	m2		
Schoolgebouwen (incl.2 mulifunctionele centra)		33	33	objecten	Niveau 3 (redelijk)	
Basisonderwijs		43.768	43.768	m2		
Voortgezet onderwijs		25.872	25.872	m2		
Sportaccommodatie:		26.454	26.454	m2	Niveau 3 (redelijk)	
Douches/kleedkamers		6	6			
Gymnastieklokalen		13	13			

Kapitaalgoed	Onderdeel	Begroting 2018	Jaarver-slag 2018		Gehanteerde kwaliteitsambitie	Eventuele toelichting
Sporthallen		3	3			
Sportzaal (+ 1 kantine)		1	1			
Verenigingsgebouwen		8	8			
Sportparken		449.693	288.792	m2	Niveau 3 (redelijk)	Oppervlakte sportvelden Verenigingen niet meer meegeteld bij totale oppervlakte Sportpark.
		4	4	objecten		
Zwembad		0	1.834	m2	Niveau 3 (redelijk)	Zwembad De Blinkert wordt nog gebruikt, bij Begroting 2018 was de prognose van niet
		0	0	object		
Sporthal- zwembad combinatie		5.736	0	m2		Zwembad Palikaanweg nog niet gereed (2020)
		1	1			
Garages en kantoorpand		2.279	2.279	m2	Niveau 4 (matig)	
		4	4	objecten		

C. Financiering

Het beleid van financieren van ons is gericht op:

- Het voorzien in de financieringsbehoefte van ons op korte en lange termijn;
- Het uitvoeren van de treasuryfunctie. Taken hiervan zijn het besturen en bewaken van de inkomende en uitgaande geldstromen, het beheersen van de daaraan verbonden kosten (tarifiering), het minimaliseren van de daaraan verbonden risico (renterisico) en het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten (in beperkte vorm in verband met het Schatkistbankieren);
- Het verstrekken van leningen of garanties uit hoofde van de “publieke taak” uitsluitend aan door de Gemeenteraad goedgekeurde derde partijen en in lijn met onze Verordening garantstellingen 2016.

Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte wordt voor een belangrijk deel bepaald door:

- De leningenportefeuille;
- De reserves en voorzieningen;
- De renteontwikkeling;
- Investerings (kredieten);
- Grondexploitaties.

Leningen O/G (Opgenomen geldleningen)

De gemeentelijke leningenportefeuille bestaat aan het eind van 2018 uit 12 leningen met een totaalbedrag van ruim € 85 miljoen.

Leningen O/G	Mutaties x € 1.000	X € 1.000,-
Stand per 1-1-2018		38.871
Reguliere aflossingen	-8.592	
Vervroegde aflossingen	0	
Nieuwe leningen	55.000	
Stand per 31-12-2018		85.279

In het eerste kwartaal is er één gemeentelijke lening aangetrokken van 10.000. Medio 2018 een van 15.000. Aan het einde van het vierde kwartaal is er een lening aangetrokken van 30.000. De reguliere aflossingen zijn conform de prognose. In de Paragraaf Financiering van de Begroting 2018 is aangegeven dat de financieringsbehoefte 38.000 miljoen zou zijn. Met de aangetrokken lening van 30.000 in december is er een voorschot genomen op het aflossen van een lening van 10.000 in januari 2019. Tevens was er meer geld nodig om de grote uitgaven in december en januari te laten plaatsvinden.

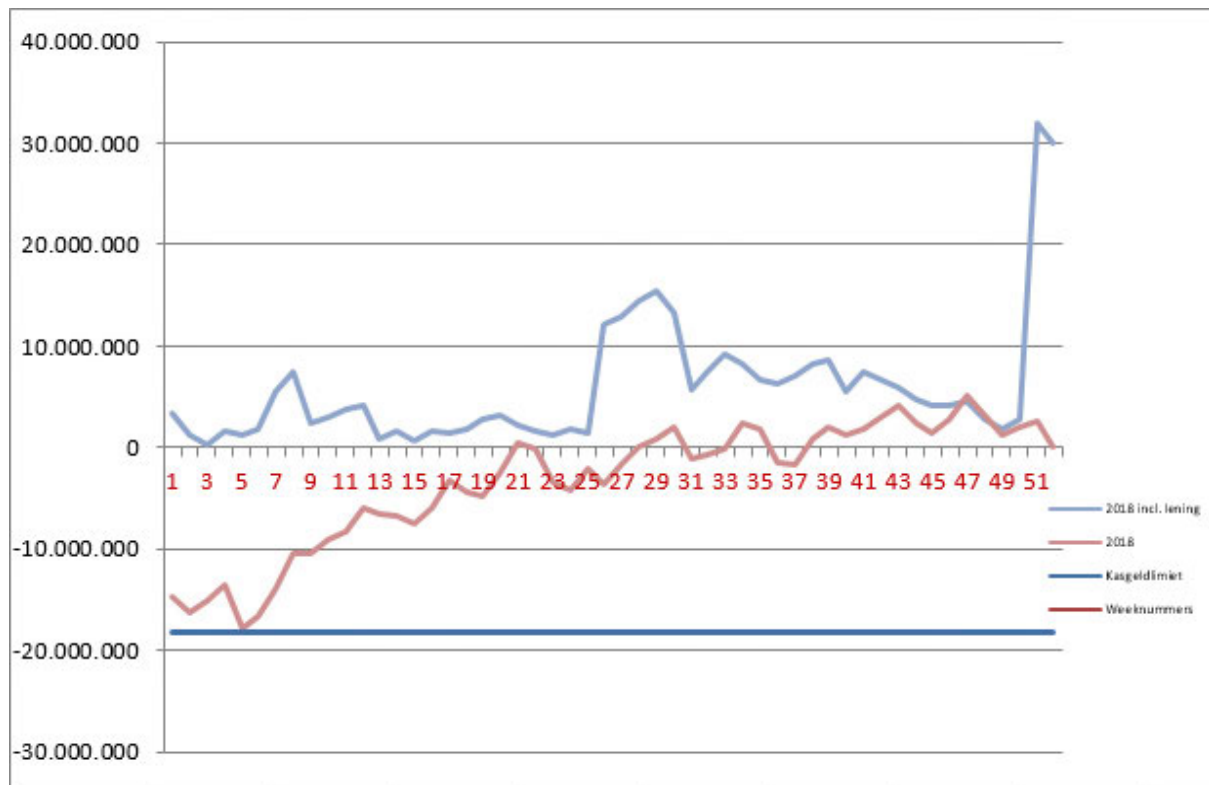
Leningen U/G (Uitgezette geldleningen)

Leningen U/G	Mutaties x € 1.000	€ X 1.000
Stand per 1-1-2018 Niet-toegestane instellingen		534
Reguliere aflossingen	-18	
Extra aflossingen	-90	
Nieuwe leningen	250*	
Totale Stand per 31-12-2018 Niet-toegestane instellingen		676

De reguliere aflossingen zijn conform de prognose. De nieuwe leningen betreft de lening van PCPO, afgesloten medio 2018.

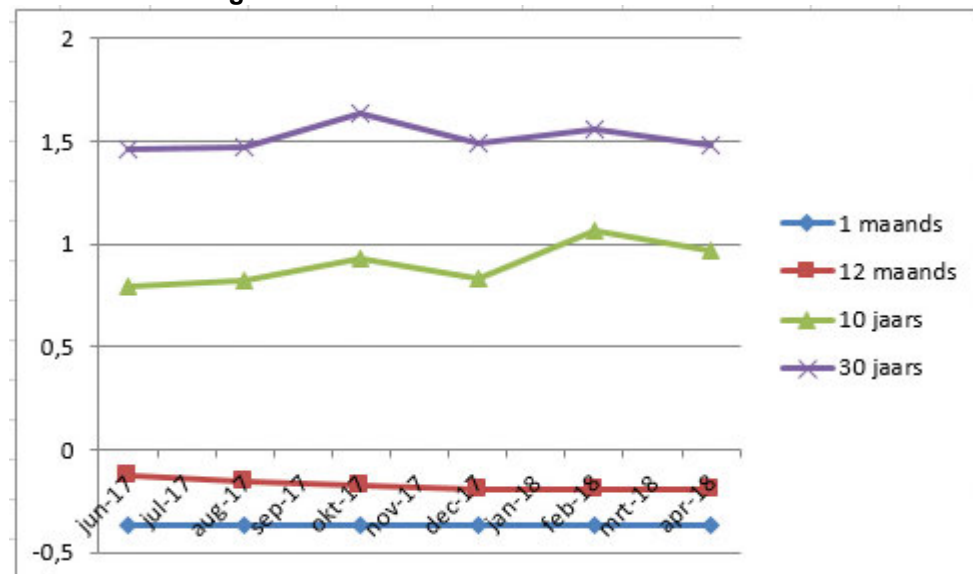
Financieringsbeleid

Verloop liquiditeit 2018

Wij hebben een groot deel van het jaar een liquiditeitstekort. Daarom hebben we gedurende heel 2018 kasgeldleningen aangetrokken met wisselende looptijden van een week tot drie maanden. Allen tegen een negatieve rente. De kasgeldleningen betreffen geldleningen die zijn afgesloten bij diverse financiële instellingen en/of banken. Zoals eerder aangegeven hebben wij in december een lening van 30.000 aangetrokken wat de piek in de grafiek verklaart.

Renteontwikkeling

Bovenstaand treft u een overzicht aan van de ontwikkeling van de rente met een aantal looptijden. Dit overzicht is gebaseerd op cijfers van de Rabobank. De korte rente (< 1 jaar) heeft als uitgangspunt het Euribor en de lange rente (> 1 jaar) is gebaseerd op swaptarieven. Onze tarieven worden verhoogd met een liquiditeitsopslag.

Bij de Begroting 2018 was de verwachting dat zowel de korte als de lange rente in de loop van het jaar licht zou stijgen. In werkelijkheid bleef rente ongeveer gelijk in de loop van 2018. Alleen de 10-jaars- en 30-jaars Swap schommelden gedurende 2018.

Risicobeheer

Korte termijn financiering

Wij maken veelvuldig gebruik van intermediairs (moneybrokers). Daarnaast maken wij gebruik van de diensten van een tweetal bankinstellingen, te weten de ING en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Bij beide instellingen hebben wij een kredietfaciliteit in rekening-courant. Omdat kredietfaciliteiten relatief duur zijn, worden deze alleen gebruikt als veiligheidsbuffer voor onverwachte en/of spoedeisende uitgaven.

Leningen aan niet-toegestane instellingen

Op de leningen verstrekt aan niet-toegestane instellingen lopen wij wel enig risico. Het risico op deze leningen is moeilijk te kwantificeren. De diverse instellingen hebben in 2018 zonder problemen aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Leningen niet toegestane instellingen	Per 31-12-2018 x € 1.000	Restant Looptijd
CVV Zwervers (kleedkamers)	50	16 jaar
BLICK (voorheen OPOCK) (Fascinatio-gedeeltelijk)	9	2 jaar
TCC (investerings accommodatie)	367*	18 jaar
Stichting PCPO	250	20 jaar
Totaal	676	

*TCC heeft in 2018 een bedrag van 90 extra afgelost.

Lange termijn financiering

Om de risico's van de lange termijn financiering in te perken, is in de wet Fido gesteld dat de renterisiconorm niet overschreden mag worden. Daarnaast zijn er regels rondom de kasgeldlimiet opgenomen. Hierin is onder andere bepaald dat er na een overschrijding van meer dan twee kwartalen er een herstelplan ingediend moet worden bij de provincie.

Bij de berekening van de renterisiconorm gaat het om renterisicobeheer. Wij willen de invloed van (externe) rentewijzigingen op de resultaten van ons zoveel mogelijk beperken. Wanneer er een financieringsbehoefte ontstaat, zal rekening gehouden moeten worden met de renterisiconorm. Deze heeft als doel om het toekomstige renterisico te beperken door aflossingen in de tijd te spreiden. Het renterisicobedrag wordt berekend door een vastgesteld percentage van 20% (voor gemeenten) van het totale begrotingstotaal te nemen. Het totaal aan aflossingen en renteherzieningen mag niet groter zijn dan het renterisicobedrag. Het renterisico kan worden gestuurd door bij het aantrekken van nieuwe langlopende financieringsmiddelen rekening te houden met de vervaldata en renteherzieningen van de bestaande schuld. In 2018 zijn wij binnen de renterisiconorm gebleven.

Berekening renterisiconorm	
Begrotingstotaal (primitieve begroting)	210.771
Percentage regeling (*)	20%
Renterisiconorm, in bedrag	42.154
Berekening renterisico	
Renteherzieningen (**)	0
Aflossingen (***)	8.592
Renterisico	8.592
Toets aan renterisiconorm	
Renterisiconorm, in bedrag	42.154
Renterisico	8.592
Ruimte (+) / overschrijding (-)	33.562

- (*) Percentage conform Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo)
- (**) Alleen voor OG-leningen; slechts bij doorverstrekking te salderen met UG-leningen.
- (***) Alleen m.b.t. OG-leningen.

Kasgeldlimiet

	Omschrijving	1e kwartaal 2018	2e kwartaal 2018	3e kwartaal 2018	4e kwartaal 2018
Toegestaan	toegestane limiet in %	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
	begrotingstotaal (lasten primitieve begroting)	€ 210.771.000	€ 210.771.000	€ 210.771.000	€ 210.771.000
Omvang werkelijk	Omvang vlottend schuld (<i>gemiddelde 1e dag vd maand</i>)	€ 23.333.333	€ 19.733.333	€ 15.000.000	€ 15.000.000
	Omvang vlottende middelen (<i>gemiddeld 1e dag vd maand</i>)	€ 3.834.744	€ 690.949	€ 7.687.095	€ 3.815.040
	Saldo vlottende schuld	€ 19.498.589	€ 19.042.385	€ 7.312.905	€ 11.184.960
Toets	toegestane limiet (8,5 % t.o.v. begrotingstotaal)	€ 17.915.535	€ 17.915.535	€ 17.915.535	€ 17.915.535
	ruimte	€ - 1.583.054	€ - 1.126.850	€ 10.602.630	€ 6.730.575
	werkelijke % t.o.v. begrotingstotaal	9,25%	9,03%	3,47%	5,31%

Voor 2018 is de kasgeldlimiet vastgesteld op bijna € 18 miljoen. Dit betekent dat gemiddeld per kwartaal niet meer dan € 18 miljoen kort mag worden gefinancierd. Het gemiddelde wordt berekend door te kijken naar de stand van de vlottende schuld en de vlottende middelen per de 1^e van iedere maand. Het gemiddelde van deze momentopnames bepaald of wij voldoen aan de toegestane kasgeldlimiet. In 2018 zijn de eerste twee kwartalen overschreden conform afspraak in het Treasuryjaarplan 2018. Medio 2018 is daarom een langlopende lening (> 1 jaar) aangetrokken, zodat wij vanaf 1 juli 2018 weer binnen de kasgeldlimiet kwamen.

Schema rentoerekening Jaarrekening 2018	2018
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	-421
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	46
<i>Saldo rentelasten en rentebaten</i>	-375
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	12
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
<i>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</i>	-363
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
<i>Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente</i>	-363
De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	436

Gewaarborgde geldleningen(garantstellingen)

Onderstaande staat geeft een overzicht weer van de gewaarborgde geldleningen gecumuleerd op geldnemer:

Geldnemer	Stand per 31-12-2017 x € 1.000	Stand per 31-12-2018 x € 1.000
Verpleeghuis Rijckehove	862	824
St. IJsselland Ziekenhuis	10.097	9.302
VV Capelle	35	25
St. Woonzorg Nederland	8.768	8.768
Stichting Havensteder	275.899	328.296
Rijksmonument Dorpsstraat 164	2.157	2.124
Vestia Groep	10.500	10.500
<i>Totaal</i>	<i>308.318</i>	<i>359.839</i>

Indien één van deze woningcorporaties niet aan hun betalingsverplichtingen kan voldoen, lopen wij een renterisico in de vorm van het verstrekken van een renteloze lening aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw(WSW). Echter, voor het beroep doen op het verstrekken van de renteloze lening, zal eerst aanspraak worden gemaakt op de borgstelling van het WSW en de obligoverplichting bij de overige corporaties in Nederland(tertiaire achtervang). Het eventueel resterend gedeelte wordt verdeeld onder de schadegemeenten en alle gemeenten. Het WSW zal in zo'n geval het onderliggend bezit ten gelde maken wat veelal veel hoger is dan de hoogte van de geborgde leningen. Tot op heden is het nooit voorgekomen dat gemeenten renteloze leningen hebben moeten verstrekken aan het WSW.

Voor de overige leningen met garantie staan wij rechtstreeks borg. Als zij niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen dan zijn wij direct verantwoordelijk(primaire achtervang). De stichting Havensteder heeft ook haar leningenportefeuille(derivaten) geherstructureerd. Ze heeft aangegeven dat negen leningen gereduceerd zullen worden tot zeven leningen. Daarnaast heeft ze aangegeven dat er een extra financieringsbehoefte ontstaat waarbij wordt gevraagd of wij ook garant willen staan. Dit voorstel is door de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw(WSW) en de Autoriteit woningcorporaties(Aw) goedgekeurd. Wij hebben hiermee ingestemd. Een deel van de leningen zijn al in 2017 geherstructureerd. De overige in 2018. Dit betrof vijf leningen. Een van die leningen betreft extra financieringsbehoefte. Van een van de vijf leningen, vindt de ingangsdatum in 2020 plaats.

Ontwikkelingen 2018 Korte termijnfinanciering

Gedurende 2018 is er met kort geld gefinancierd. Dit varieerde tussen 15.000 en 25.000. Met de toegestane kasgeldlimiet is rekening gehouden. Door de negatieve rentes was dit zeer gunstig voor ons.

Lange termijnfinanciering

In 2018 zijn er drie leningen aangetrokken met een totaal bedrag van 55.000. In het 1^e kwartaal is er een lening van 10.000 aangetrokken voor 1 jaar en een dag. In juni een lening van 15.000 voor 1 jaar en 5 maanden. Eind 4^e kwartaal is een lening van 30.000 aangetrokken voor ook 1 jaar en 3 maanden. Er is bewust niet gekozen voor een financiering met langere looptijd in verband met de beoogde uitkering van de verkoop van de aandelen Eneco. De verwachting is dat dit in het 1e kwartaal van 2020 zal plaatsvinden.

Liquiditeitsprognose

In 2018 is de liquiditeitsprognose drie keer geactualiseerd en één keer geanalyseerd. De actualisaties hebben plaatsgevonden bij de Voorjaarsnota 2018, de Begroting 2019 en de Najaarsnota 2018.

Leningen niet-toegestane instellingen

Tennisclub Capelle heeft in 2018 een extra aflossing van 90 gedaan.

Medio 2018 is een lening van 250 verstrekt aan de Stichting PCPO. Deze lening heeft een looptijd van 20 jaar.

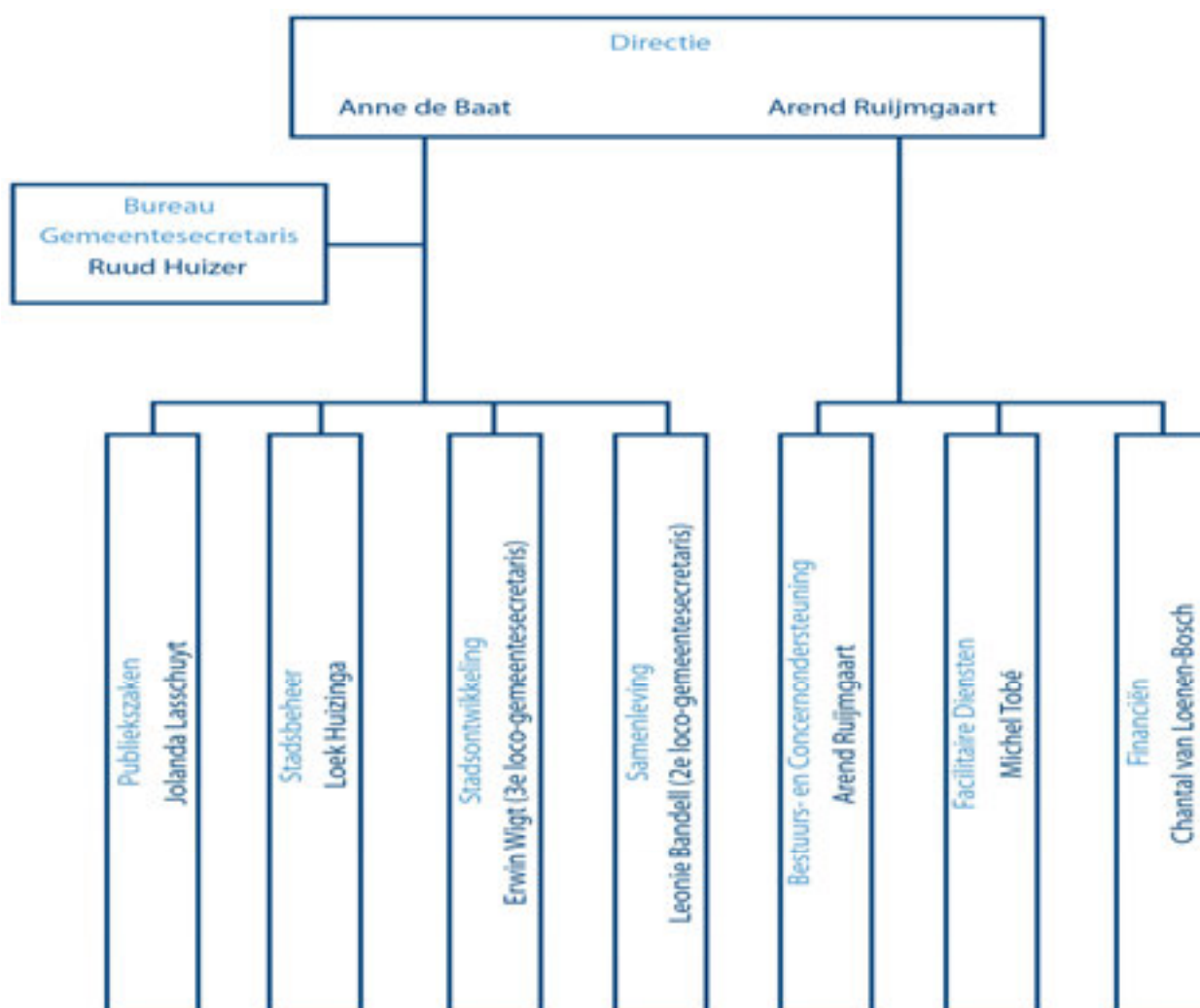
D. Paragraaf Bedrijfsvoering

1. Inleiding

De Capellenaar verwacht dat de gemeente de haar toevertrouwde middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteedt en dat de gemeente transparant is. Een betrouwbare partner voor de burgers en ondernemers. Voorwaarde hiervoor is een goede bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering (afgemeten aan prestaties en resultaten) is een belangrijke factor voor het imago van de gemeente en staat daarom hoog op onze agenda. De bedrijfsvoeringparagraaf gaat in op onze beleidvoornemens voor de bedrijfsvoering gericht op het uitvoeren van de programma's in de programmabegroting.

2. Organisatie

2.1 Organigram

2.2 Organisatiestructuur

De organisatie is opgebouwd volgens het directie-afdelingenmodel. De directie is eindverantwoordelijk voor het functioneren van de organisatie en beschikt over een ruim mandaat om te beslissen over de bedrijfsvoering. De organisatie telt zeven afdelingen. De afdelingshoofden beheren de middelen die nodig zijn om hun afdelingsplanningen te realiseren, zijn leidend in de beleidsvorming voor wat betreft de producten van hun afdelingen en zijn de eerste adviseur van de portefeuillehouder. Afdelingshoofden zijn integraal verantwoordelijk voor de behaalde resultaten en leggen op een transparante wijze verantwoording af. De directie ondersteunt de afdelingshoofden in hun rol, stimuleert samenwerking tussen afdelingen, bewaakt de verdeling van schaarse middelen over de afdelingen en stuurt op kwaliteit, tijdigheid en consistentie van besluitvorming.

2.3 Missie en Dienstverleningsconcept

Ambitie

In 2018 hebben we onze ambitie geformuleerd. Deze is ook terug te vinden op www.ambitiecapelle.nl De volledige tekst van onze ambitie is als volgt:

Samen het verschil maken in Capelle. De technologische en maatschappelijke ontwikkelingen gaan snel. Ze zijn van grote invloed in en op het samenleven in onze stad. Zorgen voor een duurzame ontwikkeling van de stad vinden we belangrijk.

Net zoals onze maatschappelijke taak zó vormgeven dat iedere Capellenaar mee kan doen. We anticiperen op wat er op ons afkomt. **Lef en daadkracht onderscheiden ons.** We zijn betrokken, nieuwsgierig en doen ons werk met passie. Vertrouwen staat bij ons centraal en er is alle ruimte om ons werk op een creatieve en experimentele wijze aan te pakken.

We luisteren actief en zijn in gesprek met Capellenaren. We schakelen tussen verschillende rollen. In deze netwerksamenleving is onze rol steeds vaker die van bemiddelaar, waarbij we faciliteren en oog houden voor het brede maatschappelijk belang. Indien nodig treden we sturend op of stellen we kaders. **Dit vraagt een transparante en integere organisatie die ideeën en initiatieven aanmoedigt.**

De wereld wordt steeds digitaler en een groot deel van de Capellenaren doet alles online. Wij waken ervoor om mensen uit te sluiten. **Wij zijn bereikbaar voor alle Capellenaren** en voor mensen die hier werken, ondernemen of recreëren. Dit doen we door passende en vernieuwende dienstverlening waarbij altijd oog is voor de menselijke maat.

Wij zijn een duurzame organisatie. Met onze partners geven wij antwoord op complexe vraagstukken rond energie en klimaat. Vanuit onze voorbeeldrol en verantwoordelijkheid maken we doordachte keuzes.

We zijn een aantrekkelijke werkgever met inspirerend leiderschap. We worden gemotiveerd om op dié plek en tijd te werken waar we het beste uit onszelf halen en geven ook vanuit die denkwijze invulling aan ons werk. **Vakmanschap en de drive te blijven ontwikkelen kenmerken ons.** Talenten worden gezien en ingezet.

Deze uitdagingen en ambities vragen om een wendbare organisatie. **Bij ons is de basis op orde en staat innovatie voorop.** Onze apparatuur en systemen voldoen aan de eisen van vandaag en morgen. We zijn intern verbonden en hebben een organisatiestructuur die dit ondersteunt.

Samenwerken vinden we vanzelfsprekend. We delen kennis en helpen elkaar. We handelen vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid, waarbij afspraak afspraak is. Dit vraagt flexibiliteit en professionaliteit.

In Capelle gaan wij samen in vertrouwen op weg!

2.4 Digitale volwassenheid

Gemeenten maken deel uit van een sterk veranderende samenleving, waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een van de belangrijkste ontwikkelingen is. Doelstellingen in dit verband zijn een betere dienstverlening en administratieve lastenverlichting voor burgers, bedrijven en instellingen. De "Digitale Agenda 2020" ondersteunt, ontzorgt en versterkt gemeenten hierbij. De voortgang van de implementatie van de doelstellingen zoals beschreven in de Digitale Agenda in alle gemeenten wordt voortdurend gevolgd. Uit de meest recente gegevens blijkt dat Capelle aan den IJssel 79,1 % scoort op het gebied van digitale volwassenheid van producten voor inwoners en 70,1% voor producten voor ondernemers. Landelijk gezien liggen deze percentages op respectievelijk 72,9% en 58,4%. Andere gemeenten met een vergelijkbaar aantal inwoners scoren 77,4% en 63,4%. Capelle aan den IJssel ligt dus op koers voor wat betreft de realisatie van de gezamenlijke (digitale) ambities voor 2020.

2.5 Responsieve organisatie

De gemeentelijke organisatie is niet statisch. Impulsen voor verandering komen uit vele bronnen. Uit veranderende wet- en regelgeving, uit de meningen van inwoners van de stad die deels systematisch wordt verzameld in de vorm van bijvoorbeeld enquêtes en klantenpanels en een systematische vergelijking met de beste praktijkvoorbeelden uit andere organisaties (benchmark). Capelle aan den IJssel doet dan ook mee met diverse benchmarkonderzoeken. Ook is het tweejaarlijkse onderzoek naar de meningen van onze medewerkers een belangrijke informatiebron over het reilen en zeilen van de

organisatie. Daaruit halen wij suggesties hoe wij beter kunnen werken en hoe wij een aantrekkelijke werkgever kunnen blijven.

2.6 Flexibele organisatie en GR IJsselgemeenten

Een gemeente die responsief wil zijn en snel wil inspelen op nieuwe ontwikkelingen moet investeren in een flexibele organisatiestructuur en bedrijfscultuur. Een belangrijk speerpunt voor ons is in dit verband de samenwerking met buurgemeenten. Deze heeft vorm gekregen in de gemeenschappelijke regeling (GR) IJsselgemeenten. Doelstelling van deze samenwerking is het bereiken van gezamenlijke synergievoordelen in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency van gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering. In de afgelopen periode is verkend of onderdelen van de bedrijfsvoering konden worden opgenomen in GR IJsselgemeenten. Inmiddels is er na verkenning een (principe)besluit genomen om van verdere uitbreiding van GR IJsselgemeenten af te zien.

Specificatie kosten bedrijfsvoeringbudget 2018

Specificatie kosten bedrijfsvoering	begroting 2018	wijz. 2018	begroting 2018 na wijz.	realisatie 2018	verschil 2018	realisatie 2018 taakveld 0.4	realisatie 2018 overige taakvelden
A. Personeelskosten							
1. Directe personeelskosten	26.615	-1.775	24.840	24.474	366	9.178	15.296
2. Indirecte personeelskosten	448	201	649	728	-80	313	416
3. Personeel tlv budgetten derden	2.277	373	2.650	1.585	1.066	623	962
4. Personeel derden	751	204	955	3.303	-2.348	1.318	1.986
Totaal	30.091	-996	29.095	30.090	-996	11.431	18.659
B. Materiële uitgaven							
1. Facilitaire kosten	1.098	219	1.317	1.906	-589	1.427	479
2. Materieel, voertuigen en gereedschappen	766	-8	758	288	471	207	80
3. Organisatiekosten	422	24	446	205	240	173	32
4. Energiekosten	294	0	294	237	56	171	66
5. Advieskosten en onderzoeken	232	0	232	349	-117	251	98
6. Verzekeringen en belastingen	239	0	239	220	19	143	76
7. Lidmaatschappen en contributies	246	21	267	264	3	190	74
8. Accountantskosten en subsidieverwerving	160	-12	148	50	98	37	13
9. Diverse kosten	192	2	194	210	-16	153	57
Totaal	3.649	245	3.894	3.728	165	2.753	975
C. Voorzieningen							
1. Dotatie aan voorziening onderhoud gebouwen	618	850	1.468	1.485	-17	1.466	18
Totaal	618	850	1.468	1.485	-17	1.466	18
D. Kapitaallasten							
1. Kapitaallasten	1.460	-422	1.038	1.026	12	682	344
Totaal	1.460	-422	1.038	1.026	12	682	344
E. Werkplekvergoeding GR IJsselgemeenten							
1. Werkplekvergoeding GR IJsselgemeenten	-1.576	-29	-1.605	-1.605	0	-1.605	0
Totaal	-1.576	-29	-1.605	-1.605	0	-1.605	0
F. Doorbelasting overhead							
1. Overhead op grondexploitaties	-434	0	-434	-466	32	-466	0
Totaal	-434	0	-434	-466	32	-466	0
Totaal bedrijfsvoering	33.807	-352	33.455	34.258	-803	14.261	19.997
G. Vergoeding GR bedrijfsvoering							
1. Vergoeding GR kosten bedrijfsvoering	10.921	216	11.137	11.129	8	4.489	6.640
Totaal	10.921	216	11.137	11.129	8	4.489	6.640
Totaal bedrijfsvoering incl. GR IJsselgemeenten	44.728	-136	44.592	45.387	-795	18.750	26.637

Toelichting op posten binnen de bedrijfsvoering:

A1. Directe loonkosten: het budget is genormeerd op het aantal fte's vermenigvuldigd met het maximum van de functionele rang inclusief sociale lasten (v/a 2005: CWP 2002-2006).
A2. Indirecte personeelskosten: betreft forensenvergoeding, aanvulling FPU-regeling, wachtgelders, ambtsjubilea, kosten ondernemingsraad, overwerk, etc.
A3. Personeel tlv budgetten derden: betreft voornamelijk feitelijk uitbesteed werk, dat ten laste van het participatiebudget werkdeel wordt gebracht, conform het beleidsactieplan Werken aan Uitstroom 2012-2014 waarin besloten is zelf re-integratieactiviteiten uit te voeren (geen inhuur externe bureau's), budgetten die gedekt worden uit de egalisatiereserve bedrijfsvoering of uit subsidieopbrengsten.
A4. Personeel derden: betreft inhuur- en uitzendkrachten
B1. Facilitaire kosten: In dit budget zit onder andere het kosten voor de reprografie, de exploitatie van het werkplein, uitbesteed werk gemeentewerf, frankering, schoonmaakkosten, etc.
B2. Materieel, voertuigen en gereedschappen: betreft uitgaven voor tractiemiddelen, gereedschappen en overig materieel, zoals bedrijfskleding.
B3. Organisatiekosten: betreft onder andere het budget voor het bedrijfsrestaurant (netto lasten exclusief personeel), netto perceptie- en bankkosten, de kosten voor de arbodienst, werving en selectie, OR, vergoeding commissie bezwaar.
B4. Energiekosten: betreft energiekosten voor het gemeentehuis, de gemeentewerf en voor de voertuigen (tractiemiddelen).
B5. Advieskosten en onderzoeken: betreft juridische adviezen, personeelsadviezen, algemene adviezen en het budget voor monitoring en burgerparticipatie.
B6. Verzekeringen en belastingen: betreft verzekering en belastingen voor het gemeentehuis en de gemeentewerf en overige verzekeringen, zoals een aansprakelijkheidsverzekering.
B7. Lidmaatschappen en contributies: betreft contributie VNG, Gemeentelijke Ombudsman, ASOV, etc.
B8. Accountantskosten en subsidieverwerving: betreft de kosten van de accountant voor onder andere de controle op de jaarrekening en een budget ten behoeve van de cofinanciering van aan te vragen subsidies.
B9. Diverse kosten: betreft overige kosten, die niet onder bovengenoemde categorieën vallen.
C1. Dotatie aan voorziening onderhoud gebouwen: betreft een jaarlijkse dotatie ten behoeve van het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen en de gemeentewerf.
D1. Kapitaallasten: dit betreft de afschrijvingslasten van de investeringen van het gemeentehuis, de gemeentewerf, telecommunicatie, het bedrijfsrestaurant, voertuigen (tractie), etc.
E1. Werkplekvergoeding GR IJsselgemeenten: in de begroting van de GR IJsselgemeenten zit een kostencomponent voor de werkplekvergoeding, waarvoor zij van de deelnemende gemeenten een bijdrage krijgen (Taakveld 0.4). Voor de bedrijfsvoering is dit een verlaging van de netto-uitgaven.
F1. Doorbelasting overhead aan grondexploitaties. Een deel van de overheadkosten mag doorbelast worden in het interne uurtarief aan grondexploitaties.
G1. Vergoeding GR kosten bedrijfsvoering: De GR IJsselgemeenten (bedrijfsvoeringorganisatie) krijgt een gemeentelijke bijdrage voor de vergoeding van de kosten van bedrijfsvoering ICT en Sociale Zaken inclusief een vergoeding voor de uitvoeringskosten ICT (Taakveld 0.4 en 6.3).

E. Verbonden partijen

Wat zijn verbonden partijen?

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Met bestuurlijk belang wordt zeggenschap bedoeld, bijvoorbeeld bij vertegenwoordiging in een bestuur of het hebben van stemrecht. Van financieel belang is sprake als aan de verbonden partij een financiële bijdrage ter beschikking is gesteld of als er voor een verbonden partij aansprakelijkheid bestaat.

Behalve met verbonden partijen heeft de gemeente ook relaties met andere partijen die niet volledig aan deze definitie voldoen. Het gaat bijvoorbeeld om partijen waar wij enige vorm van zeggenschap hebben, partijen aan wie wij een financiële garantstelling hebben verstrekt of partijen die jaarlijks een aanzienlijk bedrag subsidie ontvangen en voor een groot deel afhankelijk daarvan zijn. Wij noemen deze partijen 'overige gerelateerde partijen'.

In deze paragraaf nemen wij zowel informatie op over verbonden partijen als over overige gerelateerde partijen.

Beleid voor verbonden partijen

In de Nota Verbonden Partijen 2019 staan beleidskaders over de omgang met verbonden partijen. Onderwerpen in deze nota zijn onder andere:

- Beleidskaders voor in- en uittreding bij verbonden partijen;
- Rolverdeling tussen het college en de raad;
- Risico-checklist;
- Informatie over de planning & control cyclus van verbonden partijen;
- Aandachtspunten voor governance;
- Aandachtspunten bij de door de gemeente zelf opgerichte verbonden partijen;
- Aandachtspunten voor dilemma's bij verbonden partijen;
- Afwegingskaders voor gewenste bestuurlijke betrokkenheid.

Visie op verbonden partijen

In de Nota Verbonden Partijen 2019 hebben wij de volgende visie opgenomen:

- Verbonden partijen dragen in meer of mindere mate bij aan het publiek belang van onze gemeente. Wij vinden het belangrijk dat deze partijen zich hiervan bewust zijn en zich hiervoor inzetten. Tegelijkertijd dragen wij, in verschillende rollen, actief bij aan het slagen hiervan. Hierbij is niet alleen effectiviteit van belang, maar ook democratische legitimiteit.
- Wij vinden het belangrijk om goede afwegingen te maken over het aangaan van deelname in nieuwe verbonden partijen. Wij doen dit alleen als de voordelen van deelname duidelijk zichtbaar zijn, als de risico's beheersbaar zijn en als er geen ongunstige neveneffecten ontstaan. Dezelfde afwegingen gebruiken wij om verbonden partijen periodiek te beoordelen. Hiervoor brengen wij periodiek de risico's in kaart. Om flexibel in te kunnen springen op ontwikkelingen is een goede uittredingsregeling ook belangrijk. Het uitgangspunt is 'nee, tenzij'.
- Wij vinden het ook belangrijk om zeggenschap te hebben over de strategische koers van een verbonden partij. Tegelijkertijd beschouwen we de operationele zaken als de verantwoordelijkheid van de partij zelf. Wij houden een vinger aan de pols, maar geven vertrouwen als blijkt dat dat gegeven kan worden. Wij maken goede afspraken over de governance van verbonden partijen.

Inhoud van de paragraaf verbonden partijen

Per verbonden partij is er informatie volgens een vast format opgenomen. Het format bevat de onderdelen die verplicht zijn van uit het Besluit Begroting en Verantwoording en is aangevuld met enkele voor onze gemeente relevante items.

Verder is er voor de overige gerelateerde partijen informatie volgens een vast format opgenomen. Dit format is beknopter, omdat deze partijen op grotere afstand staan dan verbonden partijen.

Overzicht gewenste bestuurlijke betrokkenheid

In de Nota Verbonden Partijen 2019 is opgenomen dat het verstandig is om keuzes te maken naar welke verbonden partijen met name aandacht uitgaat. Betrokkenheid is met name gewenst als:

- De bestuurlijke invloed groot is;
- Het financieel belang groot is;
- De maatschappelijke risico's groot zijn.

Om de afwegingen goed te kunnen maken, is er in de nota een afwegingskader met criteria opgenomen. Op basis hiervan kunnen de partijen ingedeeld worden in drie categorieën, namelijk basis (+), standaard (++) en extra (+++). Op basis hiervan kan het college besluiten om de bestuurlijke betrokkenheid te begroten, bijvoorbeeld door vaker ambtelijk of bestuurlijk overleg te voeren met de partij of meer verantwoordingsinformatie te vragen.

In het eerste kwartaal van 2019 is deze analyse voor het eerst uitgevoerd. De uitkomst hiervan is samengevat in de onderstaande tabel.

	Verbonden partijen	Basis (+)	Standaard (++)	Extra (+++)
1	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)			
2	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)			
3	Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)			
4	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD)			
5	Werkvoorzieningschap Promen			
6	Recreatieschap Hitland			
7	Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten			
8	Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond			
9	Eneco Holding N.V.			
10	Stedin N.V.			
11	Evides N.V.			
12	Bank Nederlandse Gemeenten N.V.			
13	Dataland B.V.			
14	Irado N.V.			
15	Isala Theater B.V.			
16	Rijksmonument Dorpsstraat 164 te Capelle aan den IJssel B.V.			
17	Sportief Capelle			
18	Stichting CapelleWerk			
19	Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel			
20	Stichting Welzijn Capelle			
	Overige gerelateerde partijen	Basis (+)	Standaard (++)	Extra (+++)
1	Stichting BLICK op Onderwijs (Boeiend Leren In Capelle en Krimpen)			
2	Stichting Begraafplaats en Crematorium Schollevaar			
3	Stichting tot Exploitatie van de Capelse Golfbaan			
4	Stichting IJsselland Ziekenhuis			
5	Stichting Zorgbeheer de Zellingen - Verpleeghuis Rijckehove			
6	Stichting Havensteder			
7	Stichting Vestia			
8	Stichting Woonzorg Nederland			
9	Stichting Bibliotheek aan den IJssel			
10	Stichting Beheer en Exploitatie Kinderboerderij Klaverweide			
11	Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR)			

Legenda van kleuren:

	Gemeenschappelijke regelingen		Vennootschappen
	Stichtingen		Overige gerelateerde partijen

Hieronder geven wij een toelichting op de resultaten in de tabel 'Gewenste bestuurlijke betrokkenheid':

- Van de gemeenschappelijke regelingen scoren drie partijen in de extra categorie: Promen, Jeugdhulp Rijnmond en IJsselgemeenten. Bij de eerste twee is de jaarlijkse financiële bijdrage relatief hoog en lopen we diverse risico's. Bij IJsselgemeenten is onze invloed relatief groot en geldt dat er hoge maatschappelijke risico's zijn vanwege kwetsbare doelgroepen en infrastructuur.
- Van de vennootschappen geldt dat Sportief Capelle extra scoort, omdat onze invloed relatief groot is en vanwege het maatschappelijke belang. Eneco scoort normaal gesproken basis, maar vanwege de waarschijnlijke verkoop van aandelen is extra aandacht gewenst.
- De drie stichtingen scoren ook allemaal extra. Dit komt vooral doordat we, als enig deelnemer, relatief veel invloed op deze partijen hebben en vanwege het maatschappelijk belang.

- Van de overige gerelateerde partijen tot slotte scoort alleen BLICK extra, vanwege het maatschappelijke en financiële belang van deze stichting.

Overzicht financiële bijdragen aan verbonden partijen

In het onderstaande overzicht geven wij weer wat de financiële bijdragen aan verbonden partijen zijn geweest in 2018 of wat de ontvangen dividenden zijn geweest.

			Bijdrage 2018	Dividend 2018
Gemeen- schappelijke regelingen	1	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)	410	
	2	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)	3.625	
	3	Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	167	
	4	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD)	440	
	5	Werkvoorzieningschap Promen	7.152	
	6	Recreatieschap Hitland	320	
	7	Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten	12.101	
	8	Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond	14.527	
Vennoot- schappen en coöperaties	9	Eneco Holding N.V.		1.181
	10	Stedin N.V.		534
	11	Evides N.V.		695
	12	Bank Nederlandse Gemeenten N.V.		20
	13	Dataland B.V.	0	
	14	Irado N.V.,	5.787	
	15	Isala Theater B.V.	1.156	
	16	Rijksmonument Dorpsstraat 164 te Capelle aan den IJssel B.V.	83	
Stichtingen en verenigingen	17	Sportief Capelle B.V.	3.616	18
	18	Stichting CapelleWerk	242	
	19	Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel	9.099	
	20	Stichting Welzijn Capelle	4.131	
Totaal			62.856	2.448

Wijzigingen in de lijst met verbonden partijen:

- Wij zijn in per 1 januari 2018 aandeelhouder van Irado N.V.

Hieronder geven wij per verbonden partij een toelichting. Ook geven wij beknopt toelichting op overige gerelateerde partijen.

1. Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)	
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling
Gevestigd	Schiedam
Openbaar belang	Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het gebied van vergunningverlening en handhaving in het kader van de Wet milieubeheer
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur
Omvang belang gemeente	Uitgaand van de raming van de bijdragen van gemeenten in de Begroting 2018, is de bijdrage van Capelle 0,7%.
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Duurzaamheid en Milieu (heer N.C. van Veen) - Stadsbeheer (Handhaving en Vergunningen)
Taak / Doelstelling	Uitvoeringsinstantie voor vergunningverlening en handhaving in het kader van de Wet milieubeheer.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 7 Volksgezondheid en Milieu
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Westvoorne en de provincie Zuid-Holland.
Financiën en risico's	

1. Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage voor 2018: 410
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2018 <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 8.117 ○ 31-12-2018: 5.681 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 11.838 ○ 31-12-2018: 9.669 Resultaat na bestemming 2018: - 839
Risico's	<p>In de beleidsbegroting 2019 worden de volgende risico's benoemd die zich in de toekomst voor kunnen doen en gevolgen kunnen hebben voor de realisatie van de doelstelling van de DCMR:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.De DCMR kan haar taak niet of niet goed genoeg uitvoeren omdat medewerkers te weinig kennis en ervaring hebben. 2.De DCMR kan haar taak niet of niet goed genoeg uitvoeren omdat het gegevensbeheer niet op orde is (kwaliteit, beschikbaarheid e.d.). 3.De DCMR kan haar inzet onvoldoende onderbouwen omdat de interne processen voor sturing en beheersing niet op orde zijn. 4.De DCMR speelt onvoldoende in op de wensen van de omgevingen en ontwikkelingen waardoor ze niet toekomstbestendig is (van buiten naar binnen, oppakken ontwikkelopgaven). <p>Voor elk van deze risico's is in een aantal stappen in 2017 de impact gekwantificeerd en zijn beheersmaatregelen opgesteld. Vooralsnog leiden de uitkomsten van deze risico-inventarisatie niet tot een voorstel voor een aanpassing van de door het bestuur vastgestelde norm voor het weerstandsvermogen. Ook is met input vanuit de risico-inventarisatie een nieuw reviewprogramma 2018-2019 opgesteld. Tevens wordt in het reviewprogramma 2018-2019 voortgeborduurd op aanbevelingen uit eerdere reviewprogramma's. Het op grond van de vorige cyclus opgezette reviewprogramma 2016-2017 is begin 2018 afgerond. Dit heeft geresulteerd in verschillende verbeteringen in de procesuitvoering van de DCMR.</p>
Periodieke beoordeling	Periodiek vindt ambtelijk overleg plaats waarin uitvoering Werkprogramma wordt besproken.
Ontwikkelingen	
<p>VTH</p> <p>Inmiddels is de Wet van 9 december 2015 tot wijziging van de Wabo (Wet VTH) in werking getreden en is het besluit tot wijziging van het Besluit omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving) in 2017 in werking treden. Hieruit vloeit voort dat de gemeenten verplicht worden het basistakenpakket op milieugebied volledig onder te brengen bij een omgevingsdienst. Tot het basistakenpakket behoren ook de bedrijfsmatige taken op het gebied van bodem en asbest die nog niet door de DCMR worden uitgevoerd. In 2017 is gestart met de uitvoering van de bodemtaken en in 2018 is een voorstel in voorbereiding voor de overdracht van de asbesttaken bij bedrijven waarin 2019 uitvoering aan zal worden gegeven.</p> <p>EED-richtlijn</p> <p>Gemeenten zijn sinds 2015 als bevoegd gezag verantwoordelijk voor het toezicht op de vierjaarlijkse uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen waarin zij duidelijk maken welke maatregelen ze voor energie- en vervoersmanagement treffen. Deze verplichting vloeit voort uit de implementatie van de Europese richtlijn Energy Efficiency Directive (EED). Deze taak wordt voor de gemeente door de DCMR uitgevoerd en past in het focusonderwerp Energie van de in het Algemeen bestuur van de DCMR vastgestelde MJP (Meerjarenplan) Bedrijven 2017-2020. Aangezien deze taak extra kosten met zich meebrengt, heeft het Rijk besloten een bijdrage te verstrekken ter dekking van eenmalige voorbereidingskosten en de structurele uitvoeringskosten. Dit bedrag is als bijdrage voor de jaren 2016 en 2017 aan de uitkering van het gemeentefonds in 2016 toegevoegd. Voor 2019 zijn jaarlijkse bedragen voor de structurele uitvoering voorzien.</p> <p>In de beleidsbegroting 2019 worden een tweetal nieuwe uitdagingen genoemd.</p>	

1. Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)

Ten eerste de transitie opgaven. In lijn met de beleidsdoelstellingen van de participanten zijn de transitie naar een duurzaamheid, het klimaatvraagstuk en de ontwikkeling van een circulaire economie steeds sterker richtinggevend voor het gehele werkterrein van de DCMR. Zo'n 40% van het energieverbruik in Nederland ligt bij bedrijven, voornamelijk bij de industrie. In het Energieakkoord 2013 is vastgelegd dat gemeenten en provincies prioriteit moeten geven aan de handhaving van de energiebesparingsverplichtingen in de Wet milieubeheer en de EED (Energie Efficiency Directive).

Ten tweede de uitdaging van de Omgevingswet en databeheer. Het Rijk wil dat met de Omgevingswet meer ruimte ontstaat voor hoogwaardige gebiedsontwikkeling. Uitgangspunt daarbij is 'eenvoudig beter'. Grotere lokale bestuurlijke afwegingsruimte, integratie op plan- en beleidsniveau, een integrale beoordeling van de leefomgeving (milieu, duurzaamheid, natuurbescherming, welstand, gezondheid, infrastructuur), intensieve participatie en verregaande automatisering, zijn belangrijke elementen in de wet.

2. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)

Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de veiligheid in de regio.	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur en auditcommissie	
Omvang belang gemeente	Capelle aan den IJssel heeft 7 % belang in het Algemeen Bestuur.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Brandweer en Rampenbestrijding (de heer P. Oskam) - BCO	
Taak / Doelstelling	De VRR is belast met: <ol style="list-style-type: none"> de zorg die op grond van de Wet Veiligheidsregio's (artikel 9) is opgedragen aan de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten; Het onder alle omstandigheden bewerkstellingen van een doelmatig georganiseerd en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden voor het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen; Het doelmatig organiseren, coördineren en uitvoeren van het vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instelling voor intramurale zorg; Het voorbereiden en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij rampen. Taken: <ul style="list-style-type: none"> Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt; Het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand. Het uitvoeren van het beperken en bestrijden van rampen en crisis als bedoeld in de Wet Veiligheidsregio's (artikel 1); Taken die vanuit het oogpunt van goede bedrijfsvoering zijn vereist. Het uitvoeren van de wettelijke taken conform de in de Wet Veiligheidsregio's (artikel 9 en 10) bedoelde gemeenschappelijke regeling; Het uitvoeren van de wettelijke taken conform de in de Wet Ambulancevervoer (artikel 5) bedoelde gemeenschappelijke regeling; Het uitvoeren van de wettelijke taken conform de in de Wet Veiligheidsregio's (artikel 9 en 10) bedoelde gemeenschappelijke regeling; Het uitvoeren van de ambulancezorg; 	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen	

2. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)	
Relatie met programma	Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Rozenburg, Schiedam, Nissewaard, Vlaardingen, Westvoorne.
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Kosten van de regionale taken worden gedragen door de deelnemende gemeenten, verdeling geschiedt op basis van het aantal inwoners per 1 januari (CBS) van het kalenderjaar. Bijdrage voor 2018: 3.487 (excl. vaste bijdrage van 138)
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2018 <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 10.903 ○ 31-12-2018: 12.781 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 76.442 ○ 31-12-2018: 64.800 Rekeningresultaat 2018: - 1.421
Risico's	Zie ontwikkelingen.
Periodieke beoordeling	De deelname aan de VRR volgt uit de Wet op de Veiligheidsregio's, uittreding is niet mogelijk, door aanpassing van de wet is formeel gezien wel deelname aan de Veiligheidsregio Hollands-Midden in plaats van de VRR mogelijk.
Ontwikkelingen	
<p>In 2017 is een stijging in aanrijtijden van spoedambulanceritten zichtbaar geworden. Dit heeft geleid tot interne en externe onderzoeken (onder andere Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd). Een verbeterplan omvat diverse acties die eind 2018 haar eerste vruchten heeft afgeworpen. Door wervingsinspanningen is het aantal ambulanceverpleegkundigen met 22 toegenomen, een aantal van hen is nog in opleiding. Momenteel vindt een brede heroriëntatie plaats naar de situering van opkomst- en postlocaties in de gehele regio. Diverse pilots zijn gestart, waaronder een verpleegkundig specialist als rapid responder in Maassluis en de inzet van medium care ambulances ter ontlasting van de regulier ambulance voor de inzet van B-vervoer. Verbeteringen in de aanrijtijden worden op de langere termijn verwacht.</p>	

3. Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Economisch Vestigingsklimaat en Verkeer & Vervoer	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen bestuur, lid Vervoersautoriteit, leden bestuurs- en adviescommissies	
Omvang belang gemeente	Capelle aan den IJssel heeft 5% belang.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder metropoolregio (de heer D.P. van Sluis) - afdeling SO	
Taak / Doelstelling	Concurrerende en bereikbare metropoolregio	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat Programma 3 Economie	
Deelnemende partijen	Deelnemers: de 23 gemeenten van de voormalige stadsregio's Rotterdam en Haaglanden	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage voor 2018: 167 (o.b.v. inwonerbijdrage van € 2,51)	

3. Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2018 <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 7.426 ○ 31-12-2018: 15.361 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 1.348.170 ○ 31-12-2018: 1.543.298 Rekeningresultaat 2018: 7.935 (voordelig resultaat voor bestemming, na bestemming nihil)
Risico's	Niet van toepassing.
Periodieke beoordeling	Uittreding kan na besluiten van burgemeester en wethouders en de raad en goedkeuring van GS. De uittreding kan slechts plaatsvinden op 1 januari na de datum waarop opname in het register van de Wet gemeenschappelijke regelingen (art.27) heet plaatsgevonden. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van uittreding. Op dit moment is geen sprake van uittreding en wordt deelname wenselijk geacht.
Ontwikkelingen	
De inwonersbijdrage MRDH, waarmee het programma Economisch Vestigingsklimaat van de MRDH wordt gevoed, is door indexering gestegen van € 2,49 naar € 2,51 voor 2018. Door middel van Rijksbijdragen wordt het programma Verkeer & Vervoer van de MRDH bekostigd.	

4. Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD)		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van de volksgezondheid.	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur	
Omvang belang gemeente	Het totaal aantal stemmen van de deelnemende gemeenten betreft 31. Capelle aan den IJssel heeft 2 stemmen in het algemeen bestuur.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- Portefeuillehouder Volksgezondheid (de heer M.E. Wilson) - Samenleving	
Taak / Doelstelling	Het nemen van maatregelen ter bevorderen van de gezondheid van de bevolking als geheel en waar nodig van specifieke risicogroepen.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	De omvang van het basispakket staat voor een periode van 4 jaar vast (2019 tot en met 2022).	
Relatie met programma	Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Brielle, Hellevoetsluis, Westvoorne en Goeree-Overflakkee.	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage voor 2018: 339 voor basispakket (inwonerbijdrage van € 5,10 o.b.v. 66.445 inwoners en 101 voor extra pakket (inwonerbijdrage van € 1,52) (Bron: facturen GGD 2018)	
Vermogen en resultaat verbonden partij	De begroting en rekening van de GGD regelt alleen de bijdragen van de deelnemende gemeenten en kent geen eigen balans.	
Risico's	De Gemeenschappelijke Regeling GGD Rotterdam-Rijnmond is onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Rotterdam. Rotterdam is daarom risicodragend voor de GGD. De GGD legt verantwoording af aan het college van B&W van Rotterdam.	
Periodieke beoordeling	De omvang van het basispakket staat voor 4 jaar vast (2019 tot en met 2022). De gemeente heeft de wettelijke verplichting een GGD in stand te houden.	
Ontwikkelingen		
Geen		

5. Werkvoorzieningschap Promen		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	
Gevestigd	Capelle a/d IJssel/ Gouda	
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van sociale werkvoorziening en re-integratie.	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	
Omvang belang gemeente	Er zijn zeven gemeenten die deelnemen in Promen. Afgemeten aan de gemeentelijke bijdragen 2017 van deze gemeenten, hebben wij voor 25,3% belang (bron: Jaarrekening 2017).	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	<ul style="list-style-type: none"> - Portefeuillehouder Werk en Inkomen (mevr. H. Westerdijk) - Samenleving 	
Taak / Doelstelling	Het bieden van voorzieningen in een aangepaste werkomgeving aan mensen met een arbeidsbeperking of dusdanige afstand tot de arbeidsmarkt dat werk bij een reguliere werkgever –vooralsnog- niet tot de mogelijkheden behoort.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein Deelprogramma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)	
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpenerwaard, Krimpen aan den IJssel, Waddinxveen, Zuidplas, Alphen aan den Rijn.	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage voor 2018: Wsw: 7.152. N.B.: met ingang van 2018 is de gemeentelijke bijdrage komen te vervallen en is opgenomen in bijdrage Wsw-budget.	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2018 <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 1.783 ○ 31-12-2018: 1.745 (exclusief 110 voordelig resultaat) • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 8.037 ○ 31-12-2018: 8.232 Rekeningresultaat 2018: 110 (nog te bestemmen voordelig resultaat)	
Risico's	Het risico bestaat dat de uitstroom van Wsw minder snel gaat dan begroot. In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing lichten wij dit toe.	
Periodieke beoordeling	Uittreding uit de GR Promen kan na een besluit van de gemeenteraad en na goedkeuring van Gedeputeerde Staten. De uittreding gaat in vijf jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit is genomen en niet eerder dan nadat het betreffende besluit is opgenomen in de registers van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het algemeen bestuur stelt, op basis van redelijkheid en billijkheid, voor elke afzonderlijke uittreding een uittredingssom vast die aan het werkvoorzieningsschap wordt betaald. De Gemeenschappelijke Regeling Promen is aangegaan voor onbepaalde tijd.	
Ontwikkelingen		
N.v.t.		

6. Recreatieschap Hitland		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	
Gevestigd	Nieuwerkerk a/d IJssel	
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van openluchtrecreatie	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	
Omvang belang gemeente	Capelle participeert voor 62% in de gemeenschappelijke regeling. Voor wat betreft zeggenschap wordt de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gevolgd.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	<ul style="list-style-type: none"> - Portefeuillehouder Sport en Recreatie (mevr. H. Westerdijk) - Samenleving 	
Taak / Doelstelling	Ontwikkeling en beheer van het recreatiegebied Hitland, samen met de gemeente	

6. Recreatieschap Hitland	
	Zuidplas.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Relatie met programma	Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel en Zuidplas
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2018: 364 Btw voordeel 2018: 44 Bijdrage 2018: 320 (het te verwachten BTW voordeel is hierin opgenomen) (Bron: Jaarrekening 2018 Recreatieschap Hitland)
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2018 <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 1.130 ○ 31-12-2018: 1.201 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 5.786 ○ 31-12-2018: 6.018 Rekeningresultaat 2018: + 58
Risico's	De exploitatielasten worden over de deelnemende gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. De definitieve gemeentelijke bijdrage kan worden verhoogd om de rekening te verevenen.
Periodieke beoordeling	Uittreding is mogelijk, maar heeft wel financiële gevolgen.
Ontwikkelingen	
N.v.t.	

7. Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	
Gevestigd	Capelle a/d IJssel	
Openbaar belang	De regeling wordt getroffen ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers.	
Bestuurlijk belang	Lid Bestuur	
Omvang belang gemeente	Samenstelling bestuur: iedere deelnemer wijst uit zijn midden 2 leden en 2 plaatsvervangende leden aan als lid van bestuur. Capelle heeft 1/3 belang.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- Portefeuille Sociale Zaken/ Voorzitter Bestuur (mevrouw H. Westerdijk) - Portefeuillehouder Financiën (de heer N.C. Van Veen) - Directie	
Taak / Doelstelling	Doelstelling: het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en doelmatige uitvoering van de door de deelnemers aan IJSSELgemeenten opgedragen taken. Taken: aan IJSSELgemeenten zijn in ieder geval taken toegekend, die betrekking hebben op de volgende vakgebieden: <ol style="list-style-type: none"> a. Sociale Zaken b. ICT & Automatisering Taken kunnen worden uitgebreid met andere taken bij afzonderlijk eensluidend besluit van alle deelnemers en aanvaarding van de nieuwe taken door het bestuur. Alle deelnemers nemen het pakket aan taken met betrekking tot a. Sociale Zaken af. De taken met betrekking tot ICT & Automatisering en de later aan IJSSELgemeenten toebedeelde taken kunnen door de deelnemers worden afgenomen.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	

7. Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten	
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning en Programma 6 Sociaal Domein
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel (voor Sociale Zaken en ICT & Automatisering) en vanaf 1-1-2016 Zuidplas (voor Sociale Zaken).
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	<p>Financiën: de kosten van de GR blijven binnen de in de huidige meerjarenbegroting geraamde bedragen voor de betreffende onderdelen. De kosten en toekomstige voordelen worden verdeeld op basis van de verdeelsleutel voor de kosten. Dit houdt in: voor de Sociale Zaken in de verhouding van 70:15:15 tussen Capelle, Krimpen en Zuidplas, voor bedrijfsvoering ICT in de verhouding 60:40 tussen Capelle en Krimpen en voor uitvoeringskosten ICT vanaf 2018 in de verhouding inwonersaantallen tussen Capelle en Krimpen.</p> <p>Bijdrage voor 2018: 12.101 (bevoorschotting)</p>
Vermogen en resultaat verbonden partij	<p>Bron: Jaarrekening 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 477 ○ 31-12-2018: 546 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 5.381 ○ 31-12-2018: 7.590 <p>Rekeningresultaat 2018: 0</p>
Risico's	<p>Risico: De deelnemende gemeenten blijven zelf financieel verantwoordelijk voor de budgetten van de Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten (BUIG, met als onderdeel Wet werk en bijstand, IOAW, IOAZ en Bbz), Bijzondere Bijstand, Kinderopvang en Schuldhulpverlening.</p> <p>Risico gemeentelijke bijdragen (voor bedrijfsvoering): een tekort wordt in eerste instantie gedekt uit de gevormde reserves. Als de hoogte hiervan niet toereikend is, zullen de deelnemende gemeenten een aanvullende bijdrage moeten verstrekken.</p>
Periodieke beoordeling	<p>De organisatorische en juridische vorm van de samenwerking voorziet in alle opzichten in een verbreding met andere gemeenten binnen onze regio. Daarnaast is het mogelijk organisatieonderdelen van de huidige deelnemers toe te voegen aan de regeling.</p> <p>Toetreding tot deze regeling kan plaatsvinden bij daartoe strekkende besluiten van alle deelnemers alsmede de potentiële deelnemer, indien van toepassing na verkregen toestemming.</p> <p>In 1^e kwartaal 2016 is een evaluatie uitgevoerd. De kern van de conclusies uit het evaluatierapport is dat de samenwerking zonder meer als geslaagd wordt getypeerd.</p> <p>Toezichtsarrangement</p> <p>Algemeen: eenmaal per 4 jaar wordt getoetst of voortzetting van deelname aan de verbonden partijen gewenst is. Deze toetsing houdt in dat wordt beoordeeld of de voorwaarden waaronder destijds is toegetreden tot de verbonden partij nog van kracht zijn, of dat de omstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat andere keuzes moeten worden gemaakt.</p>
Ontwikkelingen	
Aan de hand van het coalitieakkoord 'met het oog op morgen' is uitbreiding van de GR IJsselgemeenten met alle bedrijfsvoering, conform het getekende convenant met de gemeente Krimpen aan den IJssel voorgestaan. Inzet is om hiervoor in 2018 een concreet tijdpad overeen te komen.	

8. Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van bovenlokale, specialistische jeugdhulp.	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur	
Omvang belang gemeente	De aan de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond deelnemende gemeenten hebben in totaal 35 stemmen. Capelle aan den IJssel heeft 2 stemmen in het algemeen bestuur. Afgaande op het totaal aan bijdragen van gemeenten, dragen wij voor 6,0% bij.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	<ul style="list-style-type: none"> - Portefeuillehouder Jeugdhulp (mevrouw A.J. Hartnagel) - Samenleving 	
Taak / Doelstelling	<p>Het lichaam heeft tot doel te zorgen voor een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van bovenlokale taken met inachtneming van de bepalingen in de Jeugdwet. In het kader van de doelstelling heeft het lichaam de volgende taken:</p> <p>a. het uitvoeren van de bovenlokale taken door middel van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het contracteren en/of subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen in het kader van de Jeugdwet; de jeugdhulp omvat de uitvoering van gesloten jeugdhulp, crisiszorg, pleegzorg, residentiële, intramurale zorg en/of specialistische zorg voor jeugdigen; de taken worden uitgevoerd met inachtneming van de afspraken die hierover op bovenregionaal of landelijk niveau zijn of worden gemaakt; - het organiseren van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. <p>b. het bevorderen van gezamenlijk overleg van de gemeenten inzake de uitvoering van de jeugdhulptaken, welke ingevolge de Jeugdwet aan de gemeenten zijn opgedragen.</p>	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein.	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Brielle, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Nissewaard en Westvoorne	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage voor 2018: 14.527	
Vermogen en resultaat verbonden partij	<p>Bron: Jaarrekening 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 2.249 ○ 31-12-2018: 0 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 36.002 ○ 31-12-2018: 47.881 <p>Rekeningresultaat 2018: 0</p>	
Risico's	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het risico bestaat dat de kosten voor specialistische jeugdhulp de inleg van onze gemeente overschrijden. Een dergelijke overschrijding dient via de vlaktaxsystematiek in een termijn van drie jaar te worden nabetaald. 2. Het risico bestaat dat de totale kosten van specialistische jeugdhulp voor de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten hoger zijn dan de gezamenlijke inleg. In een dergelijke situatie bestaat het risico dat de deelnemende gemeenten een extra inleg moeten doen in het lopende begrotingsjaar. 	
Periodieke beoordeling	Er zijn geen bepalingen voor periodieke beoordeling of deelname gewenst is. Gemeenten zijn verplicht om op onderdelen van jeugdhulp bovenlokaal samen te	

8. Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond	
	<p>werken.</p> <p>Artikel 29 van de gemeenschappelijke regeling handelt over uittreding. Een deelnemende gemeente kan te allen tijde besluiten uit te treden, waarbij deze uittreding in werking treedt aan het eind van het kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin het uittredingsbesluit ter kennis is gebracht van het algemeen bestuur. Aan uittreden zijn regels verbonden, onder meer betreffende de aan een uittredende gemeente toe te rekenen kosten.</p>
Ontwikkelingen	
N.v.t.	

9. Eneco Holding N.V.		
Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Zie taak/doelstelling	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder	
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt over 94.698 aandelen (1,91%). Na splitsing vertegenwoordigt dit belang een boekwaarde van € 1 (één euro).	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	<ul style="list-style-type: none"> - portefeuillehouder Financiën (de heer N.C. van Veen) - afdeling Financiën 	
Taak / Doelstelling	In hoofdzaak leveren van elektriciteit, gas en stadsverwarming aan huishoudens en bedrijven in Nederland.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Eneco doet geen voorspellingen ten aanzien van winstverwachtingen en uit te keren dividenden. De minister van Economische Zaken (EZ) heeft op basis van de Wet Onafhankelijk Netbeheer een handhavingbesluit door de Autoriteit Financiële Markten (ACM) opgelegd. Hierin is Eneco Holding N.V. verplicht per 31 januari 2017 te zijn gesplitst in een netwerkbedrijf en een productie- en leveringsbedrijf. Dit is inmiddels geëffectueerd.	
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	
Deelnemende partijen	Aalsmeer, Achtkarspelen, Alblasserdam, Albrandswaard, Ameland, Amstelveen, Barendrecht, Bloemendaal, Brielle, Capelle aan den IJssel, Castricum, Delft, Den Haag, Dordrecht, Goeree-Overflakkee, Gorinchem, Haarlemmermeer, Hardinxveld-Giessendam, Heemstede, Hellevoetsluis, Hendrik-ido-Ambacht, Hoekse waard, Krimpen a/d IJssel, Krimpenerwaard, Lansingerland, Leidschendam, Lingewaal, Molenlanden, Nissewaard, Noardeast-Fryslân, Papendrecht, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Schiermonnikoog, Sliedrecht, Uithoorn, Vijfheerenlanden, Westvoorne, Zandvoort, Zoetermeer, en Zwijndrecht.	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Dividend jaarrekening 2018 (uitgekeerd in 2019): 1.295	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2018 (bedragen in € miljoen) <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 2.869 ○ 31-12-2018: 2.939 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 2.787 ○ 31-12-2018: 2.804 Rekeningresultaat 2018: + 136	
Risico's	Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal.	
Periodieke beoordeling	Er wordt actief deelgenomen in de aandeelhouderscommissie.	
Ontwikkelingen		
De gemeente is samen met 43 andere gemeenten eigenaar van Eneco Holding N.V. Een meerderheid heeft, met ca. 96% van het aandeelhouderskapitaal, na het doorlopen van een zogenaamde consultatiefase, het besluit genomen hun aandelen in Eneco te verkopen.		

9. Eneco Holding N.V.

Op dit moment wordt door Eneco, de adviseurs en de aandeelhouders hard gewerkt aan (het voorbereiden van) de transactie. De transactie wordt uitgevoerd door middel van een gecontroleerde veiling (controlled auction) en is inmiddels aanbeld in de non-binding offer fase. De huidige inschatting is dat wij begin 2020 een raadsvoorstel doen om onze aandelen mogelijk te verkopen.

10. Stedin N.V.

Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Zie taak/doelstelling	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder	
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt over 94.698 aandelen (1,91%). Na splitsing vertegenwoordigt dit belang een boekwaarde van 2.760.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Financiën (de heer N.C. van Veen) - afdeling Financiën	
Taak / Doelstelling	In hoofdzaak het transporteren van elektriciteit en gas naar consumenten en bedrijven.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	
Deelnemende partijen	Aalsmeer, Achtkarspelen, Alblasterdam, Albrandswaard, Ameland, Amstelveen, Barendrecht, Bloemendaal, Brielle, Capelle aan den IJssel, Castricum, Delft, Den Haag, Dordrecht, Goeree-Overflakkee, Gorinchem, Haarlemmermeer, Hardinxveld-Giessendam, Heemstede, Hellevoetsluis, Hendrik-ido-Ambacht, Hoekse waard, Krimpen a/d IJssel, Krimpenerwaard, Lansingerland, Leidschendam, Lingewaal, Molenlanden, Nissewaard, Noardeast-Fryslân, Papendrecht, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Schiermonnikoog, Sliedrecht, Uithoorn, Vijfheerenlanden, Westvoorne, Zandvoort, Zoetermeer, en Zwijndrecht	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Dividend jaarrekening 2018 (uitgekeerd in 2019): 869	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2018 (bedragen in € miljoen) <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 2.582 ○ 31-12-2018: 2.699 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 3.969 ○ 31-12-2018: 4.292 Rekeningresultaat 2018: + 118	
Risico's	Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal.	
Periodieke beoordeling	Er wordt actief deelgenomen in de aandeelhouderscommissie.	
Ontwikkelingen		
De gemeente is samen met 43 andere gemeenten eigenaar van Stedin N.V. Per 31 januari 2017 is de splitsing van het netwerkbedrijf (Stedin N.V.) en het energiebedrijf (Eneco N.V.) gerealiseerd.		
Het risico op een lager resultaat voor Stedin N.V. blijft bestaan, met name als gevolg van een versnelde terugbetaling van (off balance) schulden en de verkoop van een onderdeel van Stedin (Joulz Diensten). Daarnaast gaat de energietransitie gepaard met omvangrijke investeringen. Het is nog onduidelijk wie dit gaat financieren (Rijk, burger, Stedin, etc.)		

11. Evides N.V.		
Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Zie taak/doelstelling	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder	
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt over totaal 72.608 aandelen met een nominale waarde van € 45,38. Het totale aandelenkapitaal van de gemeente bedraagt dus 3.295	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Financiën (de heer N.C. van Veen) - afdeling Financiën	
Taak / Doelstelling	Voorzien in de behoefte aan schoon drinkwater aan huishoudens en bedrijven in de regio.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	
Deelnemende partijen	Gemeenschappelijk Bezit Evides (21 gemeenten: Albrandswaard, Barendrecht, Binnenmaas, Brielle, Capelle aan den IJssel, Cromstrijen, Delft, Dordrecht, Hellevoetsluis, Korendijk, Nissewaard, Maassluis, Midden Delfland, Oud-Beijerland, Rotterdam, Schiedam, Strijen, Vlaardingen, Westland, Westvoorne en Zwijndrecht) en PZEM N.V. Beiden bezitten 50% van de aandelen.	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Dividend jaarrekening 2017 (uitgekeerd in 2018): 347,3 Interimdividend 2018: 347,3 Totaal dividend: 695	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 (bedragen in € miljoen) <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2017: 497 ○ 31-12-2017: 503 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2017: 655 ○ 31-12-2017: 651 Rekeningresultaat 2017: + 47	
Risico's	Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal.	
Periodieke beoordeling	Deelname is gewenst.	
Ontwikkelingen		
<p>Jaarlijks stellen de aandeelhouders de drinkwatertarieven vast als onderdeel van het Ondernemingsplan (inclusief begroting). De tarieven van Evides zijn constant.</p> <p>Dit is bereikt door de synergie van de fusie optimaal te benutten en een strakke en vasthoudende sturing op efficiency binnen het bedrijf.</p> <p>Het tarievenbeleid is gericht op zo laag mogelijke drinkwatertarieven, gecombineerd met een financieel 'gezonde' bedrijfsvoering, waardoor benodigde investeringen in o.a. waterkwaliteit en leveringszekerheid kunnen plaatsvinden en daarbij een maatschappelijk verantwoord rendement wordt behaald.</p>		

12. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.		
Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Den Haag	
Openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder	
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt over totaal 7.722 aandelen met een nominale waarde van € 2,50. Het totale aandelenkapitaal van de gemeente bedraagt dus 19.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk	- portefeuillehouder Financiën (de heer. N.C. van Veen)	

12. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.	
- Ambtelijk	- afdeling Financiën
Taak / Doelstelling	Uitoefenen van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning
Deelnemende partijen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Dividend jaarrekening 2017 (uitgekeerd in 2018): 20
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 (bedragen in € miljoen) <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2017: 4.486 ○ 31-12-2017: 4.953 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2017: 149.514 ○ 31-12-2017: 135.072 Rekeningresultaat 2017: + 393
Risico's	Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal.
Periodieke beoordeling	Deelname is gewenst.
Ontwikkelingen	
Niet van toepassing.	

13. Dataland B.V.		
Soort verbintenis	Participatieovereenkomst	
Gevestigd	Gouda	
Openbaar belang	Informatievoorziening gemeentelijk administratief vastgoed	
Bestuurlijk belang	DataLand is een initiatief van en voor gemeenten en beschikt thans over meer dan 90% van de gebouwde objecten in Nederland. De certificaathouders hebben gezamenlijk zeggenschap over DataLand.	
Omvang belang gemeente	Ongeveer 34.000 certificaten van € 0,10 per object. De totale waarde is dus ongeveer N 3.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Stadsontwikkeling en Ruimtelijke ordening (de heer D.P. van Sluis) - Stadsontwikkeling/Grondzaken & Geo-informatie	
Taak / Doelstelling	Dataland levert gemeentelijke administratieve vastgoedinformatie aan bovenlokale afnemers. Dit kunnen zowel publieke als private partijen zijn. Dataland veredelt geen informatie. Dataland heeft afnemers in verschillende marktsegmenten en voor verschillende toepassingen. Men richt zich op de makelaardij, woningcorporaties, taxatiebureaus, banken, verzekeraars, marktonderzoekbureaus, ingenieursbureaus, brandweer en politie, regionale en nationale overheden.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 8 Stadsontwikkeling	
Deelnemende partijen	(Bijna) alle gemeenten in Nederland	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Geen	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen 	

13. Dataland B.V.	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2017: 847 ○ 31-12-2017: 751 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2017: 607 ○ 31-12-2017: 522 Rekeningresultaat 2017: -/-96
Risico's	Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag.
Periodieke beoordeling	Niet van toepassing.
Ontwikkelingen	
Niet van toepassing.	

14. Irado N.V.		
Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Schiedam	
Openbaar belang	Ophalen en verwerken van afval	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.	
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt sinds 1-1-2018 over 3.000 aandelen met een nominale waarde van € 100 per stuk. Totale waarde nu V 5.987. Wij beschikken, net als de gemeenten Schiedam en Vlaardingen, over 1/3 ^e van de aandelen.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	<ul style="list-style-type: none"> - portefeuillehouder financiën aandeelhoudersrol (de heer N.C. van Veen) - portefeuillehouder milieu opdrachtgeversrol (de heer M.E. Wilson) - portefeuillehouder Financiën/ Aandeelhouder (de heer N.C. van Veen) - afdelingen Financiën en Stadsbeheer 	
Taak / Doelstelling	Het uitvoeren van wettelijke taken voor het ophalen en verwerken van afval.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Tot en met 2017 waren Schiedam en Vlaardingen allebei voor 50% aandeelhouder. Vanaf 2018 zijn wij ook aandeelhouder. Wij voorzien op dit moment geen wijzigingen van deze belangen.	
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel, Schiedam, Vlaardingen	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2018: 5.787 (bron: realisatie 2018) De bijdrage is gebaseerd op de dienstverleningsovereenkomst. Dividend 2018: 0	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2017: 16.498 ○ 31-12-2017: 16.998 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2017: 12.863 ○ 31-12-2017: 16.794 Gerealiseerd resultaat (na belastingen, nettowinst) 2017: 1.600.	
Risico's	Het risico betreft enerzijds onze deelname in het aandelenkapitaal: bij een eventueel faillissement moeten deze naar 0 gewaardeerd worden. Verder bevat de begroting van Irado een aantal risico's die, als zij zich voordoen, een hogere jaarlijkse bijdrage van de deelnemende partijen vragen.	
Periodieke beoordeling	Er zijn vaste procedures afgesproken bij een eventuele uittreding van één van de gemeenten.	
Ontwikkelingen		
Irado staat voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) door verstandig om te gaan met		

14. Irado N.V.

schaarse bronnen op het gebied van mens, milieu en maatschappij (People, Planet, Profit). Daarnaast ligt de focus de komende jaren op afvalreductie, arbeidsparticipatie, bewonersparticipatie en een efficiënte bedrijfsvoering.

15. Rijksmonument Dorpsstraat 164 te Capelle aan den IJssel B.V.

Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Capelle aan den IJssel	
Openbaar belang	In stand houden cultuur voor de gemeenschap.	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder	
Omvang belang gemeente	Wij hebben samen met de stichting Oude Kern een prioriteitsaandeel. Voor ons betekent dit onder andere dat wij zeggenschap hebben over de aanstelling van de directie van de BV en over de statuten. Nominale waarde aandelenbezit 8 (agiosstorting eerdere jaren bedraagt 208).	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Financiën (de heer N.C. van Veen) - Directie	
Taak / Doelstelling	Het verkrijgen, behouden en duurzaam exploiteren van het rijksmonument Dorpsstraat 164, het creëren en behouden van de toegankelijkheid van het pand voor de gemeenschap ten behoeve van de activiteiten op het gebied van kunst en cultuur en al wat voor het vorenstaande in de meest ruime zin bevorderlijk kan zijn.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen	
Relatie met programma	Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	
Deelnemende partijen	Maximum Invest B.V., gemeente Capelle aan den IJssel en de Vereniging Oude Kern.	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2018: N 83, waarvan N 72 subsidie en N 11 huur	
Vermogen en resultaat verbonden partij	<p>Bron: concept Jaarrekening 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 237 ○ 31-12-2018: 224 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 2.809 ○ 31-12-2018: 2.681 <p>Financieel resultaat 2018: -/- 13 Het vreemd vermogen bestaat vooral uit enkele lange termijn leningen die vanaf 2007 lopen. Wij staan garant voor 2 van deze leningen, voor een waarde van N 2.156 per 31-12-2017.</p>	
Risico's	Vanwege de financiële risico's zijn in 2017 afspraken gemaakt voor oplossingen. Zie hiervoor 'ontwikkelingen'.	
Periodieke beoordeling	Nominale waarde aandelenbezit 8 (agiosstorting bedraagt 208).	
Ontwikkelingen		
Gelet op de aanhoudend verlieslatende exploitatie van de B.V., hebben wij samen met de BV en andere deelnemende partijen een financiële oplossing gevonden. De komende jaren houden we de uitvoering hiervan in de gaten.		

16. Isala Theater B.V.		
Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Capelle aan den IJssel	
Openbaar belang	Mede in stand houden van een culturele voorziening en het verlevendigen van het stadshart.	
Bestuurlijk belang	Certificaathouder	
Omvang belang gemeente	Capelle heeft een belang van 100%.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- Portefeuillehouder Cultuur (mevr. H. Westerdijk) - Portefeuillehouder Financiën/ Aandeelhouder (de heer N.C. Van Veen) - Samenleving	
Tak / Doelstelling	Exploitatie van het Isala theater.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	De Stichting Aandelenbeheer Isala is per 1-7-2015 opgeheven, waardoor de aandelen in bezit zijn van de gemeente Capelle aan den IJssel.	
Relatie met programma	Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	De bijdrage vindt plaats in de vorm van subsidiering. Bijdrage 2018: 1.156	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2017: 110 ○ 31-12-2017: 121 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2017: 898 ○ 31-12-2017: 1.049 Rekeningresultaat 2017: + 47	
Risico's	Isala is primair zelf verantwoordelijk voor de financiële bedrijfsvoering. Tegelijkertijd kunnen eventuele financiële problemen, in het ergste geval faillissement, de gemeente op verschillende manieren raken. De risico's zijn dan met name: verzoek om verhoging subsidie, niet realiseren huurbaten en afwaarderen aandelen (balanswaarde N 18). Op dit moment schatten we deze risico's laag in.	
Periodieke beoordeling	Jaarlijks wordt de subsidieverlening en de hoogte daarvan bepaald conform de Algemene Subsidie verordening.	
Ontwikkelingen		
Niet van toepassing.		

17. Sportief Capelle B.V.		
Soort verbintenis	Dienstverleningsovereenkomst	
Gevestigd	Capelle aan den IJssel	
Openbaar belang	Beheer en onderhoud sportaccommodaties en stimulering en ondersteuning van sportverenigingen.	
Bestuurlijk belang	Enig aandeelhouder in BV	
Omvang belang gemeente	Capelle heeft een belang van 100%.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- Portefeuillehouder Sport Recreatie en Cultuur (mevr. H. Westerdijk) - Portefeuillehouder Financiën/ Aandeelhouder (de heer N.C. Van Veen) - Samenleving	
Taak / Doelstelling	Zie artikel 2 van de akte van oprichting BV Sport: <ul style="list-style-type: none"> - het in opdracht van de gemeente Capelle aan den IJssel onderhouden, beheren en exploiteren van gemeentelijke sportaccommodaties; - het gelegenheid bieden tot sportbeoefening; 	

17. Sportief Capelle B.V.	
	<ul style="list-style-type: none"> - het uitvoeren van het gemeentelijk sport(stimulerings)beleid; - het in opdracht van de gemeente Capelle aan den IJssel geven van advies en ondersteuning aan sportverenigingen in Capelle aan den IJssel.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Relatie met programma	Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie
Deelnemende partijen	Gemeente is enig aandeelhouder
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2018: 3.616 (excl. incidentele subsidies) Ontvangen dividend jaarrekening 2017 (ontvangen in 2018): 18
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2018: <ul style="list-style-type: none"> - Vreemd vermogen 1/1/2018: 1.076 en 31/12/2018: 955 - Eigen vermogen 1/1/2018: 453 en 31/12/2018 : 479 (incl. resultaat) - Gerealiseerd resultaat 2018: 64
Risico's	Conform de DVO (art. 18, lid 10 en 11) heeft Sportief Capelle een algemene reserve. Indien de omvang van de reserve 140 is, worden de middelen uit de voorziening planmatig onderhoud naar ons teruggestort. Binnen de kaders van het vennootschapsrecht zijn overige financiële consequenties voor rekening van de aandeelhouder.
Periodieke beoordeling	Er bestaat geen specifieke bepaling aangaande periodieke beoordeling. Wel geldt dat een Dienstverleningsovereenkomst voor bepaalde tijd is overeengekomen en dat het eindigen van deze bepaalde tijd (in casu vier jaar) een natuurlijk moment vormt voor een dergelijke beoordeling.
Ontwikkelingen	
<p>De btw-sportvrijstelling is met ingang van januari 2019 gewijzigd. De uitwerking van deze wetswijziging is nog niet geheel duidelijk en kan mogelijk gevolgen hebben voor de aftrek van btw bij sportaccommodaties, zwembaden en sportevenementen door bijvoorbeeld gemeenten, beheerstichtingen en andere organisaties zonder winstoogmerk. Dit is een financieel risico voor Sportief Capelle BV. Naar verwachting zal in het tweede kwartaal 2019 meer duidelijk zijn over de uitwerking van de wetswijziging.</p> <p>Vanaf derde kwartaal zal naar verwachting de nieuwbouwcombinatie sporthal en zwembad aan de Alkenlaan/Pelikaanweg in gebruik worden genomen. Sportief Capelle is beoogd exploitant van de nieuwbouwcombinatie.</p>	

18. Stichting CapelleWerkt		
Soort verbintenis	Dienstverleningsovereenkomst	
Gevestigd	Capelle aan den IJssel	
Openbaar belang	Bevordering van de arbeidsparticipatie en ondersteuning bieden bij uitstroom uit de bijstand van Capellenaren.	
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur	
Omvang belang gemeente	Het college van B&W is bevoegd gezag namens gemeente. Het college heeft drie bestuursleden benoemd. Het is voor 100% een overheidsstichting van de Gemeente Capelle aan den IJssel.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	<ul style="list-style-type: none"> - portefeuillehouder Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Mevr. H. Westerdijk) - portefeuillehouder bestuurlijk toezichthouder (dhr. N.C. van Veen) - Samenleving 	
Taak / Doelstelling	Uitkeringsgerechtigden op grond van de Participatiewet die wonen in werkgebied van de GR IJsselgemeenten nuttige werkzaamheden uit te laten voeren vooral ten behoeve van de gemeentelijke taken op het terrein van groen, veiligheid, schoonmaak en welzijn, om zo een bijdrage aan de samenleving te leveren en met de opgedane ervaring en de aangeboden begeleiding betere kansen te verkrijgen op de arbeidsmarkt. CapelleWerkt is daarnaast een werkgeversstichting die de uitvoering van allerlei gemeentelijke activiteiten mogelijk maakt.	
Veranderingen in	Geen.	

18. Stichting CapelleWerk	
belang gedurende het begrotingsjaar	
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein.
Deelnemende partijen	Gemeente Capelle aan den IJssel en Stichting CapelleWerk
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2018: 242
Vermogen en resultaat verbonden partij	<p>Bron: Jaarrekening 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 132 ○ 31-12-2018: 128 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 418 ○ 31-12-2018: 617 <p>Rekeningresultaat 2018: -/- 4</p>
Risico's	De afgelopen jaren, met name sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 en recentelijk de economische groei, is het werkveld waarin SCW opereert veranderd. De reguliere arbeidsmarkt trekt aan, de sociale infrastructuur voor arbeidsmatige en maatschappelijke participatie in Capelle breidt uit en de huidige groep bijstandsklanten is moeilijker bemiddelbaar en inzetbaar. Als gevolg hiervan is in 2018 een exploitatietekort ontstaan. Bij de Najaarsnota 2018 is 160 vrijgemaakt voor CapelleWerk. In 2019 wordt een toekomstverkenning uitgevoerd naar de activiteiten van CapelleWerk.
Periodieke beoordeling	Er bestaat geen specifieke bepaling.
Ontwikkelingen	
Het College heeft een voorlopig gemeentelijk kader SCW 2019-2020 vastgesteld en op grond daarvan heeft Stichting CapelleWerk een meerjarenbedrijfsplan 2019-2020 opgesteld. Stichting CapelleWerk heeft per 1-1-2016 drie medewerkers die gedetacheerd zijn vanuit de gemeente. Bij beëindiging of herziening van bedrijfsactiviteiten zouden deze drie medewerkers (deels) weer terugvallen in gemeentelijke begroting.	

19. Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel		
Soort verbintenis	Dienstverleningsovereenkomst	
Gevestigd	Capelle aan den IJssel	
Openbaar belang	Uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg	
Bestuurlijk belang	Opdrachtgever	
Omvang belang gemeente	Artikel 2, lid 3, van de statuten van de stichting bepaalt dat de stichting minimaal 90% van haar werkzaamheden moeten verrichten ten behoeve van de gemeente Capelle aan den IJssel.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	<ul style="list-style-type: none"> - Portefeuillehouder Jeugdgezondheidszorg en Jeugdhulp (mevrouw A.J. Hartnagel) - portefeuillehouder bestuurlijk toezichthouder (dhr. N.C. van Veen) - Samenleving 	
Taak / Doelstelling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het in opdracht van en namens de gemeente Capelle aan den IJssel, al dan niet met inzet van derden, bieden van jeugdgezondheidszorg, op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en jeugdhulp, alsmede het toekennen van niet vrij-toegankelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Een en ander met inachtneming van de toepasselijke wettelijke regelingen en het gemeentelijk beleid en rekening houdend met alle betrokken maatschappelijke belangen. 2. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden, of daartoe bevorderlijk kunnen zijn. 	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein.	

19. Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel													
Deelnemende partijen	Gemeente Capelle aan den IJssel en Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel												
Financiën en risico's													
Financiële consequenties begrotingsjaar	<table> <tr> <td>Bijdrage 2018 DVO</td> <td>8.005</td> </tr> <tr> <td>Aanvullende bijdragen ZIN</td> <td>716</td> </tr> <tr> <td>Incidentele bijdrage wachtlijsten</td> <td>113</td> </tr> <tr> <td>Bijdragen ten behoeve van projecten</td> <td>110</td> </tr> <tr> <td>Overige bijdragen</td> <td>155</td> </tr> <tr> <td>Totaal:</td> <td><u>9.099</u></td> </tr> </table>	Bijdrage 2018 DVO	8.005	Aanvullende bijdragen ZIN	716	Incidentele bijdrage wachtlijsten	113	Bijdragen ten behoeve van projecten	110	Overige bijdragen	155	Totaal:	<u>9.099</u>
Bijdrage 2018 DVO	8.005												
Aanvullende bijdragen ZIN	716												
Incidentele bijdrage wachtlijsten	113												
Bijdragen ten behoeve van projecten	110												
Overige bijdragen	155												
Totaal:	<u>9.099</u>												
Vermogen en resultaat verbonden partij	<p>Bron: Jaarrekening 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 22 ○ 31-12-2018: 35 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 1.328 ○ 31-12-2018: 1.747 <p>Rekeningresultaat 2018: + 13</p>												
Risico's	Het risico bestaat dat de door de stichting voor lokale jeugdhulp gemaakte kosten hoger zijn dan de gemeentelijke jaarbijdrage. Artikel 17, lid 5, van de Dienstverleningsovereenkomst bepaalt dat, indien dit met het oog op de liquiditeitspositie noodzakelijk is, de gemeente een lening kan verstrekken aan de stichting. Het is de intentie van de gemeente om de stichting duurzaam te ondersteunen.												
Periodieke beoordeling	<p>Er bestaat geen specifieke bepaling aangaande periodieke beoordeling of deelname aan de stichting gewenst is. Wel geldt dat een Dienstverleningsovereenkomst voor bepaalde tijd is overeengekomen en dat het eindigen van deze bepaalde tijd (in casu vier jaar) een natuurlijk moment vormt voor een dergelijke beoordeling. De huidige DVO loopt tot en met 31-12-2018.</p> <p>In artikel 23 van de statuten van de stichting is bepaald dat het college bevoegd is de stichting eenzijdig te ontbinden.</p>												
Ontwikkelingen													
N.v.t.													

20. Stichting Welzijn Capelle		
Soort verbintenis	Dienstverleningsovereenkomst met jaarlijkse prestatieafspraken	
Gevestigd	Capelle aan den IJssel	
Openbaar belang	Het uitvoeren van diverse taken op het gebied van welzijnswerk en maatschappelijke ondersteuning en het bevorderen van participatie	
Bestuurlijk belang	Opdrachtgever	
Omvang belang gemeente	De gemeente is de enige deelnemende partij in de stichting Welzijn. Het college van B&W benoemt, schorst en ontslaat de leden van de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	<p>- coördinerend portefeuillehouder stichting Welzijn Capelle (de heer M. E. Wilson)</p> <p>- portefeuillehouder bestuurlijk toezichthouder (dhr. N.C. van Veen)</p> <p>Samenleving</p>	
Taak / Doelstelling	<p>a. Het in opdracht van de Gemeente, al dan niet met de inzet van derden, verrichten van diverse uitvoerende taken op het gebied van welzijnswerk, maatschappelijke ondersteuning en het bevorderen van participatie. Een en ander met inachtneming van de toepasselijke wettelijke regelingen en het gemeentelijk beleid en rekening houdend met alle betrokken maatschappelijke belangen;</p> <p>b. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.</p>	
Veranderingen in belang gedurende	Geen.	

20. Stichting Welzijn Capelle	
het begrotingsjaar	
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein.
Deelnemende partijen	Gemeente Capelle aan den IJssel en Stichting Welzijn
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2018: 4.131, exclusief aanvullende opdrachten en bijdragen.
Vermogen en resultaat verbonden partij	<p>Bron: Jaarrekening 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 149 ○ 31-12-2018: 151 • Vreemd vermogen <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-1-2018: 840 ○ 31-12-2018: 979 <p>Rekeningresultaat 2018: + 2 (+ 6 in bestemmingsfonds maatschappelijke begeleiding statushouders, -/ 4 ten laste van de algemene reserve).</p>
Risico's	Niet van toepassing.
Periodieke beoordeling	Er bestaat geen specifieke bepaling aangaande periodieke beoordeling of deelname aan de stichting gewenst is. Wel geldt dat een Dienstverleningsovereenkomst voor bepaalde tijd is overeengekomen en dat het eindigen van deze bepaalde tijd (in casu twee jaar) een natuurlijk moment vormt voor een dergelijke beoordeling.
Ontwikkelingen	
Niet van toepassing.	

Overige gerelateerde partijen

1. Stichting BLICK op onderwijs (Boeiend Leren in Capelle en Krimpen)		
Bestuurlijk belang (indien aanwezig)	De gemeenteraden van Capelle en Krimpen aan den IJssel zijn extern toezichthouder op deze stichting. Dit betekent onder andere dat BLICK de jaarrekeningen naar de gemeenteraden stuurt.	
Financieel belang (indien aanwezig)	Er is geen direct financieel belang, zoals een jaarlijkse exploitatiebijdrage die verstrekt wordt. Wel heeft de gemeente de wettelijke zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs. Dit zou kunnen betekenen dat de gemeente financieel bij zou moeten springen als het niet goed gaat met de stichting, zoals bij sommige andere gemeenten met onderwijskoepels is gebeurd. Verder zijn wij eigenaar van de schoolgebouwen en is leegstand niet in ons belang.	
Financiële consequenties in begrotingsjaar	Niet van toepassing.	
Ontwikkelingen	Bureau Burenschot heeft in het rapport "De stand van zaken en governance rondom BLICK op Onderwijs in kaart gebracht" (april 2018) enkele kritische punten benoemd ten aanzien van financiële gezondheid. Zo is het jaarrekeningresultaat 2016 2 miljoen negatief, waarbij 1,7 miljoen toe te schrijven is aan het voortgezet onderwijs. Ook is er in meerjarenbegroting met hogere leerlingenaantallen gerekend dan de prognoses van de gemeente en vielen de leerlingenaantallen voor het voortgezet onderwijs per 1 oktober 2018 lager uit, dan BLICK op Onderwijs in de begroting 2018 had opgenomen. Er zijn ook positieve punten te benoemen ten aanzien van de financiën. Inmiddels is de jaarrekening 2017 gepubliceerd. Hieruit blijkt een positief resultaat van 0,5 miljoen. De Raad van Toezicht heeft daarbij op 19 december 2018 aangegeven dat het financieel niet slecht gaat met BLICK op Onderwijs en stelt dat er voldoende solvabiliteit is.	

2. Stichting Begraafplaats, Crematorium en Uitvaartcentrum Scholleveaar		
Bestuurlijk belang (indien aanwezig)	Wij hebben de bevoegdheid om een vertegenwoordiger in het stichtingsbestuur te benoemen. De overige bestuursleden worden gevormd door vertegenwoordigers van DELA Coöperatie. De begraafplaats is geprivatiseerd en in erfpacht uitgegeven. De stichting is de formele erfpachtende partij, maar DELA voert het beheer uit.	
Financieel belang (indien aanwezig)	We ontvangen jaarlijks erfpachtbaten.	
Financiële consequenties in begrotingsjaar	We ontvangen V 22 erfpachtbaten (taakveld 7.5).	
Ontwikkelingen	DELA Coöperatie heeft aan ons aangegeven de erfpachtovereenkomst graag te willen moderniseren. Hierover zijn wij met DELA in gesprek.	

3. Stichting tot Exploitatie van de Capelse Golfbaan		
Bestuurlijk belang (indien aanwezig)	Vanwege de in het verleden gekochte participatie neemt de gemeente, in de persoon van de burgemeester, zitting in het bestuur.	
Financieel belang (indien aanwezig)	We ontvangen jaarlijks erfpachtbaten.	
Financiële consequenties in begrotingsjaar	We ontvangen € 45,- erfpachtbaten (taakveld 5.7).	
Ontwikkelingen	Niet van toepassing.	

4. Stichting IJsselland Ziekenhuis		
Bestuurlijk belang (indien aanwezig)	Niet van toepassing.	
Financieel belang (indien aanwezig)	Wij staan garant voor een lening die het IJsselland ziekenhuis heeft afgesloten. De waarde hiervan is N 9.302 ultimo 2018. Volgens het BDO "benchmark ziekenhuizen 2018" scoort het IJsselland ziekenhuis op plek 26 van de 66 ziekenhuizen, als het gaat om financiële gezondheid. De eindscore is een 8. We voorzien daarom op dit moment geen risico voor onze garantstelling.	
Financiële consequenties in begrotingsjaar	Niet van toepassing.	
Ontwikkelingen	Niet van toepassing.	

5. Stichting Zorgbeheer de Zellingen – Verpleeghuis Rijckehove		
Bestuurlijk belang (indien aanwezig)	Niet van toepassing.	
Financieel belang (indien aanwezig)	Wij staan garant voor een lening die de stichting Zorgbeheer de Zellingen heeft afgesloten. De waarde hiervan is N 824 ultimo 2018. De garantstelling is gedekt door een contragarantie van ING Bank, waardoor het risico voor ons zeer gering of nihil is.	
Financiële consequenties in begrotingsjaar	Niet van toepassing.	
Ontwikkelingen	Niet van toepassing.	

6. Stichting Havensteder		
Bestuurlijk belang (indien aanwezig)	Er is geen sprake van een direct bestuurlijk belang, omdat wij geen zeggenschap over Havensteder hebben. Wel maken wij elke 2 jaar samenwerkingsafspraken over de ontwikkeling en kwaliteit van de sociale woningvoorraad. In deze afspraken staan o.a. thema's als investeringen en de financiering daarvan, duurzaamheid, leefbaarheid en betaalbaarheid. De huidige afspraken gelden voor 2018 en 2019.	

6. Stichting Havensteder	
Financieel belang (indien aanwezig)	Wij staan garant voor enkele leningen die Havensteder heeft afgesloten. De waarde hiervan is N 334.839 ultimo 2018. Dit betreft een tertiaire garantstelling. Bij eventuele financiële problemen, zullen eerst de woningcoöperaties onderling die op moeten lossen. Daarna is het waarborgfonds sociale woningbouw (wsw) garantsteller en in de derde plaats de gemeente samen met de rijksoverheid (beiden 50%). Vanwege de achtervang, schatten we het garantstellingsrisico laag in.
Financiële consequenties in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Ontwikkelingen	In 2019 bereiden wij nieuwe samenwerkingsafspraken voor 2020 en 2021 voor.

7. Stichting Vestia		
Bestuurlijk belang (indien aanwezig)	Niet van toepassing. Wij hebben geen samenwerkingsafspraken met Vestia.	
Financieel belang (indien aanwezig)	Wij staan garant voor enkele leningen die Vestia heeft afgesloten. De waarde hiervan is N 10.500 ultimo 2018. Dit betreft een tertiaire garantstelling. Bij eventuele financiële problemen, zullen eerst de woningcoöperaties onderling die op moeten lossen. Daarna is het waarborgfonds sociale woningbouw (wsw) garantsteller en in de derde plaats de gemeente samen met de rijksoverheid (beiden 50%)	
Financiële consequenties in begrotingsjaar	Niet van toepassing.	
Ontwikkelingen	Niet van toepassing.	

8. Stichting Woonzorg Nederland		
Bestuurlijk belang (indien aanwezig)	Er is geen sprake van een direct bestuurlijk belang, omdat wij geen zeggenschap over Havensteder hebben. Wel hebben wij samenwerkingsafspraken gemaakt voor de periode 2018 t/m 2021.	
Financieel belang (indien aanwezig)	Wij staan garant voor enkele leningen die Woonzorg Nederland heeft afgesloten. De waarde hiervan is N 8.768 ultimo 2018. Dit betreft een tertiaire garantstelling. Bij eventuele financiële problemen, zullen eerst de woningcoöperaties onderling die op moeten lossen. Daarna is het waarborgfonds sociale woningbouw (wsw) garantsteller en in de derde plaats de gemeente samen met de rijksoverheid (beiden 50%).	
Financiële consequenties in begrotingsjaar	Niet van toepassing.	
Ontwikkelingen	Niet van toepassing.	

9. Stichting Bibliotheek aan den IJssel		
Bestuurlijk belang (indien aanwezig)	Niet van toepassing.	
Financieel belang	De bibliotheek ontvangt een subsidie die groter is dan N 250.	

9. Stichting Bibliotheek aan den IJssel	
(indien aanwezig)	
Financiële consequenties in begrotingsjaar	Bijdrage 2018: 938 (excl. incidentele subsidies)
Ontwikkelingen	Niet van toepassing.

10. Stichting Beheer en Exploitatie Kinderboerderij Klaverweide		
Bestuurlijk belang (indien aanwezig)	Niet van toepassing.	
Financieel belang (indien aanwezig)	De bibliotheek ontvangt een subsidie die groter is dan N 250.	
Financiële consequenties in begrotingsjaar	Bijdrage 2018: 368 (excl. incidentele subsidies)	
Ontwikkelingen	Niet van toepassing.	

11. Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR)		
Bestuurlijk belang (indien aanwezig)	Niet van toepassing.	
Financieel belang (indien aanwezig)	De bibliotheek ontvangt een subsidie die groter is dan N 250.	
Financiële consequenties in begrotingsjaar	Bijdrage 2018: 397	
Ontwikkelingen	Niet van toepassing.	

F. Grondbeleid

A. Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen in de programmabegroting

De visie van het grondbeleid (nota Grondbeleid 2018) sluit aan op de opgave waar de gemeente voor staat welke hoofdzakelijk de herstructurering van bestaande (woon)omgevingen, binnen het gewenste ruimtelijke en/of ander sectoraal beleid, zoals volkshuisvesting, economische zaken en sport en recreatie.

Het doel van het gemeentelijk grondbeleid is als volgt gedefinieerd:

- sturen van grondgebruik waar dit niet mogelijk is met uitsluitend het bestemmingsplan;
- vervullen van de gemeentelijke regierol bij nieuwe ontwikkelingen;
- toevoegen van ruimtelijke kwaliteit aan de stad;
- indien financiële middelen worden gerealiseerd kunnen deze worden ingezet voor herstructurering.
-

De genoemde doelen sluiten aan op onze vier stadsopgaven waar elk project één of meerdere bijdragen aan doen:

Het hart laten kloppen

Er is behoefte aan een aantrekkelijk en levendig stadshart dat het vanzelfsprekende centrum vormt van Capelle aan den IJssel. Met het Stadsplein als 'huiskamer van de stad' waar Capellenaren elkaar ontmoeten en waar voor iedereen altijd iets te beleven is.

De parkstad vernieuwen

Het vele groen en water in de parken en de wijken maakt van Capelle aan den IJssel een echte parkstad. We streven er naar dat er in Capelle (woon)ruimte is voor jong en oud en dat zij volop kunnen genieten van het groen en water dat altijd in de buurt is. Deze kwaliteiten zorgen er mede voor dat mensen met plezier in Capelle aan den IJssel wonen, werken en recreëren.

Logische verbindingen maken

In Capelle komt een hoofdstructuur die het stadshart met de auto, fiets, openbaar vervoer en te voet optimaal bereikbaar maakt voor iedereen in de stad. Voetgangers en fietsers krijgen in Capelle veiligere en duidelijkere routes en ontbrekende schakels worden gerealiseerd. We zetten in op een verbetering van het lokaal openbaar vervoer en op de totstandkoming van nieuwe duurzame vormen van vervoer.

De economische motor reviseren

Capelle is een ondernemende stad en ontleent daar een groot deel van zijn economische slagkracht aan. Deze wordt verder uitgebreid door regionale samenwerking te intensiveren en gelijktijdig lokaal de rode loper uit te rollen voor (nieuwe) ondernemers. Een sterke voorzieningstructuur voor heel Capelle en de juiste aandacht voor de bedrijventerreinen in de stad versterken de lokale economie.

B. Beleid

Hieronder is het nieuwe grondbeleid beschreven.

Grondbeleid

1. De gemeente blijft sturend grondbeleid als uitgangspunt hanteren. Belangrijkste doelstelling daarbij is dat met het grondbeleid gemeentelijke doeleinden die zijn vastgelegd in beleidsnota's zoals woonvisie, structuurvisie en overige beleidsvisies worden behaald. Bij alle planontwikkelingen zal in een vroeg stadium bewust worden gekozen voor de wijze waarop het grondbeleidsinstrumentarium wordt ingezet.
2. Als de gemeente geen grondpositie in het te (her-)ontwikkelen gebied heeft, zal de gemeente alleen zelf grond op de locatie verwerven of een samenwerkingsovereenkomst met marktpartijen in het gebied aangaan als de gemeentelijke doelstellingen op de locatie kunnen worden gerealiseerd.
3. Het beleid ten aanzien van de verkoop en verhuur van openbaar groen en restgronden is vastgelegd in de Nota Uitgifte van Openbaar Groen en Restgronden 2015 van 11-08-2015.
4. Uitgangspunt is dat er geen nieuwe erfpachtcontracten worden afgesloten. Het college van burgemeester en wethouders kan hiervan gemotiveerd afwijken op grond van ruimtelijke en/of financiële belangen.

Strategische verwervingen

5. De raad heeft het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) gemachtigd om gronden en/of panden strategisch te verwerven met een maximum bedrag van 3 miljoen euro per jaar. Voordat tot verwerving wordt overgegaan wordt bekeken of de aankoop bijdraagt aan vastgelegde gemeentelijke doelstellingen en een toegevoegde waarde heeft voor de ontwikkeling van de omgeving. Toegevoegde waarde ontstaat indien de aankoop mogelijkheden geeft tot optimalisatie van de aanpak van de ontwikkeling, versnelling van de ontwikkeling en betere controle op het risicomanagement.

Plankostenverhaal

6. Voor bouwplannen, waarvoor kostenverhaal verplicht is, sluit de gemeente een anterieure overeenkomst af waardoor de door de gemeente te maken / gemaakte kosten in rekening kunnen worden gebracht. Bij omvangrijkere planontwikkelingen zal die overeenkomst worden voorafgegaan door een intentie overeenkomst.
7. Is er een anterieure overeenkomst afgesloten dan kan de raad besluiten om geen exploitatieplan vast te stellen tenzij de gemeente daarvoor zwaarwegende argumenten heeft.
8. Voor bouwplannen waarvoor kostenverhaal niet verplicht is, verhaalt de gemeente de door haar te maken / gemaakte kosten door het heffen van leges volgens de Legesverordening.
9. Met de procedure voor bouwplannen die in strijd zijn met het geldende bestemmingsplan wordt pas gestart als het verhaal van de door de gemeente te maken / gemaakte kosten is geregeld.
10. Is de te ontwikkelen locatie eigendom van de gemeente dan vindt het verhaal van de door de gemeente te maken / gemaakte kosten plaats door het afsluiten van een koopovereenkomst waarbij de grond van de gemeente aan de ontwikkelaar wordt verkocht.
Is de te ontwikkelen locatie geen eigendom van de gemeente dan vindt het verhaal van de door de gemeente te maken / gemaakte kosten plaats door het afsluiten van een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar.

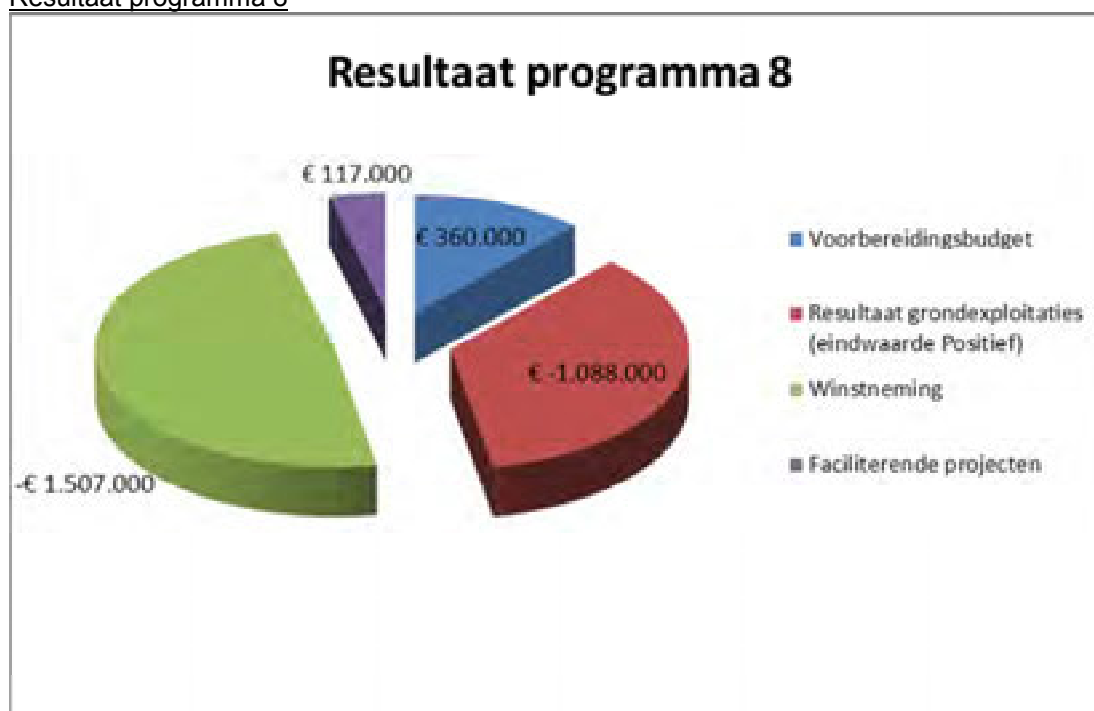
Samenwerking marktpartijen

11. De keuze van de samenwerkingsvorm met marktpartijen wordt gemaakt op basis van de eigen gemeentelijke grondpositie en het belang dat de gemeente zelf op de desbetreffende locatie heeft.
12. Bij de selectie van marktpartijen worden de regels van het gemeentelijk aanbestedingsprotocol gevolgd. Het bevorderen van marktwerking is hierbij leidend.

C. Meerjaren Perspectief Grondexploitaties

Voor deze paragraaf is het Meerjaren Programma Stadsontwikkeling (MPS) 2019 gehanteerd deze wordt formeel pas vastgesteld bij de Voorjaarsnota 2019, maar de financiële consequenties die hier uit voortvloeien, zoals het aanpassen van de voorzieningen het nemen van winst zijn bij de jaarrekening 2018 verwerkt.

Resultaat programma 8

Het MPS 2019 bevat 15 vastgestelde grondexploitaties met een totaal positief resultaat van 3,3 miljoen op eindwaarde, dit is exclusief de winstneming (1 miljoen). Het betreft de volgende grondexploitaties;

1. Fascinatio
2. Stadshart Zuid
3. Tennispark 's-Gravenweg
4. Fazantstraat
5. Rubenssingel
6. Couwenhoek Wonen
7. De Mient
8. Amandelhof
9. Meeuwensingel
10. Oeverrijk
11. 's-Gravenweteringpark
12. Capelseweg/Bermweg
13. Zandrak horeca
14. Blinkert
15. ASVZ

Sinds 1 januari 2016 is vennootschapsbelasting van toepassing mits we door de ondernemingspoort gaan. Om dit uit te rekenen is er een quickscan opgesteld. De quick scan is een hulpmiddel - ontwikkeld door het overlegorgaan tussen ondermeer de VNG en de Belastingdienst - om de winstgevendheid van de grondexploitaties te beoordelen op basis van de cijfers opgesteld conform het BBV. Dit houdt kort in dat alle historische kosten worden opgeteld bij de nominale resultaten van de lopende grondexploitatie, niet de Netto Contante Waarde (NCW) zoals in bovenstaande diagram.

Quickscan VPB 2019	€
Resultaat grondexploitatie Nominaal (positief)	2.364.485
Historische kosten	19.033.012
Eliminatie storing reserve	2.334.012
Resultaat Vennootschapsbelasting	-14.334.515

Op basis van de berekende quick scan is voor de grondexploitaties geen sprake van een onderneming. Onze quickscan met bijbehorende onderbouwing zijn in een eerste overleg met de Belastingdienst over de vennootschapsbelastingplicht van de gemeente besproken en heeft de Belastingdienst de gevolgde berekeningsmethodiek plausibel genoemd.

Jaarlijks vindt op basis van het nieuwe MPS een nieuwe beoordeling plaats met behulp van de quick scan om de positie voor de vennootschapsbelasting te beoordelen.

D. Prognose resultaten grondexploitaties

Alle vastgestelde grondexploitaties zijn in uitvoering, elk project in zijn eigen fase. Hieronder een overzicht met alle grondexploitaties en hun eindresultaten en het vergelijk met vorig jaar.

8.2 Resultaat Grondexploitaties (bedragen gepresenteerd op eindwaarde)				
project	NJN 2018	VJN 2019 (incl. winstneming)	verschil	
			totaal	winstneming
Amandelhof - incl. park	€ -627	€ -1.066	€ -439	
ASVZ	€ 178	€ 202	€ 24	
Capelseweg/Bermweg	€ -555	€ -561	€ -6	
Couwenhoek Wonen	€ 1.215	€ 685	€ -530	€ 659
De Mient	€ -1.621	€ -1.297	€ 324	
Fascinatio	€ 2.599	€ 2.780	€ 181	€ 78
Fazantstraat	€ 22	€ 44	€ 22	
Blinkert	€ 10	€ 29	€ 19	
Meeuwensingel	€ -1.395	€ -1.395	€ -	
Oeverrijk	€ 2.495	€ 2.497	€ 2	
Rubenssingel	€ 321	€ 111	€ -210	€ 167
Stadshart	€ -2.099	€ -2.997	€ -898	
Tennispark 's-Gravenweg	€ 1.247	€ 635	€ -612	€ 603
Zandrakpark horeca	€ -8	€ -53	€ -45	
s-Gravenweteringpark	€ 695	€ 1.472	€ 777	
Totaal	€ 2.477	€ 1.088	€ -1.389	€ 1.507

negatief

- De volgende belangrijke wijzigingen zijn verwerkt bij de jaarrekening 2018: Het grootste verschil is de winstneming. Voor de volgende projecten is er tussentijds winstgenomen zoals het BBV voorschrijft; Couwenhoek Wonen (€ 659), Fascinatio (€ 78), Rubenssingel (€ 167), Tennispark (€ 603)
- De voorzieningen voor de verliesgevende grondexploitaties zijn aangepast, dit betreft de projecten Stadshart, De Mient, Amandelhof, Capelseweg/Bermweg.

In onderstaande tabel een vergelijk met het boekjaar 2018, wat stond er geraamd en wat is hiervan gerealiseerd.

* € 1.000	Geprognoseerde boekwaarde (NJN2018)	Boekwaarde per 31 12 2018	Toelichting
Fascinatio	2.206	2.409	hogere opbrengst verkoop kavel
Fazantstraat	-22	0	Afgesloten bij de jaarrekening 2018
Rubenssingel	-758	-532	Winstneming van 167
Couwenhoek wonen	-1.839	-2.694	Opbrengsten zijn eerder gerealiseerd dan geraamd.
De Mient	3.967	1.383	Meevaller bij sloop en aanleg damwand
Stadshart	530	785	tegenvallende kosten voor aanleg parkeerplaats kerklaan
Tennispark	-705	-331	Winstneming van 603
Amandelhof Zorg	114	115	marginiaal verschil
Meeuwensingel	434	744	Verwerving Slingerland, deel in de toekomst verhalen
Oeverrijk	1.203	1.102	minder plankosten dan geraamd
Horeca Zandrak	89	-195	opbrengst stond voor 2019 geraamd is in 2018 gerealiseerd
Capelseweg/Bermweg	777	723	geen
's Gravenweteringpark	1.239	1.435	extra plankosten ivm aanbesteding
Blinkert	1.215	283	Boekwaarde grond zwembad pas opnemen in grex na buitengebruik stellen zwembad
ASVZ Floridaweg	12	3	meevaller plankosten
Totaal	8.462	5.230	

E. Geraamde winstneming

Wij passen de 'Percentage Of Completion' (POC) methode toe om tussentijds winst te bepalen op grondexploitaties. Dit ligt in lijn met de nieuwe BBV regelgeving voor grondexploitaties per 1 januari 2016. Volgens deze methode wordt de winst naar rato van gerealiseerde kosten (en opbrengsten) tussentijds genomen. Als 90% is gerealiseerd en er bestaan geen onzekerheden, dan moet volgens het realisatieprincipe 90% van de winst worden genomen. In 2018 is er 1,5 miljoen winstgenomen bij de projecten Fascinatio, Tennispark en Couwenhoek Wonen en gestort in de reserve Herstructurering Actief Grondbeleid.

F. Beleidsuitgangspunt reserve in relatie tot risico's van grondzaken

De uitvoering van het grondbeleid brengt financiële risico's met zich mee. Herstructurering en inbreiden vindt plaats in bestaand stedelijk gebied. Dit kan zich vertalen in maatschappelijke druk waardoor de totstandkoming van projecten wordt bemoeilijkt, hetgeen ook gevolgen heeft voor de financiën. Met het risicomanagement voor de grondexploitaties wordt ingezet op het goed in beeld houden van de risico's en van de maatregelen die genomen kunnen worden om aan die risico's het hoofd te bieden. Voor het reserveren van gelden voor de financiering van stedelijke herstructureringsprojecten, als buffer voor risico's in het kader van de grondexploitatie en ongedekte voorbereidingskosten van bouwprojecten is de Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid ingesteld.

Reserve HAG	Begroot	Werkelijk
Saldo 1-1-2018	11.699.921	11.699.921
Mutaties voorziening verlieslatende grondexploitaties	-576.000,00	-858.000
Herstructureringsprojecten	-300.000	-300.000
Onderhoud kwetsbare woningvoorraad	-199.000	-143.640
De Hoven II	-252.000	-111.853

Strategische panden	-48.196	-32.183
Gebiedsvisies	-1.128.612	-925.224
Het nieuwe Rivium	-372.000	-372.000
Revitalisering De Scholver	-34.000	-34.000
Leidraad Hoofdweggebied (transformaties)	-60.000	-16.070
PostNL	-5.000	72.965
Wormerhoek	-51.000	-17.839
's Gravenweg 325	381.000	-140.791
Inhaalafschrijvingen < 2011	-16.675	-16.675
Gebiedsaanpak Scholleveaar	-38.000	110.861
Kanaalweg West (boekwaarde 2017 en 2018)		-40.414
Uitwerkingsvisie Capelseweg	68.000	68.000
Tussentijdse winstneming De Blinkert	10.000	0
Tussentijdse winstneming Couwenhoek wonen	337.490	659.000
Tussentijdse winstneming Fascinatio	519.706	78.000
Tussentijdse winstneming Tennispark	623.708	603.000
Tussentijdse winstneming Rubenssingel	0	167.000
Tussentijdse winstneming ASVZ Floridaweg	0	0
Promoten activiteiten	0	2.181
Transformatieopgave/-leidraad	184.000	0
Eindsaldo afgesloten grondexploitatie Fazantstraat		43.042
		1
Totaal mutaties	-956.579	-1.204.639
Saldo 31-12-2018	10.743.342	10.495.282

Deze reserve werd ingezet om herstructurering te kunnen financieren. De reserve werd gevoed met positieve resultaten van grondexploitaties en eventuele tekorten bij grondexploitaties werden gelijk gedekt in een voorziening verliesgevende complexen. Deze Reserve wordt afgesloten alle mutaties worden inzichtelijk gemaakt op programma niveau.

Simulatie Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid 2018 – 2024

De Reserve HAG wordt bij de voorjaarsnota 2019 opgeheven.

Voorziening Verlieslatende projecten

Voor de Grondexploitaties Stadshart, De Mient, Amandelhof, Meeuwensingel en Capelseweg/Bermweg geldt dat er in de toekomst een verlies verwacht wordt. Voor deze verliezen zijn conform de BBV-regelgeving een voorziening gevormd om dit verlies te kunnen opvangen. Op dit moment is de totale voorziening:

Verliesvoorziening bij Jaarrekening 2018	op eindwaarde
Stadshart (Zuid en Noord)	-2.328.609
De Mient	-1.296.264
Amandelhof	-1.065.832
Meeuwensingel	-1.395.000
Capelseweg/Bermweg	-560.160
Zandrakpark	-53.000
Totaal	-6.698.865

Eindwaarde versus contante waarde

De notitie grondexploitatie van de commissie BBV stelt (stellige uitspraak) dat wanneer bij de berekening van de voorziening voor de verliesgevende grondexploitaties een andere waarderingsgrondslag wordt gehanteerd dan de contante waarde, dat dan het effect hiervan op de te verwachten resultaten voor zowel de negatieve als de positieve grondexploitaties worden toegelicht.

Wij baseren de voorziening op basis van de eindwaarde. Het verschil van alle grondexploitaties tussen de eindwaarde en de contante waarde bedraagt € 69.580.

G. Lokale heffingen

Een deel van de gemeentelijke inkomsten bestaat uit eigen belastinginkomsten. Van de belastinginkomsten behoren de onroerendezaakbelastingen (OZB), de hondenbelasting en de logiesbelasting tot de zogenoemde algemene dekkingsmiddelen.

Andere belangrijke heffingen waarmee onze gemeente kosten verhaalt zijn de gebruiksretributies zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Beiden worden gerekend tot de specifieke dekkingsmiddelen waarbij de baten niet mogen uitgaan boven de geraamde kosten. Dit principe geldt ook bij de door onze gemeente geheven leges op verstrekte diensten (documenten) en de exploitatie van de weekmarkt in de vorm van heffen van marktgeld.

Uitgangspunten tarievenbeleid

In het coalitieakkoord 2014-2018 wordt er van uitgegaan dat er geen lastenverzwaring worden doorgevoerd. De belastingtarieven zijn voor 2018 met het inflatiepercentage (0,9%) geïndexeerd. Daarnaast zijn de tarieven voor de overige heffingen zoals afvalstoffenheffing, rioolheffing en marktgelden op een kostendekkend niveau gehandhaafd. Ook bij de leges is het uitgangspunt van kostendekkende tarieven zoveel mogelijk toegepast. Binnen de legesverordening worden er drie titels toegepast: Algemene dienstverlening, Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning en Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn. Bij het bepalen van de kostendekkendheid wordt het principe van kruissubsidiëring toegepast. Dit betekent dat alle titels tezamen worden beoordeeld voor het bepalen van de kostendekkendheid.

Wet waardering onroerende zaken (WOZ)

In januari 2018 zijn alle WOZ waardebeschikkingen verzonden. Deze beschikkingen waren voor bezwaar en beroep vatbaar. In meerderheid zijn de naar aanleiding van deze beschikkingen ontvangen bezwaren voor de zomer afgehandeld. De overige bezwaren werden eveneens ruim binnen de wettelijke termijn afgedaan.

Alle objecten zijn gewaardeerd naar het waardepeil van 1 januari 2017. De belanghebbenden (eigenaren en gebruikers) zijn in januari 2018 over de uitkomst van de waardevaststelling geïnformeerd. Deze waardevaststelling geldt voor slechts één tijdvak en is gebaseerd op een prijspeildatum die één jaar voor het tijdvak ligt.

Daarnaast is de jaarlijkse herwaardering van alle onroerende zaken voor het WOZ tijdvak 2018 uitgevoerd.

Ook in 2018 zijn een deel van de aanslagbiljetten/WOZ-beschikkingen digitaal verzonden via MijnOverheid. In 2017 was dit zo'n 40% van het aantal aan natuurlijke personen opgelegde aanslagen. In 2018 is dit aantal inmiddels gestegen naar 44%.

Onroerendezaakbelastingen

De onroerendezaakbelastingen (OZB) zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De opbrengst behoort tot de algemene dekkingsmiddelen en mag vrij worden besteed. De gemeente is autonoom bij het bepalen van de OZB-tarieven. Om de lokale lastendruk te beheersen stelt de rijksoverheid jaarlijks een plafond (macronorm) vast waarbinnen de tarieven onroerende zaakbelastingen jaarlijks mogen stijgen.

Volgens van het onderzoeksinstituut COELO is de totale landelijke OZB-opbrengst in 2018 met € 95,3 miljoen gestegen, derhalve een stijging van 2,40%. De macronorm voor 2018 is echter 3,1%; dat betekent dat de stijging in 2018 binnen de macronorm blijft.

Ondanks de in 2018 toegepaste prijsindexering blijft de gemeente Capelle aan den IJssel onder het in de macronorm gestelde maximum van 3,1%.

Prijsindex versus macronorm 2008-2018

periode	indexering OZB tarief	macronorm OZB	verschil t.o.v. norm
2007-2008	1,75 %	3,75 %	- 2,00 %
2008-2009	2,5 %	6,1 %	-3,60 %
2009-2010	0 %	4,3 %	-4,30 %
2010-2011	1%	3,5 %	-2,50 %
2011-2012	2,75 %	3,75 %	-1,00 %
2012-2013	2,25 %	3 %	-0,75 %
2013-2014	1,75 %	2,45 %	-0,70 %
2014-2015	1,75 %	3 %	-1,25 %
2015-2016	0,75 %	1,57 %	-0,82 %
2016-2017	0,0%	1,97%	-1,97 %
2017-2018	0,9%	3,1%	-2,20 %

Tarieven OZB 2018

De aanslagen OZB werden voor 2018 gebaseerd op de gelijktijdig bekendgemaakte nieuwe WOZ-waarde. In deze waarde zijn de gevolgen van de ontwikkelingen op de vastgoedmarkt zichtbaar. Er is rekening gehouden met de marktontwikkelingen tot rond de prijspeildatum 1 januari 2017. Het herstel op de vastgoedmarkt heeft zich stevig voortgezet en dat is ook terug te zien in de stijgende waardevaststelling (5,3%) voor woningen. Desondanks was er voor het bedrijfsronroerend goed nog steeds sprake van een aanhoudend dalende (- 3%) markt.

De waardewijzigingen voor de woningen en niet-woningen is volledig in de tarieven gecompenseerd. De tarieven OZB voor het belastingjaar 2018 zijn gebaseerd op de uitkomsten van de waardeherziening met als prijspeildatum 1 januari 2017. Zoals aangegeven werd in de tarieven rekening gehouden met de waardeontwikkeling. Los van de trendmatige verhoging en de toename van het aantal objecten, is uitgegaan van een gelijkblijvende opbrengst.

Voor 2018 zijn de volgende tarieven toegepast:

Woningen		Niet-woningen	
proportioneel	2018	proportioneel	2018
Eigenaren	0,1157%	Eigenaren	0,2715%
Gebruikers	n.v.t.	Gebruikers	0,2260%

Afvalstoffenheffing

De kosten van afvalinzameling en verwerking worden aan de gezinshuishoudens in rekening gebracht via een afvalstoffenheffing. In het verleden is besloten om bij de heffing uit te gaan van een tariefdifferentiatie, waarbij het tarief afhankelijk is gesteld van het aantal personen in een huishouden. De opbrengst van de afvalstoffenheffing behoort niet tot de algemene middelen, maar dient gebruikt te worden om de kosten te dekken van afvalinzameling en verwerking. Uitgangspunt voor de vaststelling van de tarieven is maximaal 100 procent kostendekkendheid. Daarnaast is bij het bepalen van de tarieven rekening gehouden met het verlenen van kwijtschelding. Verder is binnen de opbrengst een bedrag gereserveerd voor oninbare aanslagen. De tarieven 2018 zijn ten opzichte van 2017 met 0.9% gestegen.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Realisatie (* € 1.000)	
Lasten taakveld	67.09
Overhead	140
BTW	736
Totale lasten	7.585
Baten heffing	7.215
Kwijtschelding	-607
Totale baten	6.608
Kostendekkendheid	87,1%

Toelichting afvalstoffenheffing

Bij de Begroting 2018 bedroeg het percentage kostendekkendheid 90,7%. Bij de jaarrekening 2018 is een percentage van 87,1% gerealiseerd. Dit is voornamelijk te verklaren door een tariefstijging (63%) in het verwerken van grof afval. Daarbij speelt mee dat er vaker grof afval wordt ingezameld en er ook sprake is van meer afval. Tevens zijn er door prijsstijgingen hogere lasten te zien in de levering, plaatsing en het onderhoud van de ondergrondse containers. Samenhangend met de ondergrondse containers; de beoogde efficiëncy verbetering door het plaatsen van vol sensoren in de containers is nog niet gerealiseerd doordat de sensoren pas gedurende het jaar zijn geplaatst.

Voor 2018 zijn de volgende tarieven toegepast:

Tarieven 2018	
Jaartarif eenpersoonshuishouden	€ 208,76
Jaartarif tweepersoonshuishouden	€ 244,18
Jaartarif meer dan tweepersoonshuishouden	€ 273,44

Rioolheffing

Rioolheffingen wordt zowel van de eigenaar (aansluitrecht) als van de gebruiker (afvoerrecht) van woningen en bedrijfspanden geheven. Ingeval er sprake is van grootverbruikers (meer dan 250 m³) wordt het tarief gekoppeld aan het waterverbruik. Voor wat betreft de rioolheffing eigenaar wordt er slechts één tarief voor het vastrecht toegepast. Woningen en bedrijven betalen tot 250 m³ waterverbruik een vast forfaitair tarief, daarboven is voor bedrijven het aanslagbedrag afhankelijk van het waterverbruik. Uitgangspunt voor de vaststelling van de tarieven is maximaal 100 procent kostendekkendheid. Bij het bepalen van de tarieven is rekening gehouden met een bedrag aan te verlenen kwijtschelding bij het gebruikersdeel. Daarnaast is binnen de opbrengst een bedrag gereserveerd voor oninbare aanslagen. De tarieven 2018 zijn ten opzichte van 2017 voor het eigenarendeel met 7,0% gedaald en voor het gebruikersdeel met 5,4% gedaald.

Voor 2018 zijn de volgende tarieven toegepast:

Tarieven 2018	
Rioolrecht eigenaar	€ 66,--
Rioolrecht gebruiker	€ 55,--
Totaal	€ 121,--

Kostendekkendheid Rioolheffing

Realisatie (* € 1.000)	
Lasten taakveld	3.366
Overhead	640
Totale lasten	4.006
Baten heffing	3.851
Kwijtschelding	-138
Totale baten	3.713
Kostendekkendheid	92,7%

Toelichting Rioolheffing

Bij de Begroting 2018 bedroeg het percentage kostendekkendheid 99,1%. Bij de jaarrekening 2018 is een percentage van 92,7% gerealiseerd. Dit is voornamelijk te verklaren doordat de lasten voor het gronddepot hoger uitvallen door veel inname van grond. Oorzaak hiervan is een kleiner aantal gestarte projecten dan gepland was. Daarnaast heeft een éénmalige bijdrage plaatsgevonden aan de bijdrage van het Centrum.

Voor 2018 zijn de volgende tarieven toegepast:

Tarieven 2018	
Rioolrecht eigenaar	€ 66,--
Rioolrecht gebruiker	€ 53,--
Totaal	€ 119,--

Leges

Leges kunnen worden geheven voor gemeentelijke dienstverlening. Legesheffing mag alleen dienen om kosten te verhalen. Het is niet toegestaan dat er winst wordt gemaakt. Dit betekent dat de totale opbrengst uit de legesverordening in zijn geheel niet meer dan kostendekkend mag zijn. Een belangrijk deel van de legestarieven is gebaseerd op de inzet van personeel en wordt het meest beïnvloed door de loonontwikkeling.

Kostendekkendheid

De mate van kostendekkendheid van de legestarieven is onderzocht. De conclusie die uit het onderzoek is getrokken is dat onze legesopbrengsten binnen de geldende kaders niet hoger zijn dan de kosten die we maken.

Geconstateerd is dat er sprake is van een bestendig beeld van de kostendekkendheid. Op basis van de werkelijke aantallen, afdrachten rijksleges, kosten en opbrengsten in 2018 komt de kostendekkendheid op 79%. Dit is hoger dan de prognose bij de Begroting 2018 van 49%, wat met name verklaard wordt door een toename van het aantal omgevingsvergunningen.

Marktgeld

De exploitatie van de weekmarkten in Capelle-Centrum en Capelle-Schollevaar kent voor elke markt een afzonderlijke kostenopzet. Op beide markten worden daarom verschillende tarieven toegepast. De totale exploitatiekosten voor de centrummarkt zijn meerjarig in evenwicht met de baten. Voor 2018 zijn er geen kostenontwikkelingen geweest waardoor het tarief alleen met de inflatiecorrectie is aangepast.

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een algemene belasting waarvan de opbrengst ten goede komt aan de algemene middelen. Om de registratie van honden op peil te houden worden er jaarlijks huis-aan-huis-controles gehouden. Uit de in 2018 gehouden controles kwam wederom naar voren dat Capellenaren het hondenbezit niet altijd spontaan aangeven. Door de uitgevoerde controles is het aantal geregistreerde honden in 2018 min of meer gelijk gebleven aan dat van 2017. Voor 2018 zijn de tarieven licht gestegen met het inflatiepercentage van 0,9%. Het tarief voor de eerste hond bedroeg € 76,18. Voor de tweede en volgende hond(en) is het tarief € 152,36.

Logiesbelasting

Deze belasting wordt geheven voor het overnachten van niet-ingezetenen van de gemeente in hotels, pensions (B&B), recreatiewoningen en dergelijke. De opbrengst van de logiesbelasting is niet bedoeld om de kosten van toeristische voorzieningen te dekken, maar komt ten gunste van de algemene middelen. De toename van het volume alsook de hogere bezettingsgraad ten opzichte van de afgelopen jaren is de begroting opgenomen. Hierdoor is de opbrengst nagenoeg gelijk aan de begroting (voordeel V 4). Het tarief van € 1,20 per overnachting is in 2018 licht gestegen ten opzichte van 2017. Gelet op de omvang van het tarief wordt deze eens in de drie jaar verhoogd. De laatste verhoging heeft dus in 2018 plaatsgevonden.

BIZ-bijdrage

De ondernemers op CapelleXL hebben sinds 2012 een BIZ. Dit is een wettelijk instrument waarmee de ondernemers gezamenlijk investeren in de kwaliteit en uitstraling van hun bedrijfsomgeving. Van deze eerste BIZ zijn vooral de fysieke resultaten, zoals de upgrading van het groen en de verbeterde parkeervoorzieningen, zichtbaar. In het eerste kwartaal van 2016 hebben de ondernemers op CapelleXL voor een vervolg van de BedrijfsInvesteringszone gestemd. De BIZ kan hierdoor voor de jaren 2016 t/m 2020 worden voortgezet. Dit gebeurt op basis van de per 1 januari 2015 in werking getreden (nieuwe) Wet op de Bedrijveninvesteringszones. Met deze wet kunnen nieuwe BIZ-initiatieven gerealiseerd worden. Speerpunten voor de jaren 2016 t/m 2020 zijn onder meer beveiliging, gebiedsontwikkeling, gebieds promotie en bereikbaarheid.

De netto-opbrengst wordt in de vorm van een subsidie uitgekeerd aan de Stichting BIZ CapelleXL.

Inmiddels is er in 2017 op het bedrijventerrein Capelle-West ook een BIZ opgestart.

Kwijtschelding

Het bestaande kwijtscheldingsbeleid is ook in 2018 onveranderd gebleven. Dit betekende dat als men niet in staat was om de aanslag gemeentelijke belastingen te betalen, bij de gemeente een verzoek om kwijtschelding kon indienen. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor afvalstoffenheffing, rioolheffing gebruikers en de hondenbelasting (alleen eerste hond).

Bij de beoordeling van een kwijtscheldingsverzoek werd met behulp van de gegevens van een aanvraagformulier iemands persoonlijke financiële situatie onderzocht. De criteria die gehanteerd werden, zijn vastgelegd in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990, de Leidraad invordering gemeentelijke heffingen 2018 en de Verordening kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen 2018.

Daarnaast werd de zogenaamde automatische kwijtschelding toegepast. Met de uitvoering van automatische kwijtschelding wordt zeer behoedzaam omgegaan. Doordat inkomens van jaar tot jaar sterk kunnen verschillen is een jaarlijkse inkomensstoets wenselijk gebleken. Op basis van een geautomatiseerde inkomensstoets is, voordat er automatische kwijtschelding werd verleend, het inkomen getoetst bij het Inlichtingenbureau (opgericht door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de VNG). Hierbij gaat het om cliënten die in voorgaande jaren kwijtschelding hebben gekregen. Naast deze categorie komen personen die een uitkering op grond van de Wet Werk en Bijstand ontvangen eveneens in aanmerking voor deze automatische kwijtschelding. Gecombineerd met de aanslag gemeentelijke belastingen ontving de belastingplichtige dan een beschikking met volledige kwijtschelding. Ook voor alle individueel ingediende verzoeken maken we gebruik van de mogelijkheid om deze te laten toetsen bij het Inlichtingenbureau. Met behulp van deze werkwijze zijn er meerdere bronnen beschikbaar waarmee het verzoek getoetst kan worden.

In 2018 hebben we een substantieel aantal verzoeken moeten verwerken. Aan 2.859 huishoudens is gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de aanslag gemeentelijke belastingen verleend. Dit is ongeveer 8,3% van het totale aantal huishoudens.

Totale opbrengsten belangrijkste belastingen/heffingen (x € 1.000)

Belasting/heffing	Begrote opbrengst	Werkelijke opbrengst
OZB - woningen	6.745	6.744
OZB - niet-woningen	4.771	4.764
Afvalstoffenheffing	7.094	7.144
Rioolrechten	3.851	3.851
Hondenbelasting	300	304
Logiesbelasting	48	52
Totaal	22.809	22.859

Daartegenover begrote en werkelijke lasten

voorziening dubieuze debiteuren	174	114
kwijtschelding hondenbelasting	16	18
kwijtschelding afvalstoffenheffing	611	607
kwijtschelding rioolrechten	138	138
Totaal	939	877

Er is een voorziening waarmee de bedragen die oninbaar worden geleden per jaar mee worden gedekt. Omdat er minder oninbaar is geleden dan begroot neemt de omvang van de voorziening met V 60 toe. Een extra dotatie om de voorziening op niveau te houden zoals afgelopen jaar het geval is derhalve niet benodigd.

Belastingdruk 2014 – 2018

Omschrijving	Tarief 2014	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017	Tarief 2018	Stijging	Stijging
						'14 -'18	'17 -'18
OZB eigenaren woningen (*)	0,1172	0,1242	0,1264	0,1238	0,1157	-1,3%	-6,5%
Gemiddelde WOZ-waarde (**)	186.000	176.000	172.000	176.000	185.000	-0,5%	5,1%
Gemiddeld	217,99	218,59	217,41	217,89	214,05	-1,8%	-1,8%

aanslagbedrag (***) prijsspeildatum	1-1-2013	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2017		
Afvalstoffenheffing 1 persoonshuishouden	208,00	211,65	206,90	206,90	208,76	0,4%	0,9%
Afvalstoffenheffing 2 persoonshuishouden	243,10	247,35	242,00	242,00	244,18	0,4%	0,9%
Afvalstoffenheffing 3< persoonshuishouden	275,90	277,05	271,00	271,00	273,44	-0,9%	0,9%
Rioolrecht gebruikers	59,00	57,00	56,00	56,00	53,00	-10,2%	-5,4%
Rioolrecht eigenaren	74,00	72,00	71,00	71,00	66,00	-10,8%	-7,0%
Hondenbelasting één hond	73,75	75,00	75,50	75,50	76,18	3,3%	0,9%

*) Proportioneel tarief, het tarief is gecorrigeerd met het (te verwachten) percentage van de waardeontwikkeling.

**) Afgerond gemiddelde WOZ-waarde (ongewogen gemiddelde)

***) Gemiddeld aanslagbedrag op basis van gemiddelde WOZ-waarde

De gemiddelde woonlast voor een huishouden van twee personen (OZB, afvalstoffenheffing en rioolrechten gebruikers + eigenaren) bedroeg in 2014 € 594,09. In 2018 bedraagt de gemiddelde woonlast € 577,23. In de periode 2014-2018 betekent dit een lastenverlichting van 2,8%.

Lokale lastendruk in relatie tot andere gemeenten

Het Centrum van Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (COELO) geeft jaarlijks inzicht in de positie van onder andere onze gemeente op het gebied van lokale lastendruk ten opzichte van de andere gemeenten in Nederland. In 2018 eindigde onze gemeente op de 25e plaats in van de in totaal 391 geënkquêteerde gemeenten (*). Hoe lager het nummer hoe lager de woonlasten. In 2017 eindigde onze gemeente nog op de 29e plaats van de in totaal 396 geënkquêteerde gemeenten (*).

(*) In de door Coelo gehanteerde overzichten zijn in enkele gevallen nog gemeenten apart opgenomen die inmiddels zijn samengevoegd met andere gemeenten.

H. Interbestuurlijk Toezicht

Met de invoering van de wet Revitalisering Generiek Toezicht op 1 oktober 2012 is de wijze waarop de Provincie en het Rijk toezicht houden op gemeenten veranderd. De gemeenteraad controleert hoe het college een aantal wetten heeft uitgevoerd en vormt daar een oordeel over. De Provincie en Rijk nemen meer afstand en richten hun controlerende rol sober in op basis van vertrouwen.

Provincie

Met het besluit van 10 september 2013 (BBV 533648) is besloten een bestuursovereenkomst aan te gaan met de Provincie Zuid-Holland inzake het interbestuurlijk toezicht. Het aangaan van de bestuursovereenkomst komt er op neer dat de gemeente zich verplicht om ieder jaar bij de jaarstukken een paragraaf 'Interbestuurlijk toezicht' op te nemen.

In deze paragraaf wordt met behulp van de kleuren groen, oranje en rood aangegeven of voldaan wordt aan de wettelijke vereisten op het gebied van financiën, ruimtelijke ordening, omgevingsrecht, monumentenzorg, archief- en informatiebeheer en huisvesting vergunninghouders. Met de bestuursovereenkomst verplicht de provincie zich vervolgens om het toezicht op een sobere, proportionele en risicogerichte manier vorm te geven en alleen te interveniëren of nadere informatie op te vragen als daar aanleiding toe is.

Het resultaat, verwerkt in deze paragraaf, is tot stand gekomen door beantwoording van vragen gebaseerd op geformuleerde indicatoren door de Provincie. Deze informatie wordt na vaststelling door u aan de Provincie toegezonden.

Ingevulde format van de Provincie:

Financiën	Groen Oranje Rood	TOELICHTING
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht		De Begroting 2019 heeft over alle jaren een positief resultaat en is structureel en reëel in evenwicht. Wij voldoen daarmee aan de eisen die de Provincie vanuit de rol als toezichthouder aan onze begroting stelt. De ontwikkelingen op het gebied van wonen, gezondheidszorg en mobiliteit voor een gemeente waar ouderen goed en veilig kunnen leven, vraagt om een doorontwikkeling van Capelle. Wij staan daar middenin, met de bestaande infrastructuur, de woningvoorraad, een voorzieningenniveau en een zorgsysteem dat wij de komende jaren duurzaam moeten transformeren. Vanuit de meerjarige doorrekening voor de jaren na onze begrotingsperiode zien we tijdig aankomen of er sprake kan gaan zijn van een niet structureel en reëel sluitende begroting. Door deze meerjarige doorkijk is het mogelijk om hier tijdig en doeltreffend maatregelen op te nemen, maar op dit moment is hier nog geen urgentie toe.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee	
Ruimtelijke ordening	Groen Oranje Rood	TOELICHTING
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Verordening Ruimte 2014 (artikel 3.4 Verordening Ruimte)		Alle gemeentelijke bestemmingsplannen voldoen aan de Verordening Ruimte 2014.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee	

Omgevingsrecht Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Milieu, Bouwen en Wonen	Groen Oranje Rood	TOELICHTING
<p>Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving is tijdig een beleidsplan, een uitvoeringsprogramma en een evaluatie vastgesteld en met de jaarrapportage over de uitvoering bekend gemaakt aan de gemeenteraad. Binnen twee maanden na vaststelling wordt hierover mededeling gedaan aan de provincie Zuid-Holland.</p>		<p><u>Beleidsplan</u> Zowel voor Milieu (DCMR) als Bouwen en Wonen was er geen aanleiding om het Beleidsplan VTH in 2018 aan te passen.</p> <p><u>Rapportage en evaluatie</u> Op 8 mei 2018 heeft het College kennis genomen van de jaarstukken 2017 van de DCMR en de Gemeenteraad geadviseerd geen zienswijze kenbaar te maken. De Gemeenteraad heeft dit advies op 4 juni 2018 overgenomen. In de taakvelden 7.4 en 8.3 van de taakveldenrekening 2018 heeft het College de Gemeenteraad geïnformeerd over de Bouw en Wonen taken. Op 29 mei 2018 heeft het College de taakveldenrekening vastgesteld en in de commissies van 27/28 juni 2018 de Gemeenteraad geïnformeerd. De jaarstukken zijn half juli 2018 verzonden aan de Provincie.</p> <p><u>Uitvoeringsprogramma</u> DCMR heeft eind februari 2018 het uitvoeringsprogramma aan ons aangeleverd en is op 24 april 2018 door het College vastgesteld. De Gemeenteraad is met de besluitenlijst geïnformeerd. Voor Bouwen en Wonen is het werkplan van 2017 gehanteerd. Deze is in 2016 vastgesteld.</p> <p><u>Ontwikkelingen</u> Ondanks dat Capelle rood scoort doordat de termijnen niet gehaald zijn, zijn wij continu bezig met (het verbeteren van) de VTH-taken. Zo is in 2019 het VTH uitvoeringsbeleid (Bouwen en Wonen) op 7 mei 2019 door het College vastgesteld en is voorgelegd aan de raadscommissie van 20 mei 2019.</p>
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee	
Monumentenzorg	Groen Oranje Rood	TOELICHTING
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten		De gemeente maakt gebruik van de Erfgoedcommissie van Stichting Dorp, Stad en Land. Er wordt advies ingewonnen voor alle gevallen die door de Erfgoedwet en gemeentelijke beleidsinstrumenten worden gesteld.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee	
Archief- en informatiebeheer	Groen Oranje Rood	TOELICHTING
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde		De aanbevelingen van 2017 zijn niet allemaal opgepakt. Wel is voor twee gemeenten (Krimpen en Capelle) een nieuw zaakstelsel ingericht. Het inrichten van de zaaktype (op basis van DSP model I-navigatie) is de basis waar vrijwel alles is geregeld voor het afhandelen van een zaak (autorisatie, werkproces en vernietigingstermijn conform selectielijst 2017). Daarnaast is pre-edepot ingericht waar de

		oude DMS applicaties van zowel Krimpen (Corsa) als Capelle (Verseon) op een duurzame wijze opgenomen zullen worden. De postprocedures van Capelle en Krimpen zijn samengevoegd tot een vernieuwde postprocedure. Er zijn vooral veranderingen doorgevoerd op het gebied van privacy. De postprocedure 2019 is 5 maart 2019 door het College vastgesteld. De Archiefverordening 2015 wordt in 2019 aangepast en in september 2019 aan de Gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming.	
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Ja	Samen met GR IJsselgemeenten (ICT), de afdelingen BCO en DIV zullen een aantal beleidsaspecten opgepakt worden: aanpassen informatiebeleid van 2014, opstellen informatiebeheersplan en bewaarstrategie waardoor er een beter zicht is op de risico's die gelopen worden ten aanzien van het informatiebeheer.	
Huisvesting Vergunninghouders	Groen Oranje Rood	TOELICHTING	
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand		Gevraagde informatie	Stand van zaken
		Voorsprong/achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar	4
		Fase interventieladder op 1 januari	Taakstelling gerealiseerd
		Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar	50
		In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders	56
		Voorsprong/achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar	10
		Fase interventieladder op 1 juli	Taakstelling gerealiseerd
		Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar	42
		In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders	27
		Voorsprong/achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar	5
		Fase interventieladder op 31 december	Signaleren
		Toelichting	
		Redenen achterstand: <ul style="list-style-type: none"> • onvoldoende tijdige koppelingen; • gezin (7 pers) met een kind met zware geestelijke en fysieke beperking waarvoor zeer moeilijk een geschikte (MIVA) woning te vinden is. 	
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee		

Rijk

Toezicht op het gemeentelijk bestuursorgaan berust in principe bij de provinciale toezichthouder tenzij de provincie op het betreffende terrein geen taak heeft en dus expertise mist. Het toezicht ligt dan bij het Rijk. De verantwoording op deze terreinen verschilt per ministerie.

Zo houdt bijvoorbeeld de Waarderingskamer toezicht op de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken, worden de Paspoortwet, Wet basisregistratie adressen en gebouwen en Wet basisregistratie grootschalige topografie alle drie via ENSIA verantwoord en rapporteren gemeenten jaarlijks over de uitvoering van het gemeentelijk toezicht op en de handhaving van de kwaliteit van kinderopvang via het rapport Toezichtinformatie Kinderopvang etc. Tevens vinden er vanuit ministeries ook

beleidsonderzoeken en beleidsevaluatie plaats. De gemeente heeft bijvoorbeeld in 2016 en 2017 een vragenlijst ontvangen en ingevuld op het gebied van voor- en vroegschoolse educatie (vve). De Inspectie van het Onderwijs zag op basis daarvan geen noodzaak om een onderzoek te doen naar het vve-beleid binnen onze gemeente. In 2018 is er geen vragenlijst ontvangen.

5. FINANCIËLE VERANTWOORDING

5.1 Algemeen

De raad stelt de programmabegroting vast op het niveau van de programma's. De raad stelt de budgetten voor 2018 voor de programma's vast op de bedragen, zoals genoemd in de tabellen in de programma's. De raad autoriseert daarmee het college om uitvoering te geven aan de programmabegroting en de aangegeven budgetten te besteden. In onderstaande tabellen geven we tevens de realisatie op de budgetten weer.

5.2 Overzicht van baten en lasten

Onderstaand overzicht bevat een recapitulatie van de in de programma's opgenomen rekeningcijfers.

Lasten (x € 1.000)					
Programma	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
0. Bestuur en Ondersteuning	N 37.384	N 2.639	N 40.023	N 30.816	V 9.207
1. Integrale Veiligheid en Openbare Orde	N 6.975	N 306	N 7.281	N 7.146	V 135
2. Verkeer, Vervoer en Waterstaat	N 6.825	N 68	N 6.893	N 6.984	N 91
3. Economie	N 1.053	N 324	N 1.377	N 1.577	N 200
4. Onderwijs	N 6.373	N 314	N 6.687	N 6.278	V 409
5a. Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 10.796	V 305	N 10.491	N 10.423	V 68
5b. Openbaar groen en (openlucht) recreatie	N 7.391	V 1.118	N 6.273	N 6.595	N 322
6a. Sociale Infrastructuur	N 11.560	N 562	N 12.122	N 11.654	V 468
6b. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 56.075	V 1.403	N 54.672	N 53.815	V 857
6c. Wet Maatschappelijke Inkomen	N 11.247	N 860	N 12.107	N 12.372	N 265
6d. Jeugdhulp	N 19.614	N 1.925	N 21.539	N 21.997	N 458
7. Volksgezondheid en Milieu	N 14.405	N 1.135	N 15.540	N 16.404	N 864
8. Stadsontwikkeling	N 18.816	N 3.221	N 22.037	N 18.546	V 3.491
Saldo van lasten	N 208.514	N 8.528	N 217.042	N 204.607	V 12.435

*Programma 0. Bestuur en Ondersteuning is exclusief taakveld 0.10 mutaties reserves (apart zichtbaar in tabel Saldi)

Baten (x € 1.000)					
Programma	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
0. Bestuur en Ondersteuning	V 130.242	V 700	V 130.942	V 127.783	N 3.159
1. Integrale Veiligheid en Openbare Orde	V 452	V 187	V 639	V 645	V 6
2. Verkeer, Vervoer en Waterstaat	V 387	N 10	V 377	V 604	V 227
3. Economie	V 1.152	V 61	V 1.213	V 1.444	V 231
4. Onderwijs	V 1.665	V 280	V 1.945	V 1.882	N 63
5a. Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V 2.984	V 76	V 3.060	V 3.034	N 26
5b. Openbaar groen en (openlucht) recreatie	V 868	V 75	V 943	V 1.022	V 79
6a. Sociale Infrastructuur	V 1.251	V 435	V 1.686	V 1.754	V 68
6b. Werk en Inkomen (Participatiewet)	V 32.186	V 304	V 32.490	V 31.986	N 504
6c. Wet Maatschappelijke Inkomen	V 770	V 78	V 848	V 832	N 16
6d. Jeugdhulp	V 62	N 0	V 62	V 64	V 2
7. Volksgezondheid en Milieu	V 12.303	V 918	V 13.221	V 14.337	V 1.116
8. Stadsontwikkeling	V 12.815	V 6.897	V 19.712	V 16.218	N 3.494
Saldo van baten	V 197.137	V 10.001	V 207.138	V 201.605	N 5.533

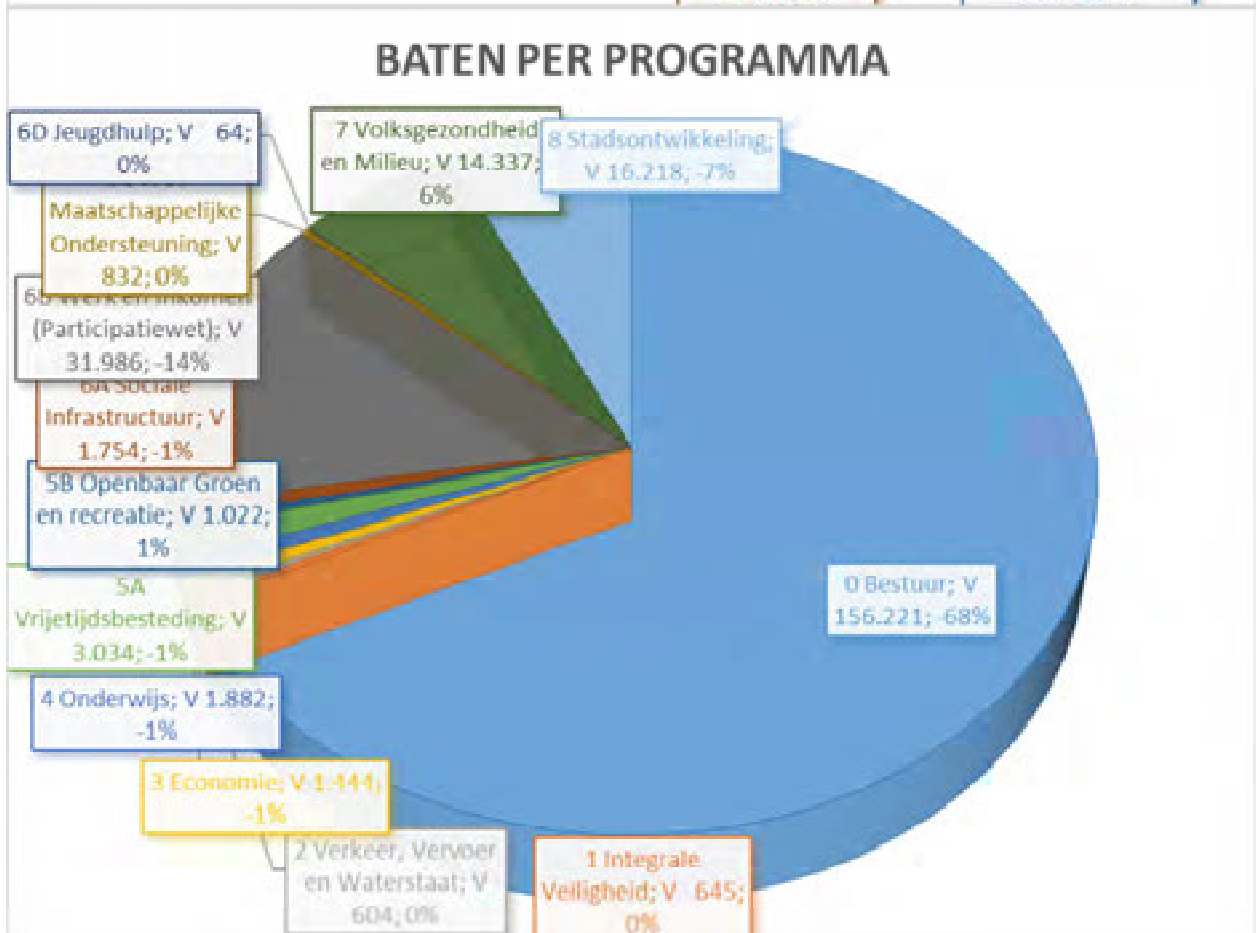
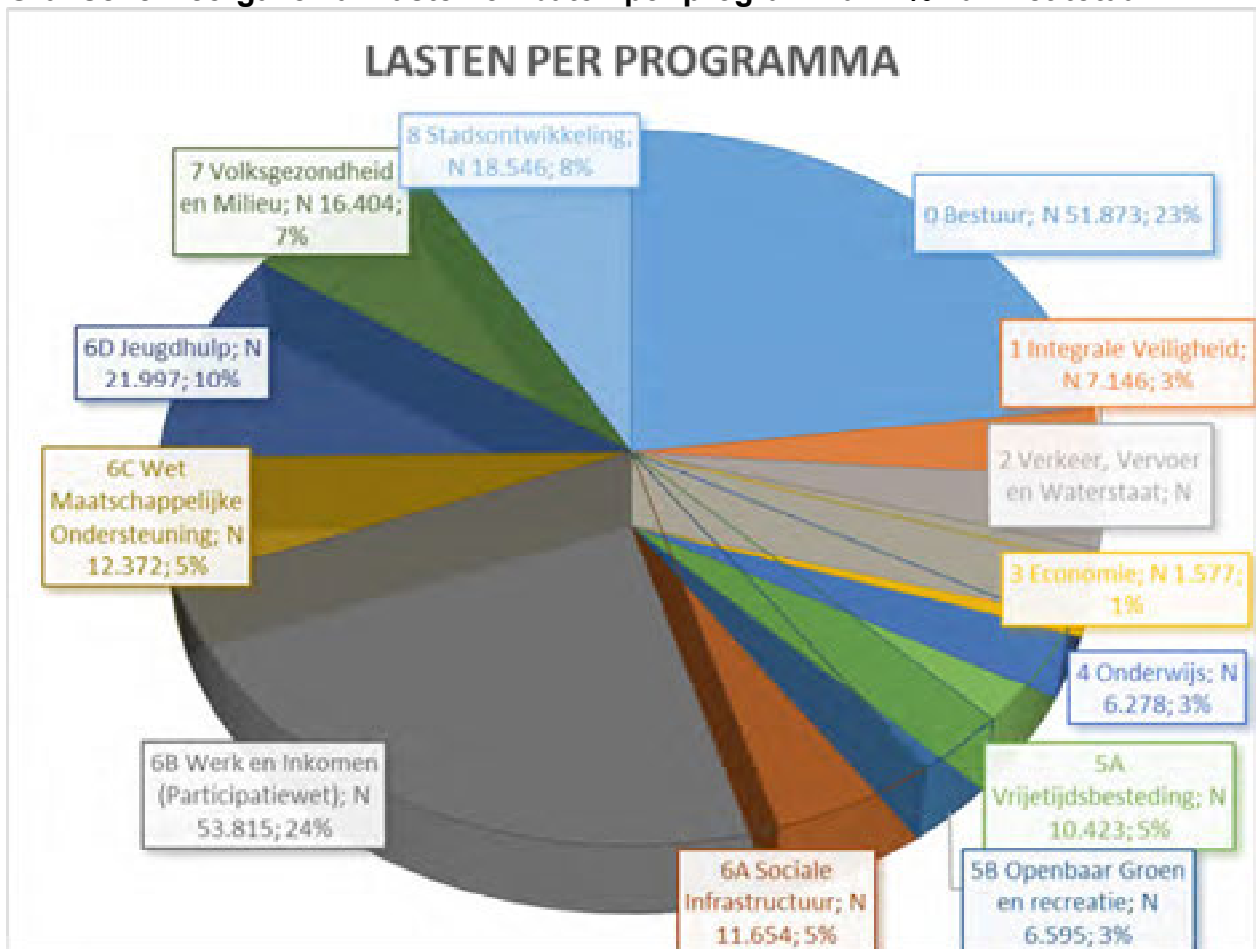
*Programma 0. Bestuur en Ondersteuning is exclusief taakveld 0.10 mutaties reserves (apart zichtbaar in tabel Saldi)

Saldi (x € 1.000)

Programma	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
0. Bestuur en Ondersteuning	V 92.858	N 1.939	V 90.919	V 96.967	V 6.048
1. Integrale Veiligheid en Openbare Orde	N 6.523	N 119	N 6.642	N 6.501	V 141
2. Verkeer, Vervoer en Waterstaat	N 6.438	N 78	N 6.516	N 6.380	V 136
3. Economie	V 99	N 263	N 164	N 133	V 31
4. Onderwijs	N 4.708	N 34	N 4.742	N 4.396	V 346
5a. Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 7.812	V 381	N 7.431	N 7.389	V 42
5b. Openbaar groen en (openlucht) recreatie	N 6.523	V 1.193	N 5.330	N 5.573	N 243
6a. Sociale Infrastructuur	N 10.309	N 127	N 10.436	N 9.900	V 536
6b. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 23.889	V 1.707	N 22.182	N 21.829	V 353
6c. Wet Maatschappelijke Inkomen	N 10.477	N 782	N 11.259	N 11.540	N 281
6d. Jeugdhulp	N 19.552	N 1.925	N 21.477	N 21.933	N 456
7. Volksgezondheid en Milieu	N 2.102	N 217	N 2.319	N 2.067	V 252
8. Stadsontwikkeling	N 6.001	V 3.676	N 2.325	N 2.328	N 3
Saldo van baten en lasten	N 11.377	V 1.473	N 9.904	N 3.002	V 6.902
Mutaties reserves	V 11.373	N 1.472	V 9.902	V 7.381	N 2.521
Afrondingen	V 4	N 1	V 2	V 3	V 1
Resultaat	N 0	N 0	N 0	V 4.382	V 4.382

*Programma 0. Bestuur en Ondersteuning is exclusief taakveld 0.10 mutaties reserves (apart zichtbaar in tabel Saldi)

Grafische weergave van lasten en baten per programma in % van het totaal

5.3 Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen van de gemeente bestaan uit:

1. Algemene uitkering uit het gemeentefonds
2. Gemeentelijke belastingen
3. Commerciële contracten
4. Dividenden
5. Saldo van de financieringsfunctie (rente)

De financiële uitkomsten per aandachtsgebied kan als volgt worden gepresenteerd:

Dekkingsmiddel	Raming 2018	Wijziging raming 2018	Totale raming 2018	Rekening 2018	Vershil 2018 t.o.v. raming
1. Algemene uitkering	V 108.444	V 352	V 108.796	V 109.305	V 509
2. Lokale heffingen. Waarvan de besteding niet gebonden is	V 11.957	N 92	V 11.865	V 11.865	N 0
3. Overige algemene dekkingsmiddelen	V 660	N 0	V 660	V 672	V 12
4. Dividenden	V 2.475	N 65	V 2.410	V 2.410	N 0
5. Saldo van de financieringsfunctie	N 10	V 89	V 79	V 152	V 73
Totaal	V 123.526	V 284	V 123.810	V 124.404	V 594

Voor de toelichting op de afwijking ten opzichte van de raming verwijzen wij u naar de jaarrekening.

5.4 Post Onvoorzien

In de primitieve begroting is in programma 0 Bestuur een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen voor een bedrag van 33. De raming van deze post is gebaseerd op een bedrag van 0,50 per inwoner. In het begrotingsjaar zijn de volgende begrotingswijzigingen ten laste van de onvoorziene uitgaven gebracht:

	Raming 2018	Wijziging raming 2018	Totale raming 2018	Rekening 2018	Vershil 2018 t.o.v. raming
Onvoorzien	N 33	N 0	N 33	N 0	V 33

De post onvoorzien is een begrotingspost die per definitie niet leidt tot uitgaven. Het totaalbudget wat gereserveerd is in de begroting wordt ingezet door een begrotingswijziging waardoor het budget wordt getransporteerd naar het programma waar de uitgaven worden gedaan.

Van de post onvoorzien is in zijn geheel onbenut gelaten en valt vrij in de jaarrekening.

5.5. EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft volgens de spelregels van de Europese Unie weer of overheden een overschot of een tekort hebben op de uitgaven. Het saldo van gemeenten draagt bij aan het totale saldo in Nederland.

Het EMU-saldo van de gemeente over het boekjaar 2018 is N 17.837. Dit betekent dat het totaal aan uitgaven inclusief de investeringen, hoger is dan het totaal aan inkomsten. Dit saldo wordt vooral veroorzaakt door het investeringsvolume van 20,3 miljoen, dan hoger is dan de kapitaallasten van reeds bestaande immateriële en materiële vaste activa.

5.6. Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de feitelijke geldmiddelen, waaruit de financieringsbehoefte blijkt. Het corrigeert het resultaat voor financiële posten die feitelijk geen geldstromen met zich meebrengen, namelijk de mutaties in reserves, dotaties in voorzieningen en afschrijvingslasten. Ook neemt het diverse posten mee die verrekend worden met de balans en daarom geen deel uit maken van het overzicht van baten en lasten.

Vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording geldt er geen verplichting om een kasstroomoverzicht op te nemen, maar vanwege het belang om hier inzicht in te hebben, nemen we dit wel op in de begroting en jaarrekening.

Financieringsbehoefte	Realisatie
	2018
- Mutatie voorraden	
- Mutatie uitzettingen, overlopende activa	3.662
- Mutatie vlottende schuld, overlopende passiva	4.210
Mutatie reserves	-7.381
Mutatie voorzieningen	
Mutatie waarborgsommen, overige vaste schuld	3
Kasstroom uit operationele activiteiten	10.535
	0
	0
	-20.514
	17
Netto investeringen financiële activa - excl. verstr. leningen	-5.897
Desinvesteringen financiële activa - excl. verstr. leningen	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-26.394
Financieringsbehoefte ( ) cq. overschot (+)	15.859
Kasstroom uit financieringsactiviteiten > 1 jaar	
Aflossing opgenomen leningen	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten > 1 jaar	46.266
Mutatie uitzettingen in 's Rijks schatkist	-19.930
Mutatie opgenomen kasgeldleningen	-10.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten < 1 jaar	-29.930
Mutatie geldmiddelen	477
De mutatie in geldmiddelen is als volgt te specificeren	
Liquide middelen / bankschulden ultimo vorig dienstjaar:	430
Liquide middelen / bankschulden ultimo dienstjaar:	907
Mutatie geldmiddelen	477

Uit dit kasstroomoverzicht blijkt dat we in 2018 een financieringsbehoefte van 15,9 miljoen hadden.

5.7. Rekeningresultaat

Aangezien de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves formeel niet als lasten en baten worden gezien, is in eerdere overzichten in hoofdstuk 4 afzonderlijk het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten (per programma) zichtbaar gemaakt.

Hieronder geven we de mutaties van en naar de reserves, gesaldeerd, weer. Het overzicht geeft aan op welk programma de mutaties in reserves betrekking hebben.

	Resultaatverdeling	Begroting 2018	Wijziging Begroting 2018	Totaal begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
	Saldo van baten en lasten	N 11.377	V 1.473	N 9.904	N 3.002	V 6.902
Progr.	Mutaties in reserves					
0	Reserve bedrijfsvoering	V 450	N 164	V 286	N 140	N 426
0	Reserve grote investeringen	N 1.149	V 2.502	V 1.353	V 1.353	N 0
0	Reserve eenmalige uitgaven	N 0	N 0	N 0	N 120	N 120
0	Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	N 0	V 48	V 48	V 48	N 0
0	Doe Mee Fonds	N 3.333	N 0	N 3.333	N 4.997	N 1.664
0	Algemene reserve	V 5.000	N 0	V 5.000	V 5.000	N 0
0	Reserve Openbare Ruimte	N 0	N 0	N 0	N 59	N 59
0	Reserve rekenkamer	N 0	N 0	N 0	N 35	N 35
1	Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 1	V 1	V 44	V 43
1	Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 4	V 4	N 31	N 35
2	Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 429	V 429	V 319	N 110
2	Algemene reserve	N 0	V 400	V 400	V 400	N 0
2	Reserve Openbare Ruimte	N 1.881	N 158	N 2.039	N 2.095	N 56
2	Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 193	N 193	N 255	N 62
3	Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	N 0	V 474	V 474	V 475	V 1
3	Reserve Openbare Ruimte	N 0	N 200	N 200	N 200	N 0
3	Reserve eenmalige uitgaven	V 252	V 67	V 319	V 264	N 55
3	Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	V 47	V 47
4	Reserve grote investeringen	V 2.262	N 0	V 2.262	V 2.261	N 1
4	Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 172	V 172	V 172	N 0
4	Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 77	V 77	N 84	N 161
5a	Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 52	V 52	V 54	V 2
5a	Reserve grote investeringen	V 2.502	N 2.502	N 0	N 0	N 0
	Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	N 0	N 0	N 0	N 39	N 39
5a	Algemene reserve	N 0	V 50	V 50	V 50	N 0
5a	Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 15	V 15	V 104	V 89
5b	Reserve Openbare Ruimte	N 3.747	V 1.746	N 2.001	N 1.807	V 194
5b	Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 54	V 54	N 14	N 68
5b	Algemene reserve	V 4.694	N 2.744	V 1.950	V 1.950	N 0
5b	Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 164	N 164	V 6	V 170
6a	Algemene reserve	V 45	N 0	V 45	V 45	N 0
6a	Reserve eenmalige uitgaven	V 116	V 609	V 725	V 489	N 236
6a	Reserve Sociaal Domein	V 450	N 415	V 35	N 80	N 115
6a	Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 143	V 143	V 66	N 77
6b	Reserve eenmalige uitgaven	V 260	N 260	N 0	V 4	V 4
6b	Reserve Sociaal Domein	N 189	N 0	N 189	N 189	N 0
6b	Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 278	V 278	V 278	N 0
6c	Reserve Sociaal Domein	N 1.052	N 0	N 1.052	N 1.052	N 0

6c	Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 85	V 85	V 85	N 0
6c	Noodfonds	N 0	N 0	N 0	V 14	V 14
6c	Reserve bedrijfsvoering	N 0	V 15	V 15	V 240	V 225
6d	Reserve Sociaal Domein	V 3.202	V 858	V 4.060	V 4.060	N 0
6d	Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	V 4	V 4
7	Reserve eenmalige uitgaven	V 151	V 53	V 204	V 4	N 200
7	Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 111	N 111	N 162	N 51
8	Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 212	V 212	V 163	N 49
8	Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	V 3.339	N 2.905	V 434	V 720	V 286
8	Reserve bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	V 20	V 20
	Totaal mutaties in reserves	V 11.372	N 1.472	V 9.900	V 7.380	N 2.520
		N 5	V 1	N 4	V 4.378	V 4.382
	Afrondingen	V 5	N 1	V 4	V 4	N 0
	Resultaat	N 0	N 0	N 0	V 4.382	V 4.382

5.8. Incidentele baten en lasten

Pr.	Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
		Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting 2018	Wijziging	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
0	Dotatie aan de Voorziening Appa			N 0		N 4.002	V 360	N 3.642	N 3.774
0	Lagere lasten rekenkamer met dotatie aan reserve rekenkamer			N 0	N 35			N 0	V 35
0	Social return (voor 100% opgenomen in de voorziening dubieuze debiteuren)			N 0	V 106			N 0	N 106
0	Storting rentevoordelen aan de reserve grote investeringen			N 0		N 1.149		N 1.149	N 1.149
0	Vrijval kapitaallast zwembad Alkenlaan; reserve grote investeringen (herziening BBV)	V 2.502		V 2.502	V 2.502			N 0	N 0
0	Rentievoordelen, dotatie aan reserve Openbare Ruimte			N 0	V 59			N 0	N 59
0	Algemene uitkering Decembercirculaire impuls gelden Weerbaar bestuur, dotatie aan reserve eenmalige uitgaven			N 0	V 120			N 0	N 120
0	Dotatie vanuit Algemene reserve aan Denk & Doe Mee! Fonds (Wijzigingsvoorstel begroting 2018)	V 5.000		V 5.000	V 5.000	N 5.000		N 5.000	N 5.000
0	Budget Denk & Doe Mee! fonds met dekking reserve Doe Mee Fonds (vanuit Algemene Reserve); minder gehonoreerde aanvragen in 2018 en overheveling restantbudget naar 2019 via reserve Doe Mee Fonds	V 1.667		V 1.667	V 3	N 1.667		N 1.667	N 3
0	Vennootschapsbelasting (NJN2018 0.4.4) voor verhuur reclaimedisplays; voorzichtigheids halve in de begroting opgenomen, niet eens met het standpunt van de belastingdienst (533); in realisatie niet opgenomen inclusief retour reservering 2016-2017 (-/-72) en Vpb-plicht op restafvalstromen 2016 tot en met 2018 (20)			N 0			N 533	N 533	V 52
1	Pilot wijkbrandweerfunctionaris, budgetoverheveling naar 2019 door dotatie aan reserve eenmalige uitgaven			N 0			N 65	N 65	N 65
1	Afrekening bijdrage voor FLO 2014-2017			N 0			N 111	N 111	N 111
1	Controle kantoren, budget uit vorig jaar via reserve eenmalige uitgaven		V 20	V 20	V 20		N 20	N 20	N 20
1	Installaties brandweerkazerne Slotlaan 121, budgetoverheveling naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	V 35			N 0	N 35
1	Actieplan overval en straatroof, via reserve eenmalige uitgaven		V 19	V 19	V 19		N 19	N 19	N 19
1	Capels Interventieteam, via reserve eenmalige uitgaven		V 30	V 30	V 30		N 30	N 30	N 30
2	Enmalig budget in 2018 Gemeentelijk Verkeer- en vervoerplan (Wijzigingsvoorstel begroting 2018), verlaging budget 2018 met budgetoverheveling naar					N 175	V 100	N 75	N 0

	2019 via reserve eenmalige uitgaven								
2	Eenmalig budget in 2018 Gemeentelijk Verkeer- en vervoerplan (Wijzigingsvoorstel begroting 2018), budgetoverheveling naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven						N 100	N 100	N 175
2	Fietsvoorzieningen metro, budget via reserve eenmalige uitgaven		N 25	N 25	N 25		V 25	V 25	V 25
2	Vervoersknoop Rivium		V 250	V 250	V 250		N 222	N 222	N 222
2	Nijverheid / Kars Wegeling (VJN2018 2.4.8), budget via reserve eenmalige uitgaven		V 37	V 37	V 37		N 37	N 37	N 76
2	Vervoersknooppunt Rivium (VJN2018 2.4.8) budget via reserve eenmalige uitgaven		V 380	V 380	V 380		N 380	N 380	N 380
2	Vervoersknooppunt Rivium (NJN2018 2.4.7) overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 200	N 200	N 200		V 200	V 200	V 200
2	Wijkontsluiting Scholleveaar (VJN2018 2.4.8) - reserve eenmalige uitgaven		V 29	V 29	V 29		N 29	N 29	N 29
	Wervingscampagne Buurtbus, budgetoverheveling naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	V 35		N 35	N 35	N 35
2	Parkeertellingen, budget via reserve eenmalige uitgaven		V 33	V 33	V 33		N 33	N 33	N 33
2	Onttrekking Algemene reserve voor krediet Revitalisering bedrijfstreinen (wijzigingsvoorstel begroting 2018)	V 400		V 400	V 400			N 0	N 0
2	Pilot nachtmetro			N 0			N 28	N 28	N 28
3	Kansen aan den IJssel, met dekking reserve eenmalige uitgaven		V 44	V 44	V 44		N 0	N 0	
3	Het Nieuwe Rivium, met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 172	V 172	V 172		N 172	N 172	N 172
3	Hogere lasten en baten Nieuwe Rivium (anterieure overeenkomst)			N 0	V 80			N 0	N 80
3	Subsidie gebiedspaspoort Rivium		V 25	V 25	V 25			N 0	N 0
3	Het nieuwe Riviumpark, onttrekking aan reserve herstructurering actief grondbeleid en dotatie aan reserve Openbare Ruimte		V 200	V 200	V 200		N 200	N 200	N 200
3	Revitalisering De Scholver met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 34	V 34	V 34		N 34	N 34	N 34
3	Leidraad Hoofdweggebied, budgetoverheveling naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid		V 60	V 60	V 16		N 60	N 60	N 16
3	Eenmalig budgetten Hoofdweggebied met dekking reserve eenmalige uitgaven (restantbudget in 2019)	V 252	V 23	V 275	V 241	N 65		N 65	N 30
3	Zandrakpark - voorziening verliesgevende complexen, met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 8	V 8	V 53		N 8	N 8	N 53
3	Quick scan en quick wins BIZ CapelleXL en Capelle West; budgetoverheveling naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 0	N 0	N 20		N 0	N 0	V 25
4	Stelpost kapitaallasten/vinexbijdrage; Dotatie aan reserve grote investeringen			N 0	N 0	N 466		N 466	N 467
4	Vrijval kapitaallast Pelikaanweg 1e fase; dekking reserve grote investeringen (herziening BBV)	V 2.728		V 2.728	V 2.728			N 0	N 0
4	Onderwijshuisvesting Fascinatio (Amendement begroting 2018); voordeel op huurlasten en nadeel op huurbaten door latere ingebruikname			N 0	N 143	N 400		N 400	N 259
4	Convenant onderwijs aan nieuwkomers			N 0		N 26		N 26	N 26
4	Budget Impuls Peuteropvang via reserve eenmalige uitgaven		V 90	V 90	V 90		N 90	N 90	N 94
4	Nieuwkomersgroep, via reserve eenmalige uitgaven; eenmalig voordeel afrekening nieuwkomersgroep door hogere rijksbekostiging aan scholen		V 82	V 82	V 82		N 82	N 82	N 3
4	Eenmalig project ROC Zadkine (weekendschool)			N 0	N 69			N 0	V 69
5	Strategische panden met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 48	V 48	V 9		N 48	N 48	N 9
5	Cultuurnota evenementen			N 0			N 50	N 50	N 50
5	Cultuurnota "verrassend divers" Stadsfeest, dekking Algemene reserve		V 50	V 50	V 50		N 50	N 50	N 50

5	Herkomstonderzoek gemeentelijke kunstcollectie (NJN2018 5.4.2), overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		V 10	V 10	N 0		N 10	N 10	N 0
5	Vrijval reserve eenmalige uitgaven (restant reserve kunstaankopen en reserve nieuwe initiatieven)		V 42	V 42	V 54			N 0	N 0
5	Dotatie aan Reserve Openbare Ruimte vanuit Algemene reserve voor kwaliteitsimpuls (Wijzigingsvoorstel begroting 2018 / Erratum) voor budget (100) binnen taakveld 5.7	V 1.950	N 0	V 1.950	V 1.950	N 100		N 100	N 57
5	Dotatie aan Reserve Openbare Ruimte vanuit Algemene reserve voor kwaliteitsimpuls (Wijzigingsvoorstel begroting 2018 / Erratum) voor diverse kredieten (1.850)			N 0		N 1.850		N 1.850	N 1.850
5	Kwaliteitsimpuls entree groen (Wijzigingsvoorstel begroting 2018) met dekking vanuit Algemene reserve; Erratum Begroting 2018; restantbudget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0				N 0	N 43
5	Rivier als getijdenpark, overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0			N 25	N 25	N 25
5	Erfgrenzenproject, budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 54	V 54	V 54		N 54	N 54	N 87
6a	Eenmalig budget doorontwikkeling Meldpunt woningontwikkeling met dekking reserve eenmalige uitgaven (vanuit IAU 2011)	V 116		V 116	V 116	N 116		N 116	N 116
6a	Bijdrage Havensteder Meldpunt Woningontwikkeling	V 30	V 30	V 60	V 60		N 0	N 0	N 0
6a	Innovatiebudget Sociaal Domein met dekking reserve Sociaal Domein; restantbudget overgeheveld naar 2019	V 450		V 450	V 450	N 450		N 450	N 329
6a	Besteding budget training frontlijnwerkers met dekking reserve eenmalige uitgaven		V 14	V 14	V 14		N 14	N 14	N 14
6a	Verkoop Freesiastraat 1		V 250	V 250	V 250			N 0	N 0
6a	Huisvestingslasten SWC (Addendum NJN2017)			N 0			N 59	N 59	N 59
6a	Buurtcentrum Fascinatio / huis van de wijk			N 0			N 286	N 286	N 306
6a	Overheveling budget Huizen van de Wijk		N 15	N 15	N 15		V 15	V 15	V 15
6a	Innovatiebudget Sociaal Domein (zie 6d)			N 0			N 415	N 415	
6a	Hermitage 40-42, overdracht PCPO	V 284	N 0	V 284	V 284		N 284	N 284	N 284
6a	Project sociale wijkteams / personen met verward gedrag		V 97	V 97			N 97	N 97	
6a	Overheveling innovatiebudget Sociaal Domein naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 190	N 190	N 190		V 190	V 190	V 190
6a	Onttrekking reserve eenmalige uitgaven (innovatiebudget Sociaal Domein) met storting in reserve Sociaal domein		N 415	N 415	N 530		V 415	V 415	V 415
6a	LPB-dagen/congres; overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 39		N 40	N 40	N 1
6a	Niet-besteed budget Wijkcentrum Schollebaar; budget overgeheveld naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 23	N 23	N 23			N 0	V 23
6a	Niet-besteed budget WOP; overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 67			N 0	V 76
6a	Niet-besteed budget Werklunches; overheveling budget naar 2019 via de reserve eenmalige uitgaven		V 101	V 101	V 59		N 101	N 101	V 42
6a	Niet-besteed budget MFC Fascinatio; overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 40			N 0	V 40
6a	Uitvoering nulmeting toegankelijkheid; budget overgeheveld naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 25			N 0	V 25
6a	Vrijval niet-bestede middelen Wmo collectief - wijkteams			N 0			V 23	V 23	V 23
6a	Eropafteam (amendement begroting 2015); dekking Algemene reserve	V 45		V 45	V 45			N 0	
6b	Eenmalig budget betaling vaste lasten, via reserve eenmalige uitgaven (vanuit IAU2011)	V 98		V 98	V 98	N 98		N 98	N 98
6b	Budget Armoedebeleid met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 38		V 38	V 38	N 38		N 38	N 38
6b	Vrijval budget Jeugdfonds. Sport & Cultuur			N 0			V 35	V 35	V 35
6b	Inv.middelen armoed en schulden			N 0			N 85	N 85	N 0
6b	Inv.middelen armoed en schulden		N 85	N 85	N 85		V 65	V 65	V 65

6b	Dotatie aan Reserve Sociaal Domein			N 0		N 189		N 189	N 189
6b	Enmalig budget verbetering participatie en eff.activering, in 2017 via reserve eenmalige uitgaven (vanuit IAU2011)	V 147		V 147	V 147	N 147		N 147	N 141
6b	Overhevelen budget activeren bijstandsklanten (NJN2017 6.4.21) via reserve eenmalige uitgaven		V 110	V 110	V 110		N 110	N 110	N 110
6b	Pilot inburgering nieuwe stijl (NJN2018 6.4.20), overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 110	N 110	N 110		V 110	V 110	V 110
6b	Impuls beleid naar werk (VJN2018 6.4.11), dekking reserve eenmalige uitgaven		V 200	V 200	V 200		N 200	N 200	N 147
6b	Overheveling deel Impulsbudget (NJN2018 6.4.19), overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 140	N 140	N 140		V 140	V 140	V 140
6b	Enmalig budget verbetering participatie en eff.activering, in 2017 via reserve eenmalige uitgaven (vanuit IAU2011)		V 20	V 20	V 20		N 20	N 20	V 6
6b	Maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtige statushouders (SWC) (NJN2018 6.4.22)			N 0	V 77		N 90	N 90	N 98
6c	Wmo Individueel en collectief, dotatie aan reserve Sociaal Domein			N 0		N 1.052		N 1.052	N 1.052
6c	Maatwerkvoorzieningen, dekking met Reserve eenmalig		V 85	V 85	V 85		N 85	N 85	N 85
6d	6. GR Jeugdhulp Rijnmond (VJN2018 6.4.20), met dekking reserve eenmalige uitgaven		V 429	V 429	V 429		N 429	N 429	N 429
6d	Jeugd GR (NJN2017 6.4.32)			N 0			V 298	V 298	V 298
6d	GR Jeugdhulp Rijnmond, reserve SD		V 429	V 429	V 429		N 726	N 726	N 1.283
6d	Innovatiebudget Sociaal Domein, storting reserve Sociaal Domein voor tekort GR Jeugdhulp Rijnmond			N 0	V 415			N 0	N 415
6d	7. Centrum voor jeugd en gezin (VJN2018 6.4.21)			N 0			N 113	N 113	N 113
6d	Stichting CJG, reserve SD	V 303		V 303	V 303			N 0	N 0
6d	GR Jeugdhulp Rijnmond, reserve SD	V 2.899		V 2.899	V 2.899	N 1.570		N 1.570	N 1.570
6d	Enmalig lagere lasten Jeugdbescherming/Jeugdreclassering			N 0				N 0	V 82
7	Enmalig budget Gezond in de stad; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 64		V 64	V 64	N 64		N 64	N 7
7	Overheveling budget GIDS-middelen, naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		V 21	V 21	V 21		N 21	N 21	N 21
7	Uitvoering subsidieregeling AED, budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven		N 30	N 30	N 30		V 30	V 30	V 30
7	Duurzaamheidsagenda (Wijzigingsvoorstel begroting 2018)			N 0		N 278		N 278	N 278
7	Voorbereiding geluidsanering wegverkeer (VJN2016 9.4.6), restant		V 116	V 116	V 116		N 116	N 116	N 116
7	Geluidsanering wegverkeer (VJN2018 7.4.2)			N 0			N 100	N 100	N 26
7	Geluidsanering wegverkeer (VJN2018 7.4.2), budget overgeheveld naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven						N 0	N 0	N 74
7	Meerkosten uitvoering geluidsscherm Schollelaar (NJN2016 9.4.1)		V 248	V 248	V 174		N 248	N 248	N 96
7	Duurzaamheidsagenda (VJN2018 7.4.1)			N 0			N 148	N 148	N 22
7	Duurzaamheidsagenda (VJN2018 7.4.1), overheveling budget naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0				N 0	N 126
7	Besteding reserve eenmalige uitgaven (Opheffen reserve milieu)		V 87	V 87	V 87			N 0	N 0
7	Vrijval budget Oplaadpunten elektrische auto's (NJN2018 7.4.6), budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 45	V 45	V 45		N 45	N 45	N 0
7	Uitvoering duurzaamheidsagenda (NJN2018 7.4.6), budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 17	V 17	V 17		N 17	N 17	N 17
8	Enmalige budgetten Omgevingswet / Omgevingsvisie, restantbudget overgeheveld naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 30	N 190	V 110	N 80	N 50
8	Structureel budget Onderhoud kwetsbare woningvoorraad met incidentele dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 199		V 199	V 144			N 0	V 55

8	Faciliterend project - PostNL locatie		V 145	V 145	N 0		N 184	N 184	N 0
8	PostNL locatie, dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 5	V 5	N 73			N 0	N 0
8	PostNL locatie, budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 39	V 39	V 39		N 39	N 39	N 0
8	Natuurbeleid, budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 26	V 26	V 23		N 26	N 26	N 23
8	Invoering BGT, budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven		V 32	V 32	V 32		N 32	N 32	N 32
8	De Hoven II met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 2.064	N 1.812	V 252	V 112	N 2.064	V 1.812	N 252	N 111
8	Tussentijdse winstnemingen Bouwgronden in exploitatie met dotatie aan reserve herstructurering actief grondbeleid	V 373	V 1.118	V 1.491	V 1.550	N 373	N 1.118	N 1.491	N 1.550
8	Voorziening verliesgevende Bouwgronden in exploitatie - dotatie aan voorziening en onttrekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 568	V 568	V 805		N 568	N 568	N 805
8	Afboeken boekwaarde Kanaalweg West, met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid				V 40				N 40
8	Verkoop 's-Gravenweg 325 / kinderboerderij met terugstorting reserve herstructurering actief grondbeleid	V 675	N 294	V 381	N 0	N 675	V 294	N 381	N 0
8	Lasten 's-Gravenweg 325 / kinderboerderij met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid			N 0	V 141			N 0	N 141
8	Budget Gebiedsvisies met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 1.824	N 593	V 1.231	V 1.027	N 1.824	V 593	N 1.231	N 1.086
8	Hogere baten gebiedsvisies			N 0	V 75			N 0	N 0
8	Inhaalafschrijvingen projecten <2011 met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 17	V 17	V 17		N 17	N 17	N 17
8	Uitwerkingsvisie Capelseweg, overheveling budget naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid		N 68	N 68	N 68		V 68	V 68	V 68
8	Kansen aan den IJssel/IJsseloever			N 0	N 0		N 23	N 23	N 23
8	Wormerhoek, met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 51	V 51	V 18		N 51	N 51	N 18
8	Gebiedsaanpak Schollevaar, dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 38	V 38	N 0		N 38	N 38	N 0
8	Gebiedsaanpak Schollevaar, met dekking reserve eenmalige uitgaven		V 69	V 69	V 69		N 69	N 69	N 0
8	Gebiedsaanpak Schollevaar, overheveling budget naar 2019 via reserve herstructurering actief grondbeleid			N 0	N 0			N 0	N 111
8	Transformatieopgave		V 284	V 284	V 32		N 100	N 100	N 32
8	Transformatieopgave, dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		N 184	N 184	N 0			N 0	
8	Actualisatie woonvisie, restantbudget overgeheveld naar 2019 via reserve eenmalige uitgaven			N 0	N 15		N 30	N 30	N 15
8	Statushouders, budget via reserve eenmalige uitgaven		V 13	V 13	V 13		N 13	N 13	N 13
8	Promoten activiteiten centraal Capelle, budget via reserve eenmalige uitgaven/herstructurering actief grondbeleid		V 6	V 6	V 4		N 6	N 6	N 4
8	Besteding reserve centrummarkt		V 27	V 27	V 27		N 27	N 27	N 27
8	Opbrengsten bouwleges door diverse bouwprojecten, renovaties en transformaties		V 723	V 723	V 976			N 0	
8	Strategische panden met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid			N 0	V 23			N 0	N 23
	TOTAAL	V 24.108	V 3.016	V 27.124	V 25.187	N 24.028	N 3.832	N 27.860	N 24.711
						V 80	N 816	N 736	V 476

In dit overzicht zijn de incidentele mutaties in de reserves grijs gemarkeerd.

Conclusie: Structureel evenwicht in de rekening is aanwezig, omdat de structurele lasten door de structurele baten worden gedekt. Het gerealiseerd resultaat moet hiervoor worden gecorrigeerd met het

saldo van Incidentele baten en lasten. Ook na de correctie van de incidentele baten en lasten is dat het geval, zoals onderstaande tabel laat zien.

Gerealiseerd resultaat	V 4.382
Correctie Saldo Incidentele baten en lasten	V 476
Gerealiseerd resultaat na correctie Incidentele baten en lasten	V 3.906

5.9. Structurele mutaties reserves

Pr.	Reserve	Onttrekkingen 2018				Toevoegingen 2018			
		Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat	Begroting	Wijziging begroting	Totaal begroting	Jaarrekening resultaat
0	Herstructurering actief grondbeleid	V 48	N 0	V 48	V 48	N 0	N 0	N 0	N 0
0	Bedrijfsvoering	V 1.297	V 1.449	V 2.746	V 2.905	N 812	N 1.648	N 2.460	N 3.045
1	Bedrijfsvoering	N 0	V 45	V 45	V 54	N 0	N 44	N 44	N 10
2	IBOR	V 1.085	N 0	V 1.085	V 1.126	N 3.124	N 0	N 3.124	N 3.221
2	Bedrijfsvoering	N 0	N 23	N 23	N 30	N 0	N 169	N 169	N 225
3	Bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	V 47	N 0	N 0	N 0	N 0
4	Bedrijfsvoering	N 0	V 77	V 77	N 0	N 0	N 0	N 0	N 84
5a	Bedrijfsvoering	V 22	V 10	V 32	V 130	N 0	N 17	N 17	N 26
5b	IBOR	V 603	N 0	V 603	V 798	N 755	N 0	N 755	N 755
5b	Bedrijfsvoering	N 22	N 44	N 66	N 77	N 0	N 98	N 98	V 83
6a	Bedrijfsvoering	N 0	V 143	V 143	V 66	N 0	N 0	N 0	N 0
6b	Bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	V 4
6c	Noodfonds	V 14	N 0	V 14	V 28	N 14	N 0	N 14	N 14
6c	Bedrijfsvoering	N 0	V 15	V 15	V 15	N 0	N 0	N 0	V 225
7	Bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	N 11	N 35	N 76	N 111	N 151
8	Herstructurering actief grondbeleid	V 300	N 102	V 198	V 198	N 0	N 0	N 0	N 0
8	Bedrijfsvoering	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	V 20
		V 3.347	V 1.570	V 4.917	V 5.297	N 4.740	N 2.052	N 6.792	N 7.199
						N 1.393	N 482	N 1.875	N 1.902

5.10. Reserves en voorzieningen

Jaarrekening 2018				(Bedragen x € 1.000,-)					
Nr.	Naam Reserve	Port.	Budgeth.	Boek- waarde 01-01- 2018	Toevoe- ging	Onttrek- king	Bestem- ming resultaat boekjaar	Vermin- dering van afschrij- vingen	Boek- waarde 31-12- 2018
A: Algemene reserves									
1	Minimum niveau 10 miljoen	NV	Fin.	10.000	0	0	0	0	10.000
2	Algemene reserve	NV	Fin.	24.634	0	7.445	3.704	0	20.893
Subtotaal rubriek A:				34.634	0	7.445	3.704	0	30.893
B: Bestemmingsreserves									
1	Egalisatiereserve bedrijfsvoering	NV	GS	1.072	1.636	1.606	0	0	1.102
2	Eenmalige uitgaven	NV	Fin.	4.412	2.312	3.975	0	0	2.749
3	Sociaal Noodfonds	HW	SL	250	14	28	0	0	236
4	Herstructurering Actief Grondbeleid	NV	SO	11.700	1.804	3.744	0	0	9.760
5	Grote Investerings	NV	GS	3.615	1.615	5.230	0	0	0
6	Sociaal Domein	MW	SL	5.816	530	3.269	0	0	3.077
7	Reserve rekenkamer	NV	Griffie	4	35	0	0	0	39
8	Denk en Doe Meel-fonds	AH	SL	0	5.000	3	0	0	4.997
9	Openbare Ruimte c.s.	MW	SB	21.347	6.085	2.174	0	0	25.258
Totaal rubriek B:				48.216	19.031	20.029	0	0	47.218
Totaal Reserves (A+B)				82.850	19.031	27.474	3.704	0	78.111

Jaarrekening 2018				(Bedragen x € 1.000,-)					
Nr.	Naam Voorziening	Port.	Budgeth.	Boek- waarde 01-01- 2018	Toevoe- ging	Aanwen- ding	Vrijval	Boek- waarde 31-12- 2018	
1	Onderhoud	div.	div.	8.095	2.709	4.521	0	6.283	
2	Nog uit te voeren werken bouwgr.e)	NV	SB	22	62	0	0	84	
3	Diverse (verliesgevende) complexer	NV	SO	5.841	1.521	0	0	7.362	
4	Dubieuze debiteuren	NV	Fin.	6.958	542	149	0	7.351	
5	Alg.pensioenwet politieke ambtsdr:	PO	GS	3.176	3.852	380	0	6.648	
6	Rioolrechten middelen derden	NV	SB	2.847	278	571	0	2.554	
7	Afvalstoffenheffing middelen derde.	NV	SB	3.195	70	1.048	0	2.217	
Totaal Voorzieningen				30.134	9.034	6.669	0	32.499	

5.11. Vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2016 zijn gemeenten verplicht vennootschapsbelasting te betalen als zij een fiscale onderneming hebben.

	Raming 2018	Wijziging raming 2018	Totale raming 2018	Rekening 2018	Vershil 2018 t.o.v. raming
Vennootschapsbelasting	N 40	N 533	N 573	V 12	V 585

Toelichting: de begroting van N 573 was gebaseerd op de verwachting dat we vennootschapsbelasting voor reclame inkomsten zouden moeten betalen. Inmiddels hebben we op basis van nieuwe inzichten een nul aangifte ingediend voor dit onderdeel.

Hierdoor is er een voordeel van V 573. Ook de in 2016 en 2017 gereserveerde bedragen van respectievelijk V 32 en V 40 kunnen vrijvallen. Het totale voordeel is daarmee V 645. Tegelijkertijd is er een bedrag van N 60 gereserveerd voor mogelijke vennootschapsbelasting op restafval. De bedragen V 645 en N 60 bij elkaar opgeteld geven het resultaat van V 585.

6. VASTSTELLING

De Jaarstukken worden door u in de commissies van 1 en 2 juli 2019 en in de raad van 15 en 16 juli 2019 behandeld. De raad autoriseert de verantwoording op programmaniveau. De Jaarrekening en het jaarverslag 2018 worden na vaststelling in de gemeenteraad naar de Provincie gestuurd.

Informatie en vragen

Beleidsinhoudelijke vragen kunt u stellen aan de betreffende afdeling. Financieel-technische vragen kunt u stellen bij de afdeling Financiën.

Bijlage A Gerealiseerde doelstellingen en prestaties (VJN2018 & NJN2018)

Onderstaande doelstellingen uit de begroting zijn reeds in de Voorjaarsnota 2018 en Najaarsnota 2018 op 'groen' gezet en zijn daarom niet nogmaals in de programma's opgenomen.

5.1 Het verbeteren van gezondheid en welzijn van de Capellenaar met sport en bewegen (VJN18)

8.4 Realiseren van woningbouwontwikkelingen (NJV18)

8.5 Gevarieerde en evenwichtige woningvoorraad (NJV18)

8.7 Het versterken van de sociale cohesie in een aantal nog te bepalen straten (VJN18)

Programma 5: Sport, Cultuur en Recreatie

1 - Het verbeteren van gezondheid en welzijn van de Capellenaar met sport en bewegen.

Omschrijving	Aanpassen van de Prestatieafspraken 2018 Sportief Capelle
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	Op 19 december 2017 hebben wij besloten de Dienstverleningsovereenkomst gemeente Capelle aan den IJssel - BV Sport Capelle aan den IJssel 2018 - 2022 aan te gaan (BBV 960221). De prestatieafspraken 2018 zijn onderdeel van de Dienstverleningsovereenkomst 2018-2022.
Prestatie (indicator)	

Programma 8: Stadsontwikkeling

4 - Realiseren van woningbouwontwikkelingen.

Omschrijving	<ul style="list-style-type: none"> Realiseren van projecten uit het Meerjarenprogramma Stadsontwikkeling (MPS), waaronder de gebiedsvisies Centraal Capelle en Landelijk Capelle. Het gaat o.a. om de Rubenssingel, de Mient en Fascinatio. Voor Oeverrijk, Hoven II en Post NL gaan de woningen in verkoop De herontwikkeling van De Hoven II in combinatie met het revitaliseren van de kwetsbare woningvoorraad Het bepalen van de koers voor de gebiedsvisie Bongerd-Wingerd voor een woningbouwprogramma voor (zorg)woningen in samenwerking met Havensteder Het uitwerken van de gebiedsvisie Bongerd/Wingerd, Scholleveaar, entreegebied Capelle en deze vertalen in concrete projecten binnen het MPS
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	Dit is onderdeel van het MPS 2018-2022.
Prestatie (indicator)	

5 - Gevarieerde en evenwichtige woningvoorraad.

Omschrijving	Bij nieuwbouw zoeken naar een toevoeging die bijdraagt aan een gevarieerde woningvoorraad in de gemeente welke afgestemd is op de vraag uit de lokale woningmarkt.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	Dit is onderdeel van het MPS 2018-2022.
Prestatie (indicator)	

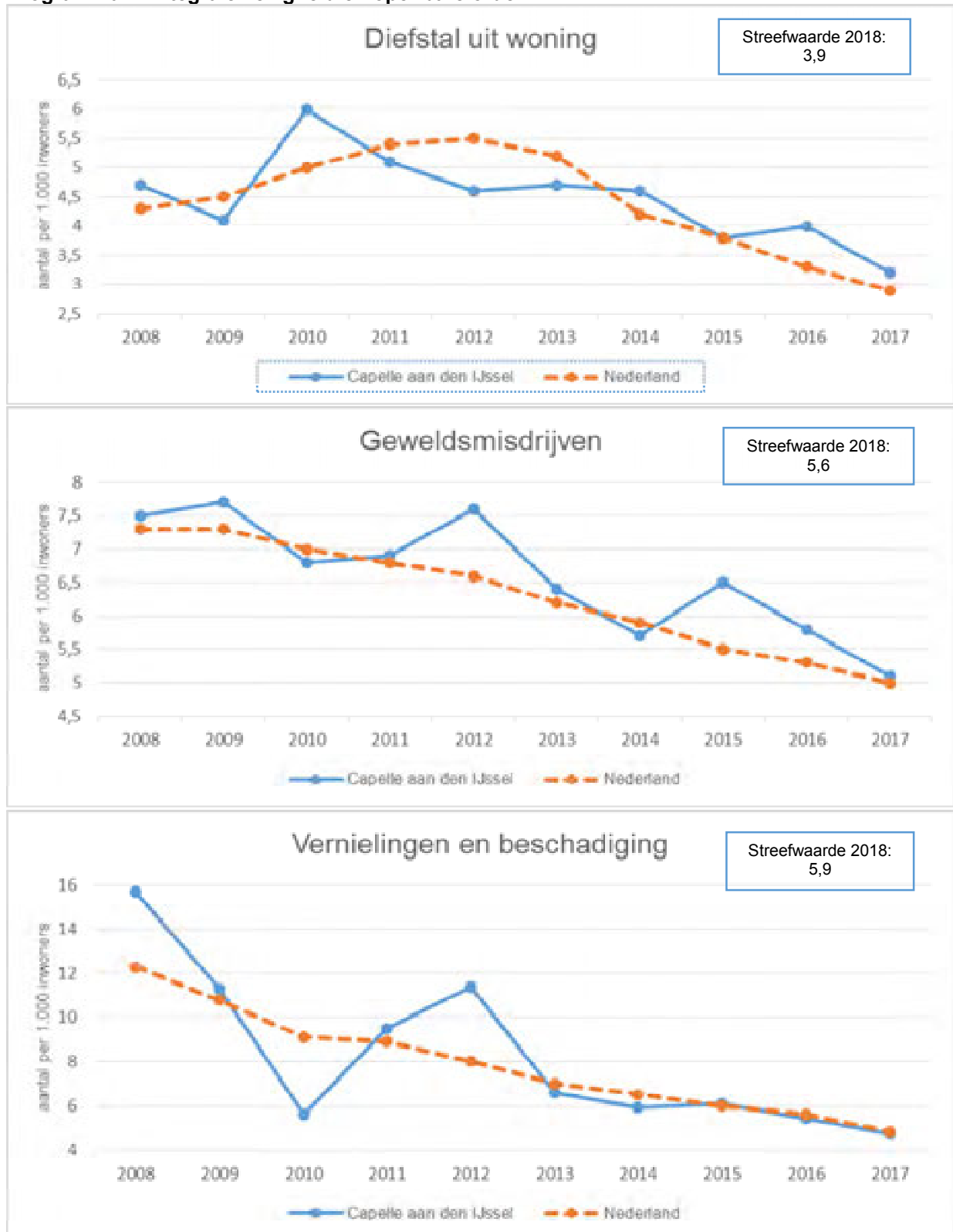
7 - Het versterken van de sociale cohesie in een aantal nog te bepalen straten.

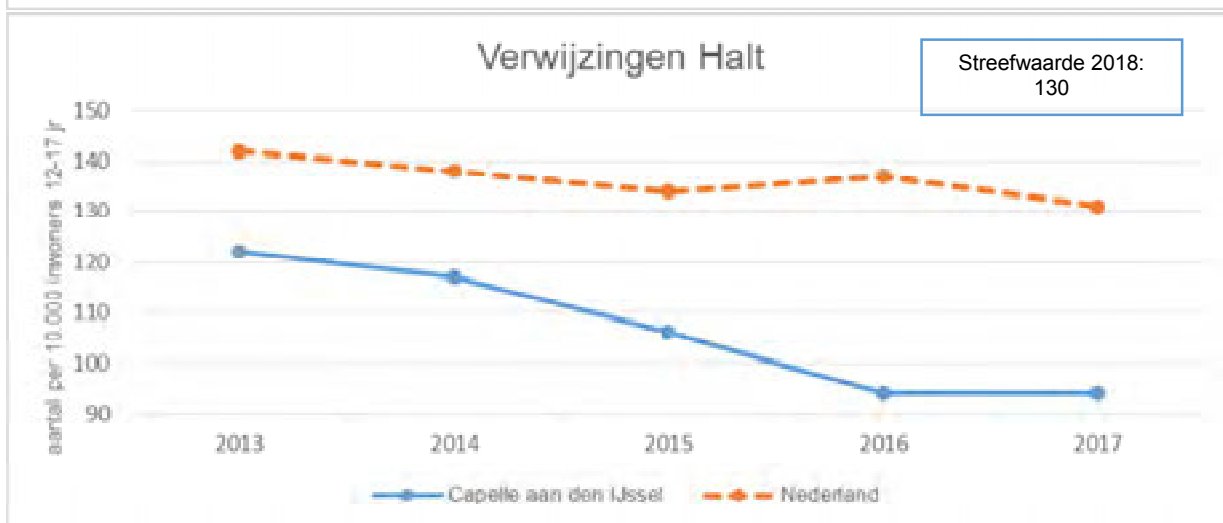
Omschrijving	Het invoeren van een woonexperiment om mensen meer betrokken te laten zijn op hun woonbuurt, waarvan Havensteder hoofdorganisator is en waaraan de gemeente een bijdrage levert.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	Woonexperiment is gestart op de Toendra Savanne. Er is een bewonersgroep in het complex die betrokken is bij het project. Begin dit jaar is op Woonnet Rijnmond een referentiewoning geadverteerd met de clusters 'Wonen in een eengezinswoning' en 'Wonen in een starterswoning' aan de Toendra Savanne. 30 mensen hebben op de bovenwoning gereageerd en 13 op de benedenwoning. Na een kennismakingsbijeenkomst (gehouden op 22 maart 2018) zijn 15 mensen overgebleven voor de bovenwoning en 3 voor de benedenwoning. Deze mensen zitten als het ware "in de wachtkamer" die aangesproken worden op het moment dat er daadwerkelijk een woning leegkomt. De volgorde waarin zij aan de beurt komen wordt bepaald door de reactiesnelheid op de advertentie.
Prestatie (indicator)	

Bijlage B Niet gewijzigde landelijke indicatoren t.o.v. NJN2018

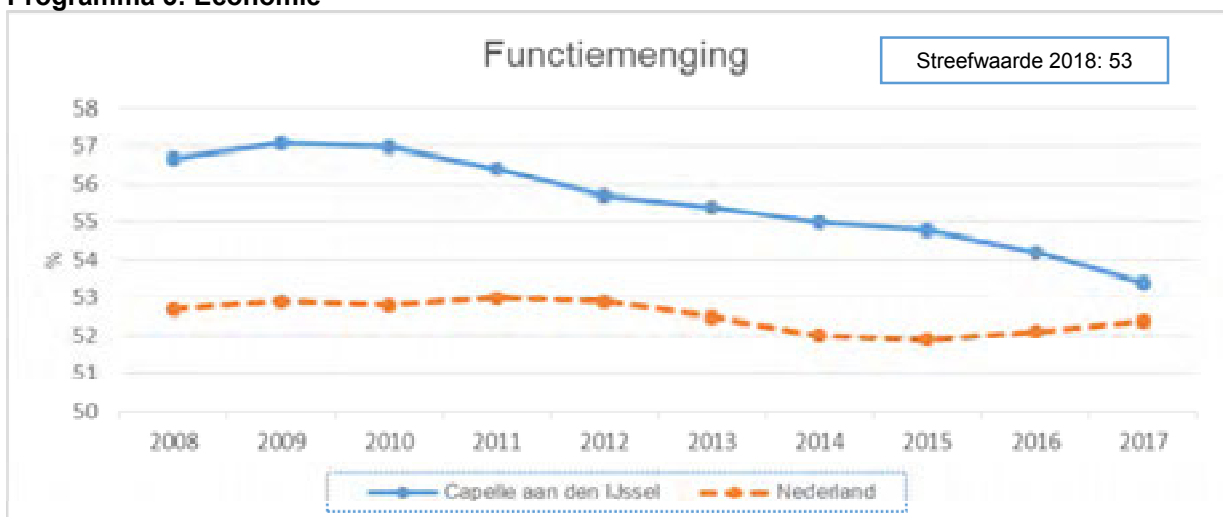
De in het BBV voorgeschreven indicatoren die niet gewijzigd zijn t.o.v. de Najaarsnota 2018 zijn in deze bijlage weergegeven.

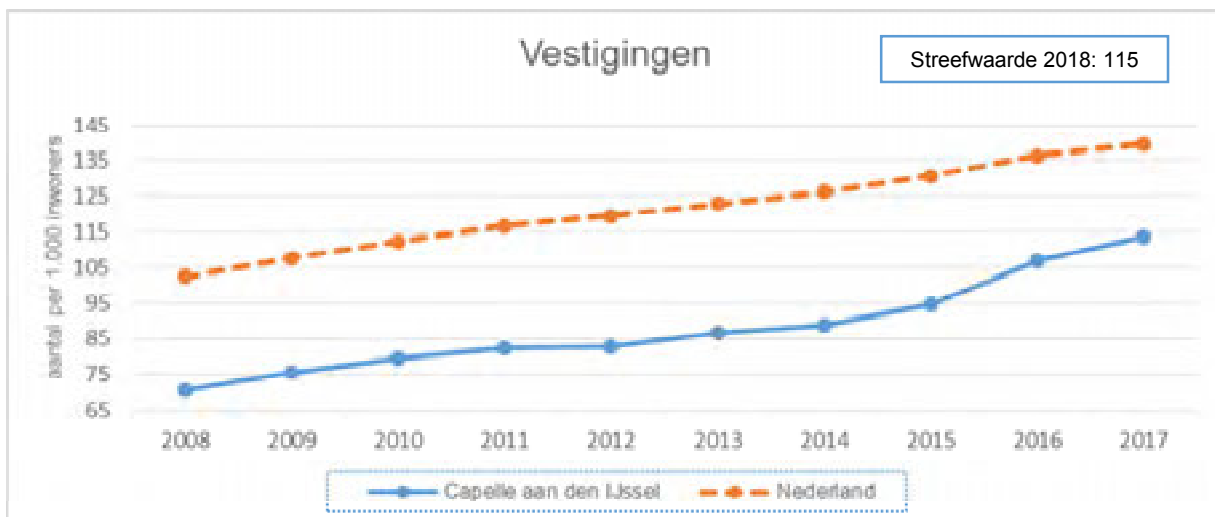
Programma 1: Integrale veiligheid en openbare orde

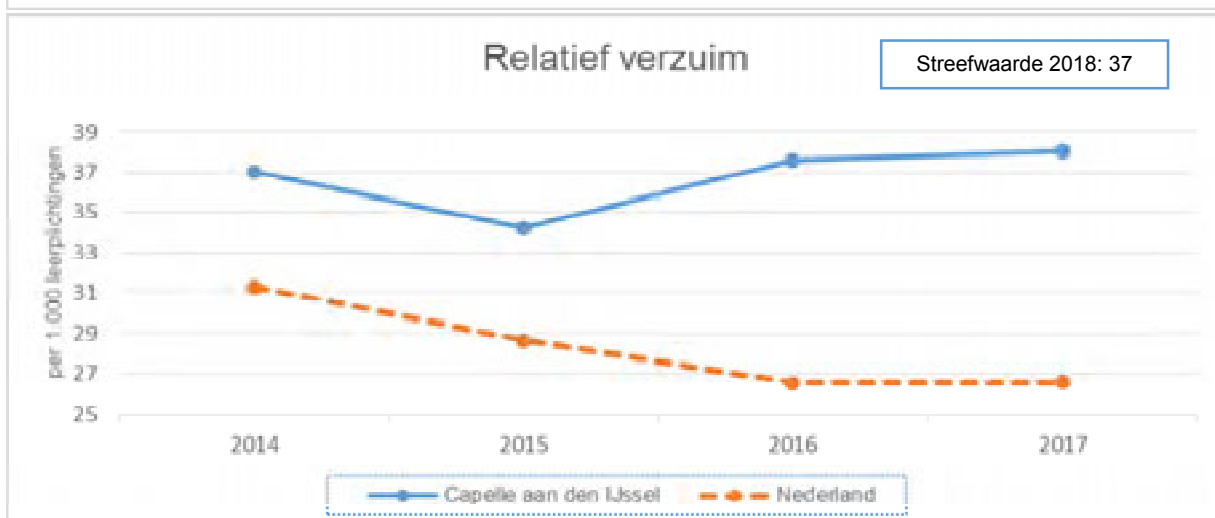
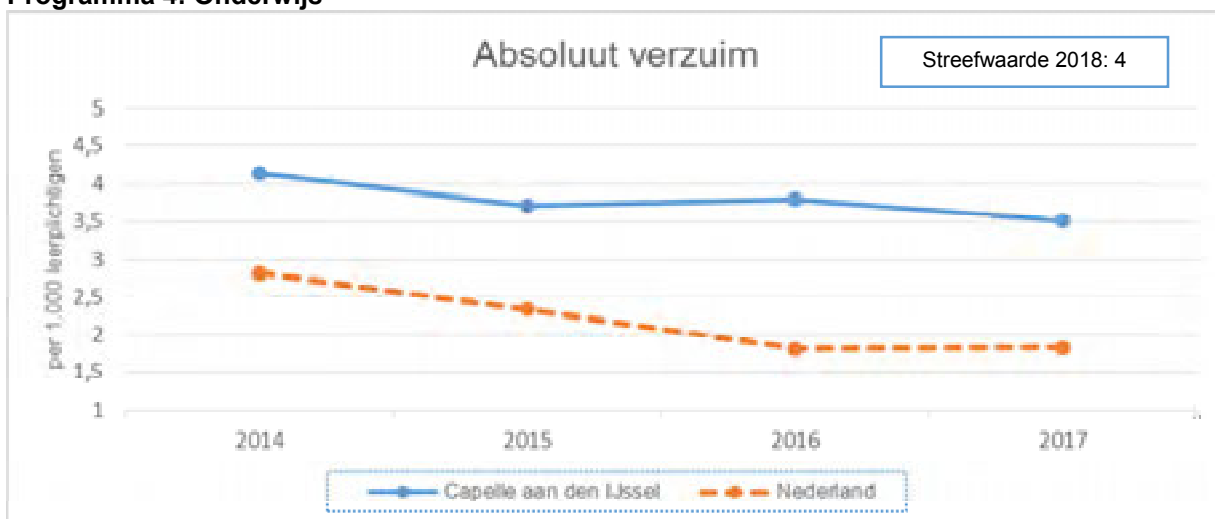

Programma 3: Economie

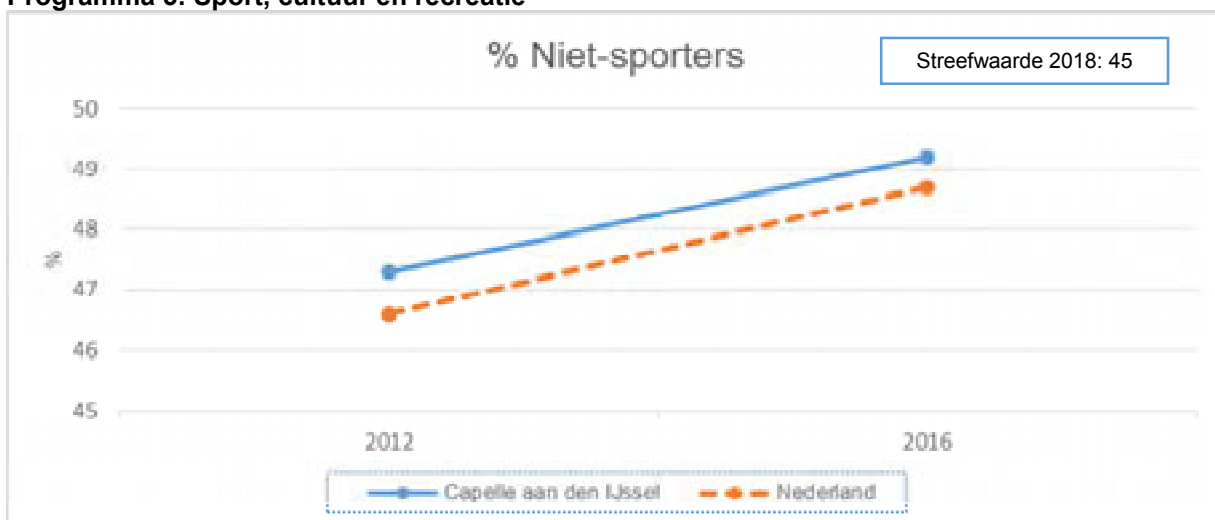

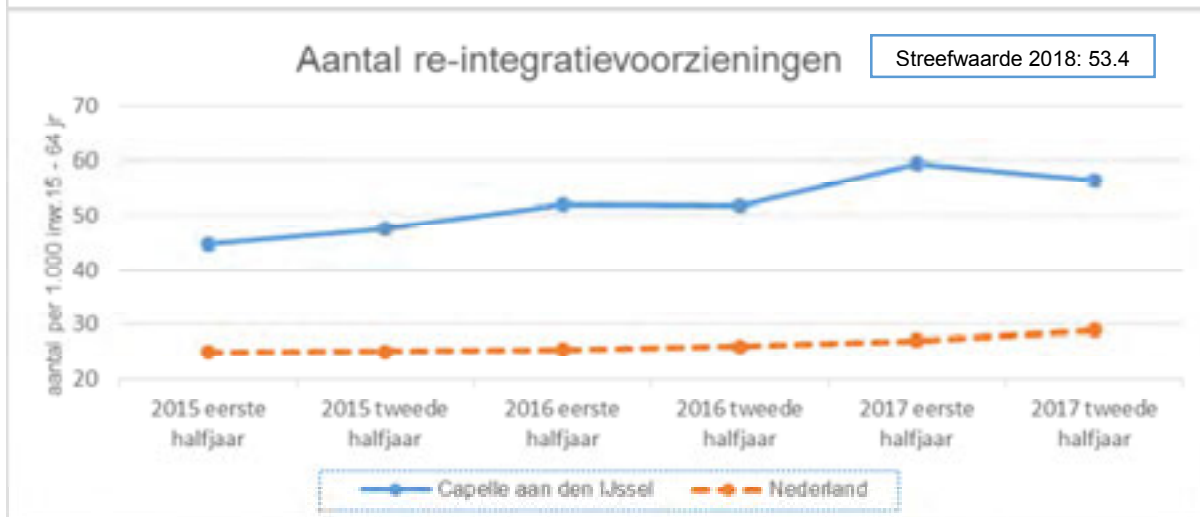
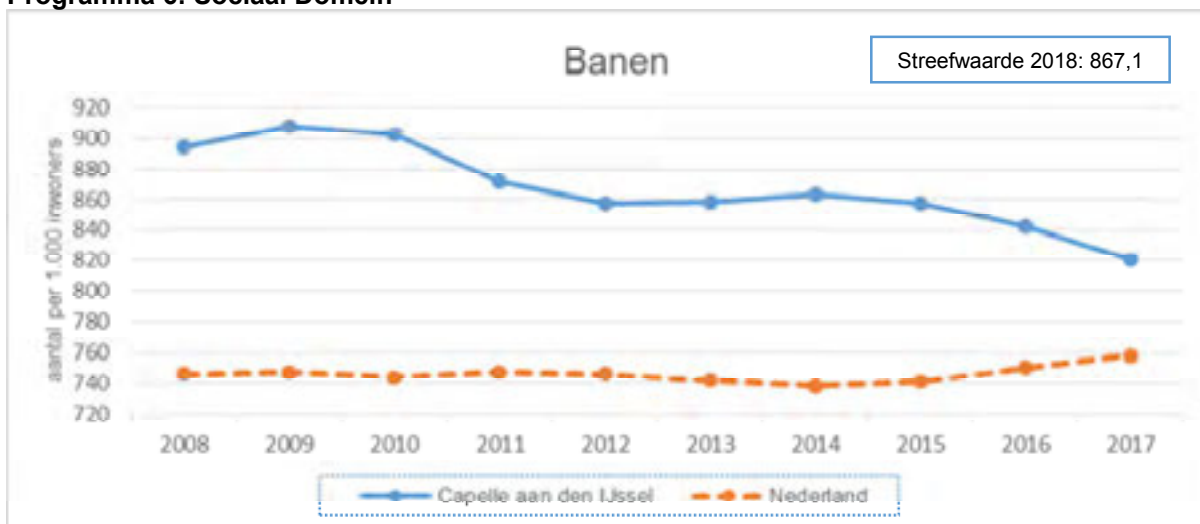
Programma 4: Onderwijs

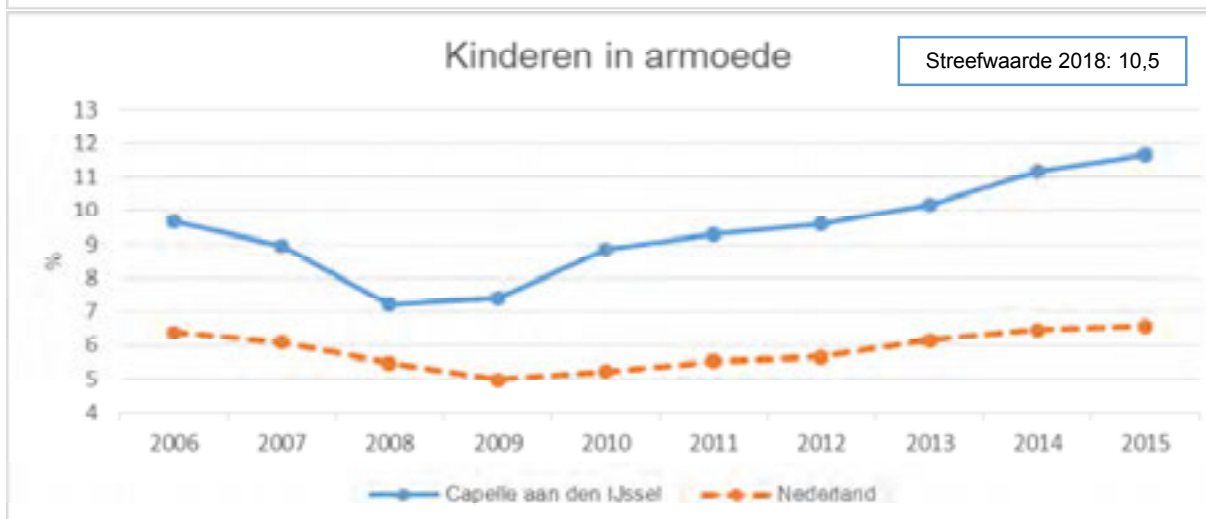
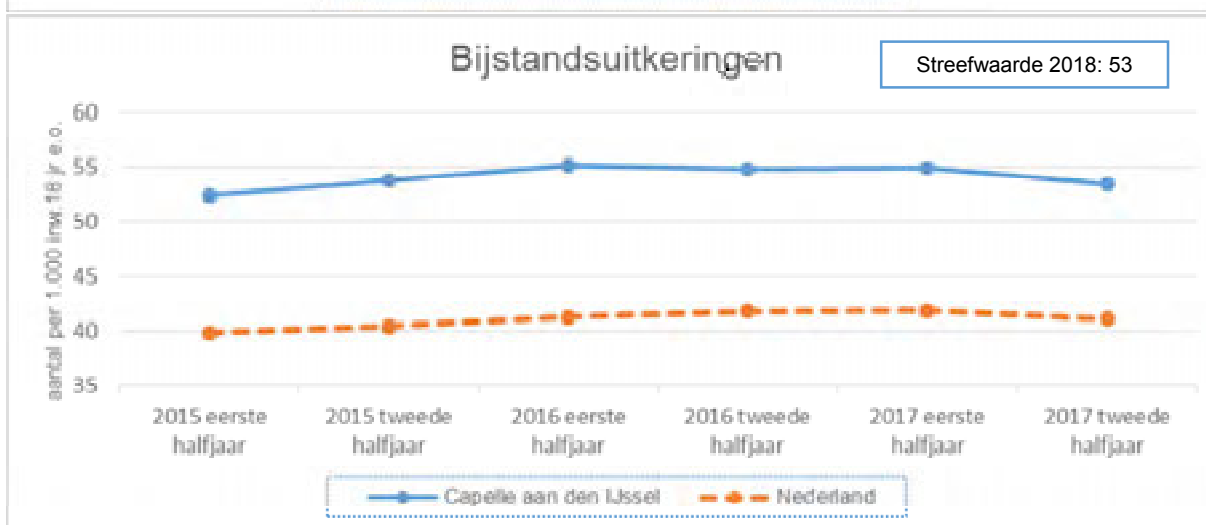
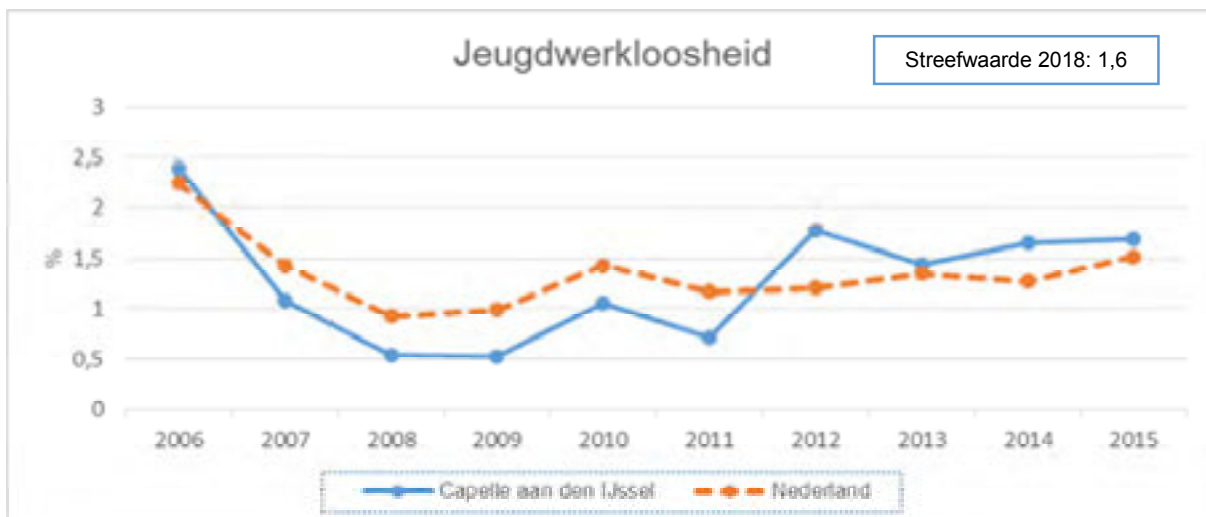
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

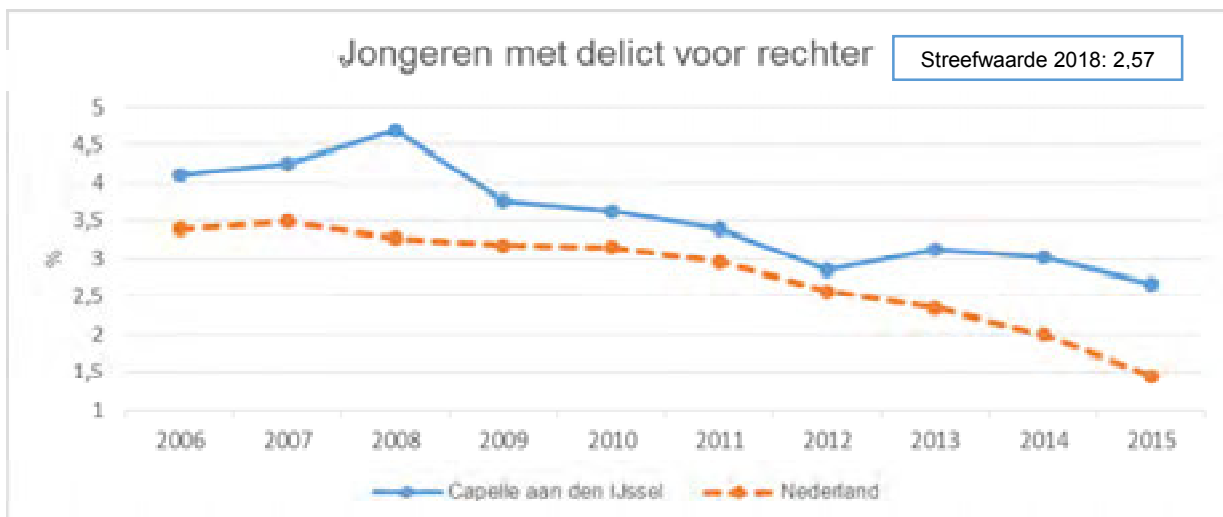

Programma 6: Sociaal Domein

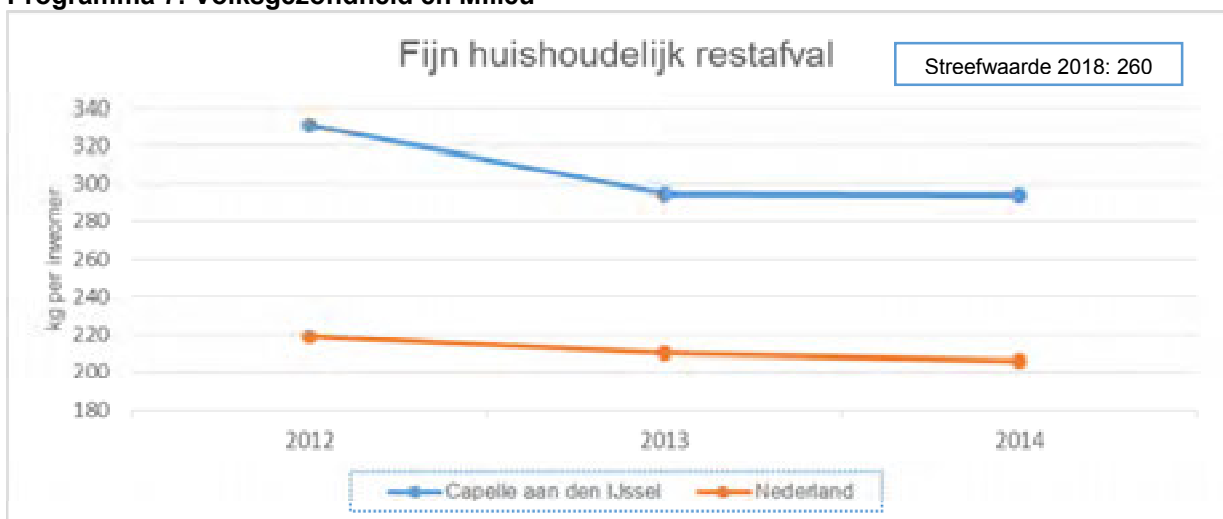

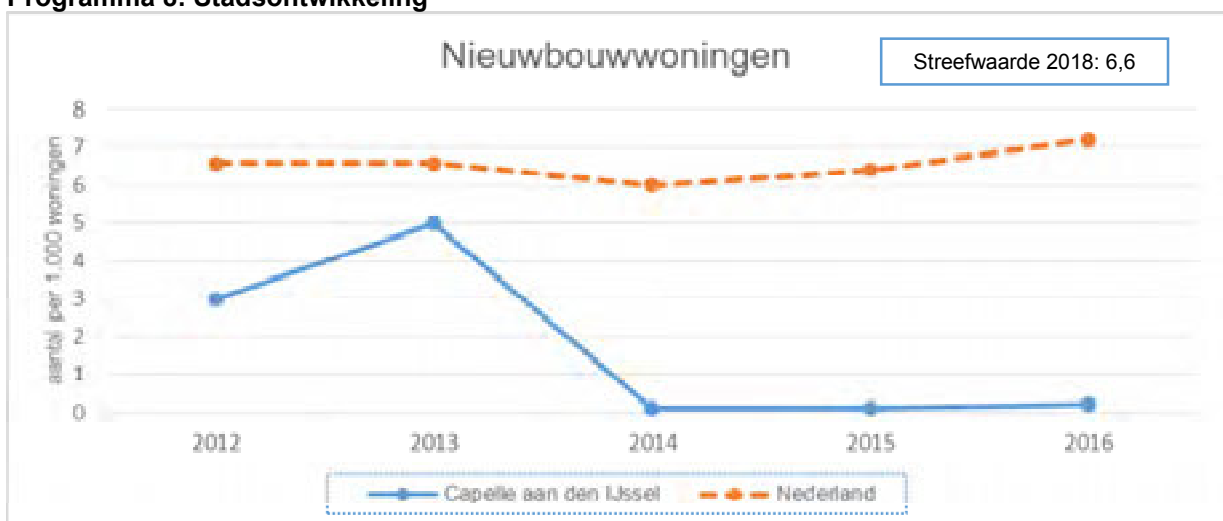

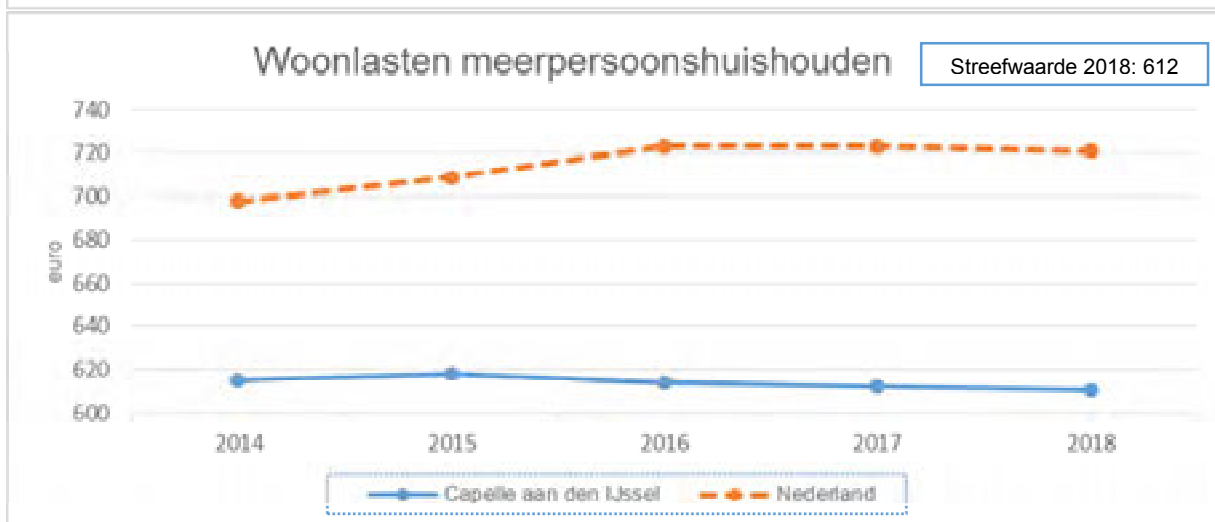
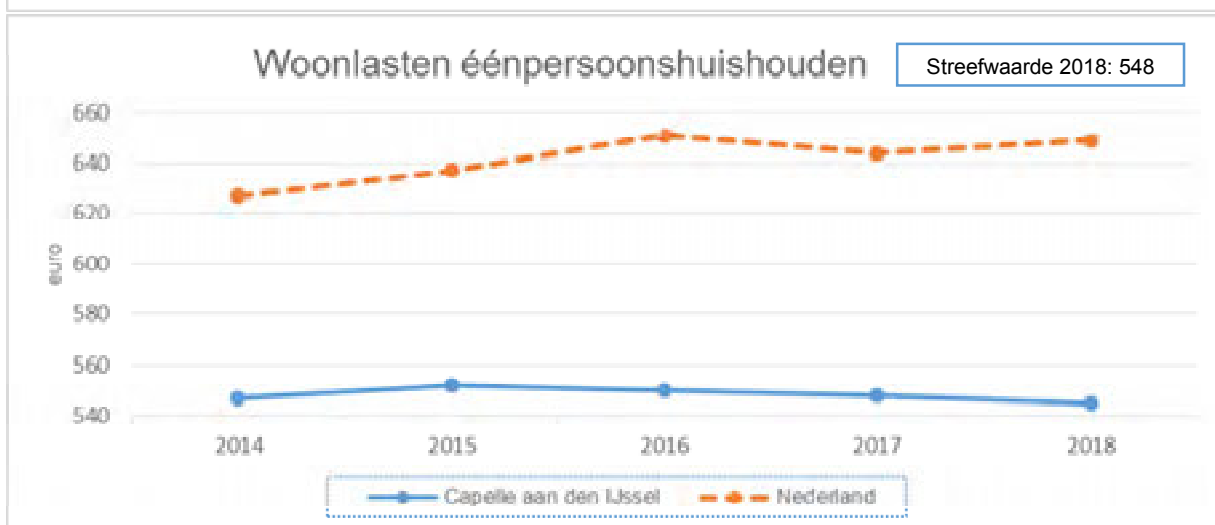
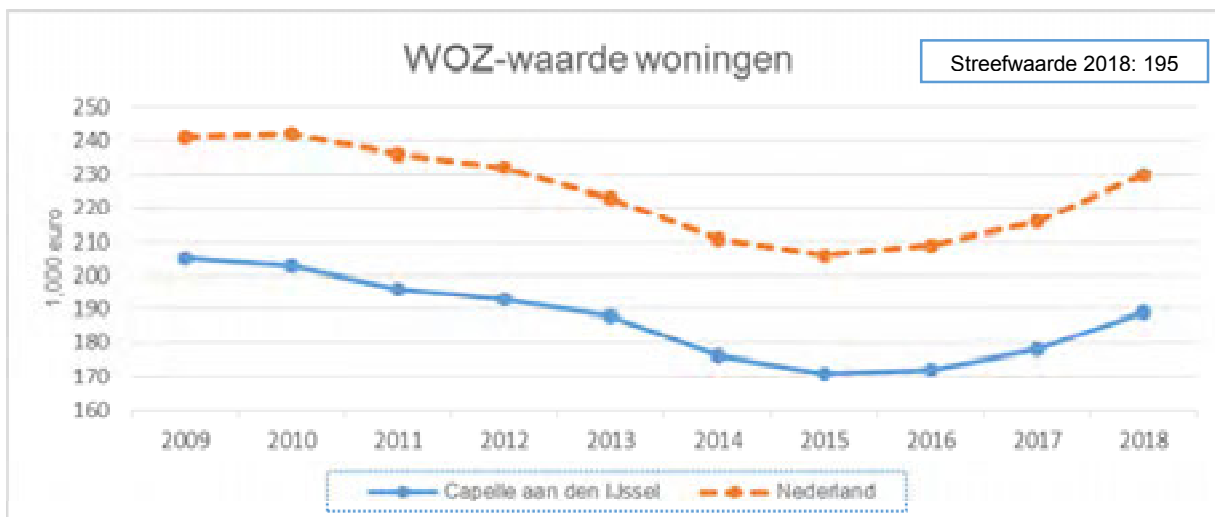

Programma 7: Volksgezondheid en Milieu

Programma 8: Stadsontwikkeling

Bijlage C Overzicht inkomende subsidies

Hieronder treft u een overzicht aan van alle verworven subsidies voor projecten op dit moment. De subsidies zijn afkomstig van externe partijen. In de collegebrief van week 15 in 2017 hebben wij aangegeven om dit overzicht een vaste plek in de P&C-cyclus te willen geven. Dit willen wij doen in de Voorjaarsnota, najaarsnota en jaarrekening.

Naam Project	Subsidie	Status
Economie		
Vervoersknooppunt Rivium A.	€ 70.000,00	Afgerond
Vervoersknooppunt Rivium B. Parkshuttle	€ 85.000,00	Lopend
Vervoersknooppunt Rivium B. Parkshuttle	€ 4.165.000,00	Lopend
MRDH- Leegstandsonderzoek Rivium - toevoegen op Gebiedspaspoort 6321114	€ 25.000,00	Afgerond
Lokale Economie Hoofdweggebied	€ 49.878,00	Afgerond
Milieubeheer		
Uitvoeringskosten geluidscherm Schollevaar (6342403)	€ 248.000,00	Afrondend
Vorbereiding geluidsanering wegverkeer	€ 116.000,00	Lopend
Verkeer		
Fietsvoorziening metrohalte Slotlaan	€ 21.000,00	Lopend
Kruispunten Centraal Capelle:	€ 446.500,00	Afrondend
2019 Haltetoegankelijkheid Waterbus en Parkshuttle.	€ 300.000,00	Afgewezen
Fietspad Slotlaan - nieuw route	€ 180.000,00	Afrondend
Wijkontsluiting Schollevaar - rotonde Schalij-/Opera//Berensteijnlaan	€ 178.500,00	Lopend
Wijkontsluiting Schollevaar - rotonde Burgemeester Van Dijklaan	€ 684.460,00	Lopend
Samenleving		
ZonMw - Personen met Verward gedrag vervolg	€ 250.000,00	Lopend
ESF RRRRIA Rotterdam Rijnmond, uitgevoerd door GR IJsselgemeenten (verwerving maatschappelijke partners)	€ 672.443,00	Afgerond
ESF RRRRIA2 Rotterdam Rijnmond, uitgevoerd door GR IJsselgemeenten (verwerving maatschappelijke partners)	€ 744.253,46	Lopend
Stadbeheer		
Verbeteren verkeersveiligheid scholen Lijstersingel	€ 84.500,00	Lopend
Verbeteren verkeersveiligheid scholen Reigerlaan/Pelikaanweg	€ 125.000,00	Lopend
Star2C's, adaptatie bodemdaling, regen, hittestress en veiligheid	€ 245.832,00	Lopend
Klimaatadaptatie (water) in het kader van het VNG akkoord.	€ 338.750	aangevraagd
HR		
Preventief Medisch Onderzoek	€ 12.500	Lopend
A en O Fonds, organisatie Meester in je Werk week 2018	€ 5.956	Lopend

A en O fonds Jongerenregeling 3 x aangevraagd 7500,- (indiendatum 28-2-2018), max. van 20.000,- bereikt voor 2018).	€ 20.000,00	Lopend
<i>Duurzaamheid</i>		
Totaal aan zonnepanelen	€ 473.200,00	Lopend
Zonnepanelen zwembad, pelikaanweg 4-4a	PM	ingediend
Zonnepanelen gemeentewerf, Groenedijk 10	€ 0,00	ingetrokken
Zonnepanelen Alkenlaan 1	€ 0,00	ingetrokken
Zonnepanelen Fluitenlaan 400, SDE1647847	€ 0,00	ingetrokken
<i>Veiligheid</i>		
Ex-gedetineerden 2018	€ 20.000,00	Aangevraagd
2016 High impact Crimes- Veilig wonen	€ 20.000,00	Afrondend
2017-2018 IPTA High Impact Crimes. project Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid	€ 30.000,00	17 oktober 2017 t/m 17 oktober 2018
Gedraggericht invorderen	€ 14.984	Aangevraagd

Bijlage D Investeringskredieten

In deze bijlage geven we een overzicht van de investeringskredieten in 2018. In de laatste kolom is zichtbaar gemaakt of we de kredieten afsluiten of nog open laten staan. Kredieten van 2019 en verder maken geen deel uit van dit overzicht.

Afdeling	Kostenplaats	Besluit/jaar van votering krediet	Taakveld	Verstrekt krediet uitgaven	Verstrekt krediet inkomsten	Verlengingstermijn	Restant krediet eind 2018 (uitgaven)	Restant krediet eind 2018 (inkomsten)	Af te sluiten einde van het jaar
-	<i>Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Stadsbeheer	Verkeersregelinstallaties	divers	2.1	1.016.115	0	n.v.t.	214.750	0	n
Stadsbeheer	Verhandingen 2012-2017	divers	2.1	13.070.850	0	n.v.t.	6.177.829	83.927	n
Stadsbeheer	Verhandingen 2018	divers	2.1	4.928.000	0	n.v.t.	4.236.906	0	n
Stadsbeheer	Civiel technische werken 2012-2017	divers	2.1	1.810.294	-84.000	n.v.t.	1.270.684	-75.625	n
Stadsbeheer	Civiel technische werken 2018	divers	2.1	402.600	0	n.v.t.	402.600	0	n
Stadsbeheer	Openbare verlichting 2012-2017	divers	2.1	2.322.379	0	n.v.t.	1.066.981	0	n
Stadsbeheer	Openbare verlichting 2018	divers	2.1	1.206.103	0	n.v.t.	731.856	0	n
Stadsontwikkeling	Capelseweg, Hoofdweg/v. Dijklaan	VJN2015	2.1	431.000	0	n.v.t.	141.506	49.500	n
Stadsontwikkeling	Parkeerbeleid	NJN2015	2.2	419.000	0	2019	392.710	0	n
Stadsontwikkeling	Verandering voorrangssituaties rotondes	NJN2016	2.1	450.000	0	2019	-82.049	138.500	n
Stadsontwikkeling	Vervoersknooppunt Rivium	VJN2017	2.1	1.107.000	-577.000	n.v.t.	1.107.000	-577.000	n
Stadsontwikkeling	Wijkontsluiting Schollebaar (realisatie)	VJN2017	2.1	3.000.000	0	n.v.t.	2.913.728	0	n
-	<i>Programma 3 Economie</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Stadsbeheer	Gebiedsaanpak Schollebaar	divers	3.2	470.000	0	2020	416.346	0	n
Stadsontwikkeling	Het nieuwe Rivium Park	VJN2018	3.1	200.000	0	n.v.t.	200.000	0	n
Stadsontwikkeling	Revitalisering Hoofdweggebied vak A	NJN2016	3.2	1.882.000	-932.000	2019	1.386.742	-482.000	n
Stadsontwikkeling	Revitalisering De Scholver	VJN2017	3.2	906.000	0	n.v.t.	432.509	0	n
-	<i>PROG 4. Onderwijs</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Facilitaire Diensten	Unilocatie IJsselcollege Rb 5a 2010	divers	4.2	13.480.000	0	2018	0	0	j

Afdeling	Kostenplaats	Besluit/jaar van votering krediet	Taakveld	Verstrekt krediet uitgaven	Verstrekt krediet inkomsten	Verlengingstermijn	Restant krediet eind 2018 (uitgaven)	Restant krediet eind 2018 (inkomsten)	Af te sluiten einde van het jaar
Facilitaire Diensten	Uniloc VO onderwijs alg Rb 5a 2010	divers	4.2	142.000	0	2017	156	0	j
Facilitaire Diensten	Gymlok Meeuwensingel gymnastiekmetaal	VJN 2016	4.2	50.000	0	2020	13.310	0	n
Facilitaire Diensten	SBWRM IJsselcollege Pelikaanwg/Alkenlaan	VJN 2014	4.2	2.728.000	0	2018	87.352	6.292	n
Samenleving	Nieuwbouw onderwijs Alkenlaan	VJN2018	4.2	8.360.000	0	n.v.t.	8.258.583	0	n
Samenleving	Nieuwbouw onderwijs Meeuwensingel	VJN2018	4.2	11.930.000	0	n.v.t.	11.857.485	0	n
Samenleving	Nieuwbouw onderwijs Bongerd-Wingerd	NJN2018	4.2	8.170.000	0	n.v.t.	8.169.123	0	n
-	<i>PROG5A 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Facilitaire Diensten	Bouw multief. Zwembad/sporthal De Pelikaan	VJN 2014	5.2	20.697.000	0	nvt	19.264.330	0	n
Facilitaire Diensten	Vastgoed zonnepanelen	VJN 2018	5.2	364.231	0	2021	364.231	0	n
Facilitaire Diensten	Hockeyveld Schenkel	Begroting 2018	5.2	437.060	0	2020	0	0	j
Facilitaire Diensten	Vervanging toplagen sportvelden, lichtmasten, hekwerken e.d.	VJN 2018	5.2	812.797	0	2021	0	0	j
Facilitaire Diensten	Zwervers kleedkamers	VJN 2017 en VJN 2018	5.2	385.000	0	2021	341.906	0	n
Facilitaire Diensten	SVS kleedkamers	VJN 2017 en VJN 2018	5.2	288.000	0	2021	65.349	0	n
-	<i>PROG5B 5B Openbaar Groen en (openlucht) recr</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Stadsbeheer	Groen 2012-2017	divers	5.7	1.266.455	0	n.v.t.	748.890	0	n
Stadsbeheer	Groen 2018	divers	5.7	1.057.033	0	n.v.t.	695.598	0	n
Stadsbeheer	Water 2011-2017	divers	5.7	1.881.700	-192.625	n.v.t.	1.298.887	-141.458	n
Stadsbeheer	Water 2018	divers	5.7	226.625	0	n.v.t.	226.625	0	n
Stadsbeheer	Speelplaatsen 2014-2017	divers	5.7	628.500	0	n.v.t.	118.264	0	n
Stadsbeheer	Speelplaatsen 2018	divers	5.7	1.502.500	0	n.v.t.	768.481	50.000	n
Stadsontwikkeling	Opstallen Hoofdweg 7, 7a en 7b	NJN2016	5.7	800.000	-650.000	n.v.t.	0	0	n
Stadsontwikkeling	Openbaar gebied Hoofdweg D4950	NJN2016	5.7	210.000	0	n.v.t.	10.000	0	n
Stadsontwikkeling	Landmeetkundig instrumentarium	VJN2016	5.7	35.000	0	2019	1	0	j
-	<i>PROG6A 6A Sociale infrastructuur</i>	-	-	-	-	-	-	-	-

Afdeling	Kostenplaats	Besluit/jaar van votering krediet	Taakveld	Verstrekt krediet uitgaven	Verstrekt krediet inkomsten	Verlengingstermijn	Restant krediet eind 2018 (uitgaven)	Restant krediet eind 2018 (inkomsten)	Af te sluiten einde van het jaar
Facilitaire Diensten	Zonnepanelen Educatusstraat 10	2016	6.1	206.000	0	2018	16.697	0	n
-	<i>PROG6A 6C Wet maatschappelijke ondersteuning</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Publiekszaken	Aanschaf handbewogen rolstoelen 2018	Begroting 2018	6.6	150.000	0	n.v.t.	-20.984	0	j
Publiekszaken	Aanschaf elektrische rolstoelen 2018	Begroting 2018	6.6	85.000	0	n.v.t.	63.076	0	j
Publiekszaken	Aanschaf scootermobielen 2018	Begroting 2018	6.6	110.000	0	n.v.t.	-38.989	0	j
-	<i>PROG7 Volksgezondheid en milieu</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Stadsbeheer	Riolering 2012-2017	divers	7.2	14.490.995	0	n.v.t.	5.539.811	41.875	n
Stadsbeheer	Riolering 2018	divers	7.2	4.107.000	0	n.v.t.	3.540.227	0	n
Stadsbeheer	Containerisering afval	divers	7.3	1.609.000	0	n.v.t.	422.539	1.675	n
Stadsontwikkeling	Aanpak Huisvesting Statushouders	VJN2016	7.4	1.600.000	-325.000	n.v.t.	1.600.000	-325.000	n
-	<i>PROG8 8. Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Facilitaire Diensten	Energiebesparende maatregelen	1e begr wijz 2015	6.1 / 8.3	129.000	0	2018	82.299	0	n
Stadsontwikkeling	Landelijk Capelle 2018	VJN2017	8.3	146.000	0	n.v.t.	169.786	0	n
Stadsontwikkeling	Centraal Capelle - Centrumring 2017	VJN2017	8.3	1.604.946	-17.572	n.v.t.	-57.246	0	n
Stadsontwikkeling	Centraal Capelle - Centrumring 2018	VJN2017	8.3	1.696.000	0	n.v.t.	-680.834	446.500	n
Stadsontwikkeling	Rivierweg Koperwiek 2017 (wegvak B)		8.3	18.043	0	n.v.t.	18.043	0	n
-	<i>Bedrijfsvoeringskosten</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Facilitaire Diensten	Meubilair, audio en restaurantvoorzieningen gemeentehuis	Vervangingsinvestering	BvC	886.758	0	n.v.t.	611.069	0	n
Facilitaire Diensten	Groenedijk- Nazorg (NJN 2012)	NJN 2012	BvC	212.000	-86.000	2018	17.087	405	n
Stadsbeheer	Voertuigen en hulpstukken	Vervangingsinvestering	BvC	227.500	0	n.v.t.	86.520	0	n